

LS

༡༡། ལྷ་སྒྲུ་ཨ་རྟི་ས་མ་ཡ་ཨ་ལ་_(NGKRA) ར་སྒྲུ་ལ་བྱི་རྟི་ས་སྒྲུ་ནཡུ་ན་བྱི་བྱི་ཏི་ཏ་ག་_(RBH'A) ལ་_(NGK'A) ར་སྒྲུ་ཅུ་ཙྰ་རྒྲུ་_(TBRA) ཐ་མ་ག་ར་ཏ་བྱི་ཏ་ར་ཏི་སྒྲུ། །

༡༡། །བསྟན་བཅས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅུ་འབྲེལ་གྱི་སྤྱི་དོན་ནམ་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་དང་པོ་བཞུགས་སོ། །

(F)DD @01A ༡༡༡༡། །རྩི་བཅུན་དམ་པ་ཐུགས་རྩི་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་གྱི་ཞབས་གྱི་པརྩེ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གྲུས་པས་ཐུག་འཚལ་ལོ། །དགོ་ལེགས་འབྱུང་ཐུག་དུ་མས་བསྐྱུན་པའི་
སྒྲུ། །ཡན་

ལག་དྲུག་ཅུས་འགོ་དབྱགས་འབྱིན་པའི་གསུང་། །དྲི་མེད་མ་བྱེན་དང་བརྩེ་བའི་ཐུགས་མངའ་བས། །མཛད་པ་མཐར་ཐྱིན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་། །རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་མི་པམ་མགོན་པོ་
སོགས། །ཆོས་འདི་

བརྒྱད་པའི་ལྷ་དང་སྒྲུ་མ་དང་། །བྱུང་པར་འགོ་ལ་མཛད་གཞན་ལས་མཆོག་གྱུར་པའི། །འཕགས་པ་གོལ་སྤེལ་རྒྱལ་སྤྱི་སང་གི་བཟང་། །རྩི་བཅུན་དམ་པ་གཞོན་ཅུ་མངོས་ལ་སོགས། །རྩ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པ་ལ་སྡེ་སྡོད་

གསུམ་གའི་དོན་ཤེས་དགོས་ཤིང་། ངེས་དོན་ཟབ་མིའི་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་པ་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་རྒྱ་མ་ལས། གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་
གཉེར་བས་གསེར་གཞི་ལོར་བྱས་སྤྲས་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་

ཞིང་རྒྱལ་མཉམ་པ་ཉིན་རེ་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ཏྲག་འབུལ་ལ། །གཞན་གང་འདི་ལས་ཆོག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། །སྤྱིན་པ་ལས་བྱུང་དག་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་
ཆེས་མང་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ངེས་དོན་ཟབ་མིའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་གའི་བོ་ཡིན་ཏེ། འདིས་དངོས་བསྟན་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་པ་ལ་མིད་མི་རུང་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་
སྟོང་ཉིད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན། སྤྲས་

དོན་ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ངེས་པ། བྱངས་ངེས་པ། གོ་རིམ་ངེས་པ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་

ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ནས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་

འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་པ་ལ་ཡང་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་ཅིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཇུག་དགོས་ཏེ། ཡུམ་དོན་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ཞུགས་
ན་གོལ་ས་ཤིན་དུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་^{DD}

@02B དུ་ཞིག་ཡོད། རང་ལུགས་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཇུག་ཅིན། སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག་ ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་ལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་ཏེ། སྐས་དོན་མངོན་རྟོགས་གྱི་རིམ་པའི་སྟོལ་འབྱེད་རྗེ་
བཙུན་བྱམས་པ་དང་། དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་གྱི་རིམ་པའི་སྟོལ་འབྱེད་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ།

ཡུམ་དོན་སྟོགས་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་གི་སྟོན་སྒྲུབ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྟོལ་འབྱེད་ཁ་ཆེ་མཆེ་བའི་སྟེ། བརྒྱད་སྟོང་པ་དོན་ཆོན་སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་གྱི་སྟོན་སྒྲུབ་གཏན་ལ་འབབས་
པའི་སྟོལ་འབྱེད་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲང་དང་བཞིར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་

ན། དེ་མི་རིགས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་ཁོག་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་ཅིང་། ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྟོལ་སྟེ་བ་དགོས། དེ་ལ་ཁ་ཆེ་མཆེ་བའི་སྟེ་ཟབ་དོན་འགྲེལ་

པ་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་ཀྱི་རྒྱུ་སྐྱུ་འབྲངས། ཐོགས་སྒྲིང་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་སྐྱུ་འབྲངས་པའི་

ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། དགའ་ལྡན་དུ་ཡུམ་གྱི་ཟབ་དོན་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀའི་སྒོལ་ཕྱི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་དབུ་སེམས་སོ་སོའི་སྒོལ་ཕྱི་བའི་
དབང་དུ་བྱས་ན་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་དང་། ཐོགས་མེད་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་

པར་མངོན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་གྱིས་དགའ་ལྡན་དུ་འབྲེལ་བྱེད་མཁན་པོ་གཞན་ལ་མ་བསྟེན་པར་ཡུམ་དོན་དབུ་མར་འབྲེལ་པ་ལ་མངོན་ཏེགས་རྒྱན་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་མ་གཉིས་མཛད། སེམས་ཙམ་དུ་
འབྲེལ་བ་ལ་བྱམས་ཆོས་ཕྱི་མ་གསུམ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱུ་སྐྱུ་བ་དང་

ཐོགས་མེད་གཉིས་དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འབྲེད་གཉིས་སུ་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། བདེ་གཤེགས་ཟུང་ན་འདས་འོག་
རུ། །སོ་སོ་རང་གི་ཐེག་པ་ནི། །འཛིན་པར་སྐྱུ་འབྱུང་བཤད་དུ་གསོལ། །ལྷོ་ཕྱོགས་

@03A ༄༄༅། །བེ་ཏའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དག་སྟོང་དཔལ་ལྡན་ཆེར་བྲགས་པ། །དེ་མིང་སྐྱུ་ཞེས་འབོད་པ་དེས། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཇིག་པ། །ང་ཡི་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་

དུ། །སྒྲ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་པའད་དེ། །རབ་རྟུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་

དེ་འགྲོ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཟབ་དོན་འགྲེལ་བའི་ལུང་བསྟན་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། །འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ལས། ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དག་སྒོང་ནི། །བསྟན་
བཅས་དེ་ཉིད་དོན་ལ་མཁས། །མདོ་སྡེ་ངས་དོན་དང་བའི་དོན། །རྣམ་པ་མང་པོ་རབ་རྟུ་

འབྱེད། །འཇིག་རྟེན་རིགས་པ་སྟོན་བདག་ཉིད། །གཞུང་འབྱེད་དང་རྩལ་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་ཡི་རིག་པ་གྲུབ་པ་ནི། །སྤྱི་ལའི་ཕོ་ཉ་མོ་ཞེས་བྱ། །དེ་ལུས་ཞི་གནས་ལྷ་ཡུལ་འགྲོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོའི་སྤྲས་དོན་མདོན་རྟོགས་གྱི་རིམ་པ་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་

ཆོས་གྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཞར་ལ་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྟ་བ་ཡང་བསྟན་པས་ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་སྒྲ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
ནས་གཏན་ལ་འབབས་དགོས་ཏེ། གཉིས་ཀ་རྟོགས་དགའ་བས་སྤྲས་དོན་མདོན་

རྟོགས་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཡང་ལམ་རྒྱུད་པ་བ་དང་། །ལམ་གསུམ་བཏགས་མཚན་པའི་ལོག་རྟོག་དུ་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཆ་དུ་

མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྟ་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་

བ་མཐར་ཐུག་ཏུ་མི་བཞེད་ཀྱང་། ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབབས་དགོས་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱི་ལྟ་བས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་རྒྱས་པར་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་དུ་མ་ཡོད་པས་
དེ་དག་རྗེས་སུ་འཛོན་དགོས་པ་དང་། ལྟ་བ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་རྟོགས་པའི་ལྟ་

@03B བའི་རྒྱུད་སྒྲིན་བྱེད་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཉིས་ནས་ལེགས་བརྒྱུད་པའི། །ཞེས་སོགས་དང་། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྟོལ་ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་འཇམ་གླིང་འདིར་སྟོལ་བྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པར་མངོན་ནོ། །འོ་ན།

མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་མདོའི་སྤྲུལ་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཏན་ལ་འབབས་ན་འདིའི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་གང་། དེ་རྒྱན་འདིས་འཆང་རྩལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་།
རྒྱན་གྱི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་ལ་ཡུམ་སྲས་བཅུ་བདུན་དུ་གངས་ངེས་ཤིང་། ཡུམ་ལ་དུག་

ཏུ་ངེས་ཏེ། འབུམ། ཉེ་ཁྲི། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ། ཤེས་རབ་ཁྲི་པ། བརྒྱད་སྟོང་པ། སྤྱད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲས་ལ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། ཤེས་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ། ལྔ་བརྒྱད་པ། སུམ་

བརྒྱུ་པ། རྩལ་བརྒྱུ་ལྔ་བཅུ་པ། ལྔ་བཅུ་པ། སྒྲིཉིར་ལྔ་པ། རབ་ཅུལ་ནམ་གཞོན་གྱིས་

ཉུས་པའི་མདོ།། ཀེའུ་ཤི་ཀས་ཉུས་པའི་མདོ།། ཤེར་ཕྱིན་ཡི་གོ་གཅིག་མ། ཡི་གོ་རྟུང་རུ་མ། ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོ་དང་བཅས་པ་ནམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་སྤྲས་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་དངོས་བརྒྱད་དོན་
བདུན་ཅུ་དང་བཅས་པ་ཆ་ཆང་བར་སྟོན་མི་སྟོན་གྱི་སྟོན་ས་འཛོག་པ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་

རིགས་ཏེ། བཤད་བྱའི་ཤེར་ཕྱོགས་ཀྱི་མདོ་ལ་བྱེད་ན་གངས་རྟུངས། བཤད་བྱ་ཅུ་བའི་མདོ་ལ་བྱེད་ན་གངས་མང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཤེར་ཕྱོགས་ཀྱི་མདོ་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ལྷ་བའི་སྒྲིང་པོ། ཉི་མའི་སྒྲིང་པོ། དོ་ཇེ་རྒྱལ་མཆོན། ལག་ན་དོ་ཇེ། ཀུན་

རུ་བཟང་པོས་ཉུས་པའི་མདོ་སོགས་རུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཁྲི་པ་དང་རྒྱན་སྒྱུར་བའི་འགྲེལ་པ་ཆད་ལྡན་གྱིས་མཇུག་པ་མེད་ཅིང་། སྤྲས་བཅུ་གཅིག་པོ་དེས་བཞེད་
བྱ་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱན་གྱི་སྐབས་བརྒྱད་ཅུ་འགྲེལ་རུ་

སྒྱུར་རུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བཅུ་གཅིག་པོ་དེས་དངོས་བརྒྱད་ཆང་བར་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། གཞན་ཡང་། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་སྒྱུད་པ་སོ་སོར་ཡུམ་རུ་འདྲིན་པ་ཡང་མི་རིགས་

པར་ཐལ། སྤྱད་པ་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་ལེའུ་བྱ་བདུན་ཡོད་པའི་བྱ་བཞི་པ་ཡིན་པའི་

@04A ལྷོ། སྤྱིར་ཁ་ཅིག་ རྒྱལ་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་ཡིན་གྱི་སྤྱད་པ་དེའི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་མ་ཡིན་ཏེ། གུན་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བ་
ནི། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཡུམ་གསུམ་པོ་གུན་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བར་ཞེས་

དང་། རོན་བསྐྱུས་འདི་ཙམ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་རྒྱལ་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི་བསྐྱུས་རོན་གསུམ་པོ་འདིའི་བསྐྱུས་རོན་འདི་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་བསྐྱུས་པའི་ཁྱད་ས་འགོད་

པ་ན་ཡང་བསྐྱུས་པ་དང་འབྲིང་པོའི་ཁྱད་ས་བཀོད་རྒྱལ་པ་ལ་ཁ་འཕང་མཛད། སྤྱད་པའི་ཁྱད་ས་མ་བཀོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། མི་རིགས་ཏེ། རྒྱལ་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་དང་མདོ་སྤྱད་པ་
བཞི་པོ་རྒྱན་གྱི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོར་རུང་མི་རུང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པའི་

སྤྱིར་དང་། སྤྱད་པ་དང་རྒྱན་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་པ་སང་བཟང་རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་མཛད་པའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་རྣམ་བཤད་གྱི་ལུང་སོགས་དང་འགལ་བའི་སྒྲིན་མིད་དེ། དེ་རྣམས་སྤྱད་པའི་

སྤྲུལ་དོན་གྱི་རིམ་པ་དང་དངོས་སུ་མི་སྦྱོར་བས་དེ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ་རྒྱས་

འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་སྤྱད་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱན་གྱི་ལའད་བྱ་ཙུ་བའི་མདོ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་དོན་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་རྩོགས་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱན་གྱི་སྐྱབས་བརྒྱད་ཙུ་འབྲེལ་
དུ་སྦྱར་རུང་ཞིང་སྦྱར་བའི་ཆད་ལྡན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་

ཀྱང་འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་མདོ་རྒྱན་སྦྱར་བའི་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀར་ཆོག་གི་ཆ་གཙོ་བོར་མ་སྦྱར་བ་དང་། འབྲེལ་རྒྱུང་ལས། ངག་སོགས་སྦྱོར་བ་མ་བྱས་
ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མདོན་རྩོགས་རྒྱན་གྱི་ལའད་བྱ་ཙུ་བའི་མདོ་དེ་

རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་དོན་མདོན་རྩོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ལའད་ཐབས་ཡན་ལག་ལཱ་འི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ལའད་རིགས་པ་ལས་ཇེ་བཅུན་གྱི་མན་ངག་འགོད་པ་ན། མདོ་དོན་སྤྱོད་རྣམས་ལ་
ནི། །ངས་ནི་མན་ངག་སྦྱིན་པར་བྱ། །དགོས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་བཅས་དང་། །ཆོག་དོན་

@04B བཅས་དང་མཆོམས་སྦྱར་བཅས། །བརྒྱལ་ལན་བཅས་ཏེ་བསྐྱུད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཞུང་གི་ཆ་གང་དང་གང་གིས་ལྟ་པོ་དེའི་སྒོ་ནས་འཆད་ཅིང་དེའི་སྒོ་ནས་

ལཤད་པའི་དགོས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན། ལྷ་པོ་དེ་གཞུང་གི་ཆ་གང་དང་གང་གིས་འཆད་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ། །ཞེས་སོགས་

ཀྱིས་དགོས་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟུས་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་
ནས་འཆད། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། །ཅེས་དང་། དེ་ནས་སེང་གེ་རྣམ་འབྱེངས་པའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆམས་སྦྱར་གྱི་

སྒྲོ་ནས་འཆད། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱར་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་དང་། གྲངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱལ་ལན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པོ་
དེའི་སྒྲོ་ནས་ལཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དགོས་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བསྟན་བཅས་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་

ལྟན་ཏུ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཕྲུག་པ་ལ་གྲུས་པར་འགྱུར། བསྟུས་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རགས་རིམ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་དགོས་པ་དེ་འགྲུབ་པ་བསྟུས་དོན་ལ་རག་ལས་པ་
དང་། བསྟུས་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རགས་རིམ་རྟགས་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་ཆོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཆམས་སྦྱར་གྱི་

སྒྲོ་ནས་ལཤད་པས་གཞུང་སྤྱི་འབྲེལ་ཆགས། བརྒྱལ་ལན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལཤད་པས་ཁས་སྦྱངས་སྤྱི་དང་། རིགས་པ་དངོས་ཤུགས་མི་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ལཤད་རིགས་པ་

ལས། ཉན་པ་དང་ནི་འཛིན་པ་ལ། ཉན་པ་པོ་རྣམས་གྲུས་བྱེད་པས། རྟོག་མར་དགོས་པ་བཟོད་པར་བྱ། དེ་གྲུབ་དེ་ནི་བསྐྱུས་དོན་ལ། །

བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི་ཆོག་དོན་ལ། གོ་རིམ་རིགས་པ་སྤྱི་བྱེད་། མི་འགལ་བ་ནི་གཉིས་ལས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱུས་དོན་མངོན་རྟོགས་གྱི་
རིམ་པ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཆོ་ཡང་དེའི་འགྲེལ་པ་ཚད་ལྡན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་དགོས་ན། རྒྱན་ལ་འགྲེལ་པ་དུ་ཞིག་ཡོད། རང་ལུགས་

འགྲེལ་པ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིན། དེ་ལ་འགྲེལ་པ་རྒྱ་གར་མར་བྲགས་པ་ཉིར་གཅིག་ཡོད་དེ། མདོ་རྒྱན་རྒྱུར་བའི་འགྲེལ་པ་བཅུ་གཉིས། མ་རྒྱུར་བ་དགྲ་དང་བཅས་པའི་ཉིར་གཅིག་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། རྒྱུར་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་རྒྱུར་བ་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱན་སྒྲུང་། མཁས་གྲུབ་ཤེས་

@05A ༄། །པས་མཛད་པའི་སྟོང་པོ་མཆོག། ཨ་བླ་ཀ་རས་མཛད་པའི་གནད་གྱི་རྒྱ་འོད་དེ་གསུམ། ཉི་ཁྲི་དང་རྒྱུར་བ་ལ། འཕགས་པས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་སྒྲུང་བ། བཅུན་པས་མཛད་པའི་
ཉི་ཁྲི་རྣམ་འགྲེལ། ཤེས་པས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་དག་ལྡན། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་ལུ་བརྒྱད་མ་སྟེ་ཉི་ཁྲི་

དང་རྒྱུར་བ་བཞི། རྒྱུད་པ་དང་རྒྱུར་བ་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་རྟོགས་སྤྱ། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱུད་པའི་དཀའ་འགྲེལ། ཁ་ཆེ་རྣམ་གྱིས་མཛད་པར་

གྲགས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་མཛོད་ཀྱི་ལྷ་མིག་སྟེ་སྟུང་པ་དང་སྐྱར་བ་གསུམ། གཞན་ཡང་སྟོ་ཏིས་མཛོད་པར་གྲགས་པའི་ཡུམ་གསུམ་

དོན་བརྒྱུད་དུ་མཐུན་པར་སྟོན་པ། ཁ་ཆེ་རྩམ་ལྷོས་མཛོད་པར་གྲགས་པའི་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པའི་ལའད་པ་འབུམ་དང་སྐྱར་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་སྐྱར་བ་དགུ་ཡོད་དེ། སྟོབ་
དཔོན་གྱིས་མཛོད་པའི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ཆོས་བཤེས་གྱིས་མཛོད་པའི་འགྲེལ་ལའད་ཆོག་གསལ། གསེར་སྟོང་པས་

མཛོད་པའི་འགྲེལ་ལའད་ཉོགས་དཀའི་སྒྲུང་བ། རོ་བོའི་བསྐྱུས་དོན། ཤེར་འབྱུང་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་བསྐྱུས་དོན། ཁ་ཆེ་གཞོན་རྒྱ་དཔལ་གྱི་བསྐྱུས་དོན་ཏེ་བསྐྱུས་དོན་གསུམ། རིན་ཆེན་གྲགས་པས་
མཛོད་པའི་གྲགས་ཆ། དུང་ལྷོས་མཛོད་པའི་ཤེས་རབ་སྟོན་མའི་ཕྱིར་བ། ཨ་བླས་མཛོད་པའི་བྱབ་པ་དགོངས་རྒྱན་དང་

བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིས་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ལའད་པ་རྒྱན་དང་སྐྱར་བས་དེར་བབྲངས་པ་ཙམ་མོ། །འགྲེལ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པའི་ལའད་པ་
འབུམ་དང་སྐྱར་བ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་མཛོད་ཀྱི་ལྷ་མིག་གཉིས་རྒྱ་འགྲེལ་ཡིན་མིན་བརྟག་བྱའི་གནས་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པའི་ལའད་

པར་བོད་ཀྱི་བཙུན་པ་བ་རེག་ཐོས་པ་ཀས་མཛོད་པའི་བསྟན་བཅོས་རིན་ཆེན་སྟོན་མ་ལས། སྟོང་གཞི་རྒྱས་པར་བཀའ་སྩལ་བསྟན་བཅོས་རྣམས། །ལེགས་པར་བསྐྱུས་པ་ཕུག་འཆལ་ཆོགས་

བཅད་ཡིན། ཞེས་པ་བྲངས་ནས་ཆོས་བཅོད་སྒྲིབ་གཞི་དང་སྦྱར་ཞིང་དེ་མི་རིགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཆོག་ལྟས་པ་རྒྱུ་ཞིང་

བོད་ཆོག་དུ་མ་དང་བཅས་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་མཛོད་ཀྱི་ལྡེ་མིག་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཡུམ་གསུམ་དོན་བརྒྱུད་དུ་མཐུན་པར་སྟན་པ་ཡང་སྤྱོད་ཏིང་མཛོད་པ་ཡིན་མིན་བརྟག་བྱ་ཡིན་ཏེ།
དེར་ཡང་བོད་ཆོག་དུ་མ་དང་བཅས་ཤིང་མདོ་སྦྱོར་ལ་ཡང་སྦྱོན་ཆགས་པ་དུ་མ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ལེགས་ལའདད་གསེར་

@05B ཐེང་ལས་གསུངས་སོ། །རང་ལུགས་འགྲེལ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྒྱན་གྱི་དོན་གཏན་ལ་འབབས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཆོག་ཉུང་ལ་
བཅོད་བྱ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་འགྲེལ་བས་འགྲེལ་པ་གཞན་ལས་བྱུང་ཞུགས་ཤིང་ཉ་ཅང་རྒྱས་བསྟུས་ཀྱི་སྦྱོན་དང་བུལ་བས་ཉན་ལའདད་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་རྣམས་སོ་སོར་ལའདད་པ་ལ། འགྲེལ་པ་འདིས་རྒྱན་དོན་ལའདད་པ་ལ་འཇུག་པ། ལའདད་པ་ཉིད་འགོད་པ། ལའདད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་ཅིང་ལའདད་པ་ལ་
འཇུག་པ་ལ། མཆོད་པར་བཅོད་ཅིང་ལའདད་པར་དམ་བཅའ་བ། འགྲེལ་པ་ཚུལ་རིགས་པར་བསྟུབ་པ། ཁེངས་སྦྱང་ཞིང་སྦྱོ་བ་

བསྐྱེད་ཚུལ་དང་བཅས་པའི་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་དང་པོས་མཆོད་པར་བཅོད་ཅིང་ཚུལ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་དགོས་པ་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཉིང་དགོས་བཅོད་བྱ་དང་བཅས་པ་

ཤུགས་ལ་འཆད། དོན་ཚན་བར་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་བཅས་ཚུམ་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་སངས་རྒྱས་ནས་དམ་པ་བར་མ་ཆད་པའི་མན་ངག་དང་ལྡན་པ། ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ཡི་དམ་གྱི་ལྟའི་སྒྲུང་བ་ཐོབ་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་
ནས། དེས་ན་འབྲེལ་པ་ཚུམ་རིགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁེང་བསྐྱུང་ཞིང་སྟོབ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱིས་ནི་རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་མ་བྱུང་སྟེ།

རང་ཉིད་མ་ཁེངས་པས་དག་ཅུ་མི་གཙོད་ཅིང་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་སྟོད་པ་དང་མཐུན། སྐལ་པ་མཉམ་པ་གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་ལ་བསྐྱལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉིད་
འགོད་པ་ལ། མཆོད་པར་བརྫོད་པ། རྒྱས་པ་ལ་དད་པའི་གང་ཟག་ལ་ཕྱི་སྟོབ་བསྟན་པ། བསྐྱུས་དོན་གཞན་བསྟན་པ་དང་གསུམ་

ལས། དང་པོ་ནི། རྗེ་བཙུན་གྱིས་མདོ་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྟའི་སྟོན་ས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱན་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྟའི་སྟོན་ས་འཆད་དོ་ཞེས་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
ཐོག་མར་མཆོད་བརྫོད་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྟའི་སྟོན་ས་འཆད་པར་མཛད་པས། དེ་ཡང་མཚམས་སྒྲུབ་གྱི་སྟོན་ས་

འཆད་པ་ལ། འཕགས་པ་བྱམས་པ་རང་ཉིད་དམ་པའི་སྟོད་པ་དང་མཐུན་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱུས་དོན་གྱི་སྟོན་ས་འཆད་པ་ལ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ནི། ཞེས་སོགས་

གསུངས། དགོས་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། རེ་ཞིག་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས། ཚིག་ @06A ༡༡། །དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་དང་དེའི་
ཕྱོགས་སུ་བསྐྱུན་པ་ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་རྒྱུ་ལེགས་པ་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི། ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བྱགས་
སུ་རྒྱུད་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས། བཤུ་ལ་

ལན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནི་དོན་བརྒྱུད་བསྐྱུས་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། ། ལྟ་ནམས་པ་བྱམས་པ་རང་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་
མཐའ་དབྱུང་པ་ལ། གང་ལ་རྩོད་པའི་ཡུལ། གང་གིས་རྩོད་པའི་གང་ཟག་ ཇི་ལྟར་རྩོད་པའི་རྩལ། དེའི་ལན་འདེབས་

རྩལ་རྣམས་ལས། དང་པོ་ནི་ལྟ་ནམས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་བརྗོད་རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་བ་དེ་ལ་རྩོད། གང་གིས་རྩོད་ན་གཤམ་པ་དང་རྩོད་པ་སོགས་ཀྱི་
ཕར་ཕྱིན་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་རྩོད། ཇི་ལྟར་རྩོད་ན་འབྲེལ་པ་འདིས་མཆོད་བརྗོད་རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་

བ་མི་རིགས་ཏེ། བྱམས་པ་ལ་རང་དོན་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་འདྲུག་པའི་ཆེད་ཁོ་ནར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྩོད། བཞི་པ་དེ་ལ་རྩོད་སྤྱོད་གི་རྣམ་བཞག་བཀོད་པ།
དེས་རྩོད་པ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་རྩལ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྣམ་བཤད་ལས། ཇི་བཙུན་ལ་རང་དོན་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་མེད་པར་འདོད་པ་

སོགས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལ་ངལ་བ་ཞིབ་དུ་མ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་མངོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་མ་ཕྱེ་བ་
ཡིན་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་ནི་རང་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཆོས་སྐུ་དགོས་པར་མ་མཐོང་ན་རང་དོན་དུ་ཞིབ་རྒྱུ་

པས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་བརྒྱུད་མི་རྣམས་ལ། དེ་མ་བརྒྱུད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །རང་དོན་ཆོས་སྐུ་ལ་དོན་གཉིས་ས་བཅུ་པའི་གནས་སྐབས་
སུ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་གྱི་སྐུ་ལ་རང་དོན་གྱི་སྐུ་དང་གཞན་དོན་གྱི་སྐུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་ཇི་ལྟར་སྤོང་རྩོད་ལྔ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་བཞག་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ན་རེ། དེ་ལྟར་
རྩོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། རྩོད་པ་དེ་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་མ་ཕྱེད་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གདུལ་

@06B བྱ་ཐུན་མོང་བ་རྒྱན་རྩོམ་པ་པོའི་རྗེ་བཙུན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་དེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིན། གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཟེར། གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་དེ་ལྟར་འཐད་དེ། རྒྱུད་ཁྲ་དར་ཤིག་ལས། གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་ཁ་

ཅིག་གྲང་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་སྐད་གསུངས་ཀྱི་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་ན་བཙམ་ལྟན་འདས་བྱམས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཞེན། འོ་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ། དེ་འདྲ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནམ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ལྷགས་ལ་རྒྱན་ཚུམ་པ་པོའི་རྗེ་བཙུན་བྱང་སེམས་སུ་ཐལ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་ལྷགས་ལ་རྒྱན་ཚུམ་པ་པོའི་རྗེ་བཙུན་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་སྐབས་འདིར་རྒྱན་ཚུམ་པ་པོའི་རྗེ་བཙུན་སངས་རྒྱས་སུ་ཁས་སྦངས་པ་དང་

དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་རྒྱན་ཚུམ་པ་པོའི་རྗེ་བཙུན་སངས་རྒྱས་སུ་ཁས་སྦངས་པ་ལ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་མ་ཕྱེད་པའི་སྒྲིན་བརྗོད་མཛད་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། སྐབས་འདིར་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེའི་ལྷགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་

རྒྱས་སུ་ཁས་སྦངས་པ་ལ་སྒྲིན་བརྗོད་མ་མཛད་ཟེར་ན། འོ་ན་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་མ་ཕྱེད་པའི་སྒྲིན་བརྗོད་གང་ལ་མཛད་སྒྲིས་ཤིག ཁ་ཅིག ཉན་ཐོས་ཞི་འཚོལ་མའི་
སྐབས་ལ་ཐུན་མོང་བ་དང་། རྒྱན་གྱི་སྐབས་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བྱས་ནས། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱན་ཚུམ་པ་པོའི་རྗེ་བཙུན་

བྱང་སེམས་དང་། རྒྱལ་གྱི་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱལ་སྤྱུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་མ་ཕྱིད་པའི་སྒྲིན་བཟོད་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས། མི་རིགས་ཏེ། རྒྱལ་གྱི་ལུགས་ལ་ཇི་བཙུན་སངས་རྒྱལ་སྤྱུ་ཁས་
བླངས་པས་གསུང་འདིའི་འཕུལ་མཚམས་མ་ཐུབ་པའི་གད་ཁྲུང་གསར་པ་བཙུན་བར་སྤྲང་ཡང་། དེ་འདྲའི་བྱང་པར་ཚད་ལྡན་གང་གིས་

ཀྱང་མ་མཛད་པས་ཉོག་བཟོ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་དོན་མངོན་པར་ཉོགས་པ་བརྒྱད་སོ་སོར་འཆད་པའི་མངོན་ཉོགས་རྒྱལ་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་ཚོམ་པ་པོའི་ཇི་བཙུན་བྱང་སེམས་
ཡིན་པར་ཐལ། བརྒྱད་པོ་བསྟུ་བྱེད་ཀྱི་མཁུན་གསུམ་ལ་དངོས་སུ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་པའི་མཚོད་བཟོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་ཚོམ་པ་པོའི་ཇི་བཙུན་བྱང་

@07A ༄༄༅། །སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་སོགས་མཚོད་བཟོད་རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་ལ་མཚམས་སྟེར་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཇི་བཙུན་ལ་རང་དོན་
དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་རང་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་ཚེས་པད་དཀར་གྱི་

ལུགས་ལ་སངས་རྒྱལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཐལ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་མ་ཕྱིད་པའི་བྱང་མེད་ཀྱི་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་གསུངས་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་
ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསུང་རབ་སྤྱི་ལ་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དམ་ཚེས་པད་དཀར་སོར་བཞག་ལ་འཕགས་

པ་ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་རྒྱལ་སྐྱེས་དཔར་གསུངས་པའི་ཅ་ཅའི་འགྲོས་བྱེད་ན་མ་གཏོགས་དེ་ལས་ཀྱང་ཇི་བཅུན་སངས་རྒྱལ་སྐྱེད་དོས་སུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་སྐྱེས་སྐྱེད་གསུངས་
ཏེ། མ་འོངས་དུས་ན་ཤུ་རིའི་བྱ་བྱེད་ཀྱང་། །རྒྱལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་འབྱུང་ཞིང་། །པརྟའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་ཀུན་

ཏུ་ཅན། །སློག་ཆགས་བྱེ་བ་སྟོང་དག་རྣམས་འདུལ་ལོ། །ཞེས་དངོས་སུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། ཉི་སྒྲུང་ལས་དམ་པའི་ཆོས་པརྟ་དཀར་པོ་ཆད་མར་བྱེད་ན། འཕགས་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་
པའི་བྱང་རྒྱལ་སྐྱེས་དཔར་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམ་པར་གཞག་པ་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་

སྐྱེད་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ན་རེ། བ་རོལ་པོས་དེ་ལྟར་རྩོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཇི་བཅུན་ལ་རང་དོན་དོན་གཉིས་གྱི་
དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་རང་དོན་དོན་གཉིས་གྱི་སྟོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེན། ཐལ་བ་གཉིས་

པ་ལ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་མ་བྱེད་པའི་བྱུང་མེད་ཀྱི་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་བཅུན་ལ་ཐུན་མོང་བ་རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རང་དོན་དོན་
གཉིས་གྱི་སྟོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་སྟོབ་མི་

སློབ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད། རང་དོན་དོན་གཉིར་གྱི་སློ་མི་སློབ་པ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་
འདྲའི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་སློལ་མ་གྲགས་ཤིང་། བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་

@07B རང་གི་བྲོགས་རང་དོན་ཆོས་སྐུ་དོན་གཉིར་གྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་རྫོགས་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་
ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་

པའི་བྱང་རྒྱལ་འདོད། །ཅིས་པས་སེམས་བསྐྱེད་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེས་སློབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ན། དེ་ཡང་ས་གསེར་རྒྱ་བ་མི། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་ནས། སེམས་བསྐྱེད་ཐ་མ་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྐྱར་བ་སོགས་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ཙམ་ལས་མ་སྒྲོས་སོ། །

ཁ་ཅིག་གིས། ཐུན་མོང་བ་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་མཛད་ནས་འཕུལ་བྱེད་པའི་ལུགས་བྱེད་པ་མི་རིགས་པ་རྟོགས་སྒྲུའོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། སྐར་ལྟར་རྩོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ།
དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་ངལ་བ་ཞིབ་དུ་མ་བྱས་པའི་སྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་

ཚོད་པ་དེ་མེ་བཙུན་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོད་དམ། བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོད། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ཐུན་མོང་བ་པར་ཕྱིན་
ཐེག་པའི་སྐབས་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྐབས་མ་ཕྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྲགས་

ཀྱི་ལུགས་ལ་མེ་བཙུན་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་ཐུན་མོང་བ་པ་པོ་ལ་རྟུ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མེ་བཙུན་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལུགས་ལ་འཇམ་དབྱངས་
སངས་རྒྱས་གང་ཞིག་ རྒྱ་མཚན་ནམ་པ་ཀུན་རྟུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། པ་པོ་ལ་རྟུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་ཐུན་མོང་བ་དང་། སྤྲགས་

ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ནམ་གཞག་འཐད་དེ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་དུ། ཐུན་མོང་བ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལ་སློབ་རྩེ་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པ་སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སློབ་རྩེ་གཉིས།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྒྱས་དོན་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཐེག་ཆེན་གྱི། །ལམ་མཆོག་གཉིས་ཀར་

དགོས་པའི་ཐུན་མོང་ལམ། །ཞེས་སོགས་དུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གདུལ་བུ་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་གསུང་པ་དང་འདིར་དོན་གཅིག་པར་མངོན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ པར་
ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཁས་མི་ལེན་ཞེན། མི་འཐད་པར་ཐལ། འགྲོལ་རྒྱང་ལས། ཕྱོགས་གཞན་དང་ཡང་

@08A ༄། །མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྐྱབ་ཞིའི་གྲངས་ངེས་བྱེད་པ་སྒྲགས་གྱི་ལུགས་དང་ཡང་མི་འགལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྒྲགས་གྱི་ཐེག་པ་
ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲགས་གྱི་རྒྱུད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ལྡིང་གི་རྒྱུད་གྱི་ལས་ཚོགས་ལས་རྣམ་མཁའ་འགོ་

བ་སོགས་འབྱུང་བ་རྒྱུད་གསུང་བ་པོའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་ཡང་རྒྱུད་རིགས་འགའ་ཞིག་གི། ལ་ལ་གསང་སྒྲགས་བྱེད་འགྱུར་བ། །དེ་དག་གིས་
ཏེ་གཙོ་བོའི་མཐུ། །དེས་བཤད་རིགས་པ་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཙམ་མ་གཏོགས་དེ་དག་གིས་གང་

བཤད་ཐམས་ཅད་རང་ནི་ཁས་སྒྲངས་མི་རྒྱས་སོ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་ཚུད་མི་རིགས་པ་ནི་རྒྱན་ལས་བཤད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་མཚན་ཉིད་
ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ས་བཅུ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བཅུ་པ་བ་དེ་རང་དོན་

ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ལ་སྤྱུག་ཀྱན་ཏེ་བར་ཞི་བ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པ་མི་བསྐྱོག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་དོན་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་དོན་གཉིར་གྱི་གང་ཟག་གང་ཞིག་ །དེས་རང་དོན་
ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ལ་ཚོས་སྐྱུ་དགོས་པར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རང་དོན་ཚོས་སྐྱུ་དོན་གཉིར་གྱི་སྒོ་མེད་པའི་

ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་ལ་རང་དོན་དོན་གཉིས་གྱི་སྒོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། དེ་རང་དོན་ཡོངས་ཚོགས་དོན་གཉིས་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ས་བཅུ་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུང་འདི་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་རང་གི་བྲོགས་རང་དོན་ཆོས་སྐུ་དོན་གཉིས་གྱི་

འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་བྲུབ་པ་དང་། རང་དོན་ཆོས་སྐུ་དོན་གཉིས་གྱི་སྒོ་ཡིན་ན་རང་དོན་དོན་གཉིས་གྱི་སྒོ་ཡིན་པས་བྲུབ་པ་གནད་དུ་བབྱངས་ཤིག །དེས་ན་རྒྱན་ཚུལ་པ་པོའི་རྗེ་བཙུན་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་གྱི་བྱང་སེམས་སུ་གྱུབ་སྟེ། དུམ་ལས། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་

བྱམས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་དྲིས་ཤིག་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས་ཀྱང་བྱུང་པའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམས་པ་རང་ཉིད་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་དག་ཕྱིར་དུ་རྒྱུད་སྒྲ་མ་བརྩམས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྒྲ་ལས། ཇི་ལྟར་ཉི་ཟླ་མོར་བྱ་སྒྲོན་སྒྲོག་ལས། །བརྟེན་ནས་མིག་དང་ལྡན་པའི་མིས་བལྟ་བ། །

@08B དེ་བཞིན་ཆོས་སྒྲོབས་དོན་ཅན་འོད་མཛད་པ། །བྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ནི་བདག་གིས་བཤད། །ཅིས་དང་། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ལྷུང་དང་རིགས་པ་ལ། །བརྟེན་ནས་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་དག་ཕྱིར་དང་། །གཞན་དག་མོས་གྲུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལྡན་སྟོ། །དེ་དག་རྗེས་སུ་བབྱང་ཕྱིར་ངས་འདི་བརྩམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།

བྱམས་ཆོས་ལྔ་བཀའི་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཡང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། རྒྱན་ཚོམ་པ་པོའི་ཇེ་བཅུན་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ།
ཡུམ་མཁུན་གསུམ་ལ་དང་བའི་དད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གཉིར་གྱི་འདུན་པ་དེ་ལས་ཉུགས་ནས་ལེགས་ཆོགས་རྣམ་མཁུན་འཐོབ་པའི་

ལམ་རིམ་ཇེ་བཅུན་གྱི་རྒྱད་ལ་འབྱུངས་པར་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་སྒྱུན་མངའ་བའི་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མཉེས་
པར་བྱས་ན་ཅི་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཉུགས་པས་ཞེས་དང་། རྒྱད་སྒྲའི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་སྤར་བྱངས་

པའི་ལུང་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ཇེས་སུ་བརྩུང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། སྒྲུབ་བྱེད་དང་པོའི་
སྐབས་ཀྱི་ལམ་རིམ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་བ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱང་སེམས་

ཆོགས་ལམ་པ་དང་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ས་བཅུ་པ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུམ་མཁུན་གསུམ་ལ་དང་བའི་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གཉིར་གྱི་འདུན་པ་དེ་ལས་ཐེག་ཆེན་དུ་ཉུགས་
པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་ ལེགས་མཆོག་རྣམ་མཁུན་འཐོབ་འགྱུར་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་རྒྱད་ལྔ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྐྱབ་བྱེད་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཞོད་དེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་མ་སྐྱར་བར་དོན་གྱི་གནས་ཆོད་ཙམ་བཟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅས་རྒྱུད་སྒྲ་མ་དེ་གདུལ་
བྱ་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྩམས་པར་ཐལ། ཚུམ་པ་དམ་བཅའ་དང་རྩི་ལྟར་བརྩམས་ཚུལ་རྣམས་གཙོ་བོར་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་

བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་ལྷགས་ལ་དེ་ཚུམ་པ་པོའི་རྩི་བཅུན་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་རྒྱུད་ལས་འཕགས་པ་མ་
རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་ཞེས་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ཡང་སྤང་མི་རུས་པའི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་རྒྱུ་རྒྱུ་

@09A ༄། །དུའི་འབྲིང་མན་ཆད་ས་བཅུ་པ་བས་སྤངས་པས་དེ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱལ་ལན་ཞིབ་པར་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་རྒྱན་ཚུམ་པ་པོའི་རྩི་བཅུན་བྱང་སེམས་
ཡིན་ན་ཆོས་སྐྱབ་བཞེས་ནས་སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བའི་མཛད་པ་སོགས་བསྟན་དགོས་པས་སངས་རྒྱས་ཚུལ་རྩི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།

སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱ་བ་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་ན་དགའ་བར་སྤང་ཡང་། དོན་རྩི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ལེའུ་དང་རྒྱ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པའི་འབྲེལ་པར་
སྟོབ་དཔོན་ཀྱན་སྟོང་གི་བྱ་རྒྱུད་པའི་སངས་རྒྱས་ཚུལ་སོགས་ལ་དཔགས་ན་དགའ་ལྡན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྩི་བཅུན་གྱིས་རང་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་

སྤྱལ་པ་གཅིག་དེར་བཞག་ནས། འོག་མིན་དུ་ཆོས་སྐྱེ་མངོན་དུ་བྱས་སྐྱར་ཡང་སྤྱལ་པ་དེ་ལ་ལྷགས་ནས་ལྷམས་སུ་ལྷགས་པ་སོགས་ཀྱི་མཛད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ལུ་
ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་འདུག་བཞིན་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཨ་ ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཆོལ་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། དགོས་དོན་བཤད་པ། གོ་རིམ་ངེས་པ། བྱངས་ངེས་པ། རོ་བོ་ངེས་པ། ཡུམ་སྤྱལ་གྱི་དོན་ལ་དབྱེད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ རྒྱན་རྩྭ་པའི་ཐོག་མར་མཁྱེན་གསུམ་ལ་བསྟོད་པུག་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་དུ་

བྱེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གཞུང་མངོས་པ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་མཛད་པར་བཞེད་ཀྱང་རང་ལྷགས་ལ་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་རང་ཉིད་སྐྱེས་སུ་
དམ་པའི་སྟོད་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་རྩྭ་པའི་བར་ཆད་ཞི་བའི་ཆེད་དང་། གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་ཡུམ་ལ་དང་བ་བསྐྱེད་

པ་སོགས་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ལ། གཞན་ལྷགས་དགག་པ། རང་ལྷགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་འདིར།
བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་མི་མཐུན་པར་དང་པོར་གཞི་ཤེས་ལ་བསྟོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞིན། ཁ་ཅིག་

དེ་ལྟར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཆོད་བཞེད་ཀྱི་གཞུང་འདིས་མདོའི་སྒྲིང་གཞིའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་རྩུལ་ཡོད་དེ། མདོའི་སྒྲིང་གཞི་ལས། དག་སྦྱོང་
དང་། དག་སྦྱོང་མ་དང་། དག་བསྟེན་དང་། དག་བསྟེན་མ་དང་ཐབས་ཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་འོད་སྒྲུང་དང་། ཞེས་

@09B པས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཉིན་གྱི་གང་ཟག་བསྟན། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟག་པ་ཟད་པ། ཞེས་པས་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཐབས་གཞི་ཤེས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད། འདིར་
ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དང་ཡང་ཐབས་ཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སྟེ་བ་གཅིག་གི་

ཐོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བཟང་སྦྱོང་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་པས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཉིན་གྱི་གང་ཟག་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞུངས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ། ཞེས་པས་
འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཐབས་ལམ་ཤེས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད། འདིར་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི། ཞེས་པས་

དངོས་སུ་བསྟན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱི་གདན་སིང་གོའི་སྤི་བཤམས་ཏེ། སྒྱ་བྱང་པོར་སྒྲུང་དགོངས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ། ཞེས་པས་རྣམ་མཁྲིན་གྱི་ཉིན་གྱི་གང་ཟག་དང་། ལྷགས་ཀྱི་དབང་
པོ་ལས་འོད་ཟེར་བྱང་སྟེ། དེའི་རྩེ་མོ་ལས་པརྩའི་སྟངས་དུ་སྒྲུལ་པའི་ཤྲག་ཐུབ་པ་བསྟན་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་པ་རོལ་ཏུ་

ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་འདི་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ། ཆོས་བསྟན་པའི་རྩལ་འདི་ཉིད་བརྗོད་པ་དང་ཞེས་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་རྩལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཐབས་རྣམ་མཁུན་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད། འདིར་གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པ། ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། མདོའི་

སྒྲིང་གཞི་དང་མཆོད་བརྗོད་སྦྱར་བའི་འབྲེལ་པ་འཕགས་སེང་གང་གིས་ཀྱང་མ་མཛད་ཅིང་། བྱད་པར་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲིང་གཞིའི་བཤད་པ་འབྲེལ་ཆེན་གྱི་དགོས་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་བྱར་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་བཤད་ཆོགས་གསལ་ལས་ཀྱང་རྒྱན་དང་སྒྲིང་གཞི་མ་སྦྱར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས།

མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་དང་པོར་གཞི་ཤེས་ལ་བསྟོད་པ་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་འདི་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ནི་ཆོས་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མོང་མ་ཡིན་

པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། གོ་རིམ་འདི་རྒྱན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཙམ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟོད་པ་ཡིན་གསུངས་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྦྱར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་རྒྱན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཙམ་ཡོད་དུ་རྒྱག་ཀྱང་། རྒྱན་རྩོམ་པའི་

@10A ༄། །ཐོག་མ་མཆོད་བརྗོད་གྱི་སྐབས་ཉིད་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་བསྟན་བཅོས་ལུས་གྱི་གོ་རིམ་དང་མི་མཐུན་པར་དང་པོར་གཞི་ཤེས་སོགས་ལ་བསྟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་

བའི་གདུལ་བྱས་དང་པོར་སྐབས་གསུམ་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྐྱེམས་ནས་རྒྱད་སྒྲུངས་ཏེ། མྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད། དེ་རྩིས་ལམ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་བསྟོད་པའི་ཕྱིར། བྱངས་ངེས་ལ་འདིར་

དངོས་བསྟན་གྱི་ཡུམ་ལ་མ་བྱེན་པ་གསུམ་དུ་བྱངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་སྦྱབ་པའི་ཡུམ་ཞིག་ལ་བསྟོད་པར་བཞེད་པ་གང་ཞིག རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་
སྦྱབ་པ་ལ་མ་བྱེན་པ་གསུམ་ལས་མང་མི་དགོས། ཉུང་ན་མི་འདུ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཁ་ཅིག འགྲེལ་

བཤད་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་གྱི་གསུང་དང་། བཙུག་ལྷན་འདས་མ་ལ་རབ་བྱ་དང་བཅི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུམ་ལ་འབྲས་ཡུམ་གྱིས་བྱུང་བའི་ན། འོན་ཏེ་སྐུ་འཕགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འདིར་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་

གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་གང་རུང་ལ་འབྲས་ཡུམ་གྱིས་བྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གྱིས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་རང་
རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་ཉེར་ཞི་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་རང་རྒྱུད་

ལ་བསྐྱེད་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་སྦྱབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་ག་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡུམ་ཡིན་གསུང་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དེའི་
སྟེང་དུ་རང་བཞིན་གྱི་ཡུམ་ཡང་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡུམ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཡུམ་གྱི་མིང་

བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཡུམ་དུ་འགྱུར་ན། དེ་ལ་འཕགས་པའི་མིང་བཏགས་པས་འཕགས་པར་འགྱུར་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱི་ཡུམ་ལ་ཡུམ་དུ་འདོད་པ་དང་། དངོས་བརྒྱུད་ཡུམ་
དུ་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། རང་སྤྲུལ་འཕགས་པ་མི་བསྐྱེད་ཅིང་། རང་སྤྲུལ་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་མི་སྦྱབ་པའི་ཡུམ་

@10B མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཙམ་ལ་གཞི་ཤེས་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ལམ་ཤེས་སུ་བྱས་ནས། འདིར་དངོས་བསྟན་
གྱི་ཡུམ་དུ་བྱེད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་ལ་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱིས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་

ལུགས་ལ་རང་སྤྱོད་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་བསྐྱབ་ལྟས་གྱི་མཁུན་པ། ཡུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཡུམ་མངོན་རྟོགས་མཁུན་པ་ཡི་ཤེས་རྣམས་དོན་གཅིག་ཅིང་། དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་
མཁུན་པ་གསུམ་ཡོད། དེ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞིང་།

ཉན་རང་རྣམས་གྱིས་བསྐྱོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྐྱོམ་པའི་གཞི་ཤེས་སྤྱི་ཙམ་དེ་ཉིད་ཆོག་ཀྱང་དང་པོའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་སྤྱི་ཙམ་དེ་ཉིད་ཆོག་
ཀྱང་གཉིས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཆོག་ཀྱང་དང་པོའི་སྐབས་ནས་དངོས་

སུ་བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་མངོན་རྟོགས་སོགས་གྱིས་བྱུང་པ་དང་། ཆོག་ཀྱང་གཉིས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་བྱང་སེམས་གྱི་མངོན་རྟོགས་གྱིས་
བྱུང་པར་འདོད་པ་སོགས་ཀྱང་མི་རིགས་ཏེ། སྐབས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱུང་པའི་གཞི་ཤེས་ལ་ཐེག་དམན་

གྱི་མངོན་རྟོགས་གྱིས་མ་བྱུང་། སྐབས་གཉིས་པའི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱུང་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་རྒྱ་ལམ་ཤེས་གྱིས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དངོས་བསྟན་གྱི་ཡུམ་ལ་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་
མཁུན་པས་བྱུང་ཀྱང་། འཕགས་རྒྱུད་གྱི་མཁུན་པ་ལ་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡུམ་གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་

རྣམས་འདིར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡུམ་སྲས་ཀྱི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ན་རེ། འཛིག་རྟེན་ན་མ་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་མ་དང་། གསོ་བའི་མ་དང་། འདོད་པ་བསྐྱབ་པའི་མ་
གསུམ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡུམ་ལ་ཡང་རང་སྲས་འཕགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ་དང་། འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་

པའི་གསོ་བའི་ཡུམ་དང་། བཞིད་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཡུམ་གསུམ་ཡོད་ཅེས་གསུངས། ཁ་ཅིག་མཁུན་པ་གསུམ་པོ་དེ་འཕགས་བཞིའི་རྣམ་འཛོག་གི་ཡུམ་ཡིན་པས། འཕགས་བཞིའི་ཡུམ་དུ་རིམ་
པ་བཞིན་དུ་འཛོག་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ཡུམ་སྲས་མཚན་ཉིད་པ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེན་@011A ཨྱེ། །པར་མཇོད་པ་ཕྱི་གང་ཡིན་པ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། རང་སྲས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ་དང་། རང་གི་ཡུམ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་སྲས་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་བཤད་པའི་ཡུམ་སྲས་ལ་ནི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གྱིས་བྱུང་སྟེ། མཁུན་
པ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མས་རང་སྲས་འཕགས་པ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་

བསྐྱེད་པ་འདིར་ཡུམ་སྲས་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་གཉིས་པ་དགོས་དོན་བཤད་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་གྱིས་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གདུལ་བྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུམ་ལ་དང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་འཆད་པ་དང་། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་

བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །རེ་ཞིག་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་གྱིས་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་སྒྱུར་དུ་རབ་དུ་དང་བ་སྐྱེའོ་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་

བསྟན་གྱི་རྒྱ་གཞི་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་རྟུལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དེ། རྒྱ་གཞི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱ་

གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣམས་པོ་ཡིན་པས་བྱུང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣམས་པོ་ལམ་མ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཆོག་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་གཞི་ལམ་རྣམས་གསུམ་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རིགས་

པ་ཡང་དག་གིས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུམ་མཁྱེན་གསུམ་ལ་དང་བ་དང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་རྒྱ་གཞི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པའགད་ལས་ཀྱང་དང་པོ་ལ་རྒྱ་གཞི་གྱི་གདུལ་བྱ་ཙམ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཞེས་བྱུང་པར་

ཕྱི་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གདུལ་བྱ་དེ་གཉིས་ཡུམ་མཁྱེན་གསུམ་ལ་དང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོ་དེས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་གཞུང་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ངེས་སྟེན་ཏུ་ལྟུང་བ་དང་བ་སྐྱེ། གཉིས་པས་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པའི་ཡུམ་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་ཡོད་པ་ལ་གཞོད་པ་

མ་མཐོང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དང་བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོར་གཞི་ལམ་རྣམས་གསུམ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཚད་མས་

ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་ཡུམ་ཡོད་པར་ངེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་གཉིས་གཏན་ལ་མ་ཕབས་པར་དེ་ཉིད་གས་

@011B པའི་ཡུམ་ལ་ངེས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གདུལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ཡུམ་ལ་དང་བ་བསྐྱེད་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གཉིར་གྱི་འདུན་པ་སྐྱེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་
བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཞུགས་ནས་མཐར་ལེགས་མཆོག་རྣམ་མཁུན་འཐོབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་

དོན་ལའད་པ་ལ། དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ལའད་པ། གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ལྟ་བ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལའད་པ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ལ། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལའད་པ། ངོས་འཛིན་ལའད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྟོང་ཉིད་ཉིད་གས་

པའི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ལ་དེའི་སྒྲ་རོལ་དུ་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་ངོས་ཟིན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། སྟོན་འཕྲག་ལས། རྟག་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་
པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་བྱ་བུམ་པའི་དོན་སྒྲི་སྒོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་སྟོན་དུ་མ་སོང་

བར་ས་ཕྱོགས་བུམ་མེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་མི་རྣམས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་སྒྲི་སྒོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་དགག་བྱ་དེ་བཞག་པའི་མེད་དགག་སྟོང་ཉིད་སྒོ་ཡུལ་

དུ་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་དངོས་བཤད་པ་ལ། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་བ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ལས་བསྐྱོད་

པ་གཅིག་བྱང་ན། དེ་ཉིད་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྱུར་བས། ཐོག་མར་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་བ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་
བཀོད་པ། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ། དེ་དག་ལ་དོགས་པ་སྤོང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས། དངོས་

པོ་ཡང་དག་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་། དེ་ལས་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་པར་སྐྱོའོ་འདོགས་པའི་འབྲུལ་པའི་སྒོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་འམ་འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིབས་པ་ལྟ་
བུར་བྱེད། འགོ་བས་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་

བཞིན་མེད་ལ་འབྲུལ་པ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ལ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་བརྟུན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ན་
ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ལ། དེས་ཀྱང་སྒྲོག་ཆགས་ལ་ཡང་

@012A ༄། །དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་བརྟུན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་

རྩོམ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལུང་གི་དོན་ལའད་པ་ལ། ལུང་དོན་ཅུང་ཟད་ལའད་པ་

དང་། ལུགས་འདིའི་བདེན་གཉིས་འཛོག་རྩུལ་དཔེ་དང་བཅས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་ལ་ཀུན་རྩོམ་ཏུ་ཡོད་པ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།

འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་སྒོ་ཀུན་རྩོམ་པའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་ལའད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་

སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་བདེན་སྒྲུང་དང་བཅས་ཤིང་། འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་སྒོ་དེ་ནི་ཀུན་རྩོམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྩོམ་བདེན་འཛིན་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་སྒྲུངས་

དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྩོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྩོམ་བདེན་འཛིན་དེས་བསྐྱད་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་

སེམས་ཅན་གྱི་སྒོ་དོན་མཐུན་གྱིས་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྩོམ་ཏུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྩོམ་བདེན་འཛིན་དེ་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་འབྲུལ་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ཞིང་།

དེས་ཀྱང་སྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་

ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་དེ་ལས་བསྒྲོག་སྟེ། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་

ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ལ་རྫོངས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་།

བ་ལ་སྒྲིབས་པ་ལྟ་བུར་བྱེད། འགོབས་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས་ཀྱང་དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་གང་གཅོད་པའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། དང་པོ་

དེས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འཛོག་བྱེད་གྱི་སྒོ་དེ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བསྐྱད་པ་དང་བཅས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་འཛིན་དངོས་ཡིན་པ་དེ་གཅོད། ཕྱི་མས་གཟུགས་
སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་དུ་བྱུང་བ་དེ་གཅོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒོ་གཞོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་

@012B པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱེད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱུང་བ་དེ། དོན་དམ་ལ་དཔྱེད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་ཆོས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱུའི་གཞོད་མེད་ཀྱི་སྒོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་དེ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡོད་ཚུལ་མཐར་ཐུག་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འཛོག་བྱེད་གྱི་སྒོ་དེ་འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱུས་མ་བསྐྱད་པ་དགོས་ཤིང་ཐུགས་ཀྱི་འབྲུལ་རྒྱུས་མ་བསྐྱད་པ་ནི་མི་དགོས་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་

ནམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་འཕྲུལ་ཕྱགས་གང་གི་འང་འབྱུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།

དེ་ལ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བསྐྱད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་འདིའི་བདེན་གཉིས་འཇོག་རྩིས་དཔེ་དང་བཅས་པ་འཆད་པ་ལ། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་འདི་ནམས་སྒྲུང་ཕྱོགས་ནས་སློ་
གཞོད་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་ཕར་བཞག་པ་ཙམ་དང་། སློང་ཕྱོགས་ནས་སློ་གཞོད་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་

ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱོད་ལྷགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་སློང་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། ལྷ་གྲུ་ལྷ་བུའི་དངོས་པོ་ཡང་སློ་གཞོད་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་།
ལྷ་གྲུ་རང་གི་བསྐྱོད་ལྷགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་གཉིས་ཆོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དགོས་ཏེ། དེ་མི་དགོས་ན། ལྷ་གྲུ་ལ་ལྷ་

གྲུ་ཞེས་པའི་མིང་མ་ཐོགས་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར་ཡང་། ལྷ་གྲུ་ལྷ་གྲུར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དགོས་ཏེ། དེ་མི་དགོས་ན། རི་བོང་གི་ RVA ཞེས་པའི་མིང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དང་། རི་
བོང་གི་ RVA ཞེས་ཏོག་པས་བབྱང་བ་ཙམ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་སློ་གཞོད་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་

དབང་གིས་བཞག་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཙམ་སྐྱས་ཀྱང་། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱོད་ལྷགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་གཅོད་ཀྱང་། མིང་

མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱེད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གྲུབ་ན། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྲུབ་

དགོས། དེར་གྲུབ་ན། གློ་མ་འཁྲུལ་བ་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར། སྐྱུ་མ་མཁན་གྱིས་རྟེ་ཤིང་རྟ་སྒྲང་དུ་སྐྱུ་ལ་པའི་ཆོ། སྐྱུ་གས་རྩས་ཀྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་ལྟ་མོ་བ་རྣམས་ལ་རྟེ་ཤིང་རྟ་སྒྲང་

དུ་སྐྱང་བ་དང་ཞེན་པ་གཉིས་ཡོད། སྐྱུ་མ་མཁན་རང་ཉིད་ལ་རྟ་སྒྲང་དུ་སྐྱང་བ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། ཞེན་པ་མེད་སྐྱུ་གས་རྩས་ཀྱིས་མིག་མ་བསྐྱད་པའི་ཕྱིས་ཀྱི་ལྟ་མོ་བ་ལ་རྟེ་ཤིང་རྟ་སྒྲང་དུ་སྐྱང་
ཞེན་གཉིས་ཀ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་དུ་སྐྱང་ཞེན་མི་འདྲ་བ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་

སྟོང་བའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་གྲུབ་དུ་སྐྱང་བ་དང་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད། དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་རྩིས་ཐོབ་ཀྱི་ངོར་ཆོས་རྣམས་
བདེན་གྲུབ་དུ་སྐྱང་བ་ཡོད་ཀྱང་ཞེན་པ་མེད་དེ། གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ལ། གཟུགས་

སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱང་ཞེན་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པར་གྲུབ་པ། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཛིན་

པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱར་འདོད་པར་དབྱ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་མཚུངས་ཀྱང་།

@013B རང་རྟོག་པ་རྣམས་རང་ངོས་ནས་བྱུང་པ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ། རྫས་སྤྱུ་བྱུང་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་པ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དེ་དག་ཏུ་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་
རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དོན་དམ་པ་དཔྱོད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱར་མི་འདོད་དེ། གཞི་བྱུང་ན་རྫས་སྤྱུ་བྱུང་པ་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་གསུམ་དུ་

བྱུང་པས་ཁྱབ། ཀྱན་བཏགས་ལ་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད། དངོས་པོ་ཡིན་ན་རྫས་སྤྱུ་བྱུང་པར་འདོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་གནས་ལུགས་སྤྱུ་བྱུང་པ། དོན་དམ་
བདེན་པར་བྱུང་པ། ཆོས་ཉིད་དུ་བྱུང་པ་རྣམས་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་ཏུ་མི་བཞེད་དེ། དོན་དམ་

བདེན་པ་ཡིན་ན་དེ་གསུམ་དུ་བྱུང་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་སྤང་འདས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་པའི་དོན།
སྤང་འདས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཡོད་པ་སྟོ་ཀྱན་རྫོབ་པ་ལ་བཞུགས་ནས་འཛོག་དགོས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་། དྲང་ངེས་

རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཉིད་དུ་བྱུང་པར་གསུངས་པ་དང་། བསྐྱལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས་ཀྱང་གནས་ལུགས་སྤྱུ་བྱུང་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་པར་བྱུང་མི་དགོས་པར་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཐལ་རང་གཉིས་ལ་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་རྟགས་གྱི་དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་ལ་སྤྲ་རགས་གྱི་བྱུང་པར་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་འཐད་དེ།

རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཆོགས་བཞིན་པ། གཞན་སྤྱོད་བཞིན་པ། རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་བཞིན་པ་རྣམས་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་བཞིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་
དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་རང་གིས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་སེམས་ཙམ་པས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པར་བཤད་

པ་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བརྗོད་པ་དང་། ཞི་འཆོ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་ཐ་མས་བར་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཆོ། ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་
ཅིང་། ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་དྲང་ངེས་འགྲེལ་ཚུལ་མཛད་པ་ལས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དོགས་

པ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ རོ་ཤིང་རྟ་སྤང་དུ་སྤང་ངམ་མི་སྤང་། སྤང་ན་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟ་སྤང་དུ་སྤང་དགོས་དེ་ལྟར་ན་མི་ལོང་ནང་གི་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་
བཞིན་དུ་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར། མི་སྤང་ན། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས།

@14A ༄། །སྤྲགས་རྗེས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་སློ་འཁྲུལ་བའི་ངོར་རྟ་སྤང་དུ་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་རྟ་སྤང་དུ་མི་སྤང་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་མི་སྤིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེན། ཏྲགས་སྒྲ་མ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། སྤྱི་མ་ལྟར་ཁས་ལེན་གྱང་གསུང་དེ་

དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྤྱི་མ་མཁན་གྱིས་དེ་ཤིང་ཏྲ་སྒྲ་དུ་སྤྱུལ་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ཤིང་གི་ངོས་ནས་ཏྲ་སྒྲ་དུ་མི་སྒྲ་ཞེས་མི་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། དེའི་ཆེ་དེ་ཤིང་གི་ངོས་ནས་ཏྲ་སྒྲ་དུ་
སྒྲ་ཞིང་ཏྲ་སྒྲ་གི་སྤྱུལ་གཞི་དེ་ཤིང་ཏྲ་སྒྲ་དུ་སྒྲ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་མིང་བདས་

བཞག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་གྱི་སྐབས་སུ་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་གསུངས་པ་དང་། སྐབས་དང་པོའི་སྒྲུབ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་
གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མིང་བདས་བཞག་ཙམ་དུ་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེན་སྐྱོན་མེད་དེ། སྒོ་གཞོད་མེད་ཀྱི་

དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པ་སོགས་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཙམ་སྒྲས་གང་གཅོད་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་མི་མཐུན་ཞེས་གསུངས་པས་ད་དུང་དཔྱད་པར་
བྱའོ། །གཉིས་པ་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ལའད་པ་ལ། ངོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དུ་བལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོགས་

ལྟུ་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཏྲགས་འགོད་པ། རྩལ་སྤྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་ན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་བྱབ།

དཔེར་ན་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་འདི་ཡང་བདེན་གྲུབ་གྱི་གཅིག་དང་

བདེན་གྲུབ་གྱི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་འགོད། ཚུལ་སྦྱབ་པ་ལ་སྤྲུགས་ཆོས་སྦྱབ་པ་དང་། བྱུང་བ་སྦྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་དུ་སྦྱབ་པ། བདེན་པའི་དུ་བྲལ་དུ་
སྦྱབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཏྲགས་འགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྦྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་

ཆོས་ཅན། བདེན་གྲུབ་གྱི་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ། ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། འདིའི་བྱུང་བ་སྦྱབ་པ་ལ། ཏྲགས་གྱི་མཚན་གཞི་ཆ་བཅས་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་། བདེན་གྲུབ་གྱི་
གཅིག་ཏུ་མེད་པ་བདེན་གྲུབ་གྱི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ། ཆ་བཅས་དང་བདེན་གྲུབ་གྱི་

@14B གཅིག་གི་གཞི་མཐུན་འགོག་པའི་ཚད་མ་གསུམ་ཆང་དགོས་པ་ལས། སྤྱི་མ་ངེས་དཀའ་བས་དེ་བརྗོད་ན། ཆ་བཅས་ཀྱང་ཡིན། བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་
གྲུབ་ན་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་སྒྲིང་ལྷགས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྒྲིང་ཡང་། བསྟོན་ལྷགས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཆ་

བཅས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིང་ལྷགས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྒྲིང་ཡང་བསྟོན་ལྷགས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དེ་བརྟན་པའི་བསྟོན་ལྷགས་ལ་མི་འགལ་ཡང་། བདེན་གྲུབ་གྱི་

བསྐྱོད་ལུགས་ལ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་འགལ་ན་ཆ་ཅན་བྱམ་པ་དང་། དེའི་ཆ་ཤས་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཉིས་ཐ་

དད་དུ་མེད་པར་ཐལ། ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་གནས་ལུགས་མངོན་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་གཟིགས་དགོས་པ་ལས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་
དུ་ཡོད་ན་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་གཟིགས་དགོས་

ཏེ། ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་དད་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱམ་པའི་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཡིན་
པར་ཐལ། ཆ་ཅན་བྱམ་པ་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུ་མར་འཇལ་བའི་ཆད་མས་གཞོད། ཆ་ཅན་བྱམ་

པ་ཡང་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཐལ། གྲུབ་པ་གང་ཞིག །རང་གི་ཆ་ཤས་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཅིག་དུ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མས་གཞོད། དེས་ན་རིགས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
ཆ་བཅས་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཁིགས་ཏེ། ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་པ་འཕགས་

པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་དགོས་པ་ཡང་ཡིན། དེས་མ་གཟིགས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་དེ་ཁིགས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཡ་གྲུལ་བཞག་པས་ཆོགས་པ་ཁིགས་པ་ཡིན་

པས། ཏྲགས་བྱུང་སྒྲ་མ་ཁེགས་པས་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཁེགས་པ་ཡིན་གྱི། ཏྲགས་བྱུང་སྒྲི་མ་ཁེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་

ལྷགས་མངོན་སྲུང་དུ་ཏྲགས་པའི་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁེགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་
ཁེགས། དེ་ཁེགས་པས་ཆ་བཅས་དང་བདེན་གྲུབ་གྱི་གཅིག་གི་གཞི་མཐུན་ཁེགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ། ཚུང་

@15A ༄། །གཞི་ཆོས་ཅན་མངོན་སྲུང་གྱིས་གྲུབ་པ་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་མཆུ་ཞབས་ལ་སོགས་པའི་ཆ་ཤས་དུ་མ་མངོན་སྲུང་གྱིས་འགྲུབ་པས་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཤིང་། ཚུང་གཞི་ཆོས་
ཅན། མངོན་སྲུང་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་གྱི་སྟེང་དུ། ཆ་བཅས་སྒྲུབ་པ་ལ། ཆ་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་

དང་། ཆ་བཅས་ཆ་མེད་དང་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པས་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆ་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་དེ། འདུས་བྱས་ལ་ཡང་ཆ་མེད་མི་སྲིད།
འདུས་མ་བྱས་ལ་ཡང་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མི་སྲིད་དེ། གཟུགས་ཅན་ལ་ཡང་མི་སྲིད། གཟུགས་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ལ་

ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་ལ་མི་སྲིད་དེ། གཟུགས་ཅན་རགས་པ་ལ་ཡང་མི་སྲིད། སྤ་བ་རྩལ་སྤན་ལ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་རགས་པ་ལ་ཆ་མེད་མི་སྲིད་དེ།

གཟུགས་ཅན་རགས་པ་རྣམས་གོས་ཀྱིས་བསྐྱིབས་མ་བསྐྱིབས་དང་། སྟོན་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཁ་བསྐྱར་མ་བསྐྱར་དང་། ལག་པ་

གཡོ་བའི་ཆོ་རྒྱུད་པ་མི་གཡོ་བ་དང་། རྒྱུད་པ་གཡོ་བའི་ཆོ་ལག་པ་མི་གཡོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བསྐྱིབས་དང་མ་བསྐྱིབས་སྟོ་སོགས་ཕྱིར། །ལག་
སོགས་གཡོ་ན་ཐམས་ཅད་དག །གཡོ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་འགལ་བ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྲ་བ་རྩལ་སྤྲན་

ལ་མི་སྤྲིད་པ་མ་གྲུབ་ཟེར་ན། འོ་ན་སྤྲོད་ཆ་མེད་དུ་འདོད་པའི་རྩལ་སྤྲན་སྤྲ་མོ་གཤེགས་ནས་གནས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། སྤྲོད་གཉིས་སྤྲད་པར་ཐལ། སྤྲོད་གཉིས་གོ་ས་འགོག་ཅུས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་
ཡིན་པ་གང་ཞིག སྤྲོད་གཉིས་བར་མཆོམས་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་

ཅད་དུ་སྤྲད་དམ། འགའ་ཞིག་སྤྲད་འགའ་ཞིག་མ་སྤྲད་པ་དག་ལས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་གོ་ས་འདྲེས་པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ན་རྩལ་སྤྲན་བསགས་པའི་རགས་པ་རྩྱུ་མ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་
གཉིས་གོ་ས་འདྲེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཆ་མེད་ཡིན་པ་ཉམས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཆ་མེད་མི་སྤྲིད་

པ་མ་གྲུབ་ཟེར་ན། དངོས་རྒྱ་དངོས་འབྲས་སུ་འདོད་པའི་མིག་ཤེས་སྤྲད་ཅིག་སྤྲ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་གཞན་གྱིས་ཆོད་དམ་མ་ཆོད། ཆོད་ན་དངོས་རྒྱ་དངོས་འབྲས་ཡིན་པ་ཉམས། མ་ཆོད་

ན་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོད་དམ། འགའ་ཞིག་ཆོད་འགའ་ཞིག་མ་ཆོད་པ་དག་ལས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་

@15B ན། དེ་གཉིས་དུས་འདྲེས་པར་འགྱུར། དེ་འདྲེས་ན་སྒྲ་ཕྱི་འཐུད་པའི་མིག་ཤེས་རིང་དུ་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཆ་མེད་ཡིན་པ་ཉམས། འདུས་མ་བྱས་ལ་ཆ་མེད་མི་
སྲིད་དེ། འགོག་བདེན་ལ་ཡང་མི་སྲིད། ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་མི་སྲིད། སྟོང་ཉིད་ལ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འགོག་བདེན་ལ་མི་སྲིད་

པ་མ་གྲུབ་ཟེར་ན། འགོག་བདེན་ལ་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་སྤངས་ལྷན་སྐྱེས་མ་སྤངས་པའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ཆ་མེད་ཡིན་པ་ཉམས། མེད་ན་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནམ་
གྲོལ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་དེ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བདེན་འཛིན་

ལྷན་སྐྱེས་མ་སྤངས་པའི་ཆ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་སོ། །གཞན་ཡང་། འགོག་བདེན་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་མ་སྤངས་ཀྱི་ཆ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ནམ་མཁའ་ལ་མི་སྲིད་པ་མ་
གྲུབ་ཟེར་ན། འོ་ན། ནམ་མཁའ་ལ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པའི་ཁོང་སྟོང་ལ་བྱབ་པའི་ཆ་དེས་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པའི་ཁོང་སྟོང་ལ་

བྱབ་བམ་མ་བྱབ། བྱབ་ན། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པ་རྩུ་ཁངས་པ་དེའི་ཆོ་ན། རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པ་ཡང་རྩུ་གང་བར་ཐལ། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པའི་ཁོང་སྟོང་ལ་བྱབ་པའི་ནམ་མཁའི་ཆ་

དེས་རྒྱལ་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པའི་ཁོང་སྟོང་ལ་བྱལ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཆ་མེད་ཡིན་པ་ཉམས། སྟོང་ཉིད་ལ་མི་སྲིད་པ་

མ་གྲུབ་ཟེར་ན། སྟོང་ཉིད་ཀ་བའི་རང་བཞིན་དུ་སོང་བའི་ཆ་དེ་ཉིད། བུམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་སོང་ངམ་མ་སོང་། སོང་ན་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ཆོས་ཅན་ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཆ་བཅས་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་

ཅན་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་ཆ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་འཕགས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས། སེམས་ཅན་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཆ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས། དེའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར།

ཆ་བཅས་ཆ་མེད་དང་དངོས་འགལ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གཉིས་ཡིན་དང་། གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཡུང་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པའི་དུ་བྲལ་དུ་སྐྱབ་པ་ལ། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་ཆོས་
ཅན། བདེན་ཀྱི་དུ་མར་མ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དུ་མེད་པའི་^(DPHYI)ར། བྲལ་སྟེ། དུ་མ་གཅིག་བསགས་པ་ལ་^{@16A} ༡༡། །བདེན་ནས་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྒར་
བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དུ་མེད་པར་བསྐྱབས་ཟིན་ཀྱང་། སྒར་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་མེད་པ་འགོད་པ་ནི་དུ་བྲལ་གྱི་བྲལ་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བས་སོ། །ཙུ་བའི་བྲལ་པ་སྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་
ཀྱི་མཚན་གཞི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་

དུ་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་། བདེན་པར་མེད་པ་བདེན་གྲུབ་དང་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་། ཉགས་དང་དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འགོག་པའི་ཚད་མ་གསུམ་ཚང་
དགོས་པས། དང་པོ་གཉིས་ངེས་སྟེ། ཕྱི་མ་གཉིས་ངེས་དཀའ་བས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཞི་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་གཅིག

དང་དུ་མ་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ། གཅིག་དང་དུ་མའི་ཕུང་གསུམ་མི་སྟོན་པར་རྟོགས་པ་ན། གཞི་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་
མའི་ཕུང་གསུམ་མི་སྟོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གོ་སྟོབ་བའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་

དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་ན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་བྱུང་སྟེ། བདེན་པར་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་
གང་རུང་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག གྲུབ་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་གྲུབ་པའི་བྱུང་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་འདིས།

བདེན་པར་གྲུབ་ན། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་གྲུབ་པས་མ་བྱུང་པ་ལ་སྟོོ་འདོགས་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་འདིས་
སྟོབ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་མ་བྱུང་པ་ལ་སྟོོ་འདོགས་ཚོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རྟོལ་ཡང་

དག་དེས་བྱས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིའི་སྤྱི་དུ་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་སོ། ཁ་ཅིག་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱི་སྦྱ་གྲུ་བདེན་མེད་
དུ་སྦྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཕྱིར་ཤོལ་ཡང་དག་གིས་མཐུན་དཔེ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྤྱི་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་མེད་གྱིས་བྱུང་པ་ཚད་མས་

ངེས་ཀྱང་། མཐུན་དཔེ་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་མ་ངེས་ཟེར་ན། འོ་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱི་སྦྱ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་སྦྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཕྱིར་ཤོལ་ཡང་དག་དེས་སྦྱ་གྲུའི་སྤྱི་དུ་རྟེན་
འབྲེལ་ལ་བདེན་མེད་གྱིས་བྱུང་པ་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ། སྦྱ་གྲུའི་སྤྱི་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་མེད་གྱིས་བྱུང་པ་ཚད་མས་ངེས་ན། སྦྱ་གྲུ་

@16B བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐུན་དཔེའི་སྤྱི་དུ་དེ་ལྟར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱུད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་ཆོག་མང་དུ་དོགས་པས་རེ་ཞིག་
བཞག་ཁ་ཅིག་ གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཀྱི་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་སྦྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཕྱིར་ཤོལ་ཡང་དག་དེའི་

ངོ་བོར་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་འགོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེས་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་ཟེན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་མཐུན་དཔེ་གཟུགས་བརྟན་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་གང་ཞིག་ ཆོས་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་

ཚད་མས་ངེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གཅིག་གི་ལྟ་པོ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟ་པོ་ཡིན། །གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་
པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་ལྟས། དངོས་གཅིག་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ། ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན། ཆོས་གཅིག་གི་གནས་ལུགས་ཚད་མས་ངེས་ན་རིགས་པ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གཞན་གྱི་སྟོང་དུ་ཡང་གནས་
ལུགས་ཚད་མས་ངེས་ལྟས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ལམ་རིམ་རྒྱུད་བའི་ལྷག་མཐོང་གི་སྐབས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་

པ་རྒྱུ་ལ་དཔྱོད་པ་དོན་ཅེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཆོགས་ལའད་པ་ལ་ཡང་། ཏྲགས་འགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྐབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་སྟེ།
དོན་དམ་པར་བདག་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ། དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ། གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ། རྒྱུ་མེད་པ་ལས་མི་སྐྱེ་

བའི་ཕྱིར། ཚུལ་སྐབ་པ་ལ་སྟོགས་ཆོས་སྐབ་པ་དང་། བྱུང་པ་སྐབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། བདག་ལས་སྐྱེ་ན་སྐར་ཡང་སྐྱེ་
བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དོན་དམ་པར་རྒྱ་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དོན་དམ་པར་རྒྱ་

རྟག་པ་གཞན་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ། མི་རྟག་པ་གཞན་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རོན་དམ་པར་རྒྱ་རྟག་པ་གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་དངོས་པོ་ནམས་དུས་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། རིམ་ཅན་དུ་
སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རོན་དམ་པར་མི་རྟག་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེ་ན། འབྲས་དུས་སུ་ཞིག་ཟིན་པའི་རྒྱ་གཞན་

@17A ཨྲ། །ལས་སྐྱེ་འཇམ། འབྲས་དུས་སུ་མ་ཞིག་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེ། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཞིག་པ་དངོས་མེད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྒྱ་འབྲས་
དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། རོན་དམ་པར་བདག་གཞན་རེ་རེ་བ་ལས་

སྐྱེ་བ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རྒྱ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པའི་ཕྱིར། བྲལ་པ་སྐྱབ་པ་ལ། རོན་དམ་པར་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་ན། རོན་དམ་པར་མི་
སྐྱེ་བས་བྲལ་སྟེ། རོན་དམ་པར་སྐྱེ་ན་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོན་དམ་པར་སྐྱེ་ན། རྒྱ་ཡོད་པ་

དང་། མེད་པ་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་དགོས། ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་ན་རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱ་དང་། རང་དང་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་དགོས། དང་པོ་
བཀག་ཟིན། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འབྲེལ་མེད་རོན་གཞན་གྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་དགོས་པ་དང་། གསུམ་པ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་རེ་རེ་བ་ལས་

སྐྱེ་བ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྷ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཆོག་ལ། རྟགས་འགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འབྲས་བུ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱ་རྩ་མས་
འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡང་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ། རྒྱ་རྩ་མས་འབྲས་བུ་རྩ་མ་ཡང་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ། རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་རྩ་

མ་ཡང་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ། རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡང་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ལས། རྩ་མས་དངོས་པོ་གཅིག་མི་བྱེད། །དུ་
མས་རྩ་མ་བྱེད་མ་ཡིན། །གཅིག་གིས་གཅིག་བྱེད་པ་ཡང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་གཞན་ལས་

ཤེས། །བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ལ། འབྲས་བུ་རྣམས་དོན་དམ་པར་བཞི་པོ་དེ་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་ན་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བས་བྱབ་སྟེ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་ན་དེ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་གཉིས་ཀ་ལས་དཔྱད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཆོག་ལཡང་པ་ལ། རྟགས་འགོད་པ་དང་། ཚུལ་

སྐྱབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱ་རྩ་མ་ན་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཡང་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ། རྒྱ་རྩ་མ་ན་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡང་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ།
གཉིས་ཀ་ཡང་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ། གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡང་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཡོད་པ་

@17B ཡོད་ཕྱིར་སྐྱེ་མ་ཡིན། །མེད་པ་ནམ་མཁའ་པོ་པར་བཞུགས། །ཆོས་མི་མཐུན་ཕྱིར་གཉིས་ཆོས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །སྤྲུགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་སྤྲ། །བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ལ། །དངོས་པོ་
ནམས་དོན་དམ་པར་དེ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་ན། །དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བས་བྱབ་སྟེ། །དོན་དམ་པར་སྐྱེ་ན་དོན་དམ་པར་དེ་བཞི་གང་རུང་

ལས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། །ལྷ་པ་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ལའད་པ་ལ། །རྟགས་འགོད་པ་དང་། །རྩལ་སྐྱབ་པ་གཉིས། །དང་པོ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། །བདེན་
པར་མེད་དེ། །རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའམ། །ཡང་ན་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ནམས་ཆོས་ཅན། །བདེན་པར་མི་སྐྱེ་སྟེ། །རང་གི་

རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་བསྟོས་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། །སྤྲ་ཕྱི་གཉིས་ལ། །དཔེར་ན་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། །ཞེས་འགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། །མགོན་པོས། །གང་ནམས་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཞི། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། །མ་དྲོས་པས་ཁྱེས་པ་ལས་ཀྱང་། །གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་

དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་ལའད། །གང་གི་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །རྩལ་སྐྱབ་པ་ལ།
སྤྲུགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་དང་། །བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་གཉིས། །དང་པོ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ནམས་ཆོས་ཅན། །རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཏེ། །རང་གི་ཆ་ཤས་

ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའམ། རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་སྐྱབ་པ་ལ། རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའམ། དེ་ལ་བཟོས་ནས་གྲུབ་པ་གང་རུང་
ཡིན་ན་བདེན་པར་མེད་པས་བྱུང་སྟེ། བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པར་གྲུབ་ན་བཟོས་མེད་དུ་གྲུབ་དགོས་

པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་སྤྲུལ་ཞིང་། བྱུང་པ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ན་བདེན་པར་མི་སྐྱེ་བས་བྱུང་སྟེ། བདེན་པར་སྐྱེ་ན་བཟོས་མེད་དུ་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
གཏན་ཆོགས་དེ་གཉིས་པོ་དེ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་མེད་དང་། བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་འགལ་བློ་དམིགས་པའི་གཏན་

ཆོགས་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆོགས་དེ་གཉིས་བདེན་གྲུབ་གྱི་འགལ་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ལ་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རིགས་པ་གཞན་
རྣམས་ཀྱང་མཐར་གཏུགས་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ལ་བྱུག་པ་དང་། ཚེད་གཞི་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་གཉིས་ཅིག

@18A ༄༄༅། །ཅར་དུ་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ནི་ཐ་སྟོན་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ལྷ་བུའི་ཆོས་ཅན་
ཡན་གར་བའི་སྟེང་དུ་བདེན་གྲུབ་གྱི་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཆད་མས་ངེས་ན། དེའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཆད་མས་ངེས་པས་བྱུང་།

བུམ་སྐམ་ལྟ་བུའི་ཆོས་དུ་མའི་སྒྲིང་དུ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་ན། དེའི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ཚད་མས་ངེས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེ་བྱུང་སྟེ། ཆོས་གང་ལ་ཡང་བདེན་པར་
སྒྲོ་འདོགས་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་བདེན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གང་སྒྲོ་ལ་འཆར་ན་ཡང་གཅིག་དང་

ཐ་དད་གང་རུང་དུ་སྒྲོ་ལ་འཆར་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་བཀག་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ཡོད་དེ།
སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་སྟོད་རུང་གི་གདུལ་བྱ་དེས་དང་པོར་ངེས་དོན་ཟབ་མོའི་གསུང་རབ་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྟོང་ཉིད་ཚུལ་

བཞིན་དུ་གོ་བའི་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཚུལ་བཞིན་དུ་གོ་བའི་དོན་དེ་ཉིད་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རིགས་པ་ཡང་དག་གི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་གསར་དུ་མི་སྟེ་བའི་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྟེ། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དེའི་རྒྱུན་ཞི་གནས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་

པའི་ལྟ་ག་མཐོང་དང་། ཞི་ལྟ་བུར་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུངས་པས་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་སྒྲོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བྲལ་བར་བསྒྲོམས་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་པའི་ནུལ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་གཉིས་ཅི་རིགས་སྒྲུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པའི་གོ་འཕང་

འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་
པའི་སྔ་རོལ་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་ཤེས་རྩོལ་སྟོན་བཏང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་

ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་བཤད་ལས་གཅིག་དུ་བྲལ་དང་རྟོག་གཟེགས་མ་སོགས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དང་པོར་ཚོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཚད་མས་ངེས་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་
དང་འགལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ། དེའི་དོན་ནི་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ལ་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་

@18B ལ་བརྟེན་པའི་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་སྟོང་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ འདིའི་ཚོགས་ལམ་དེ་ཚོགས་ལམ་བཏགས་པ་
ལ་བཞེད་པའང་ཡོད་དོ། ། མཎ དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མ་བྱེད་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དོན་བརྒྱུད་བསྐྱེད་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྩོད་པ་དང་། ལན་

གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཚོལ་རྣམས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མ་བྱེད་གསུམ་ལ་དངོས་སུ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་པ་འདི། ཡུམ་མཐའ་དག་ལ་བསྟོད་པར་བཞེད་དམ། ཡུམ་གྱི་ཕྱོགས་
གཅིག་ལ་བསྟོད་པར་བཞེད་པ་དག་ལས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་རིགས་ཏེ། བསྟོད་ཡུལ་ཉུངས་པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་

མ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དོན་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་མཁུན་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་བསྟོད་པས་ཚོག་པ་ལ་མཁུན་པ་གསུམ་ག་ལ་དངོས་སུ་བསྟོད་པས་བསྟོད་ཡུལ་མང་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཇི་
བཙུན་གྱིས་རྒྱན་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལ། བསྟོད་ཡུལ་མང་ཉུང་གི་སྐྱོན་མེད་དེ། མཁུན་གསུམ་

ལ་དངོས་སུ་བསྟོད་པའི་སྒོ་ནས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཁུན་པ་གསུམ་གྱིས་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐའ་
དག་བསྟུས་ཤིང་། བསྟུས་པ་དེ་ལྟར་བྱུགས་ལ་བཞག་ནས་མཁུན་གསུམ་ལ་དངོས་སུ་བསྟོད་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་དེ།

མཁུན་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞིང་། བརྒྱད་པོ་དེས་ཀྱང་འཕགས་བཞིའི་བཞི་དེད་དོན་ཕུན་ཚོགས་སྐྱབ་རྒྱས་སོ་
ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཁུན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་བསྟུས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

འདི་ལ་གཞན་ལྷགས་དགག་པ་དང་། རང་ལྷགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ན་རེ། འདིའི་བསྟུས་རྩལ་དེ་རྒྱ་ཆེ་བས་རྩུང་བ་བསྟུས་རྩལ་ཡིན་ཏེ། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་
པའི་མཁུན་པ་གསུམ་པོ་དེ་ནི། རྣམ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཅི་རིགས་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེ་འབྱུང་གི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་

པས་རྒྱ་ཆེ། སྒྲོར་བཞི་དང་ཆོས་སྒྲུའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི། ད་ལྟར་གྱི་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱོས་ཟིན་དང་། སྦྱོའ་འགྱུར་གང་ཅུང་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་
རྟོགས་ཤིག་ཡིན་པས་རྒྱ་རྒྱུད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་སྦྱོན་བརྗོད་པ་ཁ་ཅིག་ མཁྱེན་གསུམ་དང་སྒྲོར་བཞི་ལ་རྒྱ་ཆེ་

@19A ༄༄༅། །རྒྱུད་གི་བྱུང་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཁྱེན་གསུམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱོས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་སྒྲོར་བཞི་རྒྱུད་ལ་སྦྱོའ་ཕྱིར་ཡིན་པས་བྱུང་། སྒྲོར་བཞི་རྒྱུད་ལ་སྦྱོས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
ན་མཁྱེན་པ་དང་པོ་གཉིས་རྒྱུད་ལ་སྦྱོས་ཟིན་དང་། རྣམ་མཁྱེན་རྒྱུད་ལ་སྦྱོའ་འགྱུར་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

གསུངས། འདིའི་སྦྱོན་འཇུག་མི་འཇུག་དཔྱོད། །ཡང་ཁ་ཅིག་ །འདིའི་བསྟན་ཚུལ་དེ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སྐབས་བསྟན་པས་བསྟན་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མཁྱེན་གསུམ་ལ་གནས་
སྐབས་སྒྲོར་བཞི་གཟོ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། འོ་ན་གནས་སྐབས་སྒྲོར་བཞི་ཡོད་ན་རང་བཞིན་མཁྱེན་གསུམ་

ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སྒྲོབ་ལམ་ན་རྣམ་མཁྱེན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ རྣམ་མཁྱེན་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བཅུ་པོ་བསྟན་བྱེད་མཁྱེན་གསུམ་དུ་
བྱས་ནས་ངས་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱུད་བསྟན་པ་དེ། དེའི་བསྟན་ཚུལ་ཡིན་ནོ་གསུང་ན། འོ་ན། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་

པའི་དམིགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་རྟོན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་གཉིས་ཀྱང་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་པོ་གང་ཅུང་བསྟུ་བྱེད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་གཉིས་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྐྱབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་བཟོད་བྱར་ཕྱི་མ་ལྔའི་

བཟོད་བྱ་འདུས་པ་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བསྟུས་པའི་བསྟུས་ཚུལ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབས་འདེའི་བཟོད་བྱ་བསྟུས་ཚུལ་དུ་སྒྲུང་གི།
མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བསྟུས་ཚུལ་གྱི་དོན་དུ་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞི་ཀ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ།

དང་པོ་གཉིས་ལ་གསུམ་གྱིས་ལྔ་བསྟུས་པའི་བསྟུས་ཚུལ་དུ་སྒྲུང་གི། གསུམ་གྱིས་བརྒྱད་བསྟུས་ཚུལ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་བསྟུ་བྱེད་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་བཏགས་པ་བར་བྱེད་
པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཐེག་དམན་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཙམ་ལ་གཞི་ཤེས་དང་། སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག

དང་པོ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལམ་ཤེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་བྱབ་པས། དེ་ལྟ་བུའི་མངོན་རྟོགས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་བསྟུ་བྱེད་མཁྱེན་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་དེས་
དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཡིན་བསྟུས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་གསུང་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞི་

@019B ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་གང་རུང་ཡིན་ན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཐེག་དམན་གྱི་མངོན་རྟོགས་ལ་བསྟུ་བྱེད་གཞི་ཤེས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་
རྟོགས་ལ་བསྟུ་བྱེད་ལམ་ཤེས་དང་། སངས་འཕགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ལ་བསྟུ་བྱེད་རྣམ་མཁྱེན་དུ་བྱས་ནས་དེས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱུད་

ཡིན་བསྟུས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྟུས་ཤིང་། བསྟུ་བྱེད་རྣམ་མཁྱེན་དེ། རྣམ་མཁྱེན་བཏགས་པ་བ་ཡིན་གསུངས་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཆོལ་རྣམས་ཀྱན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི། ཞེས་
སོགས་དང་། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་གཞི་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་དང་། ལམ་

ཤེས་ལ་ལམ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བྱབ། སྐབས་གཉིས་པའི་དངོས་བསྟན་
བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་རང་

རང་གི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་སྟོན་སོང་གིས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལུགས་འདི་དང་སྔ་མ་གཉིས་ཀ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བསྟུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཅི་
རིགས་སྤངས་པའི་བུལ་འབྲས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་བསྟུས་པའི་མདོའི་དོན་

འཆད་པའི་སྐབས་སུ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཅན། འབྲས་བུ་བདག་ཏུ་སྤོངས་པ་སྤངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་གྱི་པར་ཕྱིན་པ་ཁ་ཅིག་ འཕགས་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོར་བ་བཞི་པོ་དེ་མཁའ་གསུམ་གང་རུང་གིས་བསྟུས་པ་དེ་

ཉིད་འདིར་བཤད་པའི་བསྟུས་ཚུལ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། སྐབས་བར་པ་བཞིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྲོར་བ་བཞི་པོ་དེ་ཡང་འཕགས་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་བསྟུ་བྱའི་
སྒྲོར་བ་བཞི་པོ་དེ་འཕགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་ལོ། །རང་ལུགས་ལ། སྒྲིར་བསྟུས་ཚུལ་ལ་ཕྱང་པོ་ལྷུས་

དངོས་པོ་མཐའ་དག་བསྟུས་པ་ལྟ་བུ་མང་པོས་གཅིག་བསྟུས་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་གྱིས་ཆོགས་ལམ་བསྟུས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་བསྟུས་གྱི་ཚུལ་གྱི་བསྟུས་པ་དང་། གཙོ་བོ་གཅིག་གིས་འཁོར་མང་
པོ་བསྟུས་པ་ལྟ་བུ་ནམས་ལས། འདིར་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། མཁའ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་གྱིས་དོན་

@20A ༄༄༅། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀའི་ཉམས་ལེན་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ། དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་གི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ན་མཁའ་གསུམ་གང་རུང་གི་
ཉམས་ལེན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྟུན། རྗེ་བཙུན་གྱིས་མཁའ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དངོས་སུ་བརྗོད་

པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་འདི་ལ། བསྟོད་ཡུལ་མང་ཉུང་གི་སྒྲིན་མེད་ཅིང་། རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་གི་ཉམས་ལེན་གྱིས་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
བརྒྱད་ཀའི་ཉམས་ལེན་བསྟུས་པ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མ་ཐོང་ནས་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་

བརྒྱད་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མ་མཐོང་བ་ཡང་མི་སྲིད་མཁྱེན་གསུམ་ལ་བསྟོད་པར་བཞེད། དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ལ་བསྟོད་པར་མི་བཞེད་པ་ཡང་མི་སྲིད། བསྟུ་བྱའི་
དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡུམ་མཚན་ཉིད་པར་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་དང་དེའི་ཕྱོགས་སུ་

བསྟན་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་རུང་ཟད་ཅུ་ཅུ་ཞིག་གིས་བླག་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱུད་པ་ལ། ཟུང་འདས་ཀྱི་སྐྱུས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཟུང་འདས་དངོས་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཟུང་འདས་ལ་སྐྱུས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་

བཞིན་གྱི་ཟུང་འདས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟུང་འདས། ལྷག་བཅས་ཟུང་འདས། ལྷག་མེད་ཟུང་འདས། ཡན་ལག་ལས་འདས་པའི་ཟུང་འདས། དག་ཅུ་ཆད་པ་ལས་འདས་པའི་ཟུང་འདས་སོགས་
དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། རང་བཞིན་གྱི་ཟུང་འདས། རང་བཞིན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན། རང་བཞིན་

གྱི་ཡུམ། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞིང་། དངོས་པོ་བདེན་སྟོང་ལྟ་བུ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་སྤང་འདས་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡི་གའོད་མ་
ནས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་སུ་སྐྱེ་མ་སྟོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག

ལས་འདས་པ་སོགས་གྱི་སྤང་འདས་ཀྱང་སྤང་འདས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏྟེག་པ་
ལས་འདས་པའི་སྤང་འདས་ཞེས་བཏགས་པ་དང་། སྟོར་ལམ་ཅེ་མོ་བའི་རྒྱད་གྱི་ཁོང་ཁྱོད་དང་འོག་ལྟ་སོགས་གྱིས་དགོ་རྩ་བཅད་

@20B པ་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བཏགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ལ་དགོ་རྩ་ཆད་པ་ལས་འདས་པའི་སྤང་འདས་བཏགས་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱི་སྤང་འདས་ལ་སྤང་
འདས་མ་ཡིན་པས་ནི་མ་བྱུང་སྟེ། རོན་དམ་བདེན་པ་དང་སྤང་འདས་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རོན་དམ་བདེན་པ་དང་འགོག་བདེན་གྱི་

གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། སྤང་འདས་དངོས་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། ཐར་པ་དང་སྤང་འདས་དོན་གཅིག་པས། གང་ལས་ཐར་རྒྱུའི་འཁོར་བ་ངོས་བཟུང་བ་
དང་། དེ་ལས་ཐར་བའི་སྤང་འདས་གྱི་ངོ་བོ། དབྱེ་བ། ལྷག་བཅས་སྤང་འདས་དང་ལྷག་མེད་གྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། སྤང་

འདས་འཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་བཤད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་ལྔ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག སྤྱག་བདེན་ཡིན་ན་འཁོར་བ་ཡིན་པས་བྱུང་གསུང་ན། མ་དག་པའི་སྣོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་
ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། སྤྱག་བསྡུལ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་

ཅན་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་གནས་གྱིས་ཀྱང་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཁོར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་གང་དུ་འཁོར་བའི་གནས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱུན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱག་བདེན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་གནས་སྤྱི་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འཁོར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་བ་པོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྤྱི་ཕྱིར་འཁོར་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱབ་བྱེད་གཉིས་པོ་དེ་འཐད་དེ། གང་གིས་འཁོར་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་

དབང་གིས་འཁོར། གང་འཁོར་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་འཁོར། གང་ལ་འཁོར་བའམ་བཅིངས་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་
ཞིག་ལ་བཅིངས། གནས་གང་དུ་འཁོར་ན་མ་དག་པའི་སྣོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཞིག་དུ་འཁོར་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པས། འཁོར་བ་ལ་

བཞུགས་པའི་ལས་བྱ་བྱེད་རྣམས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཁམ་དག་པའི་སྒྲོང་གི་འཇིག་རྟེན་འཁོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བྱང་འཕགས་བརྩེ་བའི་དབང་གིས་མ་
དག་པའི་ཞིང་དུ་གནས་པ་དེ་འཁོར་བར་གནས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱལ་སྟེ། འཁོར་བའི་གནས་སུ་^{@21A} ༡༡། གནས་པ་ལ། འཁོར་བར་གནས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཙམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདོད་ཆགས་བྲལ་ཏེ་གནས་པ་ནི། བརྩེ་བའམ་ཡང་ན་ལས་གྱི་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཟག་བཙས་
ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡང་འཁོར་བ་

ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། སྤྱག་བསྐྱལ་འཁོར་བ་ཅན་ཕུང་པོ། ཞེས་དང་། རིགས་པ་དུག་ཏུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། ཉར་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་ནི་འཁོར་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། ལུང་དེ་གཉིས་གྱི་དོན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་གང་ལ་འཁོར་ཞིང་སྐྱེ་བ་སྤངས་པའི་

ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་འམ་ཉིང་འཚམས་སྦྱར་བ་དེ་ཉིད་འཁོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཐོས་པའི་
རྗེས་འཇུག་བསྐྱབ་པ་སྟིང་པོར་བྱེད། སྐྱེ་བའི་རྫོང་ལས་ཆོགས་རྩུང་ཐར་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། བཞེས་སྟིང་

ལས། དེ་དག་ཕྱིར་བསྐྱོག་བགྱི་བ་བཏང་ནས་ནི། སྐྱེ་བ་བསྐྱོག་པའི་སྤྲད་དུ་འབད་པར་མཛོད། ཅེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ལའད་པ་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་རྣམས་ནི་ཕྱང་

འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉོན་མྱིབ་སྤངས་པར་གྱུར་པའི་མ་ཡིན་དགག་གི་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ཞིང་། མྱང་འདས་ཀྱི་ཐོབ་

པ་དགག་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་རྫས་གྲུབ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཅིག་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་ཐོབ་པ་འདུས་བྱས་པ་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་
ཕྱིར། མདོ་སྤེལ་པ་ཡིན་ཆད་ཐལ་འགྱུར་བ་མན་ཆད་རྣམས་ནི། མྱང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་དགག་ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་

སྒོ་བྱར་རྣམ་དག་གི་སྤྱོད་པ་དང་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི་གཉིན་པོ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མྱིབ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་སྐྱེ་མི་རུང་གི་
ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པ་ལ་འཇོག། །གཉིས་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། ཆོས་བདག་ཅི་རིགས་པ་བཀག་པའི་ཉོན་མྱིབ་

སྤངས་པའི་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་མེད་དགག་ཅིག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་མྱང་འདས་ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་བྱུང་པ་བཞེད་དེ། འགོག་བདེན་ལ་དོན་དམ་བདེན་
པས་བྱུང་པ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་མྱང་འདས་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པར་བཞེད་དེ། འགོག་

@21B བདེན་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་དེ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན། ཉོན་མྱིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སོ་སོར་

བརྟགས་འགོག་ མུང་འདས་གྱི་མཚན་ཉིད། ཁ་ཅིག་དེ་ཙམ་གྱིས་མུང་འདས་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་རྫོགས་ཏེ། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་

པས་ཉོན་མྱིབ་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་ཀྱང་མུང་འདས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་སྒྲ་མ་ལས། དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར། མུང་ན་འདས་པ་མི་ཐོབ་སྟེ། འོད་དང་འོད་
ཟེར་སྤངས་ནས་ནི། ཉི་མ་ལྟ་བུ་མི་རྣམས་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྟོན་མེད་དེ། དེ་མཐར་ཐུག་གི་མུང་འདས་ལ་

དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པས་མུང་འདས་ཐོབ་ཀྱང་། ཉོན་མྱིབ་མ་སྤངས་སོ་ཟེར་ན། འོག་ཏུ་འགོག་ གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་དབྱེ་བ་དངོས་དང་། ལྷག་བཙས་ལྷག་མེད་
གྱི་དོན་ལ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མུང་འདས་ལ་དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མུང་འདས་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་མུང་འདས་

གཉིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མུང་འདས་དང་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་དོན་གཅིག་ ལྷག་མེད་མུང་འདས་ལ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། གཞན་ལྷགས་དགག་པ་དང་། རང་ལྷགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་
པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ ཀྱུན་འབྱུང་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཤིང་སྤྱག་བསྡུལ་གྱི་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཙས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ །

ལྷག་བཙས་མུང་འདས་གྱི་མཚན་ཉིད། ཀྱུན་འབྱུང་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཤིང་། སྤྱག་བསྡུལ་གྱི་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ ལྷག་མེད་མུང་འདས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།

མྱུང་འདས་ལ་ཀྱན་འབྱུང་སྤངས་པའི་མྱུང་འདས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། ལྷག་བཅས་མྱུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་

ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ལ་མ་ངས་པའི་ལས་གྱི་ཀྱན་འབྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྲིད་པའི་སྲིད་ལས་རྣམ་བཤལ་བ། །ལས་གཞན་འཕེན་རྒྱས་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་
ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྲོད་པའི་ས་ལས་ཀྱང་། དག་བཅོམ་པ་དག་ལ་ཡང་སྡོན་སེ་སེ་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་

བྱས་པའི་ལས་དག་བ་དང་མི་དག་བ་མ་ངས་པ་དག་ཡོད་མོད་གྱི། སྤ་རྒྱས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྲིད་པ་མངོན་པར་འགྱུབ་པ་མི་རྒྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཉོན་སྐྱིབ་མ་
ལུས་པར་སྤངས་ཤིང་། སྤ་མའི་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པའི་དམན་པའི་སེ་སེར་བརྟགས་

@22A ༄། །འགོག་ ལྷག་བཅས་མྱུང་འདས་གྱི་མཚན་ཉིད། ཉོན་སྐྱིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཤིང་། སྤ་མའི་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བྲལ་
བའི་དམན་པའི་སེ་སེར་བརྟགས་འགོག་ །ལྷག་མེད་མྱུང་འདས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ལྷག་བཅས་མྱུང་འདས་ལ་གནས་

པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་རྟེན་དེ་ལ་བྱང་རྩལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མ་དོར་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་གྱི་མྱུང་འདས་ཆོས་ཅན། དམན་པའི་སེ་སེར་

བརྟགས་འགོག་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷག་བཅས་སྤང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པའི་སྤང་

འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་འདས་
ཆོས་ཅན། དམན་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཏུ་ཐལ། ལྷག་མེད་སྤང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕུང་པོའི་

བདུད་ཕྱ་མོ་སྤངས་པའི་སྤང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་ལས། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པར་འདོད་པས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་

སྤང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སྤྱིང་ནས་གཟུགས་སྤང་རགས་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་ལ་བྱེད་ཟེར་ན་མི་རིགས་པར་ཐལ།
གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མདོན་དུ་བྱས་མ་ཐག་པའི་སྤང་འདས་དེ། ལྷག་བཅས་སྤང་འདས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ ཕུང་པོ་རགས་

པ་དང་མ་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷག་བཅས་སྤང་འདས་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པའི་སྤང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཕུང་པོ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་གཟུགས་ཕུང་རགས་པ་དང་མ་བཅས་པར་ཐལ། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་གཟུགས་

མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ གཟུགས་ཉིར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་དེ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་བར་དོའི་ལུས་འདོར་བ་དུས་མཉམ་པས། དེས་དང་པོ་ཉིད་ནས་ལྷག་མེད་མྱང་
འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེས་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་དང་བར་དོའི་ལུས་འདོར་བ་དུས་མཉམ་པ་ནི་ཡིན་ཏེ། བར་དོའི་ལུས་དེ་

@22B ཡིད་ལུས་ཡིན་པས་འདོར་སྒྲ་བ་དང་། དབྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་ནས་ལུས་ལ་སྲིད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུང་བ་ནི་དཔུང་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་ལྷག་བཅས་མྱང་
འདས་དང་། ཆོས་སྐྱ་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོར། ཕུང་པོར་བཅས་པའི་མྱ་ངན་འདས། རྩལ་སྐྱ་གཉིས་ལ་བརྗོད་པ་

སྟེ། །ཕུང་པོ་ཀླན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་ཕུང་པོ་མེད། །ཅེས་དང་། གསེར་འོད་དམ་པ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་ལ་དགོངས་ནས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་
ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་དགོངས་ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་

ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་པོ་དེ་གདུལ་བྱ་ལ་མངོན་སུམ་

དུ་སྒྲུང་བའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་ཤིང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་དང་། ཆོས་སྐྱེ་དེ་གདུལ་བྱས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ལྷག་མ་མེད་

པར་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ཟུང་འདས་སུ་བཞེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཟུང་འདས་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་
དུ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་བྱུང་མཐའ་སྐྱེ་བ་རྣམས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་ལས། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་གསུམ་ཡང་

སྟེ། རྟོན་མ་ཁའ་དང་ནི་འགོག་པ་གཉིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་ལ། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཤིང་། སྤྲུལ་མའི་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྐྱག་བསྐལ་གྱི་
ཕུང་པོ་དང་བཅས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག། ལྷག་བཅས་ཟུང་འདས་གྱི་མཚན་ཉིད། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཤིང་།

སྤྲུལ་མའི་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྐྱག་བསྐལ་གྱི་ཕུང་པོ་དང་བུལ་བའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག། ལྷག་མེད་ཟུང་འདས་གྱི་མཚན་ཉིད། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ལ་དམན་པ་སྦྱར་བ་
གཉིས་རིམ་པ་བཞེན་དུ། དམན་པའི་ལྷག་བཅས་ཟུང་འདས་དང་དམན་པའི་ལྷག་མེད་ཟུང་འདས་གཉིས་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རིམ་པ་

བཞེན་དུ་འཛོག་གོ། མཚན་གཞི་ནི་རིམ་པ་བཞེན་དུ་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མ་དོར་བའི་ཟུང་འདས་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་གོ་

འཕང་ཐོབ་ནས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་དོར་བའི་མུང་འདས་ལྟ་བུ་གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་ནམས་

@23A ༄། །ཉན་རང་དབྱ་བཙམ་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོན་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་བཅ་རིག་རྒྱན་ཆད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་
སྡོད་ལས། གང་ན་ལུས་ཞིག་འདུ་ཤེས་འགག། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱབ་གྱུར་པ། །མར་མེ་ཤི་བར་

གྱུར་པ་ལྟར། །དེ་ཡི་ཡིད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ལུང་གི་རྩེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཀྱི་ཆོན། འདུས་བྱས་ཀྱི་
རྒྱ་བ་ཉེན་ལོག་ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དང་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་འགག་པར་

གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལུང་གི་རྩེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷག་བཅས་མུང་འདས་ཀྱི་ཆོན་ཉོན་སྒྲིབ་གཉིན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤངས་པ་ནས། ཤེས་
སྒྲིབ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཀྱི་ཆོན་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་མེད་པར་མ་ཟད། ཉེན་ཤེས་པ་བསྐྱོད་པས་ཤེས་

སྒྲིབ་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་ལས། ཡུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་

གཞག་པ་ཡོད་ཀྱི། ཡུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པར་

གཞག་པ་མེད་དེ། མཚན་མ་དང་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱན་ཆད་ཅིང་འགག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལྷག་མེད་མྱ་ངན་འདས་
ཀྱི་ཆོ་ནའང་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ། ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པས་ཀྱང་ལྷག་མེད་མྱ་ངན་འདས་ཀྱི་ཆོ་

གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། ལྷག་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲིབ་གཉིས་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པ་སྒྲོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་
སྐབས་སུ་ལྷག་མེད་མྱ་ངན་འདས་ཀྱི་ཆོ་ན་ཡང་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་ལམ་པའི་སྒྲོན་ལམ་

གོམས་པ་མེད། སངས་འཕགས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་ལམ་གོམས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་སྒྲོབ་པ་རྣམས་ཐར་པ་ཙམ་དོན་དུ་གཉིར་བའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པས་དག་བཙམ་ཐོབ་ན་མཉམ་
གཞག་ལས་ལྷང་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། བསྐྱ་བ་ལས། གལ་

@23B ཏི་དེ་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡང་མི་མངའ་བ་དེ་ཁོན་བཞིན་དུ། དག་བཙམ་པ་ལ་ཡང་སྒྲིབ་པ་མེད་ན་དག་བཙམ་པ་ཡང་ཅི་འདྲི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛད་

པ་མི་མཛད་ཅིན། སྤྲུལ་པ། སྒོན་གྱི་སྒོན་ལམ་གོམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པས་དག་བཙམ་པ་ནི་

ཡོངས་སུ་ལྟང་བ་མེད་པར་སྤྲ་དན་ལས་འདས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ་ཉན་ཐོས་གྱི་ལྷག་མེད་སྤྲ་འདས་གྱི་ཆོ་
འདུས་བྱས་གྱི་རྒྱ་བ་བསྒྲོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷག་མེད་སྤྲ་འདས་ལ་གནས་པའི་དག་བཙམ་པ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། སྤང་པོ་ལྷག་

མ་མེད་པའི་སྤྲ་དན་ལས་འདས་པ་ལ་ནི། ཞེས་གནས་པ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་དང་། དག་བཙམ་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ལྟང་བ་མེད་པར་སྤྲ་དན་ལས་འདས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྤྲ་མ་དག་བཙམ་པས་ལྷག་མེད་སྤྲ་འདས་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལྷག་བཙམ་སྤྲ་འདས་ལ་

གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པས་ལྷག་མེད་གྱི་ཆོ་ལྟང་འདོད་གྱི་བསམ་པ་མེད་པར་སྤྲ་དན་ལས་འདའ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་
གྱི་ཉན་ཐོས་གྱི་ལྷག་མེད་སྤྲ་འདས་གྱི་ཆོ་བཅའ་རིག་རྒྱུན་ཆད་དུ་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ལྷག་མེད་

དུ་བཅའ་རིག་རྒྱུན་བཙད་འདོད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་འབའ་ཞིག་གིས་བཏགས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེན། དེ་ནི་ལུང་ཅུང་ཟད་མ་དག་པར་མངོན་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་བཏགས་པ་

འབའ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དང་། རྟོགས་སྒྲུང་ཡབ་སྲས་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་མི་བཞེད་པས་འབའ་

ཞིག་ཅེས་མཆོན་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་སྒྲུང་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷག་མེད་སྤང་འདས་ཀྱི་ཆོ་བམ་རིག་རྒྱན་ཆད་དུ་མི་བཞེད་དེ། མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པས་
འཁོར་བ་ལ་ཕྱི་མཐའ་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་མེད་སྤང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་

བཞེད་པའི་ཕྱིར། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ལྷག་མེད་སྤང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་མི་འཇུག་པར་འདོད་དེ། ལྷག་མེད་དུ་སྤང་ན་
ལས་འདའ་ཁ་མའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་པ་དེ་ཀྱན་ལས་བརྟམ་ལས་དག་བཙོམ་པ་མཐའ་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།

@24A ༄། །ལྷག་མེད་དུ་སྤང་ན་ལས་འདའ་ཁ་མའི་དག་བཙོམ་པའི་ཡིད་དེ། རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མའི་ས་བོན་ནམ། ཉར་ལེན་མི་བྱེད་པའི་ཡིད་ཡིན་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་མ་ཡིན་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་དང་། དབྱ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ལྷག་མེད་སྤང་འདས་

ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་པ་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པར་གསུངས། ལྷག་

མེད་མུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ན་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་

དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལུང་དེའི་དོན་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་མི་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་

ཅིག །ཉན་ཐོས་སྒྲེ་པའི་ལྷགས་ལ་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་རྣམ་

བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། ཉན་ཐོས་སྒྲེ་པའི་ལྷགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཀྱི་ཆོ་དགོ་སེམས་ཡོད་པར་བཞེད་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་

ལྷག་མེད་མུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། མདོ་སྒྲེ་རྒྱན་

ལས། མི་བད་པ་ཡི་རྒྱ་མཚན་ཕྱིར། །རིགས་མཆོག་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཀྱི་ཆོ་ན་དགོ་བའི་རྩ་བ་བད་མི་བད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་རིགས་ལ་མཆོག་

དམན་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ལ། དེ་ལྷ་བྱའི་མུང་འདས་དེ་བས་བཅོད་པ་མི་ལྷ་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་གང་

ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་དང་པོ་གཉིས་སྡོན་དུ་བཏང་ནས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བསྒྲོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ཐོབ་དགོས་

པའི་ཕྱིར། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག། །སོ་སོར་དེར་བརྟགས་གང་ཡིན་སྟོན་བྱེད་

པ། །ཐར་པ་ཕྱང་ན་འདས་ཐོབ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། །རྒྱ་གཞན་དག་གི་ཞི་བར་འགྱུར་མི་སྲིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངག་དོན་ལ། གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྷན་ཏེ།
རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ཉན་རང་གཉིས་སྟུག་ཀུན་ཉི་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་འབྲིད་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར།

@24B མོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཐུགས་སྙུ་རྒྱུད་པ་གང་དང་ལྷན་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། མཐའ་དབྱུད་པ་ལ། ཆོས་འཁོར་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་

སྐྱ་དོན་བཤད་པ། ཞར་ལ་ཆོས་ལུང་གི་ཚད་བཤད་པ་དང་ལྷ། དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་རྟོགས་པའི་དམ་ཆོས། ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེན། ལུང་གི་ཆོས་

འཁོར་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་གཉིས། གསུམ་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་གི་བསྟན་པར་རྟོགས་པའི་དམ་

ཆོས། ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་སྟེན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས། བརྫོང་བྱེད་སྟོན་སྟེན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས། བརྫོང་བྱེད་སྟོན་སྟེན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས། བརྫོང་བྱེད་སྟོན་སྟེན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས།

གཏུལ་བྱ། བཅོད་བྱ། ཏུས་གསུམ་གའི་སྒོ་ནས་དབྱེན། འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་ཡོད། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གསུང་རབ་

ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། བརྒྱད་སྟོང་སྟིང་པོ་མཆོག་ལས། མདོ་སྡེ་དབྱངས་སྟད་ལུང་བསྟན་དང་། ཆོགས་བཅད་ཆེད་བཅོད་རྟོགས་པ་བཅོད། དེ་ལྟར་བྱུང་དང་སྟངས་གཞི་
དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་དང་སྐྱིས་རབས་བཅས། གཏན་དབབ་མད་ཏུ་བྱུང་ཆོས་སྡེ། དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སོ། ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྟོད་དང་། སྟངས་གཞི་གཙོ་བོ། རྟོགས་པ་བཅོད་པ། དེ་ལྟར་བྱུང་བ། སྐྱིས་
རབས་གསུམ་འཁོར་ཏུ་བྱས་པའི་བཞི་པོ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོད་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ། མད་ཏུ་བྱུང་བའི་སྡེ།

གཉིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྟོད། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟན་པའི་སྡེ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུང་གཉིས་ཀའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྟོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུང་གཉིས་ཀའི་སྐྱབས་སུ་ཆོས་
རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ཆ་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབབས་པས་དེ་ལྟར་

བཤད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུང་གི་སྡེ་སྟོད་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་མིན་ནོ། །བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་བསྟན་སྟངས་གཞི་གཙོ་འཁོར་བཞི་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་དགྲུང་འདུ་བ་དང་། དེ་ཡང་

བསྟན་པ་སྤྱོད་ཅིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདུ། དེ་ཡང་བསྟན་པ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་སྤྱོད་གཉིས་སུ་འདུ། བཅུ་གཉིས་པོ་

@25A ༄། །དགྲར་བསྟན་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ་རྣམ་པ་དགྲ་ཡོད་དེ། ཆོས་དང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། སྤང་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། བསྐྱབ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་དང་
བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ཆོས་དང་དོན་བརྗོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་

མདོ་སྤྱེའི་སྤྱོད། ཆོས་དང་དོན་མདོ་དུ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་འདུལ་བའི་སྤྱོད། ཆོས་དང་དོན་འབེལ་གཏམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་རྗོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
མདོན་པའི་སྤྱོད་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དང་དོན་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། སྤང་ཁམས་སྤྱི་མཆོད་རྣམས་དང་པོ་དང་། གཉིས་

པ་ནི་དེའི་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་པ་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་གཉིན་པོ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོ་སྤྱེའི་སྤྱོད། ཉེ་
བའི་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་གཉིན་པོ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདུལ་བའི་སྤྱོད། ཉེ་

བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་བུ་མཆོག་འཛིན་གྱི་གཉིན་པོ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོན་པའི་སྤྱོད་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་དེའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ལྟ་བུ་པ་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་

བསྐྱབ་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོན། ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་

བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྟོན། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོན་པའི་སྡེ་སྟོན་བཞག་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྡེ་སྟོན་དག་ནི་གསུམ་མཁ་གཉིས་ཀྱང་། །བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་ནི་དགྲར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྡེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། གསུམ་པོ་དེ་འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་དེ་གསུམ་ག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་
པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ག་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གསུམ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་

འདུལ་བ་ཞེས་པ་ཡང་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ལ། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་ལྷགས་ལ། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དེ་ཉིད་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ཤིང་རྣམ་པ་
བཅུ་གཉིས་སུ་བསྒྲོར་བར་བཞེད་པ་དང་། དེ་ཡང་དག་སྟོང་དག་འདི་ནི་སྐྱག་བསྐྱལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་འོ། །ཞེས་

@25B སོགས་ངོ་བོ་ལ་བསྐྱས་པའི་ཆོ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་ཡའི་རྒྱུ་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས། གཞན་བཞིའི་རྒྱུ་ལ་སྦྱོར་ལམ་སྐྱེས། སྐྱག་བསྐྱལ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་སོགས་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱས་བའི་ཆོ།

ཀྲི་ནལ་འི་རྒྱུད་ལ་སྒྲོམ་ལམ་སྐྱེས་གཞན་བཞིའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས། སྤྱག་བསྐུལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་སྤྱར་ཡང་ཤེས་པར་བྱར་མིད།

ཅེས་སོགས་བྱ་བ་འབྲས་བྱ་ལ་བསྐྱས་པའི་ཆོ་ཀླན་ཤེས་ཀྲི་ནལ་འི་རྒྱུད་ལ་དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ། གཞན་བཞིའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲོམ་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོར་བ་དང་། རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྐྱོར་ཚུལ་ཡོད་དེ། རོ་བོ་ལ་བསྐྱས་པའི་ཆོ་ལྷ་སྟེ་ལས་གཞན་པའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་མིག་པ་སྐྱོར་ལམ། མིག་མཐོང་ལམ།

ཤེས་པ་སྒྲོམ་ལམ། སྒྲོ་མི་སྒྲོ་བ་ལམ་རྣམས་སྐྱེས། དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱས་པའི་ཆོ་དེ་བཞིན་སྐྱེས་པ་དང་། བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་ལ་བསྐྱས་པའི་ཆོ་ཡང་དེ་བཞིན་སྐྱེས་པའི་སྒྲོ་ནས་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྐྱོར་བའི་ཕྱིར། འདི་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་འདུས་པར་བཞེད་དོ། །ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་ཀྱི་

འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འོག་དུ་འཆད། གཉིས་པ་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་བསྟན་པར་རྟོགས་པའི་དམ་ཆོས། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། བྱ་བསྐྱས་བ་རྣམས་ནི་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་དུ་འདོད་དེ། བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་ཆོ་ལྷ་

སྟེའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཨ་ལ་ལ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་མཐོང་ཞེས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་ལམ་དེ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་འཁོར་

ལེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་མཚུངས་ཏེ། འཁོར་བསྐྱར་གྱི་འཁོར་ལེ་རིན་པོ་ཆེ་རིམ་གྱིས་ཡུལ་གཞན་ནས་གཞན་

དུ་འཇུག་པ་དང་། མཐོང་བ་ལ་འཕར། དམའ་བ་ལ་འབབ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་ཕྱན་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ། རྒྱལ་བ་མནལ་དུ་འགོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། མཐོང་ལམ་ཡང་བདེན་པ་སྤྲུམ་མའི་
དམིགས་རྣམ་དོར་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དམིགས་རྣམ་ལ་འཇུག། ཆོས་བཟོད་དང་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་ཁམས་འོག་མའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་

འབབ། རྗེས་བཟོད་དང་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་འཕར། ཆོས་བཟོད་རྗེས་བཟོད་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ། ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱལ་
བ་མནལ་དུ་འགོད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་སྤྲོ་བའི་བཅུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱི་གསུང་ན་རེ། མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་ @26A ༡༡། །བརྒྱད་པོ་ཁོ་ན་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་
ཏེ། དེ་རྣམས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲུ་ཆོས་བྱུང་པར་བསྐྱར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་དེ། འཁོར་ལེ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལ་འཛིན་པ་བྱེད་པའི་ལྟེ་བ། གཙོད་པར་
བྱེད་པའི་རྩིབས། སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་མུ་

འབྱུང་དང་བཅས་པ་དེ་བཞིན་དུ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ལྟེ་བ་
ལྷ་བྱ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟེ་བ། ཡང་དག་པའི་བྲན་པ། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་བཞི་པོ་དེ་ལྷག་པ་

ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱི་བས་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་དག་པའི་ངག ། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ། ཡང་དག་པའི་འཛོལ་གསུམ་པོ་དེ་ལྟག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་
པ་ཡིན་པས། སྟུང་པར་བྱེད་པའི་མུ་འབྱུང་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་

ལམ། །སྤྱར་བར་འགྲོ་སོགས་ཕྱི་བས་སོགས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདྲ་ཡུལ་གྱི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལ་ཡང་། གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་བཞི་ཡོད་པ་
ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྷགས་འཁོར་ལོ་ཅན། །དེ་དག་གླིང་གཅིག་གླིང་གཉིས་དང་། །གསུམ་

དང་བཞི་ལ་མས་རིམས་བཞིན། །པས་བསུ་རང་འགྲོ་གཡུལ་བཤམས་དང་། །མཚོན་ཙམ་བས་རྒྱལ་གཞོད་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བའི་འདོད་པ་བརྗོད་
པ་ཙམ་ཡིན་གྱིས་སློབ་དཔོན་རང་ལྷགས་ཀྱི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་འཕགས་པའི་ལམ་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གདུལ་བུའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་པའི་ལྷགས་ལ་ལམ་མ་ཉུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་
ལམ་ལྟ་འགོག་བདེན་དང་བཅས་པ་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པས་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་ན་

གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་དག་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ། སྐྱེས་པ་གནས་པ་དེ་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ། མཐར་གདུལ་བྱའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག དེ་དག་མི་འཐད་དེ།
རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ལ་ལམ་གྱིས་བྱུང་པ་དང་། འགོག་བདེན་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

@26B ཟེར་ན་མ་བྱུང་། ཁོ་ན་རེ་བྱུང་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཁ་ཅིག་ནི་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་མོ། །ཁ་ཅིག་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་བར་དག་གོ། ཞེས་དང་། ཀུན་བརྟུས་
ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཁ་ཅིག་ནི་ཆོགས་ཀྱི་ལམ། ཁ་ཅིག་ནི་སྦྱར་བའི་ལམ་མོ། །ཁ་ཅིག་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་མོ། །ཁ་ཅིག

ནི་སྒོམ་པའི་ལམ་མོ། །ཁ་ཅིག་ནི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་འཁོར་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཡང་མ་བྱུང་། འོ་ན་
རྣམ་མཁྱེན་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོག་གསལ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་ན་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ལ་

ལམ་གྱིས་བྱུང་པ་གང་ཞིག དེ་ལས་ཁ་ཅིག་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་བར་དག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་སོ། །གཞན་ཡང་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷག་པའི་
བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་སངས་རྒྱུ་གི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོགས་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱུང་པ་མེད་ན་འབྱུང་། ཙུ་བར་མ་བྱུང་ན་

གལ་ཏེ་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་དགོས་ན། རྟོགས་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་མི་དགོས་པར་བྱུང་། གཞན་ཡང་དེ་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགོག་སྒྲུམས་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་

བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཀྱང་། འགོག་བདེན་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འང་ཆོག་གསལ་དང་ཀུན་བདུས་གཉིས་དང་མི་འགལ་ཏེ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་
འཁོར་གྱི་ཐོག་མ་བཟུང་ནས་མཚན་གཞི་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྒྲ་དོན་བཤད་པ་ལ། ལུང་རྟོགས་གྱི་ཆོས་དེ་

རྣམས་ལ་ཆོས་འཁོར་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱར་བ་ལས། བཙམ་
ལུན་འདས་གྱི་དང་པོར་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མཐུན་པར་རབ་དུ་བསྐྱོར་ལ་དེས་ཀྱང་གཞན་

@27A ༄། །དག་ལ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བ་དང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་གཞན་དག་ལ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་དེ་བསྐྱོར་བས་ན་འཁོར་བ། ཡང་དག་པའི་
ལྷ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་སངས་འཕགས་ཡིན་པས་བྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་ལུང་འདི་གཉིས་དང་འགལ་ཞིང་གཞན་དོན་གྱི་སྒྱུར་བའི་བཤད་བྱ་ཙུ་བའི་མདོ་ལས།
བདག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། གཞན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། ལྷ་པ་ཆོས་ལུང་གི་ཆད་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །འཕགས་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་མཛད་པའི་ཤོལ་ཀ་སྟོང་ཡོད་པའི་བསྟན་བཅས་ཞིག་ལ་ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་ཞེས་འབྱུང་བས། ཤོལ་ཀ་དུག་སྟོང་ཡོད་
པའི་གསུང་རབ་རེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་རིའི་ཆད་དུ་བྱེད་ཟེར། ཁ་ཅིག ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དོན་ཆན་ཆང་བར་སྟོན་པའི་

གཏམ་ཆོགས་རེ་ལ་ཆོས་ལུང་རིའི་ཆད་དུ་བྱེད་ཟེར། ཁ་ཅིག་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྣ་རིའི་གཉིན་པོ་ཆང་བར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་རེ་ལ་ཆོས་ལུང་གི་ཆད་དུ་བྱེད་
ཟེར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅས་ཆད་ཅེས་ཟེར། །ལུང་པོ་ལ་སོགས་གཏམ་རེ་ཡིན། །སྟོན་པ་ནམས་ཀྱི་

གཉིན་པོར་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཕྱི་མ་འདི་འཐད་དམ་སྟུམ། ཐེག་ཆེན་པ་རང་ལུགས་ལ། སྤང་པོ་ཆེ་ས་ལ་རབ་བརྟན་
གྱིས་ཇི་ཙམ་ཐེག་པའི་སྒྲག་ཆས་འདྲི་རྒྱས་པའི་གསུང་རབ་རེ་ལ་ཆོས་ཕུང་རེའི་ཆད་དུ་བྱེད་དེ། དག་སྟོང་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་

ལ་ཆོས་ཕུང་གཅིག་ཡོད་པར་བྲགས། དེ་སྒྲག་ཆས་འདྲི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤང་པོ་ཆེ་ས་ལ་རབ་བརྟན་གྱིས་ཇི་ཙམ་ཐེག་པའི་སྒྲག་ཆས་འདྲི་རྒྱས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་རེ་
རེས་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་དང་སྒྲེགས་བམ་སོགས་ཀྱིས་གཞལ་མི་རྒྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་འཁོར་བ་མ་

སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱའི་བཀོད་པ་བྲངས་མེད་པས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། སྒྲེགས་བམ་སོགས་སུ་བྱས་པ་ཡང་འཇམ་སྤིང་འདིར་ཆང་བར་མི་བཞུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དང་ཀླུའི་ཡུལ་སོགས་སུ་བཞུགས་ནས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོབ་སྤིང་ལས།

@27B བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་ལྟར་བཟང་ལ་ཕན་མཛད་པ། རྣམ་པར་དག་ཚུལ་གང་ཡིན་དེ་ནི་ཀླུ་མགོའི་གདེངས་ཀ་ཅན། ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་རྒྱན་བཞིན་གུས་ནོད་ནས། །ས་
ཡི་སྤྱིང་ན་གནས་པའི་རབ་རིབ་མ་ལུས་སེལ་བར་བྱེད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པ་ལ་དད་པའི་གང་ཟག་ལ་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་

ལ། དགོས་དོན། བསྐྱུས་དོན། ཚིག་དོན་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཅོས་རྩམ་པ་དགོས་མེད་ཀྱི་དོགས་པ་སོ་སོར་སྤངས་ནས། བརྗོད་བྱ་མཁྱེན་གསུམ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་
དང་། མདོ་དང་རྒྱུས་པའི་རྟོན་སྤངས་ནས་དགོས་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྩོད་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི་ཅི་རྩོད་

པའི་དོན་འདི་དག་ཁས་ལེན་པ་དངོས་སུ་ཡོད་པའམ། འོན་ཏེ་མེད་ཀྱང་དོགས་པ་ཁོང་ནས་བསུ་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དུམ་གྱི་མདོའམ་བསྟན་བཅོས་གང་ལ་རྩོད། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི། མདོ་
ལས་མཁྱེན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བྱད་པར་གྱི་གཞིར་བཟུང་ནས་སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པས། གཞི་ཁོ་ན་སྟོན་ནམ་

སྟམ་པ་སོགས་ཀྱི་དོགས་པ་མེད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བསྟན་བཅོས་རྗོགས་པར་མཐོང་ནས་བསམ། འོན་ཏེ་མཆོད་བརྗོད་ཙམ་ཞིག་མཐོང་ནས་ཡིན། ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་མཐོང་ན་ནི་སྟོབ་དཔོན་
གྱི་དེ་ལྟར་ཕྱག་འཆའ་བ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར། དང་པོ་ལྟར་ན་བརྗོད་བྱ་གང་སྟོན་ཤེས་མེད་ཅིའི་

ཕྱིར་རྩོད་པ་བྱེད། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྗེ་བཙུན་གྱིས་མཆོད་བརྗོད་ཙམ་ཞིག་བརྩམས་མ་ཐག །དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་དེ་སུ་ཞིག་ཡིན། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་ཡུམ་ལ་
བརྗོད་པ་མཐོང་བ་ན་མཆོད་བརྗོད་རྗེ་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྗོགས་དགོས་པའི་ངེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་

ལ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཡང་། མཁྱེན་གསུམ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་རྟོགས་ཟིན་ནས། ཡང་གང་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བྱེད་སྒྲུལ་པ་རྟོག་དཔྱད་དང་མི་ལྡན་པས་ངི་བ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་བརྒྱལ་ལན་
བསྟན་བཅོས་སུ་བྱེད་དོན་མེད་ལ། འོན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་འདོད་པ་སུ་ཡང་མེད་ཀྱང་མཐའ་གཞན་དུ་སྤྲོད་པའི་དོགས་པ་དབྱེད་པའི་ཕྱིར་

དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། ལ་ལ་ན་རེ། ཁ་ཅིག་གཞན་དག་ན་རེ་ཞེས་པའི་འབྲེལ་ཆེན་དང་འགལ་བས་ཇི་ལྟར་ཡིན་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། བརྒྱལ་བ་འདི་གང་ལས་འཕྲས་པ་
ཡང་བརྗོད་བྱར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་ཞེས་ཤྱགས་ལ་དམ་

@28A ༄༄༅། །བཅས་པ་ལ་རྩོད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡང་། འཐད་པར་དཀའ་སྟེ། དེ་ལྟར་ངེས་བཞིན་དུ་གང་བརྗོད་བྱར་བྱེད་ཅེས་ངི་བ་བྱིས་པའི་ངི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟོད་ཡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་
དང་མཐུན་པར་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་ཞེས་ཤྱགས་ལ་དམ་བཅའ་བ་ཡང་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དེ་

ལྟར་གྲོལ་བའི་གང་ཟག་དངོས་སུ་ཡོད་ན་མཁྱེན་གསུམ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིད་དཔྱད་ཀྱི་སློན་ས་ངེས་ནས་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་གཞི་དང་ལམ་དང་རྣམ་པ་
གསུམ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་མཁྱེན་པ་གསུམ་པོ་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་པས། དེའི་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་ཐོག་མར་གཏན་ལ་

འབེབས་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་འོག་ནས་འཆད་པའི་སྒྲིན་དུ་འབྱུང་རོ། །ཞེས་པ་དང་། དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ནི་མཆོད་བཅོམ་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྟོག་ལྡན་གྱི་ངི་བའི་ལན་འདེབས་པ་སྐབས་སུ་
བབ་པས་རྟོག་ལྡན་ལ་མཆོད་བཅོམ་གྱི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་དཔྱད་པར་དགའ་བས། དེས་དོགས་པའི་

གཙོ་བོ་ནི་མཁྱེན་པ་གསུམ་ག་བཅོམ་བྱར་བྱེད་ན་མདོ་དང་སྒྲོས་པས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་མཚམས་སྐྱར་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་
ཡིན་ལ། དེའི་མཐའ་དཔྱེད་པ་ལ་ཡ་གྲུལ་རེ་རེ་བ་བཅོམ་བྱར་བྱེད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། ཕྱོགས་སྔ་ཁོང་

ན་གནས་པ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བསུ་བའི་དོན་དུ་གསལ་ལ། འབྲེལ་ཆེན་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་འདོད་པ་བྱུང་ན་འདིར་བཀལ་བའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་སུན་འབྲིན་འདི་དག་འཕེན་
པའི་དོན་ཡིན་ལ། འདིར་བཤད་པ་ལྟར་ཡ་གྲུལ་རེ་རེས་ཁོ་ན་སྟོན་ན། ཉེས་པ་འདི་དག་དུ་འབྱུང་རོ་ཞེས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་

ཁས་ལེན་ན་བདེན་ཡང་། དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེས་ཁོང་ན་གནས་པ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཀལ་ལན་འདི་དག་མཆོད་བཅོམ་ལས་འཕྲོས་པ་ལ་བསམས་ནས་མཆོད་
བཅོམ་གྱི་རྩོད་ལན་གྱི་དོན་ཆོད་དུ་བསྐྱུས་ཤིང་། སྐྱེ་བོ་སྒྲོ་གྲོས་དམན་པ་དག །ཅེས་སོགས་དགོས་འབྲེལ་གྱི་རྩོད་ལན་

འཆད་པ་ནི། དོན་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་བརྩམས་པ་ལ་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་དགོས་མེད་ཀྱི་དོགས་པ་སྤངས་ནས། བསྟན་བཅས་
ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མཁྱེན་གསུམ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པར་ཆེས་ཤིན་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། སྤྲ་ཕྱི་

@28B མཆོད་བརྗོད་དང་དགོས་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཆོན་སོ་སོར་བྱེད་པ་མི་འཐད་པ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འཇུག་པ་བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཆོལ་རྣམས་ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་མཁྱེན་གསུམ་ལ་དངོས་སུ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་ནས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩམ་པར་ཤུགས་ལ་དམ་བཅས་པ་ན། རྟོལ་བ་རྟོག་

ལྡན་ཁ་ཅིག་སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་བསྟན་བཅས་རྩམ་པ་སོགས་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མར་ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་སྤྱབས་སུ་འགོ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་འཇུག་
པས་རྗེ་བཙུན་འདི་ཡང་བསྟན་བཅས་ཤིག་རྩམ་པ་སྤྱིད། དེ་རྩམ་ན་གཞུང་གཞན་དུ་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྟོས་པའི་སངས་རྒྱས་

བྱང་སེམས་ལ་དངོས་སུ་བསྟོད་ཕྱག་མ་མཛད་པར་དེ་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བྱས་པའི་བསྟན་བཅས་ཤིག་བརྩམས་པ་ཡིན་ནམ། དེ་བརྩམས་ན་ཡུལ་གཞི་གཉིན་རྣམ་གསུམ་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པར་
ཡུལ་ཅན་མཁྱེན་གསུམ་གཏན་ལ་འབེབས་མི་རྒྱས་པས། དེ་ལྟར་ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྟོད་པའི་ཕྱིར་

གཞི་གཉིན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དང་ནས་གཞི་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཉིན་པོ་དང་། ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་རྣམ་པ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་
བསྟུས་པ་མཛད་བརྟགས་ན། དེ་ཐམས་ཅད་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱོགས་དང་པོ་ལྟར་ན་བསྟན་བཅས་འདི་བརྩམས་པ་དགོས་

དགོང་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མངོན་པ་དང་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་མངོན་ཏེ་གས་རྒྱན་འདི་ལས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་བསྟན་
བཅས་དག་ལས་མི་སྒྲོས་པའི་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་གཉིན་པོ་རྣམ་བྱང་

གི་ཆོས་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་སྤང་བུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་བརྗོད་བྱར་མ་བསྟུས་པས། བསྟན་བཅས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིན་པོ་འདི་སྤང་བུ་གང་གི་གཉིན་པོ་ཡིན་པ་
ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཕྱོགས་གསུམ་པ་ལྟར་ན་ཡང་རྣམ་པ་གཞི་བཅས་སུ་སྟོན་ནམ། གཞི་དང་མ་འབྲེལ་བར་

སྟོན། དང་པོ་ལྟར་ན། མངོན་པ་དང་སྒྲོས་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་གཞི་མེད་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་ཡུལ་གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་གྱི་སྦྱིས་བྱ་ལ་ཉི་
བར་མཁོ་བའི་དོན་རུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཤད་པར་ཐལ། ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་གཞི་དང་

@29A ༄། །འབྲེལ་བའི་དོན་བསྟན་བཅས་འདི་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྟོགས་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསྟན་བཅས་འདི་བརྩམས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། གོལ་བ་དོན་གཉིས་གྱི་སྒྲིས་བྱ་
ལ་ཉིར་མཁའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྟན་བཅས་འདི་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་

པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞི་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ། ལན་དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་འགོད། ལུང་གི་དོན་བཤད། དོན་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱི་
གཞི་གཉིན་རྣམ་གསུམ་རེ་རེ་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བྱོད་གྱི་

གཞི་གཉིན་རྣམ་པ་གསུམ་ག་བརྗོད་བྱར་གཏན་ལ་འབབས། གཞི་གཉིན་རྣམ་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་ཆར་གྱིས་ཀྱང་མཁྱེན་གསུམ་མཚོན་པའི་རྩལ་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
མཁྱེན་གསུམ་བརྗོད་བྱར་གཏན་ལ་འབབས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག

གཏན་ལ་འབབས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཁྱེན་གསུམ་གཏན་ལ་ཕབ་པས་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་གཏན་ལ་ཕབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉན་རང་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་
བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གཞི་ཤེས་དང་

ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་དང་བཅས་པས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་བཟོད་བྱར་བསྐྱུས་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་བཟོད་བྱར་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲ་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲ་རྟོག་ཡུལ་ལ་སེལ་འཇུག་གི་རྣམ་གཞག་མ་ཤེས་པའི་སྦྱོན་དུ་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞི་གཉིན་རྣམ་གསུམ་དང་མཁྱེན་གསུམ་ནི་སྐྱབས་འདིར་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཅིག་ཤེས་མཆོན་པར་བྱར་ཡོད་དེ། འདི་བྱད་ཆོས་སྒྲུལ་ན་གཞི་བདེན་བཞིའི་སྟེང་དུ་བདག་མེད་གཉིས་འཁོར་བཅས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅེས་པར་འགྱུར་ལ། སོ་སོར་ཕྲལ་ན་གཞི་གཉིན་རྣམ་གསུམ་

ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། །ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར། །དེ་ལ་སྐྱབས་འདིར་སྦྱོན་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་། གཞི་གཉིན་རྣམ་པ་གསུམ་ག་བཟོད་བྱར་བསྐྱུ་ན་བསྐྱུ་ན་བཅོས་བརྩམས་པ་དགོས་མེད་དུ་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་མཆོམས་

@29B སྐྱར་ནས་འབྱུང་བ་དེ་མ་རྟོགས་པར་འདིར་དེའི་རྩོད་ལན་ཤུགས་ལ་བསྐྱུ་ན་པར་དགོངས་ནས། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ཀྱི་ལུས་གསུམ་དུ་ཐལ། གཞི་གཉིན་རྣམ་པ་གསུམ་ག་བཟོད་བྱར་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩོད་པ་བཀོད་ནས་གང་ཟག་གཅིག་སངས་རྒྱ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་སྦྱོན་པ་ཡིན་པས་བསྐྱུ་ན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་

གསུམ་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་ལན་དང་། འོ་ན་མཁྱེན་གསུམ་གང་ཟག་གཅིག་ཁོ་ནའི་མངོན་ཏྲོག་ས་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གཉིས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་གང་ཟག་གཅིག་འཛང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་
སྟོན་པ་ཡིན་པས་ལུས་གསུམ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེན། གང་ཟག་གཅིག་འཛང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་

ཡིན་ཀྱང་། མཁྱེན་གསུམ་གང་ཟག་སོ་སོའི་མངོན་ཏྲོག་ས་ཡིན་པ་འདི་ལྟར་ཞེས་བཤད་ཅིན། དེ་ནི་ཤིན་དུ་མི་འཐད་དེ། ཡ་གྲུལ་རེ་རེའི་རྩོད་པ་སྤངས་པ་ཕལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུམ་
ག་བསྟུས་ན་བསྟུན་བཅོས་བརྩམས་པ་དགོས་མེད་དུ་ཐལ་བ་རྩོད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་འགྲུལ་པ་འདིའི་ཤྱགས་བསྟན་གྱི་དོན་

དུ་འཆད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྩོད་སྤངས་འདི་དག་ནི་བསྟུན་བཅོས་གྱི་བརྗོད་བྱ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། མངོན་པར་ཏྲོག་ས་པའི་རྒྱན་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་
དུ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་བཀོད་པ་ལ། ཡུམ་བར་མ་དང་བསྟུས་པའི་ཤེས་བྱེད་བཀོད། རྒྱས་པའི་ཁ་འཕངས། དང་པོ་

ལ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་དང་པོ་ལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་མངོན་ཏྲོག་ས་མཐའ་དག་བསྟུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་
འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་

ལགས། རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་ཇི་སྟེད་པ་འདི་ཙམ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་
ཉིད་ནི་བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལགས། རབ་འབྱོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་

@30A ༄༅། །གང་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་ཞིང་འདི་
དག་གི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱ་ལ། སྟོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་བྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་

སྟོན་པར་མ་བྱས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་མ་སྤངས་པར་དེ་དག་གི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དམ་པ་མངོན་དུ་མི་བྱའོ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་

རྒྱལ་མཉམས་ཀྱི་ལགས། རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་གང་དག་དང་རྟགས་གང་དག་དང་། མཚན་མ་གང་དག་དང་ལྡན་པའི་ཞེས་སོགས་དང་། བསྐྱུས་པའི་ཤེས་བྱེད་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་
འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སློབ་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། རྒྱལ་པ་ལ་ཁ་འཕངས་པ་ལ། རྒྱལ་པ་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་

གསུངས་སོ། ཞེས་པའོ། །མདོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཅན་འབྲས་བུ་བདག་ཏུ་སྒྲིངས་པ་སྤངས་
པ་ཅན་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་ཆོན་པ་གསུམ་གསུངས། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་འཆད་པ་ལ་དེ་བས་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས་

སོ། །བསྐྱུ་བྱེད་ཀྱི་མཁུན་པ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ལམ་གྱི་ཚུལ་ལྷགས་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཞེས་སོགས་གསུམ་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༥ རབ་འབྱོར་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། འདིར་བསྟན་ཤེས་བྱའི་ལམ་

གསུམ་ངོས་བརྩུང་བ། དེ་གསུམ་ལམ་གང་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཤེས་བསྐྱེད་རྫོགས་གསུམ་བྱེད་པ། རྫོགས་སྒྲིན་སྤངས་གསུམ་གྱི་ཆད་བཤད་པ། ཡང་དག་མཐའ་ངོས་བརྩུང་ནས་དེ་མདོར་དུ་
བྱས་པས་ཆད་བཤད་པ། ཞར་ལ་སྒྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་བཤད་པ་དང་ལྔ། དང་པོ་ལ་གཞན་

ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མིད་ཏྟགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཟག་སུའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཛོག་
ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་འཛིན་གཉིས་སྟོང་ཏྟགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྟོང་ཉིད་ཏྟགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་

@30B ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ཟེར་ན། འོ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིགས་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཏྟགས་
རིགས་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མིད་ཏྟགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་

ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཏྟགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ལམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་པ་ཆེན་

པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ལྷོག་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་སོགས་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་འཛོག་གི། གང་ཟག་བྱུང་པར་བའི་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མིད་ཏྟགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་སོགས་སུ་མི་འཛོག་ཟེར་ན། འོ་ན། རྣམ་བཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་

ལམ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བྱང་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་གཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་
རྟོགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པས་བྱང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་

རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་སོ། །གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། གླུ་བྱ་འབྲིང་གི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷུང་དུ་འཛང་རྒྱ་བར་འདོད་པའི་བྱང་ཐམས་ཀྱིས་བྲོད་རྒྱུ་ལ་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་།

བར་ཐལ། བྲོད་གླུ་བྱ་འབྲིང་གི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་རྒྱུ་བྲོད་ལ་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། བྲོད་བྱང་ཐམས་ལམ་གྱི་གོ་ལ་
ས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་གླུ་བྱ་འབྲིང་གི་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་རྒྱུ་ལམ་རིམ་ལས་

གླུ་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་འབྲིང་པའི་དོན་གླུ་བྱ་རྒྱུང་འབྲིང་དང་། ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་འབྲིང་པ་ཡིན་གྱི་དེ་གཉིས་དངོས་ལ་འབྲིང་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔུད་པར་བྱ་བ་
མང་ཡང་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། རང་ལུགས་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣམ་གཞག་གི་དབང་དུ་^{@31A} ༡༡། །བྱས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་།

འདིར་བསྟན་ཤེས་བྱའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཞིང་། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་།

ཅིས་པ་བཞིན་དུ་འཛོག་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉན་

ཐོས་ཀྱི་ནམ་གཞག་གི་ལམ་གྱི་དོན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ནམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་ལམ་དང་པོ་ངེས་པར་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་ནས་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྒོམ་
དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་མ་སྒོམ་ན་མི་ཐོབ་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལམ་དང་པོ་

དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བགྱོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། འཕགས་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། འཕགས་
པའི་ལམ་དུ་བགྱོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ།

དེར་བགྱོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་བགྱོད་པའི་རིང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་དམན་ལམ་སྡོན་དུ་མ་
སོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལམ་གང་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཚོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེས་

ལམ་གང་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཚོགས་གསུམ་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཚོགས་སྦྱར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད། མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་

ཤེས་པར་བྱེད། དེ་ནས་མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་དུ་སྤངས་ཏོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དམན་ལམ་སྡོན་དུ་མ་

སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཆོགས་སྒྱུར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཏོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཀྱང་། དེར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཟིན་པ་མི་དགོས་ཏེ། བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱེས་
ཟིན་པ་བྱུང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་དུ་སྤངས་ཏོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྫོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས། འདི་

ལ་གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དམན་ལམ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ས་དང་པོ་ནས་ཉན་རང་གི་ཏོགས་པའི་རིགས་
རྫོགས། བརྒྱུད་པ་ནས་སྤངས་རིགས་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མིད་མངོན་སུམ་དུ་ཏོགས། ས་བརྒྱུད་

@31B པ་ནས་ཉོན་ཡིད་གནས་གྱུར་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། འོ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཏོགས་རིགས་རྫོགས་པར་
ཐལ། དེ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མིད་མངོན་སུམ་དུ་ཏོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཕགས་ལམ་གྱི་དང་པོ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ས་བརྒྱུད་པ་ནས་ཉོན་ཡིད་གནས་གྱུར་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུགས་འདིར་ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ལུགས་དེ་བཞག་ནས། ས་དང་

པོ་ནས་ཉན་རང་གི་སྤངས་ཉོགས་གཉིས་ཀ་རྩོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་སྒྲིབ་ལ་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉན་མོངས་དང་།

བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉན་སྒྲིབ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་དེ་ནི། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་སྤངས། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉན་སྒྲིབ་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པས་མ་སྤངས་
པའི་ཕྱིར། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉན་མོངས་སྤངས་པར་ཐལ།

དེས་ལས་ཉན་གྱི་སྒྲིབ་ལེན་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་གླ་མ་ལས། འཕགས་པས་ན་དང་ཤ་བ་དང་། །འཆི་བའི་སྤྱག་བསྡུལ་ཅུད་ནས་སྤངས། །དེ་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་མེད། །ཅིས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉན་སྒྲིབ་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པས་མ་སྤངས་པར་ཐལ། དེ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་

ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲུབ་བྱེད་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལས་ཉན་གྱི་དབང་གིས་སྒྲིབ་མི་
ལེན་ཞིང་། དེ་མི་ལེན་པས་ལས་ཉན་གྱི་དབང་གིས་ཤ་འཆི་སོགས་དེ་ལ་མི་འབྱུང་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བར་འཆིང་

བྱེད་ཀྱི་ཉན་མོངས་སྤངས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་ས་བོན་དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དངོས་སུ་མི་སྤྲོང་

བའི་ཕྱིར། སྐྱབ་བྱེད་ཕྱི་མ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དང་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་མ་རིག་བག་ཆགས་གྱིས་

དང་ཟག་མེད་གྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས། སྐྱེ་བ་ལེན་པར་གསུངས་པའི་ཆ་རྒྱུ་ཏུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་བག་ཆགས་གྱིས་དེ་ནི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་གསུངས་གྱི་ཉན་སྒྲིབ་ཏུ་གང་ཏུ་
མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་གྱང་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་དོ་ཟེར་ན།

@32A ༄། ༄། སྐྱབ་བྱེད་སྤྲ་མ་ལས་གྱང་ཡ་མཚན་ཆེ། དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་ཁས་ལེན་ན་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བར་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
དཔས་ཉན་རང་གི་སྤངས་རིགས་ལམ་གང་ནས་རྫོགས་དཔྱེད་པའི་སྤང་བྱར་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་བརྒྱུད་བར་

སོང་བས། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་སྤངས་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་དང་དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆ་རྒྱུ་གྱི་མ་རིག་པའི་བག་
ཆགས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བར་བཞེད་དེ། དེ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཆོས་སྐྱབ་གཙང་བདེ་

རྟག་བདག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྤྲ་མ་ལས། བག་ཆགས་སྤངས་ཕྱིར་གཙང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས་གྱང་། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་

ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་སངས་

རྒྱས་ཁོན་ལ་སྒྲོག་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་རྣམས་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཅུ་བའི་དམ་བཅའ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ།
ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་མ་སྒྲངས་པར་འདོད་པ་ལ་བྱང་ཐམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡོད་ན་ཅུ་ལྟར་

འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོབ་པའི་ཐེག་པས་ཆགས་ལ་སོགས། །སྒྲོང་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཞེས་འཇིན། །པ་རོལ་དག་ཀྱང་འཇིན་འཇུག་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་དང་
འགལ་བར་མ་ཟད། རིགས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་རྣམས་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་

དཀོན་མཆོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྒྲུབས་གནས་ཡང་དག་ལ་དེ་ཡིན་མིན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ས་བོན་དངོས་སུ་མི་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་
གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དོན་རྣམས་བྱུང་ཏེ་འཇིན་གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་ལྟན་སྒྲིབ་གྱི་ས་བོན་དངོས་སུ་མི་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་

ཐོས་དག་བཅོམ་པས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་མ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལུགས་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་རང་གི་རྟོགས་པ་རྫོགས་པ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་སྒྲངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་

ཐོབ་དགོས་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོང་བ་འོག་ནས་འཆད་པར་

@32B འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ས་དང་པོ་ནས་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་རྫོགས་པར་ཐལ། ཉི་སྤང་ལས། གཞན་ཡང་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་
ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་། སྟོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བཟོད་

པ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་གང་ལས་ཤེས་ཞེ་ན་ལམ་གཞན་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ན། རིགས་
དང་དབང་པོ་དང་ཚོགས་བྱུང་ཞུགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པའི་བྱེད་པར་གཞན་རྣམས་ཀྱི་

རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་མ་ལུས་པར་འདུས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཤེས་པ་དང་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་བཟོད་པ་ཡིན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཆད་ནི་འདི་ཙམ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་
གྲངས་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེའི་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་

བཟོད་གྱི་བྱེད་པར་ཉན་རང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་འདུས་པ་ལ་དགོངས་ནས། དེར་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་འདུས་པར་གསུངས་ཀྱི། དེར་གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པར་འདུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་

བཟོད་གྱི་བྱེད་པར་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་གྱི་བྱེད་པ་འདུས་པའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། ཉན་རང་ལྟར་ཉོན་སྒྲིབ་དང་གཟུགས་སྤྱོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤོང་
བཞེད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ལ་དེ་གཉིས་སྤོང་བའི་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་རྣམ་པ་

འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་ལས་གོང་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་ཁྱད་ཉུགས་པ་
ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེའི་སྤྱིང་དུ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་ལྡན་པ་དང་། དད་སོགས་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་ནོ།། བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་

པོས་ཟིན་པ་ཡིན་པས་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉི་སྤང་གི་ལུང་དེས་རྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ལམ་གྱི་རྣམ་མཐུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྤྱོད་ལམ་བཟོད་
པ་བདེས་ཉན་རང་ལྟར་ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤངས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཚོད་དེ་ཅམ་དུ་སྤོང་རྣམ་པ་

@33A ༄། །དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པ་དེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྤངས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་བཟོད་གྱིས་སྤོང་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ རྟག་པ་

མཐའ་བཟུང་སྒྲོར་བ་མ་ཤེས་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟག་བསྐལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་དང་

གཟུགས་སྤྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྤྲོང་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། འོ་ན། དེ་ལ་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་སྤང་བའི་རྒྱས་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་
དེ་དང་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤངས་ན་སྤྲོང་རྒྱས་སུ་ཡང་མཚུངས། སྤང་བའི་གཙོ་བོར་

བྱས་ནས་མ་སྤངས་ན་སྤྲོང་མི་རྒྱས་པ་མཚུངས་པ་གང་ཞིག དེ་ལ་སྒྲིབ་པ་དེ་གཉིས་སྤྲོང་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་སོ། །དེས་ན་ཏྲག་པ་མཐའ་བཟུང་ནི་སྒྲིབ་པ་
དེ་གཉིས་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤང་བ་ལ་ཏྲག་པ་མཐའ་བཟུང་ངོ། །སྒྲུ་མ་ལོ་ཙ་བ་ཆེན་པོ་ནི། དམན་ལམ་སྒྲོན་མ་སོང་

གི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲུ་མའི་འགྲེལ་པ་ལས། ས་བརྒྱད་པ་ནས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་དེར་གཞི་ཤེས་
གཟུགས་བརྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད། བདུན་པ་མན་ཆད་ཏུ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་ཚུལ་ཏུ་ཡང་མི་བསྐྱེད། ཐེག་དམན་ཏུ་

སྤང་བའི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་ནའང་བཟོད་པ་གང་ཞིན། སྟག་བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་སྟག་

བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་ཡིན་གྱི། ཤེས་བྱེད་བྱང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །

རང་ལུགས་ལ། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ནམས་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་རྫོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པ་དུས་མཉམ་སྟེ། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ངོས་
སྐལ་གྱི་ཉོན་ལྷིབ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། མཐོང་བ་དང་སྟོམ་པའི་ལམ་ལ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་

ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རབ་དུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་བཅུར་ནམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་དང་། ཀུན་བདུས་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནམས་ནི་བདེན་པ་ནམས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་
ས་བཅུ་ནམས་སུ་སྟོམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་སྟོམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

@33B དེས་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོང་ངོ། །ཅིག་ཅར་དབྱ་བཅོམ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ རྣམ་བཤད་རང་ལུགས་ལ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་ལྷིབ་ཤེས་སྒྲིབ་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། མ་རིག་པ་སྤྲ་མའི་བག

ཆགས་སུ་གྱུར་པའི་ཉོན་ལྷིབ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་རིག་པའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་རྣམས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ།

འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་རིག

པའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་རྣམས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་རིག་པ་སྒྲ་མས་བག་ཆགས་བཞག་པ་སྒྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་མ་རིག་པ་ཕྱི་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
བདེན་འཛིན་སྒྲ་མས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་བཞག་པ་སྒྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེན་འཛིན་ཕྱི་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས།

དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེས་ཀྱང་སློབ་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉི་བར་བསྟན་པ་
མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།

ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡང་མེད། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གོམ་པ་དང་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་མ་གྲུབ་ན་འགལ་ཞིང་། འདོད་མི་རྣམས་
སོ། །གཉིས་པ་རྫོགས་སྒྲིན་སྤངས་གསུམ་གྱི་ཆད་བཤད་པ་ལ། གཞན་ལྷགས་དགག་པ་སོགས་གཉིས། དང་པོ་ལ།

ཁ་ཅིག་སྒྲོན་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྫོགས་པ་སྒྲོན་ལམ་རྫོགས་པའི་ཆད་ཡིན་ཟེར། ཁ་ཅིག་ ཆོས་ཉིད་ལ་ཅུ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྟན་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་

རྒྱལ་པ་སྒྲོན་ལམ་རྫོགས་པའི་ཚད་ཡིན་ཟེར་ན། སྤྱིར་གྱི་རྫོགས་སྒྲིན་སྤྲངས་གསུམ་དང་། འདིར་བཤད་པའི་དེ་གསུམ་

ལ་བྱད་པར་ཡོད་པས། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུས་དམན་ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ལ་ཆོས་སྤྱོད་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཆོས་སྤྱོད་མ་འོང་དུ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་གདམས་རིགས་པར་ཐལ། ཆོས་སྤྱོད་མ་འོང་དུ་མ་བྱས་བར་དུ་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མ་འོང་དུ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་གདམས་རིགས་པ་གང་ཞིག འདིར་བསྟན་རྫོགས་སྒྲིན་སྤྲངས་

@34A ༄། །གསུམ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱེད་ཀྱིས་འདིར་བསྟན་རྫོགས་སྒྲིན་སྤྲངས་གསུམ་བྱས་པའི་ཚད་དེ་འཐད་པ་གང་ཞིག བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཆོས་སྤྱོད་ཐོབ་པས་བྱུང་། ཆོས་ཉིད་ལ་ཕྱི་གཅིག་

དུ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷན་བྱུང་དུ་བྱེད་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཆོས་སྤྱོད་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་སྒྲོན་པའི་སྒྲོན་ལམ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་མཆོག་གང་ཞིག དེ་རྫོགས་པས་གང་ཟག་

ཡིན་ན་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་གྲོགས་ལ་དགོངས་ནས། བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་

ལམ་གྱི་མཆོག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པ་དེ་འདིར་བསྟན་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་ཚད་ཡིན་ཟེར་ཁ་ཅིག ཞིད་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་སྐྱུའི་བཀོད་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བསྟན་པས་སྐྱུ་རེ་རེའི་འཁོར་དུ་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་ལ་
ཆོས་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་ཙམ་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་ལམ་ལ་འགོད་རྒྱས་པ་དེ། འདིར་བསྟན་སེམས་ཅན་སྒྲིན་

པའི་ཚད་ཡིན་ཟེར་ན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་ཡང་སྤར་གྱི་རིགས་པ་དེས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་སངས་འཕགས་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཇི་སྟེད་ཀྱན་སྟོང་གི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་དེ་སྟོན་དུ་དེ་ལྟ་བུ་མི་རྒྱས་ཤིང་། དེ་འདྲ་དུས་

ལན་ཅིག་བྱེད་པ་ལ་ཡང་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་འབྱུང་བ་ལ་བསྟོས་པས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་སྤངས་ནས་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་སྤར་མི་ལྟང་བའི་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་
པར་འཇུག་པ་ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག སངས་རྒྱས་རང་སྤྱང་ལ་ཞིང་དག་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྤྱང་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཞིང་སྤངས་པའི་ཚད་ཡིན་ཟེར་ན། མ་དག་པའི་ཞིང་སངས་རྒྱས་ལ་མི་སྤྱང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་དག་པའི་ཞིང་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ།

སངས་རྒྱལ་འཕགས་པ་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། རྣམ་ངེས་ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གཟིགས་པ་ལས་ལོག།

@34B པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་ཐལ། མ་དག་པའི་ཞིང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ལ་མ་དག་པའི་ཞིང་དག་པའི་ཞིང་དུ་སྒྲུང་བས་དེ་མེད་པའི་སྦྱོན་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན། འགལ་བ་ལ་མ་འཁྱུལ་བའི་ཚད་མ་

ཡོད་པར་ཐལ། མ་དག་པའི་ཞིང་དང་དག་པའི་ཞིང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ལ་མ་དག་པའི་ཞིང་དག་པའི་ཞིང་དུ་སྒྲུང་བ་གང་ཞིག སངས་རྒྱལ་འཕགས་པས་འཁྱུལ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག རང་གང་དུ་འཚང་རྒྱ་འབྱར་གྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་བྱེད་པར་ཅན་འབྱུང་པའི་རྒྱུ་འབྱེད་

དགོ་བའི་རྩ་བའི་རྣམ་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་པ་དེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྤངས་པའི་ཚད་ཡིན་ཟེར་ན། མི་རིགས་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་བས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་གང་ཞིག ས་བརྒྱད་པ་བ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་རྫོགས་སྒྲིན་སྤངས་གསུམ་མ་བྱས་པའི་སྤྲོ་འོལ་དུ་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅིས་གདམས་པ་སྟོས་པའི་ཕྱིར།

གང་ཞིག་དེར་ཐལ། དེས་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ལ། འདིར་བསྟན་སྟོན་ལམ་རྫོགས་པའི་ཚད་དང་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པའི་ཚད་ཡོད་དེ། ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་དུ་མཉམ་

པར་གཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷན་གྱུ་དུ་བྱེད་ཅུས་པའི་རྒྱའི་དགོ་བའི་རྩ་བའི་ཅུས་པ་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པ་དེ། འདིར་བསྟན་སྟོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚད་དང་། ཞིང་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱར་སྐྱའི་བཀོད་པ་ཇི་སྟེད་བསྟན་པའི་སྐྱེ་མེད་མདུན་དུ་འཁོར་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་ལ་ཆོས་
ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འཕགས་ལམ་ལ་འགོད་ཅུས་པའི་རྒྱའི་དགོ་བའི་རྩ་བའི་ཅུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་

པ་དེ། འདིར་བསྟན་སེམས་ཅན་སྟོན་པའི་ཚད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་འབྲས་སྟོན་པའི་ཚད་བརྟོལ་བས་ཆོག་པ་དང་། ཤིང་ཐོག་སྟོན་པའི་ཚད་ཡོངས་སྟུང་པས་ཆོག་པ་བཞིན་དུ། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་
ཅན་གྲངས་མེད་པ་ལ་ཆོས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་བསྟན་པས་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ཀྱན་བཏགས་སྤང་རུང་དང་། འཕགས་

ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་རུང་བྱས་པ་དེ། སེམས་ཅན་སྟོན་པར་བྱས་པའི་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་མ་དང་ཟས་ལ་དེ་དག་གི། བཟའ་དང་སྦྱད་དུ་རུང་བ་སྟོན་འདོད་ལྟར། །དེ་
བཞིན་བསྟན་འདིར་ཕྱོགས་གཉིས་ཞི་བ་དང་། །དེ་བཞིན་སྦྱད་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་འདོད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གང་དུ་སྦྱལ་

@35A ༄། །སྐྱར་འཆང་རྒྱུ་ལ་སྟོན་པ་དང་། དངོས་སུ་འཆང་རྒྱུ་འབྱུང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འབྲུག་པའི་རྒྱའི་དགོ་བའི་རྩ་བའི་ཅུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འདིར་

བསྟན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤངས་པའི་ཚད། དེ་ལ་ཡང་སྤྱལ་སྤྱིའི་ཞིང་བྱད་པར་ཅན་སྤངས་པའི་ཚད། ཡོངས་སྤྱིའི་

ཞིང་བྱད་པར་ཅན་སྤངས་པའི་ཚད་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་སྤྱལ་སྤྱིར་འཛང་རྒྱ་རྩལ་སྟོན་པའི་བདེ་བ་ཅན་ལྟ་བུར་འཁོར་མངོན་ཤེས་ལྷ་ལྷན་ཤ་སྟག་འབྱུང་བའི་རྒྱའི་དགེ་བའི་རྩ་
བའི་རྩལ་པ་རྫོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ཡོངས་སྤྱིར་འཛང་རྒྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཞིང་དེར། འཁོར་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཤ་སྟག་འབྱུང་བའི་རྒྱའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་རྩལ་པ་ཡོངས་སྤྱིར་རྫོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སྤྱིར་སྤངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ཀྱི་སྟོང་ཀྱི་ཞིང་སྤངས་པའི་ཚད་ནི། གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཨིན་རྒྱ་ཉི་ལའི་མིག་མངས་རིས་སུ་བྲིས་པ་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོད་

པའི་དག་པའི་ཞིང་བྱད་པར་ཅན་འབྲུབ་པའི་རྒྱའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་རྩལ་པ་ཡོངས་སྤྱིར་རྫོགས་པ་ལྟ་བུ་འོ། །སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་མ་དག་པའི་ཞིང་སྤང་བ་ཡོད་ཀྱང་མ་དག་པའི་སྤང་ཞེན་
མེད་པར་མངོན་ཏེ། མི་བའི་རྟོག་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡང་དག་མཐའ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚད་བཤད་

པ་ལ། གཞན་ལུགས་དག་གི་པ་སོགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག དེ་བཞིན་ཉིད་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་སྤྱིར་མི་ལྟར་བའི་རྩལ་གྱི་མཉམ་པར་གཞག་པ་དེ་

མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚད་ཡིན་ཏེ། མདོ་དོན་འཆད་པ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་པ་དང་། དབུས་

མཐའ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཅན།

ལ་(MSGO)མ་ སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩས་ཏེ། དེ་

རྒྱད་ལ་ལྡན་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་

མེད་པར་ཐལ། དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ལ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡབ་སྲས་

@35B མངལ་བའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་རབ་རྟུ་གཟུགས། རབ་རྟུ་མཁྱེན། ལེགས་པར་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆོ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་དེ་མངོན་དུ་

བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་སྒྲར་མི་ལྡང་བའི་རྩལ་གྱིས་མཉམ་པར་གཞག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་སྒྲར་མི་ལྡང་བར་མཉམ་པར་གཞག་པའི་

གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། འོ་ན་མཉམ་གཞག་འདི་ལས་དྲུས་ནམ་ཡང་ལྷང་བར་མི་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་འཕེན་

པ་དང་བཅས་ཏེ་མཉམ་པར་གཞག་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དེ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་ཁའི་གནས་སྐབས་གང་དུ་ཡང་དེ་
འདྲ་བའི་འཕེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ སྟོ་བྱར་ངི་བུལ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་འདིར་བསྟན་གདམས་དོན་གཙོ་བོར་

གྱུར་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གསུམ་སྟོམ་སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་གང་ཟག་གིས་དམིགས་བསལ་གསུམ་མ་རྩོགས་པའི་སྔ་རོལ་དུ། དེ་

མངོན་དུ་བྱས་ན་ཐེག་དམན་ལམ་དུ་ལྷུང་བའི་དགག་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདིར་བསྟན་གདམས་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེས་དམིགས་
བསལ་གསུམ་མ་རྩོགས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རྒྱས། དེ་ཐོབ་པས་ཐེག་དམན་དུ་

ལྷུང་བའི་གང་ཟག་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་སྔ་མ་ལ་ཁྲབ་པ་ཡོད་དེ། གཞོད་འཛོམས་ལས། སེམས་ཅན་སྟོན་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཀྱི། དེ་

མ་ཡིན་པར་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ལས་བར་མ་དོར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་དགག་བྱ་དེ་ཡོད་པ་ལ་བསམས་ནས། ཆད་པའི་སྤང་འདས་འདིར་བསྟན་གདམས་དོན་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་བྱང་^{@036A} ༡༡། །སེམས་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་གསུམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། བྱོད་འདིར་བསྟན་གདམས་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྟེ། མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྟོན་པའི་ཐབས་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་བབྱང་བ་ཡང་། ཇི་སྟོན་དུ་དག་བའི་

ཙུ་བ་དེ་དག་གླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སྟོན་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྟོན་དུ། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དམ་པ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དོ། །ནམ་དག་བའི་ཙུ་བ་དེ་དག་གླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སྟོན་པར་གྱུར་པ་དེས་ན། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དམ་པ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཙུ་བར་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དམིགས་བསལ་གསུམ་རྫོགས་རྗེས་སུ། ཞེ་མཐར་ལྷུང་བའི་གང་ཟག་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་ན། འདིར་བསྟན་གདམས་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པས་བྱང་ཟེར་ན། བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་ལྷག་མེད་སྤང་

འདས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དང་། བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་པོ་དེ། ལམ་གསུམ་པས་སྤངས་ཏོགས་གྱི་སྒོ་ནས་
རྫོགས་པར་བྱ་བྱུ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་སྟག་མེད་མུང་འདས་དེ་ལམ་དང་པོའི་

སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་དེར་ཐལ། དེ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཙ་བར་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་མངོན་དུ་བྱས་
པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་མེད། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་གྱིས་དམིགས་བསལ་གསུམ་པོ་

མ་རྫོགས་གྱི་བར་དུ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། འདིར་བསྟན་གདམས་དོན་ཡང་དག་མཐའ་ཡོད་ཀྱང་། གདམས་ཡུལ་གྱི་ཡང་དག་མཐའ་མེད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ།
གདམས་ངག་འདིའི་བརྗོད་བྱའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གདམས་ངག་འདིའི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་

པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། འདིར་བསྟན་གདམས་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ན། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་རྣམས་པའི་བྱབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་
སྟག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞིའི་དབྱིངས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་བྱུང་ཆོས་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། དམན་ལམ་

@036B སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་གསུམ་མ་རྫོགས་ཀྱི་སྔ་རོལ་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅུས། མ་བྱས་ཀྱི་སྔ་རོལ་དུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་བྱས་ན་ཞི་མཐར་ལྷུང་བའི་དགག་བྱ་
དང་བཅས་པ་དང་། །བྱས་རྗེས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་རྣམས་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཟུར་དང་པོ་དེར་ཐལ། དམིགས་བསལ་གསུམ་

མ་རྫོགས་ཀྱི་སྔ་རོལ་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་ཅུས་ན་དེ་ལྟར་གདམས་པ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟུར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་བྱང་སེམས་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱིའི་
གདམས་པ་ལས་མི་འདའ་ཞིང་། ཞི་མཐར་ལྷུང་བའི་དགག་བྱ་མེད་ན་ནི་དེ་འདྲ་བའི་གདམས་ངག་འབོགས་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་

ཟུར་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། གདམས་ངག་འདིས་དམིགས་བསལ་གསུམ་མ་རྫོགས་པར་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་དངོས་སུ་གདམས་པའི་ཤྱགས་ལ་བྱས་རྗེས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་།
སྐབས་གཞན་དུ་ནམ་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྫོགས་བྱང་དུ་སྟོན་པ་ན་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགོག་བདེན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་བཞེད་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལྟར་ན། འདིར་བསྟན་གདམས་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ལ་དེ་
བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་བཞེད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ནི་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་དེ། དེ་ལ་བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གསུམ་གའི་ཆ་ཡོད་པར་

བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱལ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤངས་པས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་དེ་འདིར་བསྟན་གདམས་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡང་དག་མཐའ་
ཡིན་པ་གང་ཞིག དེས་བདག་མེད་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་མཚོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་དེར་ཐལ། འདིར་

བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཉན་ཐོས་དབང་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱལ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉར་ཞེས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་ལ་
རང་གི་བསམ་ངོ་ལ་བསྟོས་ཏེ་སྤྱར་མི་ལྡང་བའི་རྩལ་གྱིས་སྟོམ་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བདག་མེད་ཕྱ་རགས་ཀྱི་མཐའ་ཞི་

བ་ཉིད་གསུམ་པོ་གང་གི་ཡང་ཆ་མེད་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་དང་། ཡང་དག་མཐའ་དང་། དབྱིངས་ཞེས་སྟོས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དགག་བྱ་བཅད་
ལྷོག་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་མཐུན་པར་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ཡང་བཞེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་

@037A ༄། །དུ་མི་བྱེད་པའི་རྟེན་ཅན། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་མཐའ་ཞི་བ་ཉིད་དེ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་ནི། སྟོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་
མོངས་པ་མི་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཇི་སྟག་དུ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི། བྱང་

ཐུབ་སེམས་དཔས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་མ་བརྟན་ཏེ། །ཞེས་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་སྤར་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། དམིགས་བསལ་
གསུམ་མ་རྩོགས་པའི་སྤྲོལ་དུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉོན་མོངས་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྤོང་བ་

དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཐུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་མཐོང་གིས་བརྟམས་ནས་འདུལ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་གྱི། མངོན་དུ་བྱ་བའི་
མངོན་རྟོགས་མ་ཡིན་པ་བྲངས་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་འདིར་བརྟན་

གདམས་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་དགྲ་བཙམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྲབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞིའི་
དབྱིངས་ཡིན་ན། དེ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྲབ། མ་གྲབ་ན་དེ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་

ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་བྲད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་དགོས་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། མ་བྲབ་མཚམས་ལ། འོ་ན་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒོར་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པ་མི་
སྲིད་པར་ཐལ། དམན་ལམ་སྡོན་མ་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ནའང་། དེ་མ་ཡིན་དགོས།

དམན་ལམ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ནའང་། དེ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲ་བའི་དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱོད་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པས་བྱུང་པར་ཐལ།

བྱོད་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒོར་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་རིགས་འདྲེའོ། །འདོད་མི་རྣམས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། འདིར་བསྟན་གདམས་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་
པའི་ཡང་དག་མཐའི་གཞི་མཐུན་ཆོས་ཅན། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་དམིགས་བསལ་

@037B གསུམ་མ་རྫོགས་པའི་སྒྲ་རྩལ་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་རྣམས་པར་ཐལ། བྱོད་འདིར་བསྟན་གདམས་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྟོན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་
མངོན་དུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་། འོ་ན་སྟོང་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་བྱང་སེམས་

ཡོད་པར་ཐལ། འགོག་བདེན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རྣམ་བཤད་ལས། བྱུང་པ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་དེ་
ཉིད་ཡིན་ལ་ཞེས་ཉིད་སྒྲ་སྟོས་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གསུམ་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།

སྒྲོན་མེད་དེ། དེ་གཞན་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐར་འདོད་པ་སོགས་གཙོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་གདམས་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ལ་
ཐེག་དམན་ལམ་གྱི་ཐོབ་རྒྱས་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་

དམིགས་བསལ་གསུམ་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་མ་བྱེད་ཅིག །ཅིས་གདམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེར་མ་ཟད། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཆོས་ཅན། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་
བྱང་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་གསུམ་མ་རྫོགས་པའི་བར་དུ་བྱོད་མངོན་དུ་བྱས་ན་ནི་མཐར་ལྷུང་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པར་ཐལ།

བྱོད་འདིར་བསྟན་གདམས་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། གཞོད་འཛམས་སོགས་ཀྱི་ལུང་རིགས་དང་འགལ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སྤིད་ནི་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་
སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་

བྱང་སེམས་ཀྱིས་རྫོགས་སྟོན་སྤང་གསུམ་བྱས་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་བྱུང་པ་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ནི་བའི་ཉེར་ཞིའི་དབྱིངས་དེ་དེ་འདྲ་བའི་
གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་

ཁྱབ། གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བཤམ། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་གསུམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་དེའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་ཁྱབ་པ་འདྲ་བྱེད་གྱི་
སྟབས་བསུལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་དེ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སློབ་གཉིས་སྤངས་པའི་མྱུང་འདས་ཡིན་པའི་

@038A ༄༄༅། །ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱུང་འདས་དེ་སློབ་གཉིས་སྤངས་པའི་མྱུང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། བཞི་པ་དེ་མངོན་དུ་བྱས་
ཆད་ལ། འོ་ན་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུས་གདུལ་བྱ་ལ་གདམས་པ་སྟོས་རྩལ་གང་། དེ་མངོན་དུ་བྱས་ཆད་གང་ཞེན་

དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་བྱང་སེམས་ལ་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དམིགས་བསལ་གསུམ་མ་རྫོགས་པའི་སྐབས་གང་དུ་ཡང་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་
མངོན་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གཙོ་བོར་གདམས། དེའི་ཞུར་ལ་ཉན་རང་དབང་བཅོམ་ཞི་བའི་དབྱིངས་ལས་བཞེངས་ནས་བྱང་

རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དེང་སྟོན་ཆད་དམིགས་བསལ་གསུམ་མ་རྫོགས་པའི་སྐབས་གང་དུ་ཡང་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱའོ་ཞེས་གདམས་པའི་ཕྱིར།
ཐེག་དམན་རིགས་ངེས་རྣམས་ལ་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལྟར་གདམས་ངག་འབོགས་པ་ཡིན་གྱི་དང་པོ་ཉིད་

ནས་དེ་འདྲ་བའི་གདམས་ངག་འབོགས་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དམན་པའི་རིགས་ལས་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་གདུལ་བྱས་འབྲིད་པའི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གདམས་ངག་འདི་གཙོ་བོར་དམན་ལམ་སྡོན་མ་སོང་གི་བྱང་སེམས་ལ་གདམས། བྱད་པར་ས་བརྒྱད་པ་

ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་དོགས་པ་རྩུང་། བརྒྱད་པ་ནས་དོགས་ས་ཆེ་བས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་སྦྱོང་བར་མཇེད། ཅེས་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་
མཉམ་པར་གཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ལས་སྦྱོང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་བདུན་

པ་མན་ཆད་དུ་དོགས་པ་རྩུང་། ས་བརྒྱད་པ་ནས་དོགས་པ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཉོན་མོངས་དང་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་དུ་འཇུག། ས་བརྒྱད་པ་ནས་དེ་དག་
མངོན་གྱུར་མི་འཇུག་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་གོམས་པ་དབང་རྒྱུར་ཐོབ་པས་དོགས་པ་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོགས་པ་

དེ་ཡང་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་དང་ས་བརྒྱད་པ་དང་རང་ཉིད་ལ་ཡོད་ནས་གདམས་པ་དང་། གདམས་པ་གསོལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དོགས་པ་སྤངས། བརྒྱད་པ་བ་རང་སྦོལ་རང་ལ་
སྒོག་རྒྱུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ལམ་གྱི་རྣམས་མཐུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་བས་དམིགས་གསལ་

@038B གསུམ་མ་རྫོགས་པའི་སྤྱོད་ལ་དུ་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ག་ལ་སྟི། གལ་ཏེ་མཛད་བཞེད་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་བྱུང་པ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐལ་ཉི་བར་ཞི་བའི་ཞི་བ་
དེས་ཐུགས་སྟོགས་ནས་བསྐལ་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་སྟོམ་པར་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱིས་འདིར་བསྟན་ཡང་

དག་མཐའ་མངོན་དུ་མཛད་བཞེད་ན་ས་བརྒྱད་པར་མ་ཟད་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་ནས་རྟུལ་ཏེ། དེའི་བྱེད་པར་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་འདྲས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་ཆད་ཡོད་དེ། སྟོམ་པར་འཇུག་པའི་སྤྱོད་ལ་དུ་བྱུང་པ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐལ་ཉི་

བར་ཞི་བའི་ཞི་བ་དེས་ཐུགས་སྟོགས་ནས་མཉམ་གཞག་འདི་ལས་དུས་ནམ་ཡང་ལྔར་བར་མི་བྱའོ་སྟམ་ནས་བྱུང་པ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐལ་ཉི་བར་ཞི་བའི་ཉིར་ཞིའི་དབྱིངས་ལ་རང་གི་བསམ་
ངོ་ལ་བསྟོས་ཏེ་སྟོམ་པར་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མངོན་དུ་བྱས་ཆད་དང་། དེ་ལ་སྤྱར་མི་ལྔར་བའི་

ཚུལ་གྱིས་སྟོམ་པར་འཇུག་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་མངོན་དུ་བྱས་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མངོན་དུ་བྱས་ཆད་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཤིང་། ཉན་རང་དབང་བཙམ་
ཞི་བའི་དབྱངས་ལས་བཞེངས་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པས་སྟོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་རྩེ་ཟད་རྩེ་ཟད་སྟོམ་པར་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་།

དེ་མངོན་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཞི་མཐར་ལྷུང་བ་སོགས་གྱི་སྐྱོན་མིད་དེ། འདི་ལ་ཡུན་རིང་དུ་སྟོམ་པར་འཇུག་པར་བྱའོ་སྟོམ་པའི་འཕེན་པ་མིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་གཞག་
ན་ཞི་མཐར་ལྷུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་གཞག་ན་རྗེས་ཐོབ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་

པོ་ལ་འཇུག་པ་ལ་བགེགས་བྱེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་དུས་སུ་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་གྱི་སྒྲུང་བ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་མ་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་སྤྱིར་བཏང་
དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག དམིགས་བསལ་གསུམ་མ་རྩོགས་བར་དུ་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་སྤྱིར་

བཏང་ནས། དམིགས་བསལ་གསུམ་རྩོགས་རྗེས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ཤུགས་ལ་དམིགས་གྱིས་བསལ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་སྒྲུས་ཟིན་
འབའ་ཞིག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབང་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་གང་ཟག་གཅིག་མ་གཏོགས་ཏེ་སྟོབ་པ་

@039A ༄། །རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ཀུན་དགའ་བོའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྤྱིར་བཏང་ནས་དམིགས་བསལ་གསུམ་རྩོགས་རྗེས་སུ་
མངོན་དུ་བྱེད་པ་དམིགས་བསལ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་གྱི་སྒྲུས་

ཟིན་འགལ་བདོས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ་འདི་ལ་སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་ཕྱི་བ་དཀའ་ནའང་གྲགས་སྤང་བས་བྱེད་ན་ལམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་བྱེད་པ་སྤྱིར་བཏང་ནས།
དམིགས་བསལ་གསུམ་མ་རྫོགས་གྱི་བར་དུ་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དམིགས་གྱི་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །

ངག་དོན་ནི། ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་བྱང་སེམས་གྱི་མངོན་རྟོགས་བསྟུས་ཏེ། བྱང་སེམས་གྱི་ཐབས་ཤེས་བྱང་པར་ཅན་གཉིས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཐབས་ཤེས་བྱང་པར་ཅན་
གཉིས་དང་ལྔན་ཏེ། ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པའི་ཐབས་བྱང་

པར་ཅན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྤངས་རྟོགས་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱབ་པར་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་བྱང་པར་ཅན་དང་ལྔན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མདོ་དང་རྫོས་པའི་སྟོན་སྤངས་ནས་
དགོས་པ་ཡོད་པར་སྦྱབ་པ་ལ་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། ཞར་ལ་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་

གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཆོད་བརྗེད་གྱི་རྗེས་སུ་དོགས་འབྲེལ་གྱི་ངག་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་བཤད། དགོས་སོགས་ཆོས་བཞིའི་བྱང་པར་བཤད། དེ་དག་གཞུང་གིས་བསྟན་
ཚུལ་བཤད། གྲངས་ངེས་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། མཆོད་བརྗེད་གྱི་རྗེས་སུ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་ངག་སྒྲོས་

པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལྟ་བུས་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་དམ་མེད་པ་ལ་ཆེར་མེད་སྒྲིམ་པའི་དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་བཀག་ནས།
པ་ལ་ཆེར་ཡོད་སྒྲིམ་པའི་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་པ་ལས། དོན་

ལ་ཐེ་ཆོམ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཡན་ལག ། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་ངག་དོན་མཐུན་ཐམས་ཅད་ལ་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཆང་སྟེ། བུམ་པར་རྒྱ་ལོན་ཅིག་ཅས་
པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན་རྒྱ་དེ་དེའི་བརྗོད་བྱ་དང་། རྒྱ་ལོན་པ་དེའི་དགོས་པ་དང་སྤྱིས་བྱ་སྒྲོམ་པའི་སྤྱུག་བསྐྲུལ་བསལ་

@39B བ་དེའི་ཉིང་དགོས་དང་། དེ་དགོས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་སོགས་འབྲེལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་དོགས་སོགས་ཆོས་
བཞི་དེའི་བརྗོད་བྱ་དང་། དགོས་འབྲེལ་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དེའི་དགོས་པ་དང་།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་པ་དེའི་ཉིང་དགོས་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་དེ། རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་གྱི་ཆོག་
དོན་མཐའ་དག་དེའི་བརྗོད་བྱ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་ཆོག་དོན་མཐའ་དག་རྟོགས་པ་དེའི་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་

བཏིན་ནས་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཞུགས་ཏེ་འབྲས་བུ་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པ་དེའི་ཉིང་དགོས། ཉིང་དགོས་སུ་གྱུར་པའི་འདུས་བྱས་དགོས་པར་གྱུར་པའི་འདུས་བྱས་ལ་འབྲེལ། དེ་བཟོད་བྱར་བྱང་བའི་
འདུས་བྱས་ལ་འབྲེལ། དེ་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་འབྲེལ་བ་འདིའི་འབྲེལ་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་

བོར་གྱུར་པའི་འབྲེལ་བ་ལ་དེ་བྱང་གི་འབྲེལ་བས་བྲབ་སྟེ། མདོ་རྩ་བའི་དེ་ལ་དེས་བྲབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། མདོ་ནི་ཐབས་ཡིན་ལ་རྩལ་བྲིམས་བསྟན་པ་ནི་ཐབས་ལས་
བྱང་བ་སྟེ། ཐབས་དང་ཐབས་ལས་བྱང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྟེ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་

གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་དུས་སུ་རྒྱན་གྱི་ཉིང་དགོས་མེད་ཀྱང་། རྒྱན་དེ་རང་དུས་སུ་ཉིང་དགོས་པ་བཅས་པ་མི་འགལ་ཏེ། ལྷ་གྱའི་དུས་
སུ་དེའི་འབྲེལ་ཡུལ་ས་བོན་མེད་ཀྱང་དེ་རང་དུས་སུ་ས་བོན་ལ་འབྲེལ་བ་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱན་དེ་དུས་སུ་ཉིང་

དགོས་དང་བཅས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གཞུང་གིས་བསྟན་རྩལ་བསྟན་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་ཉིད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་བཟོད་བྱའི་ངོ་བོ་
དང་། བཟོད་བྱའི་བྲད་པར་བསྟན། ཆོས་སྟོན་ཅེས་སོགས་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་ཉིང་དགོས་དང་ཉིང་དགོས་མདོན་དུ་

འགྱུར་བའི་ཐབས་བསྟན། བདེ་སྤྲུག་ཅེས་སོགས་ཆོག་ཤང་གཉིས་ཀྱིས་དགོས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་འབྲེལ་བར་ཤྲགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་གྲངས་ངེས་བཤད་པ་ལ། རྒྱན་གྱི་
དགོས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་ཏེ། རྟོགས་ལྡན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་བགོགས་ལོག་རྟོག་དེ་ལ་བྱ་རོག་

@040A ལྟོ། །སོ་རྟོག་གི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་བཟོད་བྱ་མེད་སྒྲིམ་པ་དང་། འཛོག་པོའི་གཙུག་རྒྱན་ལེན་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་དགོས་པ་སྐྱབ་མི་རྣམས་སྒྲིམ་པ་དང་། མ་བག་མར་
ལེན་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་སྐྱེས་བྱ་དམ་པའི་འཇུག་བྱ་མིན་སྒྲིམ་པ་དང་། མཐོ་ངེས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་

ཤྲགས་ཀྱི་མཆད་སྒྲིན་བྱེད་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་ཐབས་ཐབས་བྱང་གི་འབྲེལ་བ་མ་གྱུབ་སྒྲིམ་དུ་འཛོན་པའི་ལོག་རྟོག་བཞི་ཡོད་པས། དེ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་
བཞིར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་བཀའ་བཤད་པ་

དང་། བསྟན་བཅོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རང་རྩོམ་པ་པོ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་སྔོང་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་ངག་ །དེའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་བཀའ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་

ཡོད་དེ། ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ད་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སློབས་པ་བཞི་དང་ལྔ་ཉ། བཙུན་བྱའི་དོན་དང་ལྔ་ཉ། རྩོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དང་འབྲེལ། གདུལ་བྱའི་རྒྱད་ཀྱི་མི་
མཐུན་སྟོགས་སློང་ཕྱིར་དུ་གསུངས། ཞི་བ་སྤང་འདས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པ་བཞི་དང་ལྔ་ཉ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་

རྒྱད་སྒྲ་མ་ལས། གང་ཞིག་དོན་ལྔ་མཚན་དང་ཉི་འབྲེལ་ཞིང་། །ཁམས་གསུམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སློང་ཕྱིར་གསུངས། །ཞི་བའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པར་མཛད་པ་གང་། །དེ་ཉིད་བྱང་སློང་
གསུང་ཡིན་ལྟོག་པ་གཞན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཏུས། བཙུན་བྱ། རྩོད་བྱེད། གདུལ་བྱ།

གཉིན་པོ། བདག་རྒྱུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་དུག་ལས། དང་པོ་ནི་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཚུལ་འཁོར་སོགས་གསུམ། དང་པོ་ལྟེ་མཛོད་གཉིས་གཉིས་པ་དང་། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་གསུམ་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་མཛོད་གཉིས་བཞི་པ་དང་། བཀའ་སྡེ་སྟོན་གསུམ་ལྔ་པ་ཡིན། དུག་པ་ལ།

ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ། རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ། ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ་གསུམ། དང་པོ་ནི། མཛོད་སྟེད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། མཚམས་སྦྱར། སྤྱིང་གཞི། མཐུན་འབྲུར།
རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་མཛོད་རྣམས་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཡང་དག་པར་སྦྱད་པའི་མཛོད་ལས། དག་སློང་དག་འདི་སྐད་

@40B བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་གྱིས་ལ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟུང་པར་བྱའོ། གོ་རིམ་དང་འབྲེལ་བ་དག་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་དང་།
རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། ཤེས་རབ་སྣིང་པོའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན་

ཞེས་པའི་མདོ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུང་སྒྲ་མ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ་གསུམ་ལས། ས་བཅུ་པའི་མདོ་དང་པོ་དང་།
མ་སྐྱེས་དགའི་འགྲོད་པ་སེལ་བའི་མདོ་གཉིས་པ་ཡིན། གསུམ་པ་ལ། ཐུགས་ཏིང་ངེ་འཛིན། བདེན་པ། འཕྲིན་ལས་

གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་གསུམ་ལས། ཤེར་སྣིང་དང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སློབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདག་གིས་རྒྱལ་སྤྱི་གྱི་སྟོན་པ་ལ་གཡོ་བ་མེད་པར་བསྐྱབ་ན་ལྡོན་
ཤིང་འདི་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་བཞི་སྟོན་པའི་སྐྱ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག ཅས་བརྗོད་པ་ལ་བཏེན་ནས་དེ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་

བཞི་སྟོན་པའི་སྐྱ་འབྱུང་བའི་ངག་གཉིས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གནད་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་ཐོལ་བུང་དུ་སྐྱས་པའི་རིགས་སྤྱགས་བྱུང་པར་ཅན་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན།
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རང་རྩོམ་

པ་པོའི་སེམས་ཅན་གྱིས་རང་གི་བྱ་བ་མཐའ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྩམས་པའི་ངག །བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་རྩམ་པ་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་རྟེན་བཀྱར་སོགས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་མ་བསྐྱངས་
པར་བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བརྩམས་པའི་ངག །བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཞེས་འཆད་

པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱའི་ཤེས་རྒྱུད་དུག་གསུམ་ལས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་འཆོས་པ་དང་ངན་འགོ་དང་སྲིད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ལས་སྦྱོབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས།
ཉོན་མོངས་སྦྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཆོས་པ་དང་། །ངན་འགོའི་སྲིད་ལས་སྦྱོབ་བྱེད་གང་ཡིན་པ། །འཆོས་སྦྱོབ་ཡོན་

ཏན་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྟེན་བཀྱར་སོགས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་མ་བསྐྱངས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་
ལས། གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི། དབང་བྱས་རྣམ་གཡེང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད། །ཐར་པ་ཐོབ་པའི་^{@41A} ༡༡། །ལམ་དང་རྗེས་མཐུན་པ། །དེ་ཡང་བྱང་སྤོང་
བཀའ་བཞུགས་སྤྱི་བོར་སྒྲང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། མཆོག་དམན། བྱེད་ལས། བརྗོད་བྱ། བཤད་བྱ་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རིགས་བསྐྱབ་
དང་ལྷ། གསུམ་པ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་

ལ། གསུམ་ཚན་གསུམ་གསུངས་པའི་དང་པོ་གཉིས་གཉིས་བསྟན་བཅོས་ལྟར་སྒྲུང་དང་། ཕྱི་མ་རེ་རེ་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ས་སྤྱི་སྤྱིའི་སྤྱོམ་ལས། དོན་མེད་དོན་ལོག་དོན་དང་ལྷན། །ཐོས་ཚིད་

སྒྱུ་པ་ལྟར་ལེན་པ། །ངན་གཡོ་བཅི་བྲལ་སྒྱུ་པ་སྒྲུལ་སྤང་། །བསྟན་བཅོས་དྲུག་བྲལ་གསུམ་དུ་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བཀའ་རྒྱ་ཆེན་སྤྱད་པའི་བསྟན་བཅོས། ཟབ་མོ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས། འཐོར་བ་བསྒྱུས་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་གསུམ། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་
དང་པོ་དང་། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གཉིས་པ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གསུམ་པ་ཡིན། གསུམ་པ་བརྗོད་བྱའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེན། ཇི་སྟེད་

པ་དང་ཇི་ལྟ་བ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཇི་སྟེད་པ་ཕལ་པ་དང་བྱུད་པར་ཅན་སྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་
གཉིས། སྒྲི་བོ་གསེ་ཐེགས་དང་ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ་སོགས་དང་པོ་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་

པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། མི་ཡི་ཆོས་ལུགས་ལེགས་སྤྱད་ན། །ལྷ་ཡུལ་བགྲོད་པ་མི་རིང་སྟེ། །ལྷ་དང་མི་ཡི་ཐེམ་སྐྱས་ལ། །འཛོགས་ན་
ཐར་པ་གམ་དུ་འདུག ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རིག་པའི་གནས་ལྟ་བུ་བསྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་པ་

ལྟ་ཡོད་ཅིང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་པ་ལ་དེ་རྣམས་ལ་མཁའ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རིག་པའི་གནས་ལྟ་དག་ལ་བརྟེན་པར་མ་བྱས་ན། །འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གཞན་དག་ཆར་བཅད་རྗེས་བབྱང་དང་། །བདག་ཉིད་ཀྱན་མཁྱེན་བྱ་

ཕྱིར་དེ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནམས་བསྟན་གཞན་ཆར་གཅོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱན་མཁྱེན་དུ་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅས་གསུམ་དུ་འདུ། སྒྲ་
དང་གཏན་ཆིགས་རིག་པའི་བསྟན་བཅས་དང་པོ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲ་མདོ་ཀྱན་དུ་བཟང་པོ་དང་པོ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་

@41B གྱི་བསྟན་བཅས་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྒྲེབ་སྒྲུབ་གྱི་བསྟན་བཅས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས། མདོན་བརྗོད་གྱི་བསྟན་བཅས་འཆི་མེད་མཛོད། སྟན་དངགས་མེ་ལོང་སོགས་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། སྒྲེ་
བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་ནམས་ཡིན། གཉིས་པ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་བསྟན་བཅས་ལ། བཟེ་རིག་པ། གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་

བཅས་གཉིས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲ་གཟུགས་གྱི་ཆ་ཚད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅས་དང་པོ་དང་། གསོ་དཔུང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གཉིས་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་སྟན་པའི་བསྟན་
བཅས་ནི་དབུ་མ་རྒྱན་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅས་ནི་བསྐྱབ་སྒྲོལ་གཉིས་ལྟ་བུ་ཡིན། བཞི་

པ་བཤད་བྱ་བ་ཀའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེན། བཀའ་སྒྲིའི་དགོངས་འགྲེལ་དང་། སོ་སོའི་དགོངས་འགྲེལ་གཉིས། སྒྲེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་ལ། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་

འབྲེལ་སོགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ལྷ་བའི་ཆ་འབྲེལ་པ་དང་། སྦྱོད་པའི་ཆ་འབྲེལ་པ་གཉིས། མངོན་པ་སྡེ་བདུན་དང་པོ་དང་།

འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་གཉིས་པ་ཡིན། འཁོར་ལོ་བར་པ་ལ་ཡང་། ལྷ་བའི་ཆ་འབྲེལ་པ་སོགས་གཉིས་ལས། རིགས་ཚོགས་དྲུག་དང་པོ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གཉིས་པ་ཡིན། གསུམ་པ་ལ་
ཡང་གཉིས་ལས། བྱམས་ཚེས་སྤི་མ་གསུམ་དང་པོ་དང་། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་མ་པ་ཉི་ཤུ་པ་གཉིས་པ་ཡིན། ལྷ་པ་

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རིགས་བསྟུ་བ་ལ་བཀའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་མ་བརྟེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བཀའ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་འབྲེལ་དུ་བཏབ་པ་དང་མ་བཏབ་པ་གཉིས། དང་པོ། ས་ལུ་ལྷུང་པའི་མདོ་འབྲེལ་
དང་རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལྷ་བྱ་ཡིན། གཉིས་པ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚམས་ལྷ་བྱ་ཡིན། གཉིས་པ་བཀའ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་བསྟན་

བཅོས་འདི་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཡིན། གཉིས་པ་བསྟུས་དོན་བཤད་པ་ལ། རྒྱས་པ་ལ་དད་པའི་གང་ཟག་ལ་བརྒྱད་དུ་སྦྱོན་ས་བསྟན་པ་དང་། འབྲིང་པོ་ལ་དད་
པའི་གང་ཟག་ལ་དྲུག་དུ་བསྟན་པ། བསྟུས་པ་ལ་དད་པའི་གང་ཟག་ལ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ལ། དགོས་འབྲེལ་གྱི་རྗེས་སུ་

བསྟུས་དོན་ལུས་རྣམ་གཞག་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ། དགོས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་ལུས་དངོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེའི་རྗེས་སུ་བསྟུས་དོན་ལུས་རྣམ་གཞག་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་

དེ། མདོ་དོན་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཉོགས་པ་དེ་བསྐྱུས་དོན་ལ་རག་ལས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རག་ལས་ཏེ། འཆད་

@42A ༄། །པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱུས་དོན་ལུས་རྣམ་གཞག་གི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་ཆོག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པས་འཆད་སྒྲ་ཞིང་། ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་
དུ་ཉན་པས་བསྐྱུས་བཅས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རགས་རིམ་ཞིག་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་

བྱས་ན་བསྐྱུས་དོན་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་དུ་འབྲེད་པའི་རྒྱལ་ཡོད་དེ། མཆོད་བརྗོད་དང་དགོས་འབྲེལ་གྱི་ངག་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡང་
དག་བཤད། །ཅེས་འཆད་བྱ་འཆད་བྱེད་མདོར་བསྐྱུས། རྣམ་ཀུན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱུ་གངས་ངོས་

བབྱང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་བདུན་ཅུའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་དང་། ཡང་དེ་
གཉིས་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་དྲུག་གི་ཡང་དག་བཤད། །ཅེས་འཆད་བྱ་འཆད་

བྱེད་མདོར་བསྐྱུས། མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྒྲུབ་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དྲུག་གི་རྒྱུ་གངས་ངོས་བབྱང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་བདུན་ཅུའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་

བཤད། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་དང་། ཡང་དེ་གཉིས་སྡོན་དུ་བཏང་ནས།

ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་གསུམ་གྱི་ཡང་དག་བཤད། །ཅེས་འཆད་བྱ་འཆད་བྱེད་མདོར་བསྟན། ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་དངོས་པོ་གསུམ་གྱི་ཀླང་
གངས་ངོས་བབྱང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་དོན་བདུན་ཅུའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་སོགས་རྣམ་པ་

གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ལུས་ལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ཡོད་པས། རྒྱན་ལ་ཡང་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་དེའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་དགོས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་ལུས་དངོས་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་

ཡན་ལག་དུ་མ་ཆོགས་པ་ལུས་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་རྗེད་བྱེད་ཆོག་གི་ལུས་དང་། བརྗེད་བྱ་དོན་གྱི་ལུས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཆོག་བཙུ་པོ་དང་པོ་དང་། དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་གཉིས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཐིགས་ལས། རབ་དུ་བྱེད་པ་དག་གི་ལུས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྒྲ་དང་དོན་ནོ། །ཞེས་དང་། མདོ་

@42B གྲི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་སྒྲུམ་ན་རབ་འཁྱུ་ལ། །མྱུང་ན་ཞིམ་པའི་སྒྲུན་བཞིན་དུ། །ཆོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཉིས་སུ་གནས། །དོན་དང་ཡི་གེར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྒྲ་བཤད་པ་ལ། དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་ལ་ལུས་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་།

ཉིང་ལག་དོན་བདུན་ཅུ་ལ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གི་ཉིན་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ༥ ཤེས་རབ་པ་ལོ་ཕྱིན་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཞུང་གི་འབྲེལ་
བཤད་པ་དང་། ཤེས་ཕྱིན་དངོས་བཀྲགས་ཀྱི་བྱེད་པར་བཤད་པ། དངོས་པོ་བརྒྱད་ལ་མཐའ་དཔྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ།

མཆོད་བཟློད་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ལོ་ཕྱིན་པ་དེ་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཟློན་བྱེད་སྐབས་བརྒྱད། བཟློད་བྱ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་བྱེ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་
པས་ཡུམ་དོན་ཡང་དག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚམས་སྒྲུབ་དུ་ཉི་ལྔ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ལོ་ཕྱིན་པ་ནི་དེ་གང་

ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བཟློད་པར་བྱའོ་ཞེན་བཤད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ཟློན་བྱེད་སྐབས་བརྒྱད། བཟློད་བྱ་མངོན་པར་རྟོགས་
པ་བརྒྱད་དུ་བྱེ་ནས་གཏན་ལ་འབབས་ན། རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་གྱིས་དེ་དག་གཏན་ལ་འབབས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེན།

ཡུམ་བར་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེུས་རྣམ་མཁྲིན་དང་། མཐའ་གཉིས་རྣམ་དག་གི་ལེུས་ལམ་ཤེས་དང་། སྦྱོང་པ་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ལེུས་གཞི་ཤེས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་

ལེའུས་ནམ་རྒྱུ་གས་སྒྲུང་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལེའུས་ཅི་སྒྲུང་དང་། བསྐྱབ་པ་ལ་རིམ་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་ལེའུས་

མཐར་གྱིས་སྒྲུང་བ། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་གས་པའི་ལེའུས་སྐད་ཅིག་སྒྲུང་བ། བསྐྱབ་པའི་འབྲས་བུའི་ལེའུས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་བཏགས་ཀྱི་
བྱུང་པར་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན། ཤེར་ཕྱིན་དངོས་བཏགས་ཀྱི་བྱུང་པར་དངོས་བཤད་པ་དང་

བཞི། དང་པོ་ཁ་ཅིག་ བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཁུན་པ་ཡིན་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཏོང་བའི་སེམས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ སྒྲོས་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་

@43A ༄༅། །མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་སུ་ཕྱིན་ཟིན་དང་ཕྱིན་བྱེད་གང་རུང་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། མདོ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡང་ཡོད། འཇིག་

རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ན། ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་སྒྲུང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་

རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་གཏོང་བའི་སེམས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་

ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་དེ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་དང་། དམན་མཆོག་དང་སྤྱ་རགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་

རྒྱན་ལས། སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྐྱེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་ཟིན་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མ་བྱེན་པ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་ལ། སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན། གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་

ཤེར་ཕྱིན་གསུམ། གསུམ་པ་སྟེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ། རང་བཞིན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན། རང་བཞིན་གྱི་ཡུམ། རང་བཞིན་གྱི་མྱང་འདས་རྣམས་དོན་གཅིག་ །ཁ་ཅིག་ གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ན་མདོ་ཡིན་
པས་བྱུང་བེར་ན། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལས་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དག་ལས་མི་སྟོོས་པའི་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྱུང་བ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ སེམས་དཔའི་ཡེ་

ཤེས་ལ་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པས་བྱུང་བེད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་ན་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དམ་

བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཙམ་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྟོད།

@43B གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཆན་ཉིད། རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ། མདོ་སྟུང་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་མདོ། །ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་རྣམས་ཡིན། ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་
ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཆན་ཉིད། བྱུང་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་མཐར་

བྱུག་པའི་ཡེ་ཤེས། འབྲས་བྱ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་སྟོབ་ལམ་ལ་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
གཞུགས་བརྟན་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཏོང་བའི་སེམས་པ་

སྟོན་པའི་པར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བེད་ན། མ་བྱུང་། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོར་བསྡོམས་ཟིན་

པས་པ་རོལ་ཏུ་འགོ་བར་ངེས་པ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར། སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་མིང་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

ཁོན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོ་ལས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་སྤྱིན་པ་དེ་སྤྱིན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྟོན་མིང་
དེ། འདིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྤྱོད་བཤད་ཏུ་ཡོད་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་པར་ཕྱིན་དུག་པོ་ལ་དམན་མཆོག་དང་ཕྱ་རགས་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ཐོབ་པ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་པ་སྟོན་ཏུ་འགོ་དགོས། ཤེར་
ཕྱིན་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ཐོབ་པ་སྟོན་ཏུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོན་རེ། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་

ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་གཏོང་བའི་སེམས་པ་ཆོས་ཅན། འདིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྤྱོད་བཤད་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། པར་ཕྱིན་གྱི་སྤྱོད་བཤད་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
ན། མ་བྲལ། རྟགས་དེར་ཐལ། སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོན་རེ། སེམས་ཙམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་

ཆོས་ཅན། གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། སར་ཕྱིན་དྲུག་གི་གོ་རིམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སར་ཕྱིན་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རེ་

@44A ༄། ཞིག་མ་ཁྲབ། ཁོ་ན་རེ། ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་
ལས་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱུན་ལྷགས་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འཐད་

པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། སྟོབ་ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་མེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བསྐྱབ་གསུམ་

དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། རྒྱལ་བས་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག ། ཡང་དག་ལའད་དེ་དང་པོ་གསུམ། མཐའ་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས། གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་

ན། མི་འཐད་དེ། སར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་དམན་མཆོག་དང་ཕྱ་རགས་ཀྱི་བྱུང་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལ་དམན་མཆོག་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།

སྒྲུ་མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྒྲུ། །དམན་དང་མཚོག་ཏུ་གནས་ཕྱིར་དང་། །རགས་པ་དང་ནི་ཕྱ་བའི་ཕྱིར། །དེ་དག་རིམ་པར་

བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སློབ་ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཡོད་པར་ཐལ། སློབ་ལམ་ན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ མ་ཁྲབ་ཟེར། མ་གྲུབ་ན། དེར་
ཐལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་པར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་

མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་མ་ཁྲབ་ཟེར། ཏགས་དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་སུམ་ཅུ་ཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
སུམ་ཅུ་བདུན་དང་སུམ་ཅུ་བཞི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་མཚམས་ཕྱི་མ་ལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་

སློབས་བཅུ་པོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སློབས་བཅུ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། པར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་དེའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་མཚམས་དང་པོ་ལ། སློབ་ལམ་ན་པར་ཕྱིན་དྲུག་ཡོད་པར་ཐལ། ས་དང་པོར་

@44B ཕྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་ལའད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དེ་ལ་པར་ཕྱིན་གཞན་རྣམས་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་པར་

གསུངས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལྷག་མ་རྣམས་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་པའད་སྒྲིང་པོ་རྒྱན་ལས། རྩལ་

ཁྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པ་དེ་ཙམ་དུ་བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་སོགས་མི་ལྡན་པས་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལྷག་པ་ཞེས་བའི་ས་དེར་པར་ཕྱིན་ལྷག་མ་རྣམས་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
དང་། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་བླགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིན་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་འདིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་

ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་པའད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲོབ་ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་མེད་པར་ཐལ། ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ན་སྒྲོབ་པ་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། རྣམ་པའད་ལས། དེའི་དོན་ནི་བྱང་ཆོས་གསུམ་མཁ་བཞིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་

ཤེར་ཕྱིན་དངོས་ཡིན་ལ། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དང་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་པར་འགྲམ་ན་ངོགས་ཏེ།
ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲོབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་རང་བཞིན་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། ཕྱིན་ཟེན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་པའི་ཆོག་ལ་བྱེད་ཆོག་དང་ལས་ཆོག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ལས་ཀྱི་ཆོག་ཡོད་

ན་མི་མངོན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། འདིས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱེད་

པ་ལ་སྒྱར་ན་སྟོབ་ལམ་ན་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དངོས་ལའད་པ་ལ། གང་ལ་འབྱེད་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་
དགག་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྟོབས་པ་བསྐྱེད་ཅིག་ཅས་

པའི་མདོས་གཞུང་ལམ་འབྲས་བྱ་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་བསྟན་ཞིང་། འབྲས་བྱ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་དེས་བསྟན་པའི་ཕྱིན་ཟིན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་དང་གཞན་གཉིས་ཕྱིན་ཟིན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་བཏགས་པ་བ་
ཡིན་ཏེ། དང་པོ་དེ། བྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་པ་རོལ་

@45A ༄། ཕྱིན་པ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་རིམ་གྱི་འཕེལ་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་མཁྱེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།

ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁྱད་ཆོས་བཞི་དང་ལྔ་ན་ཏེ། རྟོན་སངས་འཕགས་ཁོ་ནའི་རྟོན་ལ་ཡོད་པ། རོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ། གཞལ་

བྱ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་བ། བདེན་སྟོང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་བཞི་དང་ལྔ་ན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་ལམ་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་

གཉིས་ཕྱིན་ཟིན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། འདོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་ཆང་བའི་ཕྱིར། གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་དེར་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
བསྟན་པའི་རྫོད་བྱེད་ལ་བརྫོད་བྱའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།

འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་དེར་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་
བོ་ཡིན་པས་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་པ་ལ་

དེ་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོམ་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་མཐར་ཐུག་གི་ཡི་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེར་
ཕྱིན་དངོས་བཏགས་ཀྱི་བྱེད་པར་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་འཐད་པ་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས་ཆད་མས་བབྱང་བའི་ཕྱིར་

ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུས་ལས། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་གཉིས་མེད། །ཅིས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་བརྟན་དང་བྲལ་བའི་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་

པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་སྲུབ་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། གཞུང་ལམ་

འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་པོ་དེ་གཙོ་བོར་བརྟན་པ་ཡིན་ཀྱང་། གཟུགས་བརྟན་གསུམ་པོ་མ་བརྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་
བརྟན་ན་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རྩོགས་པར་མི་འགྱུར་བས་བརྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བརྟན་པ་

@45B ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཉན་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་བརྟན་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ།
ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་རྣམས་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་ན་

དང་པོར་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སློམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་རབ་ཀྱི་མཐར་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་ན་
ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟན་འདས་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་ཡིན་ལ་དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ན་ཆོག་དང་ངག་གི་

ཚོགས་གྱི་གཞུང་དང་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

བཏགས་པ་འོ། །དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲིང་པོའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་གྱིས། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །བསྐྱབ་བྱ་དོན་དེ་དང་ལྡན་
པས། །གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྒྲ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་འབྲེལ་བས་གཟུགས་བརྒྱན་དང་བུལ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་

ག་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ངེས་པར་བརྟུང་བ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་ལས་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཉིད་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་བྱང་ཆུབ་
གསུམ་གའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདི་ཉིད་ལས། ཉན་ཐོས་གྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་

ཕྱིན་པ་འདི་མཉན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལོག་ཏེ་ག་དགག་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ གཙོ་བོ་ལས་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན། གཞུང་ལམ་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་དོན་

ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་སྟེ་པའི་དོགས་པ་གློ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དེ་

མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་སྟུང་པའི་དོགས་པ་སྐོལ་བ་རྟོགས་ལྡན་ལ་སྐྱེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཤེར་^{@46A} ༡༡། །ཕྱིན་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱུང་བེད་ན། མི་འཐད་པར་
ཐལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་ན་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིན་པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་སོགས་ལ་འདིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པར་
བྱེད་པས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲ་

བཤད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་བརྟན་གསུམ་པོ་དེ་བཏགས་པ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དངོས་པོ་བརྒྱད་ལ་མཐའ་དབུད་པ་ལ།
གྲངས་ངེས་པ། གོ་རིམ་ངེས་པ། སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དངོས་པོ་བརྒྱད། མངོན་

པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད། སྐབས་བརྒྱད་དང་བརྒྱད་ཆོན་གསུམ་གསུངས་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། དང་པོ་བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས། གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས།
གསུམ་པ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་བསྟུས་སྒྲོན་མེ་ལས། དངོས་པོ་བརྒྱད་ནི་བརྗོད་བྱ་ལ། །མངོན་

རྟོགས་ཤེས་རྒྱུད་རིམ་པ་སྟེ། །སྐབས་ནི་རྗོད་བྱེད་ཤིན་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་བརྗོད་བྱ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཞིར་
གཟུང་ནས་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ་ཉམས་སུ་སྒྲང་བྱ་ལ་མཁྱེན་པ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས། ལེན་བྱེད་ལ་སྦྱོར་བ་བཞི།

གྲངས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཆོས་སྐྱར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཞིར་གཟུང་ནས་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་འབྱེད་རིགས་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒྲོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོའི་དོན་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་དང་གདམས་ངག་ལ་སོགས་པའི་

སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གནས་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཕྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཞིར་གཟུང་ནས་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་འབྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བཅུ་
པོ་དེ་ཡང་བསྐྱུན་བྱང་རྩལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་

ཉམས་ལེན་དུ་འདུ་ཞིང་། དེའི་ཆོ་རྣམ་མཁྱེན་དང་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱུ་གཉིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལས་འཕྲོས། ལམ་ཤེས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཉམས་ལེན་ལས་འཕྲོས། གཞི་ཤེས་སེམས་བསྐྱེད་
པའི་ཐབས་ལས་འབྱེད། སྒྲོར་བ་བཞི་པོ་ཉམས་ལེན་ལས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། བྱང་རྩལ་ཏུ་སེམས་

@46B བསྐྱེད་ནས་ཆེན་པོ་གསུམ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་འབད་པ་དེ་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པའི་དོན་ཡིན་པས་སྒྲུབ་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་ནས་ཉམས་
སུ་ལེན་དགོས་པས། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོར་བས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོར་བ་བཞིར་གྲངས་ངེས་

པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཉམས་སྲུང་བྱའི་ཡུལ་ལ་མཁུན་པ་གསུམ་དུ་བྱངས་ངེས་ཏེ། ཡུལ་གཞི་གཉིན་རྣམ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དེར་བྱངས་ངེས། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་སྐྱབ་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དེར་བྱངས་ངེས། འཕགས་བཞིའི་བཞེད་དོན་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དེར་བྱངས་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེར་ཐལ། གདུལ་བྱ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྗེས་སྲུ་འཛིན་པ་ལ་གཞི་ཤེས་དགོས། དེས་སྐྱབ་རྩས་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེར་ཐལ། ཉན་རང་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་
སྐྱབ་པ་ལ་གཞི་ཤེས་དགོས། དེས་སྐྱབ་རྩས་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལེན་བྱེད་ལ་སྦྱོར་བ་བཞིར་བྱངས་ངེས་ཏེ།

སྒྲིབ་པ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གིས་ལག་རྗེས་འཛོག་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་པོ་གཉིས་སྲུ་བྱངས་ངེས། མཁུན་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གིས་ལག་རྗེས་འཛོག་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་སྲུ་བྱངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་གོ་རིམ་ལ། མཁུན་གསུམ་དང་སྦྱོར་བཞི་དང་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱའི་གོ་རིམ་ནི་རྒྱ་འབྲས་དོན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྦྱོར་བཞིས་ཉམས་སྲུངས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། མཁུན་གསུམ་དང་སྦྱོར་བཞིའི་གོ་རིམ་ནི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་

ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྱུར་བཞིས་ཉམས་སུ་ལན་པ་ལ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཚད་མས་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཁུན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ཡང་
ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་གྱི་གདུལ་བྱས་རྣམ་མཁུན་གྱི་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་སྒོ་

ནས་དོན་གཉེར་བསྐྱེད་དེ། དེ་འཕྲོ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཤེས་བསྐྱེད། དེ་རྣམ་པར་དག་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གཞི་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒྱུར་བ་བཞི་ཡང་རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུར་བ་དང་པོ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་

@47A ལྟེན་ལྡན་། དང་པོ་དེར་ཐལ། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་གོམས་པ་དབང་སྒྱུར་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་རྒྱུ་གས་སྒྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གོམས་པ་དབང་སྒྱུར་ཐོབ་ནས་སྒྲོམ་པ་ཅི་སྒྱུར་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་གོམས་པ་བརྟན་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྒྲོམས་པ་

མཐར་གྱིས་སྒྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། བརྟན་པོ་ཐོབ་ནས་སྒྲོམ་པ་སྐྱད་ཅིག་སྒྱུར་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་སོ་
སོའི་ངོ་བོ་ལའད་པ་ལ། ངོ་བོ་དངོས་ལའད་པ་དང་། དོན་བདུན་ཅུའི་དབྱེ་བསྟུ་ལའད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆོས་བརྩ་

མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ནས། སྒྲོར་བཞི་བསྐྱོམས་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱའི་མཚན་ཉིད།
གཉིས་པ་དབྱེ་བསྟུ་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་བ་བཤད་པ། བསྟུ་བ་བཤད་པ། རྫོས་པ་སྒྲོང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དངོས་

པོ་བརྒྱད་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། དོན་བདུན་ཅུ་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཚོས་བཅུ། ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཚོས་བཅུ་གཅིག་གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཚོས་དགུ། རྣམ་རྫོགས་སྒྲོར་བ་
མཚོན་བྱེད་གྱི་ཚོས་བཅུ་གཅིག་ ཅེ་སྒྲོར་མཚོན་བྱེད་བརྒྱད། མཐར་གྱིས་སྒྲོར་བ་མཚོན་བྱེད་བཅུ་གསུམ།

སྐད་ཅིག་སྒྲོར་བ་མཚོན་བྱེད་བཞི། འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱ་མཚོན་བྱེད་བཞི་དང་བཅས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསྟུ་བ་བཤད་པ་ལ། དེ་རྣམས་བསྟུ་ན། རྫོང་བྱེད་ཆིག་དང་། བརྫོང་བྱའི་དོན་
གཉིས་སུ་འདུ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་རྣམས་དང་པོ་ཡིན། གཉིས་པ་ལ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་། བརྟེན་པ་

མངོན་ཉོགས། བརྟེན་ཚུལ་འགལ་འབྲེལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་གཉིས་ལས་སྒྲོབ་པ་ཕྱིར་མི་སྒྲོབ་པའི་དགོ་འདུན་དང་པོ་དང་། གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་གཉིས་པ་ཡིན། བརྟེན་པ་
མངོན་ཉོགས་ལ་ཡང་། ལམ་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ་གཉིས། གཉིན་

ཕྱོགས་ཤེས་རྣམ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ་གཉིས། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་
དང་པོ་ཡིན། གཉིས་པ་ལ་མི་སྟོབ་ལམ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ། སྟོབ་མི་སྟོབ་གཉིས་ཀ་ན་ཡོད་པ། སྟོབ་

@47B ལམ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཆེན་པོ་གསུམ་རྟོགས་པ་ཡི་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཉན་རང་གི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གཉིས་འབྲས་ཡུམ་ལ་
ཉི་བའི་གཞི་ཤེས། གཉིན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་སྟིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་

པའི་ལམ་ཤེས་རྣམས་ནི་གཉིས་པ་ཡིན། གསུམ་པ་ལ། ལམ་བཞི་ཆར་ན་ཡོད་པ། སོ་སོ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། གོ་སྐྱབ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་
སྟོར་བ། དེའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་མཉམ་ཉིད། སེམས་དཔའི་སྟོར་བ། སེམས་དཔའི་སྟོར་བའི་མཆོན་ཉིད། མཐར་

གྱིས་སྟོར་བ་བཅུ་གསུམ་རྣམས་ཡིན། གཉིས་པ་ལ། ཆོགས་ལམ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ། སྟོར་ལམ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ། མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ། སྒྲོམ་ལམ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ། བྱུང་པར་གྱི་ལམ་ཁོ་ན་
ན་ཡོད་པ། རྒྱུན་མཐའ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ། སྟོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ག་ན་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་

ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དང་། གཉིས་པ་ནི། དམན་པའི་སྒྲོར་ལམ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྒྲོར་ལམ། གཙོ་བོར་ཐབས་གྱི་ཆས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོར་ལམ། སྒྲོར་ལམ་ཅི་སྒྲོར་བཞི་རྣམས་
ཡིན། གསུམ་པ་ནི། ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་མཐོང་ལམ། དངོས་བསྟན་མཐོང་ལམ། མཐོང་ལམ་ཅི་སྒྲོར་གསུམ་

རྣམས་ཡིན། བཞི་པ་ནི། མོས་བསྡུ་རྫེས་སུ་ཡིད་རང་གི་སྒྲོམ་ལམ་གསུམ། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ། སྒྲུབ་པ་སྒྲོམ་ལམ། སྒྲོམ་ལམ་ཅི་སྒྲོར་རྣམས་ཡིན། ལྷ་པ་ནི། དེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ། སྤིད་ཞི་
མཉམ་ཉིད་སྒྲོར་བ། ཞིང་དག་སྒྲོར་བ། ཐབས་མཁས་སྒྲོར་བ་རྣམས་ཡིན། དུག་པ་ནི། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅི་

སྒྲོར། སྐད་ཅིག་སྒྲོར་བ་བཞི་རྣམས་ཡིན། བདུན་པ་ནི། ཚོགས་སྒྲུབ། འཇུག་སྒྲུབ་གཉིས་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བརྟེན་ཚུལ་འགལ་འབྲེལ་བཤད་པ་ལ། འགལ་ཚུལ། འབྲེལ་ཚུལ། འབྲེལ་
བའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པའི་ཚུལ། དང་པོ་ནི། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་དང་མངོན་ཉོགས་འགལ་བ་གསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ།

ཉེན་གྱི་གང་ཟག་དང་སྒྲོར་བ་འགལ་བ་སྒྲོར་བའི་སྒྲོན་བཞི་བཅུ་ཞེ་དུག་ལྟ་བུ་ཡིན། འབྲེལ་ཚུལ་ལ། ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་འབྲེལ་ཚུལ། ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་གྱི་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པ་
དང་དེའི་དམིགས་པ་འབྲེལ་བ་དང་པོ་ཡིན། གཉིས་པ་ལ། གྲི་བཅས་སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་དང་འབྲེལ་ཚུལ། གྲི་བྲལ་སེམས་

@48A ༄། །ཀྱི་ཚེས་ཉིད་དང་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པ་དང་དེའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་དང་སྒོ་
བྱར་བྲི་བྲལ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། གཉིས་པ་འབྲེལ་བའི་ཕན་ཡོན། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་སྒྲོམ་ལམ་

གྱི་བྱེད་པ་དང་། མེས་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་བསྟོད་བཀྱར་བསྐྱབས་གསུམ་ལྟ་བུ་ཡིན། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་སྒྲོར་བ་འབྲལ་བ་སྒྲོར་བའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་ལྟ་བུ་ཡིན། གསུམ་པ་ནི་སྒྲོར་
མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ལན་དུ་མར་བསྟན་པ་ལ་སྒྲོས་པའི་སྒྲོན་མེད་དེ། རྟོན་ཚུལ་དང་དགོས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། གསུམ་པ་ཆོག་དོན་བཤད་པ་ལ། ཉམས་སྲ་སྒྲང་བྱ་མཁྱེན་གསུམ་བཤད། ལེན་བྱེད་སྒྲོར་བཞི་བཤད། སྒྲངས་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དོན་དུ་གཉེར་བུའི་
གཙོ་བོ་རྣམ་མཁྱེན་བཤད། དེ་འཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་ལམ་ཤེས་བཤད། དེ་རྣམ་པར་དག་བྱེད་གྱི་ཡན་

ལག་གཞི་ཤེས་བཤད། དང་པོ་ལ། སྐབས་བརྒྱད་གྱི་དང་པོར་རྣམ་མཁྱེན་བཤད་པའི་དགོས་པ་བཤད། གཞུང་སྤྱིའི་བསྟུ་བ་བཤད། གཞུང་དོན་རྣམས་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་
ལ། སྐབས་བརྒྱད་གྱི་དང་པོར་དངོས་པོ་བརྒྱད་གྱི་ནང་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བཤད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་

བའི་གདུལ་བྱས་ནམ་མཁུན་གྱི་པན་ཡོན་མཐོང་ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ནམ་མཁུན་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་སྒྲོལ་མི་འཆད་པར་ཆོས་
བཅུའི་སྟོན་སྒྲོལ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ན་རེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་བསྟན་ན། བྱང་

རྒྱལ་ཁབ་སྐྱོད་ནས་སྐྱབ་པ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་འདུ་ཞིང་ཉམས་ལེན་དེ་ནམ་མཁུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས། རྒྱས་འབྲས་བྱ་མཆོན་པའི་རྩལ་གྱིས་མཆོན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་པོ་དེ་
ཡང་རྟེན། དམིགས་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ། སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བཞིར་འདུ། བརྟེན་པ་ཡང་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱོད། གདམས་

ངག་རྒྱུས་བསྟན། སྒྲོར་བ་ངས་འབྱེད། ཆོས་དབྱིངས་རིགས་དང་བཞིའི་སྟོན་སྒྲོལ་འབྱེད་ཅིས་གསུངས། རང་ལྷགས་ལ། ཆོས་བཅུའི་སྟོན་སྒྲོལ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་
མཆོན་པའི་རྩལ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་ནམ་མཁུན་ཡིན་

@48B དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པ་ལ་ཆོས་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོན་སྒྲོལ་ནམ་མཁུན་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ནམ་མཁུན་གྱི་
ཡུལ་ཆོས་བཅུ་སྟོན་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྤྱིའི་ལུས་སྟོན་ཡུལ་དུ་ཤར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རིགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་

གྱི་སྤྱིན་བྱའི་གྲངས་ངེས་མཁྱེན་པ་ཙམ་གྱི་གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་གྱི་སྤྱིས་བྱ་ལ་བཞུས་པའི་ཆད་མའི་སྤྱིས་བྱར་མི་འཛོག་གོ། དེ་ལ་སྒྲང་དོར་གྱི་གནས་ལ་མི་འཁྱུལ་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་
ཆད་མའི་སྤྱིས་བྱར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདི་ཡིས་སྤྱིན་བྱའི་གྲངས་མཁྱེན་པ། འདི་ལ་འགར་ཡང་ཉར་མཁོ་མེད། །སྒྲང་

དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་དང་བཅས་པ་རིགས་མཛད་པ། །གང་དེ་ཆད་མ་ཉིད་འདོད་གྱི། །ཐམས་ཅད་རིགས་མཛད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞུང་སྤྱིའི་
བསྟུ་བ་བཤད་པ་ལ། ཆོས་བརྩུ་པོ་དེ་ཡང་བསྟུ་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆད་དུ་དམ་བཅའ་བའི་དམ་བཅའ་སེམས་བསྐྱེད་བཤད། དམ་བཅའི་དོན་སྟུབ་པའི་

ཐབས་གདམས་ངག་བཤད། གདམས་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྟུབ་པ་བཤད་པ་རྣམས་ལས་དང་པོ་དེ་འཆད་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། །རྩ་གཉིས་
སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། སྟུབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་

པ་ཀུན་དུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དུག་དང་། །ཞེས་པ་མན་ཆད་གསུངས། གསུམ་པ་གཞུང་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ།
སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐྱབས་སུ། གཞུང་འབྲེལ་དང་། མཐའ་དབུད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། མདོ་ལས། ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པ་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་དང་དེ་
འདོད་པས་ཤེས་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ། ཞེས་པའི་མདོའི་སྤྲས་དོན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རོ་བོ་དང་བཅས་པ་འཆད་པར་བྱེད་

པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཞེས་པ་ནས། ཙུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་རྩ་འབྲེལ་རྣམས་གསུངས། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་འདོད་པ་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་གོ་བ་ཁ་ཅིག མཆན་ཉིད་དེ་གང་ལ་ཞུགས་པའི་མཆན་གཞི་འདོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་

@49A ༄། །པར་ཐལ། སེམས་བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐྱབས་འདིར་སེམས་སེམས་བྱང་གི་གཞི་མཐུན་ཁས་སྦངས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ།
སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་མིང་བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། རྩོད་པ་ལན་དང་བཅས་

པ་འཆད་པ་ལ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཉིད་ནི་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དགོ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་སེམས་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། སྟོན་ལམ་དང་ལྡན་པའི་
སེམས་དེ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དམིགས་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་

དོན་གཉིས་པོ་ཡུམ་བར་མ་ལས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་ཅིས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ། །བསྟུས་དང་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་
བརྗོད། །ཅིས་པ་ནས། མངས་དོགས་ནས་ཁྱེད་ཉིད་ཅུ་མ་བྲིས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་གསུངས། མཚན་

ཉིད་དེ་གང་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་དཔེ་གོགས་ཆོས་མཐུན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ཉིད་གཉིས་ཡོད་ཅིས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡང་ས་གསེར་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སོ། །ཞེས་
པའི་བར་གྱི་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་གསུངས། གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་བཤད། བརྟེན་པ་

སེམས་བསྐྱེད་བཤད། སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་ལུས་རྟེན་བཤད། སེམས་རྟེན་བཤད། དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ལུས་རྟེན་ལ་བདེ་འགོ་བར་
མ་ངེས་ཏེ། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔུལ་བའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། བདག་ཅག་གི་

སྟོན་པ་དཔུལ་བའི་ཤིང་རྟ་འབྲེན་པའི་བྱད་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཆེ་གོགས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མདོ་སྒྲེ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུད་འགྲོའི་རྟེན་ལ་ཡང་གསར་སྐྱེ་
ཡོད་དེ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ལྷ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གིས་བྱང་རྩལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསྐླལ་

པ་སྐར་མ་ལྷ་བྱ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚན་མཐུན་པར་བྱང་རྩལ་ཏུ་ལྷང་བསྟན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བའི་རྟེན་ལ། སེམས་བསྐྱེད་གསར་སྐྱེ་ཡོད་དེ། རྒྱ་
ཆེར་རོལ་པ་ལས། དེའི་ཆོ་ལྷ་དང་ལྷ་དང་གཞོན་སྤྱིན་དང་བྱི་ཟ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་ནམ་མཁའ་ལྗིང་དང་སྟོ་འཕྲེ་ཆེན་

@49B པོའི་ཚོགས་གངས་ལས་འདས་པ་དག་གིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་དང་སྒྲ་མི་སྟན་པའི་རྟེན་ལ་
སེམས་བསྐྱེད་གསར་སྐྱེ་མེད་དེ། སྒྲ་མི་སྟན་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་མངོན་གྱུར་བ་མེད་ཅིང་། རྣམ་སྟོན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཤས་ཆེན་པོས་བསྒྲིབས་པའི་

ཕྱིར་དང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གཟུགས་མེད་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་གཞན་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་
བྱང་སེམས་ཡོད་དེ། དེར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་སྒྲངས་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་

ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་རབས་ལས། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་བསམ་མི་བྱུང་། །བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་ཆེ་ཡང་དུད་འགོར་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་།
སྤྱད་པ་ལས། བྱང་རྩལ་ཡོན་ཏན་པ་རོལ་ཕྱིན་ཉམས་འགྱུར་འོང་ཞེས། །གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་མི་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། སྤིང་རྗེ་དང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་དེར་སྐྱེ་བ་དོན་དུ་མི་གཉིས་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག མི་མ་ཡིན་པའི་རྟོན་ལ་སྒྲོན་སེམས་གསར་སྐྱེ་ཡོད་ཀྱང་
འཇུག་སེམས་གསར་སྐྱེ་མེད་དེ། འཇུག་སེམས་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟོན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་ལྡན་དགོས་པ་གང་ཞིག །མི་མ་

ཡིན་པའི་རྟོན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་གསར་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ལམ་སྒྲོན་ལས། སོ་སོ་ཐར་པ་རིགས་བདུན་གྱི། །རྟག་དུ་སྒྲོམ་གཞན་ལྡན་པ་ལ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
སྒྲོམ་པ་ཡི། །སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མདོ་རྩ་བ་ལས། མི་མ་ཡིན་

པའི་འགོ་བ་པ་དང་སྐྱ་མི་སྒྲན་པ་སྒྲོམ་པའི་ཞིང་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་ལྷ་དང་གཟུགས་ཁམས་གྱི་རྟོན་ལ་འཇུག་སེམས་གསར་
སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་སེམས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གཟུགས་ཁམས་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

དེ་འདྲ་བའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་འཕགས་འགའ་ཞིག་གནས་གཙང་དུ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ལམ་སྒྲོན་དང་འགལ་བའི་སྒྲོན་མེད་དེ། དེ་ནི་རྟོན་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་

@50A ༄། །མཚམས་སྐྱར་གྱི་འབྲེལ་པར། དེ་ནི་རྟོན་བྱ་དཔར་ཅན་བསྟན་པར་འདོད་པས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །རང་ལུགས་ལ། །སྒྲིང་གསུམ་གྱི་མི། །འདོད་གཟུགས་གྱི་ལྷའི་རྟོན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། །སྒྲིང་གསུམ་གྱི་མི་ནི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཡོན་ཏན་བྱ་བ་

པར་ཅན་སྐྱེ་བའི་རྟོན་དུ་བསྟུགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། །ལམ་ཤེས་གྱི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་འཆད་པའི་འཁོར་དུ་ལྷགས་པའི་འདོད་གཟུགས་གྱི་ལྷའི་རྟོན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། །མདོ་ལས། དེ་ཆོ་ལྷ་མི་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ། །བྱང་ཆུབ་དུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་སེམས་རྟོན་བཤད་པ་ལ། །རྒྱ་རྒྱུན་མཐའ་ཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། །རྒྱ་བཞི། །རྒྱུ་བཞི། །སྟོབས་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་བྱང་ས་ལས་གསུངས་པས། །རྒྱ་བཞིའི་བྱ་བར་ཡོད་དེ། །རྒྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པ། །ཐེག་ཆེན་དག་གི་བའི་བཤེས་གཉིན་གྱིས་ཟིན་པ། །སེམས་ཅན་སྟུག་

བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ། །རྒྱལ་ལྷན་གྱི་དཀར་སྐྱེད་ལ་བཟོད་པའི་བཟོད་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །རྒྱུན་བཞི་ཡོད་དེ། །སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམས་མཐུ་དཔག་དུ་མེད་པ་མཐོང་བ་དང་། །ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྲེལ་སྟོང་མང་དུ་ཐོས་པའི་རྒྱུན། །ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་ཉམས་པ་མི་བཟོད་པ། །སྒྲིགས་མའི་

དུས་སྤྱི་མཐུན་བསྐྱེད་ཉིད་དཀའ་བ་མཐོང་བ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟོབས་བཞི་ཡོད་དེ། གྲོགས་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་སྟོབས་དང་སེམས་བསྐྱེད་སྟོབས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་དག་ཅུ་མང་དུ་བསགས་
པའི་སྟོབས། རང་སྟོབས་གྱིས་སྟོབས་པའི་སྟོབས། ཆོ་འདིར་རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་སོགས་གྱི་སྟོན་སྦྱངས་

སྟོབས་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་རྒྱུན་སྟོབས་སོགས་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། དང་པོ་བཞི་གཙོ་བོའི་རྒྱ་དང་། བར་པ་བཞི་གནས་སྐབས་གྱི་དབང་དུ་བྱས། ཕྱི་མ་བཞི་རྒྱ་རྒྱུ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་ཕྱིར། མཐའ་ཆོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། གཙོ་བོར་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་པའི་

དང་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྒྱུ། རྒྱལ་སྤྱི་གྱི་དཀའ་སྤྱད་ལ་བཟོད་པའི་བཟོད་པ་གསུམ་ལ་བཏིན་ནས་སྟོབ་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་སྟོན་མའི་གཙུང་ས་ལས། རྒྱལ་དང་
རྒྱལ་བའི་སྤྱི་ལ་དད་བྱུང་ཞིང་། །རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་གྱི་སྟོན་ལ་དད་བྱེད་པ། །བྱང་ཆུབ་བླ་ན་མེད་ལ་དད་བྱུང་ནས། །སྟོབས་བྱ་

@50B ཆོན་པོ་རྣམས་གྱི་སེམས་སྟོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པའི་ཏིན་དུ་བྱུང་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྟོབ་པར་འདོད་པའི་སྤྱག་བསམ་ལས་སྟོབ་པ་
ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ལས། དེ་ཡི་ཙུ་བ་སྒྲིང་རྒྱུར་འདོད། །ཅིས་དང་། འབྲེལ་པར། ཐེག་ཆོན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིས་གྱི་

འདོད་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་དགོས་པ་སྟོད་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་སྟོབ་པར་འདོད་པའི་ལྷག་བསམ་ལས་སྐྱེས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། གྲོགས་གཞན་གྱི་སྟོབས་དང་། རྒྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སང་པ། སྟོན་དགོ་ཙུ་བསགས་པའི་སྟོབས། ཐེག་

ཆེན་གྱི་སྟོད་མང་དུ་ཐོས་པའི་སྟོབས། །ཆོ་འདིར་རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་སོགས་གྱིས་སྐྱེས་པ་ལྔ་ལས། ལྔ་མ་མི་བརྟན་ཞིང་ཕྱི་མ་བཞི་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟོ་རྒྱན་ལས། གྲོགས་
སྟོབས་རྒྱ་སྟོབས་ཙུ་བའི་སྟོབས། །ཐོས་སྟོབས་དགོ་བ་གོམས་པ་ལས། །མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་འབྱུང་བ། །གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་

སེམས་བསྐྱེད་བཤད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བརྟན་པ་སེམས་བསྐྱེད་བཤད་པ་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན། སྟོང་ཚུལ། སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་བཤད་པ་དང་ལྔ།
དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སེམས་བསྐྱེད་སེམས་བྱུང་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ས་ལས། བྱང་

རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་མཆོག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། དོན་གཉིས་ལྔ་པའི་སེམས་བྱུང་བ། །ཞེས་པའི་ཐད་གྱི་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིས་གྱིས་མཛད་པའི་
འབྲེལ་པར། ཡོན་ཏན་གཉིས་སམ་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་དང་ལྔ་པའི་སེམས་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཟེར་ན། སེམས་བསྐྱེད་དེ་སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སེམས་བྱུང་དུ་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཚད་མས་ངས། འཕགས་པ་གྲོལ་སྤེལ་སེམས་སུ་ཚད་མས་ངས་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཚད་མས་ངས་པ་གང་ཞིག། དེས་སེམས་བསྐྱེད་སེམས་བྱུང་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་བྱང་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཙ་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཚད་མས་ངས་པ་གང་ཞིག། དེས་སེམས་བསྐྱེད་སེམས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་བྱང་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། །^{@51A} ཨྱ། །སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་རྣམ་པར་རིག་པ་འོ་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཞེན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་པ་ཞེས་སློབ་པས་ནི་མ་སྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པར་ཤེས་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཀྱི་ཉོག།

པའི་ཆོས་ལ་དང་པོའི་ས་མཚམས་ཀྱི་དངོས་པོ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སྤར་བཤད་པའི་ལུང་དེ་དག་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། སེམས་བསྐྱེད་
དེ་རང་གི་གྲོགས་སློན་ལམ་དང་མཚུངས་ལྡན་སོགས་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་

བྱང་རྒྱལ་དམིགས་ཤིང་རང་གི་གྲོགས་རྫོགས་བྱང་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་པར་ཅན། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག། དེ་འདྲ་

བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཙོ་བོའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་རིག་ དེའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་གང་

ཟག་གི་རྒྱད་གྱི་བུར་ཤུན་གྱི་ཤུན་པའི་རོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཟུར་དང་པོ་གང་ཞིག་ ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་འབྲའི་གང་
ཟག་དེ་གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་སོ། །སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་གྱི་གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པར་ཐལ།
འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ དེ་གང་ཞིག་ མི་གནས་པའི་མུང་འདས་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་བསམ་པ་ཤུན་ཆོགས་གྱི་རིགས་

སུ་གནས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་གྱི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་
དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྒྱལ་སྤྱི་འཇུག་ངོགས་ལས། འདི་གསུང་རབ་དུ་མ་ལས་དོན་དམ་

པའི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་གསུངས་གྱི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དུ་གང་དུ་ཡང་གསུངས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན་སེམས་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས།

བདུན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་ནི། །སེམས་པ་འདུན་དང་བཅས་པ་སྟེ། །ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་དེ་རང་གི་གྲོགས་ཚྲིགས་

@51B བྱང་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གསུངས་པ་གང་ཞིག། །དེ་ཚྲིགས་བྱང་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདུན་པ་ཡིན་ན། དེ་སེམས་མ་ཡིན་པ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བདེན་ཁ་བྱིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཉི་སྒྲུང་དུ་ཡང་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ་གཞན་དོན་དུ་ཚྲིགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་དམིགས་ཤིང་

རང་གི་གྲོགས་ཚྲིགས་བྱང་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་གང་ཞིག། །ལྟ་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟོང་པའི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཐེག་
ཆེན་ལམ་གྱི་འདུག་སྒྲོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཁྱེན་པ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། དེ་

ལ་སྒྲུས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་ན། ཀྱན་ཚྲོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས། རོ་བོའི་སྒྲོན་སྒྲོན་འདུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས། ས་མཚམས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་ན།
མོས་པས་སྟོང་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་བཞི། བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་སྒྲོན་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་གསུམ།

གསུམ་པ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱལ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཙོ་བོའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་གང་ཞིག། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་ཕུན་

ཚོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་བྱགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་

ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། རོན་དམ་བདེན་པ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་གང་ཞིག མི་གནས་
པའི་སྤང་འདས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལྷ་སྟོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ལྷ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་

མཁུན་པ། རོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་རིམ་ལས། དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རོན་དམ་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འབད་པར་
བྱའོ། རོན་དམ་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་ལོག་པ་ལས་འདས་པ། སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་དང་བུལ་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དོན་དམ་

པའི་སྟོན་ཡུལ་ངི་མ་མེད་པ། མི་གཡོ་བ་རྒྱུང་མེད་པའི་མར་མེད་རྒྱན་བཞིན་དུ་མི་གཡོ་བའོ། རྟེན་བྱུང་པ་ནི་རྟག་དུ་གྲུས་པས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་གོམས་པར་བྱས་པ་
ལས་འབྱུང་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དམ་པ་གསུམ་དང་ལྷན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟན་པས་ལུང་དམ་པ་

@52A ༄། རོན་པ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པས་རྒྱུད་པ་སྐྱབ་པ། རོན་དམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་ལྷན་ཞིང་། ས་དང་པོ་རབ་དགའ་

ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མདོ་སྡེ་རྒྱལ་ལས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཉམས་བྱས། །བསོད་

ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་བསགས། །ཚོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྐྱེས་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཚོས་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་ནི། །དེ་ཡི་བྱ་བས་སངས་རྒྱས་ཉིད། །མཚོག་ལ་
སེམས་མཉམ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རབ་དགའ་བྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱང་

ཆུབ་གྱི་སེམས་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་གྱི་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་ཅུབ་པའི་རྩལ་གྱི་དམིགས་པའི་སེམས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
ཕྱིར། སྟོན་འཇུག་གི་བྱད་པར་ལ། ཁ་ཅིག འདུན་ལྡན་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་གསུམ་སྟོན་པ་སེམས་

བསྐྱེད་དང་ལྟག་མ་བཅུ་དགུ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་སྐལ་ལྡན་གྲགས་པས། འདུན་སོགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། །སྟོན་པའི་སེམས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །འཇུག་པ་
ཞེས་བྱའི་སེམས་རྣམས་ནི། །བཅུ་དགུ་རྣམས་སུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། ཐེག

ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་འདུན་ལྡན་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་སེམས་

བསྐྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ན་རེ། ས་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་

ལ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ས་མ་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཁྱབ་སྟེ། ས་ཐོབ་ནས་སྒྲོན་པ་ཉམས་ལེན་གྱིས་བྱ་བས་མ་ཟིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་དང་པོ་
ནས་སྒྲིན་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལོ་ཆེན་གྱི་གསུང་ནས། བྱང་ཆུབ་མ་འཐོབ་པ་

འཐོབ་པར་སྒྲོན་པ་སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་ཕྱིན་དུག་ལ་འཇུག་པ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས་སོ་སྐྱེ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་སྒྲོན་པ་བྱང་
ཆུབ་གྱི་སེམས་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ནི་རབ་རྟུ་དགའ་བ་ནས་བརྩམས་

@52B ཉེའོ། །ཞེས་གསུངས་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། ས་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། ཅེ་སར་མ་རྒྱུད་པ་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པའི་དབང་དུ་བྱ་བ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེན་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མཚོ་སྒྲིན་ལས་

ཀྱང་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་ཆོག་གས་སྒྲངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འཇུག་སེམས་དང་། དེས་མ་སྒྲངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྒྲོན་སེམས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་

བཞེད་པ་ཡང་། མི་འཐད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་གས་ལེན་ཚུལ་ལ་ཡང་སྟོན་སེམས་ཆོ་གས་ལེན་ཚུལ་དང་། འཇུག་

སེམས་ཆོ་གས་ལེན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འཇུག་སྟོམ་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འཇུག་སེམས་དང་། ས་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྟོན་སེམས་གྱིས་བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་
ལས། འཇུག་སྟོམ་དང་འཇུག་སེམས་གཉིས་འགལ་ཡང་དེ་སྐྱེད་པ་ནི་སྟོམ་པ་བཟུང་བའི་དབང་ཁོ་ན་ལས་ཤེས་པར་

བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་ལམ་རིམ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། འཇུག་སེམས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་འཇུག་སྟོམ་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་
སྟོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་པན་ཆད་སྟོམ་པ་བཟུང་སྟེ་ཞེས་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཆོགས་

རྣམས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་ཞུགས་པའི་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་སེམས་མེད་པར་ཐལ། ས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན་འཇུག་སྟོམ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས་བྱུང་། འཇུག་སྟོམ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་

ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་སྟོན་སེམས་ནི་ཆོགས་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཁས་བླངས་

པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་མངོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྒྲོན་མེད་དེ། འཇུག་སྒྲོམ་ཐོབ་ནས་སྒྲིད་པ་ཉམས་ལེན་

གྱི་བྱ་བ་རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིད་འཇུག་ལས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འཇུག་སྒྲོམ་ཐོབ་ནས་སྒྲིད་པ་ལ་སྒྲོབ་པའི་
ཆོ་སྒྲོན་སེམས་མེད་པར་ཐལ། ཅུ་བའི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆོ་སྒྲོན་སེམས་མེད་པ་དེ། འགྲོ་བ་དེ་དག་

@53A ༄༅། །ཕན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་དང་། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། འཇུག་
སྒྲོམ་སྒྲངས་ནས་སྒྲིད་པ་ལ་སྒྲོབ་པའི་ཆོ་སྒྲོན་སེམས་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་དེ་དག་གི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། སྤར་གྱི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་སོགས་དང་འགལ་བའི་སྒྲོན་མེད་དེ། འཇུག་སེམས་སུ་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་སྒྲོམ་ཐོབ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། སྒྲོན་འཇུག་གི་
སེམས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། འཇུག་སྒྲོམ་ཐོབ་ཅིང་སྒྲིད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་ལ་བསྟོས་དགོས་པའི་

རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། འཇུག་སྒྲོམ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་ལ་བསྟོས་མི་དགོས་པའི་རིགས་གནས་ཀྱི་

སེམས་བསྐྱེད། སྒྲོན་སེམས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྱོང་བྱེར་དུ་འགྲོ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་ལྟས་ཀྱི་གོམ་

པ་འདོར་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་མ་ཟིན་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རྫོགས་བྱང་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་གཞིར་བྱས་ལ་སྒྲོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་མ་ཟིན་གཉིས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། སྒྲོམ་རིམ་ལས། འགྲོ་བ་དེ་དག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གང་ཐོག་མར་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་ནི་

སྒྲོན་པའི་སེམས་སོ། །གང་ཕན་ཆད་སྒྲོམ་པ་བཟུང་སྟེ་ཆོགས་རྣམས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་ཞུགས་པའི་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྒྲོད་འཇུག་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དེ་མདོར་བསྟུ་
ན། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བྱང་རྒྱལ་སྒྲོན་པའི་སེམས་དང་ནི། །བྱང་རྒྱལ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བར་འདོད་

དང་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་རི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་ཉིད་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་རིམས་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་
བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། གང་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་སྒྲོན་པ་ནི་དགོན། དེ་བས་གྲང་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་

པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་ཆས་པའི་སེམས་ཅན་ནི་ཤིན་ཏུ་དགོན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་དོན་དེ་སྒྲིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་སེམས་

བསྐྱེད་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གཏོང་སེམས་སྤེལ་བའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དུས་ཉིད་ན་རྣམ་མཁུན་དོན་

@53B གཉེར་གྱི་ངན་འདུན་དུ་རེ་བ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྦྱིན་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་དང་། དེ་དངོས་སུ་མེད་པ་ན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྦྱིན་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་
བས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པར་འཇོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན། འཇུག་སྒྲོམ་ཐོབ་ཅིང་སྦྱོད་པ་ཉམས་ལེན་

གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད། འཇུག་སྒྲོམ་མ་ཐོབ་པའམ། སྦྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སྦྱོན་
པ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། འཇུག་སྒྲོམ་ཐོབ་ཅིང་སྦྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་ལ་

བལྟོས་དགོས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་བལྟོས་མི་དགོས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཕྱི་མའི་མཚན་ཉིད། ས་མཚམས་ནི། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཆོག་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ཡོད། སྦྱོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ལམ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་ཡོད།

ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་མེད་དེ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་ཤིང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་གོམས་པ་དབང་སྦྱར་ཐོབ་པ་དེ་ནས་སྦྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་མ་

ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བརྒྱུད་པ་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཡི་ཤེས་རྣམས་ལ་རང་ཡུལ་བདེན་མེད་དུ་མི་སྒྲུང་བའི་

སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་པའགད་ལས། ས་བརྒྱུད་པ་ཐོབ་ནས་རྗེས་ཐོབ་གྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་བྱ་རྩི་སྟོང་པ་གང་སྒྲུང་ཡང་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་སྒྲུང་བ་
ཡིན་གྱི་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་སྐབས་འགར་སྒྲུང་བ་ལྟར་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྒྲུང་ངོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟིན་བྱ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཟིན་བྱེད་སྦྱིན་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་བར་འཇུག་
པ་ཡོད་ཀྱང་། ཟིན་བྱེད་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཟིན་བྱ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་

འཇུག་པ་མེད་དེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་དངོས་སུ་
ཟིན་པའི་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཡོད་དེ། ཐུན་འགོར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐུས་བདེན་མེད་གྱི་རྣམ་པ་

@54A ༄། །དངོས་སུ་ཤར་བའི་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་མེད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་

དམིགས་མེད་གྱི་སྒྲིང་རྗེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། རྣམ་པའདད་ལས། ས་ཐོབ་ནས་སྒྲོང་ཉིད་གྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་

རྟོགས་ཀྱང་དེས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱབས་དུ་མར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱབས་གྱི་རྣམ་བཅད་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྒྲོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་གྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་སློབ་པའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པ་གང་ཞིག །རྣམ་མཁྲིན་གྱིས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་སློབ་

པའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱབས་དུ་མར་འབྱུང་ཞེས་པའི་སྐྱབས་གྱི་རྣམ་བཅད་མཛད་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སློང་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་དོན་
རྟོགས་བྱང་དོན་གཉིར་གྱི་བྲན་འདུན་དུ་རེ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་དང་། ཁ་ཅིག །སྒྲོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་

དངོས་སུ་ཟིན་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན་ངེས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
མི་འཐད་དེ། སློང་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་ཡིན་ན་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློང་པ་ཉམས་

ལེན་གྱི་བྱ་བ་ལ་ཡར་ཕྱིན་དང་པོ་ལྔ་དང་། བསྐྱུ་བཞི་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སློན་སེམས་ནི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་

བསྐྱེད་དེ་སྒྲོན་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་ལ་ཟིན་བྱེད་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་

དངོས་སུ་ཡོད། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་སྟོབ་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ།
དེ་ཡོད་ན་དེའི་རྒྱུ་ལ་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་དངོས་སུ་ཡོད་དགོས་པ་ལས་དེའི་རྒྱུ་ལ་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་དངོས་སུ་མེད་

པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱན་མཐའ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུ་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་
བསྐྱེད་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་ཀྱི་དེ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་

@54B བྱུང་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་སུ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཇུག་སྟོམ་ཐོབ་ཅིང་སྦྱིན་པ་གཏོང་
བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། འཇུག་སེམས་སུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། འཇུག་སྟོམ་ཐོབ་ཅིང་། སྦྱིན་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཇུག་སེམས་ཡིན་ན། རང་གི་ཉིར་

ལེན་དུ་བྱུང་པའི་སྒྲོན་སེམས་སྒྲོན་དུ་སོང་བས་བྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། འགྲོ་བ་དེ་དག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་

སོགས་དང་། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཕྲག་སྒྲོམ་ལེན་པའི་ཆོ་བྱིས་སྒྲོན་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དམ་ཞེས་འདྲི་བར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམས་འགའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་བྱབ་པ་བསྟན་པ་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཡང་དག་ཤེས་རྩོལ་སྒྲོན་བཏང་སྟེ། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམས་གྱི་དང་པོར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད། དེ་
རྗེས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་མ་བྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ འཕྲག་སྒྲོམ་ཐོབ་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་གྱི་གང་ཟག་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འཕྲག་སྒྲོམ་ཐོབ་ནས་སྒྲོན་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྤྱིར་སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་བ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཤེས་ཤིང་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་བརྟེན་ན། སྒྲོན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་ཆོ་གས་བཟུང་ནས་དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྐྱེད་པ་ཡང་ཡོད། སྒྲོན་འཕྲག་ཏུ་སྒྲོན་

ལ་སྒྲིམ་པ་དང་སེམས་བརྩུང་ནས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱིན་དྲུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་སྤྱོད་ལུགས་རྣམས་

རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མོས་སྤྱོད་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་བཞིའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་གྱི་འཁོར་གསུམ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གྱི་སྒྲིམ་པའི་ཚོགས་སྤྱོད་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་མོས་པས་སྤྱོད་

@55A ༄། །པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་གྱིས་དག་པའི་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་།
དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད། སངས་རྒྱས་གྱི་

སའི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། །མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། །རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་
གཞན་དུ་འདོད། །དེ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་

གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དང་པོར་རང་ཉིད་གྱིས་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་དེ་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་རྫོགས་བྱང་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་སྒྲིམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད།

དང་པོར་གཞན་རྫོགས་བྱང་ལ་བཀོད་ནས་དེ་ནས་རང་ཉིད་རྫིུ་བྱང་འཐོབ་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྫིུ་བྱ་ལྟ་

བྱའི་སེམས་བསྐྱེད། རང་ཉིད་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་མཉམ་དུ་རྫོགས་བྱང་འཐོབ་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མཉམ་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་བསྐྱེད་དང་
པོ་གསུམ་ཆོགས་ལམ་རྒྱུ་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པར་གསུངས་པ་ནི་ས་མཆམས་ངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཉིར་གཉིས་གྱི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོའི་སྤྲས་དོན་ས་དེ་དང་དེ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དང་དེའི་ཉམས་ལེན་ཡོད་ཅེས་སྤྲས་དོན་གཏན་ལ་འབབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།
འབྲེལ་པར་མདོན་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གསུངས་པ་ཡང་དེ་དག་

གི་ཉམས་ལེན་བྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། མདོན་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སློབ་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར།
སློབ་པའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་དགོས། མདོན་ཤེས་ཡིན་ན་མདོན་སུམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

སེམས་བསྐྱེད་སློང་རྩལ་བཤད་པ་ལ། གཞན་དོན་དོན་གཉིར་གྱི་སློ་སློང་རྩལ། བྱང་རྩལ་དོན་གཉིར་གྱི་སློ་སློང་རྩལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མན་ངག་རྒྱ་འབྲས་བདུན་གྱི་སློ་ནས་སློང་

ཚུལ། བདག་གཞན་བཞི་བའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མར་ཤེས་རྩིན་བྱན་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཕྱགས་

@55B གཅིག་ རྩིན་གཟོ་བྱམས་པ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཕྱགས་གཅིག་ །སྤྱིང་རྩེ་ལྷག་བསམ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཕྱགས་གཅིག་ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བྱང་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་
དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་དེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བདག་གཞན་བཞི་བའི་སྒོ་ནས་

སྤྱོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། བདག་གི་བདེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བཞི་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་གྱང་། མར་ཤེས་རྩིན་བྱན་སོགས་མ་ཆང་བའི་སྤྱོན་མེད་
དེ། ལྷག་བསམ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་ཅིང་། བདག་གཅིས་འཛིན་ཉིས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་བལྟས། གཞན་གཅིས་འཛིན་

ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་བལྟས་པས་མར་ཤེས་རྩིན་བྱན་སོགས་ཀྱི་དོད་བྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་སྤྱོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་དེ་ལ་
དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བཤད་

བྱ་རྩ་བའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་གནས་ཏེ་བྱང་སྤྱོད་སོ་བདུན་བསྒྲེལ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནས། མི་གཙང་བའི་འདུ་ཤེས་དགྲ་བསྒྲེལ་པར་བྱའོ། །སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་

བརྒྱད་བསྐོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་མི་གཙང་བའི་འདུ་ཤེས་དགའི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་ལ་

ཆགས་པའི་གཉིན་པོར་རྣམ་པར་བམ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། འབྲིག་པ་ལ་ཆགས་པའི་གཉིན་པོར་རྣམ་པར་འབྱས་བཞིག་པའི་འདུ་ཤེས། ཇི་ལ་ཆགས་པའི་གཉིན་པོར་གནག་པའི་འདུ་ཤེས།

རྒྱན་ལ་ཆགས་པའི་གཉིན་པོར་རྣམ་པར་དམར་བའི་འདུ་ཤེས། ཁ་དོག་ལ་ཆགས་པའི་གཉིན་པོར་རྣམ་པར་བསྐྱེས་

པའི་འདུ་ཤེས། ཤ་རྒྱས་པ་ལ་ཆགས་པའི་གཉིན་པོར་རྣམ་པར་བློས་པའི་འདུ་ཤེས། ལུས་སྒྲིག་པ་ལ་ཆགས་པའི་གཉིན་པོར་རྣམ་པར་འཐོར་བའི་འདུ་ཤེས། སོ་ལ་སོགས་པ་རུས་པ་ལ་ཆགས་

པའི་གཉིན་པོར་རུས་གོང་གི་འདུ་ཤེས། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གཉིས་ཀ་ལ་ཆགས་པའི་གཉིན་པོར་རྣམ་པར་འཛིག་

བའི་འདུ་ཤེས་དང་དགའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། འདོད་པ་རྒྱུད་པ། ཆོག་ཤེས་པ། རབ་ཏུ་དབེན་པ། བཙོན་འགྲུས་བཙོན་པ། དུན་པ་ཉི་བར་

གཞག་པ། མཉམ་པར་གཞག་པ། ཤེས་རབ་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཉུང་བ་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་སྒྲོམ་^{@56A} ལྟོ། །པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྐྱེ་བ་དང་།

གནས་པའི་བགོགས་དེ་ལ། འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་། ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་། འདུ་འཇོ་ལ་དགའ་བ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། བརྗེད་ངས་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་།

ཤེས་རབ་འཆལ་བ་དང་། སྐྱོས་པ་ལ་

དགའ་བ་དང་དགུ་ཡོད་པས། མི་གཙང་བའི་འདུ་ཤེས་དགུ་རྣམས་དང་པོའི་གཉིན་པོ་དང་། འདོད་པ་རྒྱུད་བས་འདོད་པ་ཆེ་བའི་གཉིན་པོ་བྱེད་པ་ནས་ལས་གྱི་མཐའ་ཁུང་བས་སྒྲོས་པ་ལ་དགའ་
བའི་གཉིན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོག་པ་ལེན་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། ཡུལ་གང་ལ་ལེན་པ། ཉེན་གྱི་

གང་ཟག་གང་གིས་ལེན་པ། ཆོག་ཇི་ལྟ་བུས་ལེན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དག་བའི་བཤེས་གཉིན་གྱི་རྩུང་དུ་ལེན་ན་སྒྲོན་སེམས་དང་ལྷན་པར་མ་ཟད་འཇུག་སྒྲོམ་ཐོབ་པའི་རྩུང་དུ་ལེན། དེ་
ལྟ་བུ་མེད་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གྱི་སྐྱབས་གཞུགས་སོགས་ཉེན་གྱི་རྩུང་དུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་དལ་འབྱོར་

ཉིད་དགའ་བསམས་པ་ནས། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པས་རྒྱུད་རྒྱུངས་པའི་གང་ཟག་གིས་ལེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་སྒྲོར་བ་དང་དངོས་གཞི་གཉིས། དང་པོ་སྒྲོར་
བའི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། གནས་ཁང་བརྒྱན་ཞིང་དཀོན་མཆོག་གི་ཉེན་བཀྲམ་ལ། བྱེད་པར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་སྐྱབས་གཞུགས་དང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་རྣམས་བཤམས། དེའི་རྩུང་དུ་ཡན་ལག་བདུན་པ་འབྱུང་བ་སོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་ཏུ་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒྲོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་
གསོལ། ཇི་ལྟར་སྒྲོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཙུག་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བྱགས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་
ཡང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་ལན་

གསུམ་འདེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས། སྟོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་ཇི་སྟིད་བྱང་ཆུབ་སྟིང་པོ་
ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག ། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །

@56B སྟོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་ཇི་སྟིད་བྱང་ཆུབ་སྟིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག ། ཞི་བ་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། སྟོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དུས་འདི་ནས་བཟུང་

ནས་ཇི་སྟིད་བྱང་ཆུབ་སྟིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག ། འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དག་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་
གསུམ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་བསྐྱགས་ ཤིང་བྱམས་སྟིང་རྗེའི་དམིགས་རྣམ་དང་གཞན་

དོན་དོན་གཉིར་གྱི་དམིགས་རྣམ་གསལ་གདབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་གཞི་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་
ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སྟོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་སྟེ་བ་འདི་དང་སྟེ་བ་

གཞན་དང་གཞན་དག་ཏུ་སྦྱོན་པའི་རང་བཞིན་དང་། སྟོམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བདག་གི་བགྱིས་པ་དང་བགྱིད་ཏུ་སྦྱལ་བ་དང་བགྱིད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་
དེས། ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། ས་ཆེན་པོ་

ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་
ཀྱང་ཏུས་འདི་ནས་བབྱངས་ཇི་སྟིད་བྱང་ཆུབ་སྟིང་པོ་ལ་མཆིས་གྱི་བར་ཏུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

ཆེན་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །སེམས་ཅན་མ་བསྐྱལ་བ་རྣམས་བསྐྱལ་བར་བགྱིའོ། །མ་གྲོལ་བ་རྣམས་དགྲོལ་བར་བགྱིའོ། །དབྱགས་མ་ཕྱིན་པ་དབྱགས་དབྱང་བར་
བགྱིའོ། །ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བར་བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་བགྱིའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་

ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོའི་ཆོས་སྤྱོད་པ་དང་། དཀར་པོའི་ཆོས་སྤྱོད་པ་དང་། བུམ་ས་སྤྱིང་རྩི་རྒྱུན་དུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་པ་དང་། དུན་
ཤེས་བཞིན་བསྟེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཆོག་ས་ལེན་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཆོག་ས་ལེན་ཚུལ་ནི།

@57A ལྷོ། །སྟོན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོབ་རྒྱས་མི་རྒྱས་ཀྱན་གྱིས་ལེན་དུ་རུང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་འཕྱོང་པར་བྱའོ་སྟུང་པའི་སྟོན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་བར་དུ་
བཏང་བར་མི་བྱའོ་སྟུང་པའི་ཆོག་ནི་སྟོན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོབ་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེན་ཞིང་། མི་རྒྱས་པ་རྣམས་

ཀྱིས་ལེན་དུ་མི་རུང་ངོ། །གསུམ་པ་པན་ཡོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་པན་ཡོན་བྱེད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། སྤྲིག་པ་སྤྱར་བསགས་ལྟོག་ཅིང་ཕྱིན་ཆད་འཕྱོ་ཆད་པ་དང་། དགོ་བ་
སྤྱར་མེད་གསར་དུ་བསོག་ཅིང་། སྤྱར་བསགས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། གནས་སྐབས་ལྟ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་

བྱ་བའི་འོས་སྤྱད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་རྩོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་འཕྱོང་པའི་པན་ཡོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྟོན་འཕྱག་ལས། དེས་ནི་དུས་མཐའི་མི་བཞིན་སྤྲིག་ཅན་རྣམས། །སྐད་
ཅིག་གཅིག་གིས་ངེས་པར་བསྟེན་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། སྤྲིག་པ་

ཤིན་རྒྱ་མི་ཟད་བྱས་ན་ཡང་། །དཔའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟར། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་ཀྱི་གྲོལ་འགྱུར་བ། །དེ་ལ་བག་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཅིས་མི་བསྟེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གསུམ་པ་དེར་ཐལ། དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་

གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་གང་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། །གང་གའི་བྱེ་མའི་གངས་སྟེང་གྱི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་མི་གང་གིས། །རིན་ཆེན་དག་ནི་
ཀུན་བཀའ་སྟེ། །འཛིག་རྟེན་མགོན་ལ་ཕྱལ་བ་བས། །གང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་གྱིས་ཏེ། །བྱང་རྒྱལ་དུ་ནི་སེམས་བརྟུང་ན། །

མཆོད་པ་འདི་ནི་བྱད་པར་འཕགས། །དེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དེར་ཐལ། སྟོན་འཇུག་ལས། དག་བ་གཞན་ཀུན་རྒྱ་ཤིང་བཞིན་དུ་ནི། །འབྲས་བུ་
བསྐྱེད་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་ལྷོན་ཤིང་རྟག་པར་ཡང་། །འབྲས་བུ་འབྱིན་པས་མི་ཟད་འཕེལ་བར་

འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་བྱུར་ནས་སྐད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམས་ཐག་རྣམས། །བདེ་
གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཞེས་བཞོད་བྱ་ཞིང་། །འཛིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་པས་ཕྱག་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། ཤར་རིའི་སྡེ་པའི་

@57B ལུང་ལས། ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་བྱང་སེམས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཐ་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དུད་འགོར་གྱུར་པ་ལ་ཡང་
ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་དེར་ཐལ། སྟོན་འཇུག་ལས། གསེར་འགྱུར་རྩི་ཡི་རྣམ་པ་མཆོག་ལྟ་བུ། །

མི་གཙང་ལུས་འདི་སྒངས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྐྱ། །རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པར་སྐྱར་བས་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རབ་བརྟན་བཟུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐྱབ་དང་
བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །ཞེས་པ་ནས། ཡོངས་འཛིན་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གདམས་ངག་འཆད་པར་བྱེད་ན་དེའི་རྩལ་ཇི་ལྟ་

བྱ་ཞེན། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལྟ་བུས་ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གདམས་པའི་དོན་སྐྱབ་པའི་གདམས་ངག་གི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གདམས་ངག་གི་དོན་བཅུར་བསྐྱས་
ནས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། སྐྱབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །ཞེས་པ་ནས། བརྩ་ཡི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་

པའི་བར་གསུངས། གདམས་དོན་དེ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དབང་པོ་རྟལ་དང་རྩོན་པོ་དག ། ཅས་པ་ནས། བསེ་རུ་དང་ནི་ཉི་
ལྷོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པས་གདམས་ངག་གི་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་

པ་ལ་བཏིན་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་བྱང་གི་ལྷག་མཐོང་གི་ཐོག་མ་ཐོབ་པའི་སྟོར་ལམ་འཆད་པ་ལ། དམིགས་པ་དང་ནི་ཞེས་པ་ནས། ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་
གསུངས། ༥ དབྱེ་བ་ཞུར་ལ་བཟོད་ནས། ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། གདམས་ངག་ཉན་པའི་ཡུལ། རྩ་

ཏིན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་ཉན་པ། ཉན་བྱ་གདམས་ངག་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ། ཉན་པའི་ས་མཆམས་བཤད་པ་དང་ཟུ། དང་པོ་ལ། ལམ་མ་ཞུགས་གྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་ནས་གཟུགས་སྐྱ་
གཉིས་གྱི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོར་གདམས་ངག་ཉན་པའི་རྩ་ལ་བྲན་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན། བཙོན་འགྲུས།

ཤེས་རབ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་འོག་རོལ་དུ་འཇིག་ཏིན་གྱི་ཁམས་དུ་མར་ཕྱིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་དཔག་དུ་མེད་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་བྱད་པར་
ཅན་ཉན་པ་ལ་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ཆོ་ཆོས་གྱི་རྒྱན་ལས་ནི། །སངས་

@58A ༄། །རྒྱས་རྣམས་ལས་ཞི་གནས་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཡངས་པ་ཐོབ་བུའི་ཕྱིར། །གདམས་ངག་རྒྱ་ཆེན་རྟེན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཆོས་རྒྱན་གྱི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་དེའི་ངོ་བོ། སྒྲ་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་གང་

ཟག་གི་སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་མཉམ་པར་གཞག་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚིག་དོན་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འཛིན་ཅུས་པས་རང་གི་གྲོགས་དྲན་པ་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་
ལྷན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ཚེས་རྒྱན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་ལ་

མཉམ་པར་གཞག་བྱར་བྱུར་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚིག་དོན་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འཛིན་ཅུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་
ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ནས་འཛོག། ། དེ་ལྟར་འཐད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཚོགས་གྱིས་འདི་ཉིད་དུ་སེམས་ལས་སུ་

རུང་བར་བྱུར་པ་ན་གང་ཞིག་ཐོབ་པས་ཚིག་དང་དོན་འཛིན་པར་ཅུས་པའི་ཚེས་ཀྱི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གདམས་ངག་ཉན་པའི་གང་ཟག་
ལ། ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དུ་མར་ཕྱིན་ནས་

སངས་རྒྱས་དཔག་དུ་མེད་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་བྱད་པར་ཅན་ཉན་པ་ལ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་སོགས་ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་
ལས། བསམ་གཏན་ལ་ཐོབ་མངོན་པར་ཤེས། །མངོན་པར་བསྐྱབས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་དཔག་དུ་མེད་

པ་ལ། །མཆོད་པའི་ཕྱིར་དང་མཉན་པའི་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་རྣམས་སུ་འགོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི་སྒྲིར་གདམས་ངག་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་གདམས་ངག་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཆེད་དུ་གཉེར་བྱ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་ཕྱིན་ཅི་མ་

ལོག་པར་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་གདམས་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་བཅུ་ཡོད་ཅིང་། གདམས་ངག་ལ་ངག་གི་བྲལ་སྟེ། དོན་བསྟུས་སྒྲོན་མེ་ལས། གདམས་ངག་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིན་ཏེ། །ངོ་བོ་ངག་གི་འཁོར་ལོ་ཡིན། །དབྱེ་བ་ཡུལ་གྱི་

@58B སྒྲོན་ས་བརྗོད། །ཅིས་དང་། དག་ལྡན་ལས། ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྗོད་པ་ནི་གདམས་ངག་སྟེ། ཞེས་དང་། འདི་ལས་ཀྱང་། འདོམས་པ་ནི་གདམས་ངག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོའི་སྒྲོན་ས་དབྱེན། རྗེས་བྲན་གྱི་གདམས་ངག་དང་། འདོམས་པའི་གདམས་ངག་གཉིས་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་

སྒར་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་ཕྱིར་དུ་འདོམས་པ་དང་པོ་དང་། ཐོབ་ཟིན་མི་ཉམས་པར་གོང་འཕེལ་གྱི་ཕྱིར་དུ་འདོམས་པ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་གཉིས་ཀའི་མཚན་བཞི་ཡིན། ལྔ་པ་ནི། ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། འོན། སྒྲུབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །

ཞེས་པ་ནས། བཙུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་གི་དབྱེ་བ་དེ་འཆད་ན་དེའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས། དེ་མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅས་
གྱིས་བསྟུས་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤ་རིའི་བྱས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་

ཅེས་གསལ་ཏོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྤྱད་པར་བགྱི། ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤ་ར་དྲ་ཏིའི་བྱས། བྱང་ཆེན་གྱི་སྦྱོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ལ་སྤྱེད་པ་འོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་དེ་གདམས་དོན་བཅུར་

བསྟུས་ནས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་འདིར་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། སྤྱབ་དང་བདེན་པ་ཞེས་པ་ནས། བཙུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པར་བྱེད། དེ་ཡང་བསྟུ་ན་སྤྱབ་པའི་
ཉེན་ལ་འདོམས་པ་བཙེན་པ་སྤྱབ་པ་ལ་འདོམས་པ་གཉིས་སུ་འདུ་ཞིང་། དང་པོ་ལ་ཡང་། ཤ་ར་དྲ་ཏིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་

ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོ། གཟུགས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་མི་སྦྱོར་མི་འབྱེད་དོ། ཇི་ནི་འདི་ལྟར་གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་སྟེ། ཡང་དག་པར་རྗེས་
སུ་མ་མཐོང་ན་གཟུགས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སྦྱོར་བ་འཇམ་འབྱེད་པ་ལྟ་གཤམ་ཡོད། ཅེས་སོགས་གྱིས་

ཇི་སྟེང་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ། ཇི་སྟེང་པ་དབྱིངས་བྱང་རྒྱུ། མཚན་བྱ་སངས་རྒྱུ། མཚན་ཉིད། རྣམ་མཁྱེན་དང་བཅས་པ་དོན་དམ་པར་མ་གྱུ་ཅིང་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པ་བསྟན་པའི་སྟོན་ས་
སངས་རྒྱུ་དགོན་མཆོག་དོན་དམ་པར་གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྟེས་བྱའི་སྟེས་སྟོན་པ་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་ཐ་སྟོན་དུ་སྟེས་སྟོན་པ་

@59A ལྷོ་ཡིན་ཞེས་འདོམས་པ་དང་། ཤར་དུ་ཉིད་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཤེར་སྤྱོད་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོ། གཟུགས་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྦྱོར། གཟུགས་དངོས་པོ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྦྱོར། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཆོས་དགོན་མཆོག་དོན་དམ་པར་གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་གྱི་སྦྱེས་

བུའི་སྐྱབས་དངོས་མ་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྟད་དུ་སྐྱབས་དངོས་ཡིན་ཞེས་འདོམས་པ་དང་། ཤར་དུ་ཉིའི་བྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་གང་ཤེས་
ཕྱིན་གྱི་ནལ་འབྱོར་འདིས་སྟོད་པ་དེ་གང་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་སྐྱེས་པ་ལགས། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ནི་གང་དུ་

སྒྲིབར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་གྱིས་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་དོན་དམ་པར་འགྲོལ་བ་དོན་གཉིར་གྱི་སྒྲིབས་ལུ་ལྷན་སྒྲིབས་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབས་མ་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དེའི་སྒྲིབས་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབས་
ཡིན་ཞེས་འདོམས་ཤིང་། དེའི་དུས་ལ་སྒྲིབས་ཏེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་དགོན་མཆོག་གསུམ། །

ཞེས་པའི་གཞུང་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། སྐབ་པའི་བྱད་ཆོས་ལ་འདོམས་པ། བྱད་གཞི་སྐབ་པ་ལ་འདོམས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བ་ལ་འདོམས་པ། ཡོན་ཏན་བྱད་པར་
ཅན་སྐབ་པ་ལ་འདོམས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མངོན་གྱུར་སེལ་བ་ལ་འདོམས་བ། ས་

བོན་སེལ་བ་ལ་འདོམས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྐབ་པ་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་དགོས་པས་དེ་ཡང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཐོག་མར་གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་དེ་
ནས་ནི། རྩེ་ལ་བཞེན་རབ་ཞུགས་སྒྱུར་བའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། །མ་ཞུམ་མི་འབྲུག་ཆོག་མི་ཤེས་བཙོན་འགྲུས། །

ཞེས་གསུང་པ་ལྟར་དུ་ཉམས་སྲུ་ལེན་དགོས་པས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་ལ། བྱ་བ་ངན་ལ་ཞེན་པ་དང་། རྩིད་ལྷག་བདག་ལ་བརྟན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱ་བ་ངན་
ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ། རྩིད་ལྷག་པའི་ལེ་ལོ། །བདག་ཉིད་ལ་བརྟན་པའི་ལེ་ལོ་གསུམ་ཡོད་པས། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤར་དུ་

ཉིའི་བྱས། བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་གྱི་ལྷས་ཀྱི་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཙས་པ་དང་། དག་གི་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཙས་པ་དང་།
ཡིད་ཀྱི་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཙས་པ་གང་ལགས། ཞེས་པ་ནས། ལྷས་མི་དམིགས་ངག་དང་སེམས་མི་དམིགས་

@59B པ་དེའི་ཆོ། བྱང་ཆེན་གྱི་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ཡོངས་སུ་སྤྱང་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་མདོ་ལས་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་བ་ངན་
ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་དེ་འབྱུང་བས། ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་བདེན་མེད་ཏུ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་ས་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་སེལ་བ་ལ་འདོམས་

པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤ་རི་དུ་ཉིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པས་ནི་ཤར་ཕྱོགས་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་གང་གའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་གའི་

ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱང་མཐོང་ངོ་ཆོས་ཀྱང་ཉན་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་མདོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་རེ་རེ་
དོན་ཏུ་ཡང་ཕྱོགས་བཅུ་གང་གའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ་ལམ་གྱིས་ལུང་ནོད་དགོས་ན་དེ་འདྲ་བདག་གིས་ག་ལ་རུས་

སྟམ་དུ། བདག་ཉིད་ལ་བརྟན་པའི་ལེ་ལོ་སྐྱེ་བས་རྩུ་འཕུལ་དང་མདོན་ཤེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་མཐོང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་སེམས་གཟེངས་སྟོད་པའི་སྒྲོན་ས་ལེ་ལོ་དེ་སེལ་
བ་ལ་འདོམས་ཤིང་། དེ་ཉིད་འདིར་འཆད་པ་ལ། མ་ཞེན་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་དང་། །ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཇིན་པ་དང་། །

ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་གསུངས། གཉིས་པ་ས་བོན་སེལ་བ་ལ་འདོམས་པ་ལ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ས་བོན་སེལ་བ་ལ་འདོམས་པ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ས་བོན་སེལ་བ་ལ་འདོམས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་
ནས་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱོད་བྱང་ཆེན་མས་ལ་ཤེར་

ཕྱིན་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆེན་མས་ཤེར་ཕྱིན་ལས་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བྱ་བར་སྒྲིབས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོས། སྤང་བྱ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ས་
བོན་སེལ་བ་མཐོང་ལམ་ལ་འདོམས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་གང་ཡང་བྱོད་ཀྱི་འདི་སྐད་དུ་བདག་གི་འདི་ལྟ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཆོས་ཡང་དག་པར་རྗེས་
སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་སོགས་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ། །

@60A ༄། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མ་ཡིན་པར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
དབྱིངས་གདགས་པར་མི་རྣམས་སོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མ་ཡིན་པར་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་གདགས་པར་མི་རྣམས་

ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ལས་དེ་གཉིས་སྤང་བྱ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ས་བོན་སེལ་བ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་འདོམས་ཤིང་། དེ་ཉིད་འདིར་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ཞེས་བྱ་ལ། ཞེས་པའི་
གཞུང་གསུངས། གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་སྐྱབ་པ་ལ། སྐྱབ་པ་ལ་རང་དབང་དུ་འཇུག་པ་སྤྱན་ལྔ་ལ་འདོམས་

པ། སྐྱབ་པ་སྤྱར་དུ་རྫོགས་པའི་ཐབས་མངོན་ཤེས་བྱུག་ལ་འདོམས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤ་རི་དྲ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་མིག་ལྔ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་དང་ཡོངས་སུ་
སྤྱོད་བ་ཡོད་དེ། ལྔ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཤའི་མིག་དང་། ལྟའི་མིག་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་། ཆོས་

ཀྱི་མིག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིག་གོ། གསེལ་པ། བཙམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཀྱི་ཤའི་མིག་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ལགས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤ་རི་དྲ་ཉིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་
ཀྱི་ཤའི་མིག་གིས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་མཐོང་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དང་པོ་ལ་འདོམས་པ་དང་། ཤ་རི་དྲ་ཉིའི་བྱ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་རབ་ཏུ་འཐོབ་སྟེ། རྒྱ་འཕུལ་གྱི་ནམ་པ་དུ་མ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། མངོན་པར་ཤེས་པ་

དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་སྒྲིལ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་པའི་མདོས། གཉིས་པ་ལ་འདོམས་ཤིང་། དེ་ཉིད་འདིར་འཆད་པར་བྱེད་
པ་ལ། སྒྱུན་ལྡན་དང་ནི་མངོན་ཤེས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་དུག་དང་། ཞེས་པའི་གཞུང་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་སྒྲུབ་པའི་

དམིགས་པ་ལ་འདོམས་པ་དང་། རྣམ་པ་ལ་འདོམས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གསོལ་བ། བཙམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་གྱི་ཇི་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྩོན་ཞེས་བགྱི་འམ་མི་བརྩོན་ཞེས་བགྱི་བ་
ལགས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྦྱལ་པ། ཤ་རི་དྲ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་གཟུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་

@60B བརྩོན་ན་བརྩོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ལས། བདེན་བཞི་དོན་དམ་པར་གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་གྱི་སྦྱིས་བྱའི་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་ཐ་སྟོན་དུ་གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་གྱི་སྒྲུང་
དོར་གྱི་གནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོམས་ཤིང་དེ་ཉིད་འདིར་འཆད་པ་ལ། བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། ཞེས་པའི་གཞུང་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་ཐབས་ཤེས་བྱེད་པར་ཅན་གཉིས་མདོ་དང་སྦྱར་ནས་བཤད། ཡུལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཤེས་རབ་བྱེད་པར་ཅན་མདོ་དང་
སྦྱར་ནས་བཤད། ཐབས་བྱེད་པར་ཅན་མདོ་དང་སྦྱར་ནས་བཤད། དང་པོ་ལ། ཡུལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་ལས་

མི་འདེབས་པར་ཡུལ་ཅན་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སྲུང་ལོན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་དང་།

དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། ཤ་རི་དྲ་ཉིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་

ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོད་པའི་ཆོ་བྱང་ཆེན་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྲུ་མི་མཐོང་ངོ། །བྱང་ཆེན་གྱི་མིང་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྲུ་མི་མཐོང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྲུ་མི་
མཐོང་ངོ། །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མིང་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྲུ་མི་མཐོང་ངོ། །མི་སྟོད་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྲུ་མི་

མཐོང་ངོ། །སྟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྲུ་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྟོད་པའི་ཆོས་བཞི་བཞེད་ལྟེན་ལྟེན་དང་བཅས་པ་ཇི་ལྟར་སྤྱིད་བཞིན་དུ་སྐྱར་བ་
མི་འདེབས་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་བཞེད་ལྟེན་ལྟེན་དང་བཅས་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་

པའི་ཤེས་རབ་དེ་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཞིང་། མདོ་དེས་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། བྱང་ཆེན་ཡོད་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་
བསྟན། ཡང་དག་པར་རྗེས་སྲུ་མི་མཐོང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

སྒོ་བ་དཔོན་ཤུའི་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅམ་པའི་མཁས་པ་རྣམས་མདོ་དུས་རྣམ་གཡང་གི་རྣམ་རྟོག་བཅུ་ཉིད་ཀྱི་པོ་བསྟན་པར་བཞེད་ཅིང་། རྣམ་རྟོག་བཅུ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་
མེད་དུ་ཞེན་པ། སྒོ་འདོགས་དང་སྒྱུར་འདེབས་སུ་ཞེན་པ། གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ། མིང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་ཞེན་པ།^{@61A} ༡༡། །པ། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་ཞེན་པ། དོན་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མིང་དུ་ཞེན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་འགོད། མདོ་དོན་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས། གལ་ཏེ་འཇམ་བུའི་གླིང་འདི་
དག་སྦྲང་ཤ་རི་དུ་ཏིའི་བྱ་

དང་། མོ་ཁྱུ་འགལ་གྱི་བྱ་ཤ་སྟག་གིས་གང་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། འདམ་བུའི་ཆལ་ལམ། འོད་མའི་ཆལ་ལམ། བྱ་རམ་ཤིང་གི་ཆལ་ལམ། སྒྲིག་མའི་ཆལ་ལམ། འབྲས་གྱི་ཞིང་རམ། ཏིལ་
གྱི་ཞིང་ལྟར་ཡོངས་སུ་གང་བར་བྱུར་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྲོད་པའི་

ཤེས་རབ་ཀྱི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགོ། སྦྲང་གི་ཆ་དང་ཞེས་པ་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བའི་
དོན་དུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་

གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཆོས་བཤད། མདོའི་ཤུགས་བསྟན་གྱི་དོན་བཤད། ཆལ་དུག་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྲོར་རྩལ་བཤད། འདིར་བསྟན་པའི་བྱང་

ཆེན་གང་ཡིན་དུང། ཉར་ལ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་སྤང་འདས་ངོས་བཟུང་བ་དང་ལྷ། དང་པོ་ལ། ཐེག

ཆེན་སྐྱབ་པ་ཐེག་དམན་གྱི་སྐྱབ་པ་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་ཏེ། དེ་སྦྱོར་བ་ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་ལ་
འགོད་འདོད་གྱི་བསམ་པས་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། མདོ་དེས་ཆལ་དུག་དང་ཐེག

དམན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཆོས་དུག་ཆོས་མཐུན་དུ་སྦྱར་ནས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། འདམ་བྱ་དེ་མེ་མཆོན་སོགས་གཞོད་པ་རྒྱང་དུས་གཞོད་རྒྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བློན་གྱི་
གནས་སྐབས་སུ་ཁོང་སྒོ་ལོག་ལྷ་སོགས་རྒྱང་དུས་དགོ་ཅུ་གཙོད་རྒྱས་པ་དང་། འོད་མ་དེ་མེ་མཆོན་སོགས་གཞོད་པ་

རྒྱང་དུས་གཞོད་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ་ཅེ་མེའི་གནས་སྐབས་སུ་ཁོང་སྒོ་ལོག་ལྷ་སོགས་རྒྱང་དུས་དགོ་ཅུ་གཙོད་མི་རྒྱས། བྱ་རམ་ཤིང་དེ་མངར་བའི་རོ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་
བདེ་འགྲོའི་མངར་བའི་རོ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་། སྤྱི་མ་དེ་རང་གི་ཤུན་པ་སྦྱར་དུ་འབྱགས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་མཆོག་གྱིས་

@61B མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་སྦྱར་དུ་སྦྱོང་བ་དང་། འབྲས་དེ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་གྱི་ལོ་ཐོག་གི་ཐོག་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་འཕགས་ལམ་གྱི་ཐོག་

མ་ཡིན་པ་དང་། ཏིལ་གྱི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་སོགས་ལ་ངོ་བོ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ལ་

རྩས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་ལ་ཡང་ངོ་བོ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། སྤང་བུ་སྤྲོང་བ་ལ་རྩས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་འདྲི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱོད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོ་ལས། ལྷ་རིའི་བུ་དང་མོ་ཁྱུ་འགལ་གྱི་བུ་ལྷ་བུ་ཞེས་གསུངས་

པ་གང་ཞིག དེ་རྣམས་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་གང་རུང་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། མཆོག་ཟུང་གཉིས་ལྷ་བུའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྩས་ན། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཆོས་

རྒྱལ་ལ་གནས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ལྷ་བུ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྩས་པ་ལྷ་སྒྲོམ་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་ཤེས་རབ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྩས་པའི་བྱང་ཆེན་དེ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་

བྱང་སེམས་ལ་བྱེད་དམ། སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་བྱེད་དམ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ལ་བྱེད་དམ། སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ལ་བྱེད་དམ། ཞེན། བཞི་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་བརྩུ་པའི་རྗེས་

ཐོབ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་སྒོ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པས། ས་བརྩུ་པ་ལ་ནི་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་དེའི་ཤེས་རབ་ཚལ་དུག་དང་། ཚོས་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྟོགས་སྒྲ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་བརྩུད་པའི་གནས་
སྐབས་སུ་མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་ལ་གོམས་པ་དབང་སྒྱུར་ཐོབ་ཅིང་། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ས་

བརྩུད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མྱང་འདས་ལས་སྒྲོང་བར་གསུངས་པས་དེའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་དེ་རྣམས་ལས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྟོགས་སྒྲ་བའི་ཕྱིར། ཉི་སྒྲུང་ལས། ཅི་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་ལས། སྒྲིད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ལས། སྒྲིབ་གཅིག་གི་ཐོགས་པ་ཡིན། དེ་ཞིག་བཞི་པ་ནི་

@62A ༄། །མ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྩུ་པ་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛད་པས་ཉི་བར་གནས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བཅོད་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱུགས་སུ་རྩུད་པ་ནི་མ་

ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྩུད་པ་ལ་ནི་དེའི་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མྱང་འདས་པ་བཀག་པས་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ལས་ཤེས་པ་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལས་སྤྱད་བསྡུལ་ཆོས་

བཟོད་གྱི་བྱེད་པར་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་གྱི་རིགས་གྱི་བྱེད་པ་འདུས་པས་དེ་དག་གི་ཤེས་རབ་དེ་རྣམས་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་རྟོགས་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར། ཉི་སྤང་ལས། གཉིས་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་རྣམས་ལས་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་

རང་སངས་རྒྱས་གྱི་བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ནི་བདེ་
ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྤང་ལས། དེ་བས་ན་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་

པའི་ཆོས་ཅན་བདེ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱབས་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིར་མངོན་པར་བཞེད་པར་མངོན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། གཞོན་ནུའི་ས་ལས་འདའ་བར་འདོད་པས་ཤེས་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་པའི་སྐྱབས་

ནས་བསྟན་པའི་གཞོན་ནུའི་ས་དང་འདིར་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མྱང་འདས་གཉིས་དོན་གཅིག་ཅིང་དེའི་མཚན་གཞིའི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ས་བརྒྱད་པའི་རྒྱུད་གྱི་བདེན་འཛིན་མངོན་

འགྱུར་བ་སྤངས་ཤིང་མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་ལ་གོམས་པ་དབང་སྒྱུར་ཐོབ་པའི་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་དེ། དེའི་

མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མྱང་འདས་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཉམ་གཞག་དེ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་གཞག་ན་རྗེས་ཐོབ་དུ་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱི་
ལག་རྒྱུ་འཛོག་བྱེད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསོག་པ་མི་འབྱུང་བས་མཉམ་གཞག་དེ་ལས་རྒྱལ་བ་རྣམས་

@62B ཀྱིས་སློང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྱུང་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཉི་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞིའི་དབྱིངས་ལ་རང་གི་བསམ་ངོ་ལ་བཞུགས་ཏེ་སྒྲར་མི་ལྟང་བའི་རྒྱལ་གྱིས་མཉམ་པར་གཞག་
ན་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱང་བ་རྒྱབ་པར་འགྱུར་བས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལས་སློང་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དེ་མྱང་འདས་མ་ཡིན་ཀྱང་མྱང་འདས་ཀྱི་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་དང་འགལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། དམ་ཚེས་པད་དཀར་ཚད་མར་བྱེད་པའི་ལྷགས་ལ་འཕགས་པ་ཤྱ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་རྒྱབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པས་མི་འགལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྤྱང་

ལས། འདིར་ཡང་དམ་པའི་ཚེས་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ་ཚད་མར་བྱས་ནས་རྗེ་ལྟར་འཕགས་པ་ཤྱ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷ་

ངན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་

བྱ་སྟེ། དུས་དེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱུ་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་རྒྱུན་བཅད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་འདིའི་ཡོངས་སུ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་གསུང་རབ་ལས་མུང་འདས་ཀྱི་སྐྱུ་མ་བསྟན་པ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། སྤྱིར་ལམ་ཅེ་མོ་ཐོབ་ནས་

དགོ་ཅུ་ཆད་པ་ལས་འདས་པའི་མུང་འདས། སྤྱིར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ངན་འགྲོ་ལས་འདས་པའི་མུང་འདས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་ནས་ཡན་ལག་ལས་
འདས་པའི་མུང་འདས། རྒྱུན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་སྔོན་པ་བརྒྱད་པ་ལས་འདས་པའི་མུང་འདས། ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་

བུ་ཐོབ་ནས་སྔོན་པ་གཉིས་པ་ལས་འདས་པའི་མུང་འདས། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་འདོད་པ་ལས་འདས་པའི་མུང་འདས། དབྲ་བཙོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་ལྷག་བཙས་དང་ལྷག་
མེད་ཀྱི་མུང་འདས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཉིས་པ་ལ། བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཇི་སྐད་ལའད་པ་

སྤྱོད་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལྷགས་ལའད། སེམས་ཅན་པའི་ལྷགས་ལའད། དབྱ་མ་པའི་ལྷགས་ལའད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། བྱེ་བྲག་

དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེའི་མཚན་གཞི། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བྱུང་པའི་ཆོས། གྲུན་རྫོང་

བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེའི་མཚན་གཞི། དེ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གྱི་ཡང་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དོན་
དམ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །གཞན་ནི་གྲུན་རྫོང་ཡོད་པ་དེ། །དེ་དག་རང་སྤྱིའི་

མཚན་ཉིད་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དབྱ་སེམས་གཉིས་བདེན་གཉིས་གྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་གཞི་དབྱེ་བ་སོགས་ལ་མི་མཐུན་པའི་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་མཚན་གཞི་འཛོན་
རྒྱལ་ལ་མི་མཐུན་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། འདིར་ནི་གཞུགས་ནས་རིག་བྱའི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་

སྟོང་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྐད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་པས་སྟོང་བ་རྣམས་དོན་དམ་པའི་མཚན་གཞིར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
ལ་བདེན་གཉིས་གྱི་དབྱེ་གཞི། གངས་ངེས་བཤད་པ་དང་། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ། སྐྱ་དོན་བཤད་པ།

@63B གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་དཔྱད་པ། བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དགོས་པ་དང་དུག དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤང་བ་དང་རྟོན་འབྲེལ་བདེན་པ་རྣམས་དེ་གཉིས་གྱི་དབྱེ་གཞི་

ཡིན་ཟེར་ན། ཕྱི་མ་མི་འཐད་དེ། གྲུན་རྫོབ་བདེན་པ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བརྟུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ།

ཤེས་བྱ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡོད་ལ། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་འཛིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དངོས་གྲུན་ཡང་དག་བརྟུན་པ་མཐོང་བ་ཡི། །དངོས་རྟོག་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡབ་སྲས་མཇུག་བའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གྲུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་བྱུགས་སུ་རྩུང་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་གྲུན་རྫོབ་དང་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དེ། དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རབ་རྟུ་གཟིགས་རབ་རྟུ་མཁྱེན་ལེགས་པར་

མངོན་རྟུ་བྱས་པས་དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲིའི་
ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲིའི་ཡུལ་ཡིན་ན་དེ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་དོན་ཡིན་དགོས།

དེ་ཡིན་ན་དེའི་དཔྱད་བཅོད་ཡིན་དགོས་པ་ལས་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདེན་གཉིས་བྱུགས་སུ་རྩུང་པའི་སྒྲོན་ས་གཞན་ལ་སྟོན་པར་

མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྟོན་པར་མཛད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། སྟོན་

འཇུག་ལས། ཀྱན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །དོན་དམ་སྟོན་ཡི་སྟོན་ཡུལ་མིན། །སྟོན་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་སྟོན་
མེད་དེ། དེ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཐ་སྟོན་དཔུང་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྟོན་དཔུང་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཀྱན་རྫོབ་

འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན། དོན་དམ་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡབ་སྐུ་མཇུག་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ནི་འཇུག་རྟེན་གྱི་སྟོན་པར་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟིགས་སོ། །དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན། རྣམ་

@64A ༄། །པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་མ་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་མདོའི་དོན་བསྟན་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་འདིར་མཐར་ཐུག་དཔྱད་
བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔུང་བཅོད་ཀྱི་ཆོས་མེད་ཀྱང་། རིགས་པས་དཔུང་བཅོད་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་དེ། ཡོད་

ན་རིགས་པས་དཔུང་བཅོད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་ན་ཐ་སྟོན་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔུང་བཅོད་པའི་ཆོས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡོད་ན་ཐ་སྟོན་བཏགས་པའི་

བཏགས་དོན་བཅལ་བའི་ཆོན་རྟེན་པའི་ཆོས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡོད་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་

ཤེས་ཀྱིས་རང་ཉིད་བདེན་པར་བྱུང་མ་བྱུང་དཔྱད་པའི་དཔྱད་མཐར་མི་རྟེན་པས་བྱབ་སྟེ། འདུས་བྱས་ལ་ཡང་བྱབ། འདུས་མ་བྱས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་ཤེས་ལས། འདུས་
བྱས་རབ་རྟུ་མ་བྱུང་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་ཇི་ལྟར་འབྱུང། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་དེ་བདེན་པར་

བྱུང་མ་བྱུང་འཆོལ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་གྲུང་། དེས་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་རྟེན་དེ། དེས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་རྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཏེ། དེ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡོད། དེ་ལས་མང་མི་དགོས།

རྒྱང་ན་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་གང་ཞིག་བརྟུན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་ཡོངས་གཙོ་དུ་བྱུང་ན། མི་སྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་རྣམ་བཙད་ལ་ཁེགས། གཞི་གང་ཞིག་མི་སྐྱུ་བའི་
ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་ཡོངས་གཙོ་དུ་བྱུང་ན། བརྟུན་པ་བསྐྱུ་བའི་དོན་ཡིན་པ་རྣམ་བཙད་ལ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

བསྐྱུ་མི་སྐྱུ་གཉིས་པན་རྩུ་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལུས་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་

མཁུན་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར། །བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་སྟོན་པར་མཛད། །གང་ཞིག་ཀྱན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་

དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་ནམ་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དབུ་སྒྲུང་བ་ལས། ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དག་ནི་ཅིག་ཤོས་དགག་པ་གཞན་སྟུབ་
པ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཏྲོགས་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

@64B གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་ན་མེད་པ་དེ་ནི་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་དག་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ནོ། །གང་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཕུང་

པོ་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ལུས་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ། དབྱེ་བ།
ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལཤད། ཀྱན་རྫོབ་དེན་པའི་ངོ་བོ། དབྱེ་བ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་

མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་རྣམས་དོན། རོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ལྷ་གྲུ་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། ལྷ་གུ་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་ དེ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་

རིགས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ལྷ་གུ་སྐྱེ་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཆོམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་ལམ་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་དཔྱད་པ་ན་ལྷ་གུ་འི་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་དཔྱད་
པར་སོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་གུ་འི་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་དཔྱད་པར་སོང་མཆོམས་ཤིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་

ཀྱང་། དེས་རྟེན་པའི་མཐར་ཐུག་གི་དོན་མེད་དེ། མཐར་ཐུག་གི་དོན་འཆོལ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་པའི་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ།
སྟོང་གང་གིས་རྟེན་པའི་ཆད་མ་སྟོང་ལ་བཞུགས་ཏེ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཆད་མར་སོང་བ། སྟོང་དོན་དམ་བདེན་

པ་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་སྤྱད་དུ་ན། ཡུལ་དོན་དམ་བདེན་པ། ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡང་དངོས་དང་། རྗེས་མ་ཐུན་པ་གཉིས།
ལྷ་གུ་བདེན་སྟོང་ནི་དང་པོ་དང་། ལྷ་གུ་བདེན་སྟོང་གི་ཆོག་གས་དོན་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན། ཕྱི་མ་དེ་དོན་དམ་བདེན་

པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་རྗེས་མ་ཐུན་པ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ལྷ་གུ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། རྗེས་

མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད། ལྷ་གྲ་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལྷ་བྱ་དང་པོ་དང་། ལྷ་གྲ་

@65A ༄། །བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་དཔག་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ། དེ་ལྟར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷ་གྲ་བདེན་སྟོང་དེ་དེའི་གཟིགས་དོར་སྒྲང་བ་
དེ་སྒྲང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེ་ལ་རྗེས་མཐུན་པ་ཞེས་འཆད་པའི་

རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་ལྷ་གྲ་བདེན་སྟོང་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་ལ་སྒྲང་བ་སྒྲང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཕྱི་མ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་སྟོང་ཉིད་དུ་
སྒྲང་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་

གྱི་སྟོན་ས་རྒྱས་པར་དབྱེན། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ། དེ་ཡང་བསྟན་སྟོང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད། དེ་ཡང་བསྟན་བཅུ་དྲུག། དེ་ཡང་བསྟན་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། རང་གི་
ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བཞིར་བསྟུ། རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་འཐད་དེ། བདེན་གཉིས་ལས། སྤྱི་

བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། །དོན་དམ་ཡིན་པར་ཁོ་བོས་འདོད། །ཅིས་དང་། དབུ་མ་སྒྲང་བ་ལས། དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་བ་མེད་པ་འདི་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་

མཐུན་པའི་ཕྱིར། རོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་སྤྱི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྤྱི་ནི་རོན་དམ་པ་སྒྲིམ་པ་ཐམ་ཅད་ལས་འདས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད། ཡང་དག་མཐའ། མཚན་མ་མེད་པ། རོན་དམ་བདེན་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམས་རོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་མདོར་བསྡུས་ན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །མཚན་མ་མེད་

དང་རོན་དམ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ། བྱེད་གང་གིས་རྟེན་པའི་ཚད་མ་བྱེད་ལ་བལྟས་ཏེ་ཐ་སྦྱད་
དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་བ་དེ། བྱེད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། དེ་ལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་

བདེན་པ་དང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས། གསུམ་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ རང་ཉིད་གཙོ་བོར་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་བ་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་རོན་བྱེད་རྣམས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། དང་
པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་རོན་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། གང་ཟག་

@65B གི་བདག་མེད་ལྷ་མོ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་སྤྲུལ་མ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། རོན་བྱེད་རྣམས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །བྱེད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་

དེ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་ལོག་པ་ཡིན། དེ་ཡིན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་མ་གྲུབ་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དེ་རྒྱ་

འབྲས་གྲི་བྱ་བ་བྱེད་ལྟས་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་གྲུབ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་གྲི་བྱ་བ་བྱེད་ལྟས་པས་དེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག །རང་གི་མཚན་
ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་གྲི་བྱ་བ་བྱེད་ལྟས་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། ཕྱི་མ་མི་འཐད་དེ། བྱད་བཞིན་གྱི་

གཟུགས་བརྟན་དེ་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་ཤིང་རང་འབྲས་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་དུ་སྤྲང་བའི་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དངོས་པོ་སྤྲང་པ་
གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ། །ཚོགས་ལ་བཞུགས་རྣམས་མ་གྲག་པ་ཡང་མིན། །ཇི་ལྟར་དེ་ནི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྤྲང་

ལས། །ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྐྱེ་འགྱུར་ལྟར། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྲང་ན་ཡང་། །སྤྲང་ཉིད་དག་ལས་རབ་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་དང་པོ་མི་འཐད་
དེ། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱད་

སྟེ། ལེགས་ལག་སྤྲང་པོ་ལས། དེས་ན་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་མ་གྲུབ་ན་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱུར་འདེབས་སུ་འགྲོ་བར་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་དང་འདྲ་ལ། བྱད་པར་ནི་འདི་པས་དོན་

དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྒྲིལ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་

དགོས་ཞེས་སྒྲུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བའི་རྟགས་དེར་ཐལ། སྒྲུ་མའི་རྟ་སྒྲང་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་དུ་ཐལ། རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་རྒྱ་རྒྱེན་ལས་སྐྱེ་བས་གཞན་དབང་ཡང་དག་པར་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་

ན་སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་པའི་བརྟེན་པ་རྣམས་བདེན་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་གཉིས་མ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིག་རྒྱུ་འི་རྒྱ་ལོག་
པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་གཉིས་རང་འབྲེལ་ལས། རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་དང་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དག གླེང་། །ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་
རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། རང་ཉིད་གཙོ་བོར་སྤྲང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་གློ་ལ་སྤྲང་བ་སྤྲང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་ཀྱན་རྫོབ། ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་
གཞི་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དང་སྡོན་པོ་ལ་

སོགས་པའི་ཁ་དོག་ཐམས་ཅད་ཡིན། ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་གང་རུང་གང་ཞིག། རང་ཉིད་གཙོ་བོར་སྤྲང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་གློ་ལ་སྤྲང་བ་སྤྲང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པ། ལོག་
པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དང་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ལྟ་བུ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། ལྷང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག། རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་རྒྱས་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀྱན་རྫོབ་ཀྱིས་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །ཞེས་དང་། དེའི་
རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པ་ལ་གསལ་བའི་རྣམ་པ་སྤང་བ་ཅན་དུ་འདྲ་ཡང་རྩི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་སྤྱོད་བ་

དང་བསྐྱོབ་པ་ཡིན་པར་ངེས་པར་བྱས་ནས་རྩལ་སོགས་པ་དང་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དག་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་
དག་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་གཙོ་བོར་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ལ་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་བྱུབ་

པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་རང་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་སྤྱོད་བ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་སྤང་ཞིང་སྤང་བ་ལྟར་དུ་བྱུབ་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་
རེ། ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་གཙོ་བོར་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ལ་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པས་བྱབ་སྟེ།

སྤང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག། ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དེའི་དོན་ནི་རང་ཉིད་གཙོ་བོར་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ལ་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་བྱུབ་པའི་དོན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྒྲིན་པོ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་འཐད་དེ།

ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྡོན་པོ་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སྡོན་པོ་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་སྤང་བ་གང་ཞིག། །དེ་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པས་སྡོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྡོན་པོ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་སྤངས། དེ་ལ་

@066B དེ་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པར་སྤང་ཡང་དེ་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་རྣམ་བརྟན་པས་སྤྱི་དོན་ཡོད་པར་ཐལ་བོ་འཕངས་པ་གང་ཞིག། །ལྷགས་འདིར་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ལེགས་བཤད་སླིང་པོ་ལས། ལྷགས་འདིས་སྡོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་

དངོས་པོར་འདོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་བཞེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྲེལ་བས་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་
བྱད་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཞིག། །ཤེས་

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་ན་མི་འཐད་དེ། ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་རྟོགས་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་སྟོང་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་ཚུར་མཐོང་ཆོས་

ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་གཞལ་བྱར་བྱུར་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྟོང་ཉིད་
རྟོགས་སྟོང་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྐྱུ་མའི་རྟ་སྒྲང་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྐྱུ་མའི་རྟ་སྒྲང་སྐྱུ་མའི་རྟ་སྒྲང་

དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤགས་རྫས་ཀྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་ལྟ་མོ་བས་སྐྱུ་མའི་རྟ་སྒྲང་རྟོགས་ཀྱང་དེ་སྐྱུ་
མའི་རྟར་ཚད་མས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱུ་མའི་རྟར་བདེན་ཞེན་གྱི་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཡང་

དག་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་དང་བྱམ་པའི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། བྱམ་པའི་གནས་ལུགས་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། བྱམ་པ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་

པའི་མཚན་གཞི་དང་། བྱམ་པ་བདེན་སྟོང་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སྐྱུ་བཤད་པ་ལ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྐྱུ་འཇུག་གཞི་ཡིན་ན་དེའི་སྐྱུ་བཤད་གཞི་ཡིན་པས་མ་བྱུང་
སྟེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྐྱུ་འཇུག་གཞི་ཡིན་ཀྱང་དེའི་སྐྱུ་བཤད་གཞི་མ་

@067A ༄། །ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྟོ་ཀྱན་རྫོབ་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་པའི་ཀྱན་རྫོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྐྱ་བཤད་དུ་ཡོད་ན་དེའི་སྐྱ་འཕྱག་དུ་ཡོད་པས་མ་བྱལ་སྟེ། བུམ་པ་བདེན་སྟོང་ལ་

དེའི་སྐྱ་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་སྐྱ་འཕྱག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་བདེན་པར་གྲུབ་ཀྱང་སྒྱིར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་བདེན་པའི་སྐྱ་བཤད་གཞི་ཡིན་ན་དེའི་སྐྱ་འཕྱག་གཞི་

ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེའི་བཤད་གཞི་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་སྐྱ་འཕྱག་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དོན་དམ་
བདེན་པ་དེ་དེའི་གཟིགས་ངོར་སྒྲུང་རྩལ་དང་གནས་རྩལ་མཐུན་པར་བདེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་
པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་བདེན་པར་སྒྲུང་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྷ་གྲུ་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། བྱོད་

ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སློ་དོན་དམ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་
བཤད་པའི་ཕྱིར། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཞན་གྱིས་ཡུལ་གྱི་སྟོང་ནས་འཆད། རྒྱ་གུ་བདེན་སྟོང་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་དམ་

པ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པར་གྲུབ་པས་ན་བདེན་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་དེ་
ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པའོ། །དེ་ཉིད་བདེན་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་

ལ། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་བྱས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཀྱན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་པ། །དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། །བྱས་དང་མི་རྟག་དག

@067B བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་རིགས་པ་བཞིས་གཞོད། ཐ་དད་རྟེན་མེད་ཀྱི་
གཅིག་ཡིན་པ་ལ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་རིགས་པ་བཞིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། དགོངས་འགྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་

ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་རྣམས། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གང་རྟགས་པ། །དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ལ་རིགས་པ་བཞིས་གཞོད་དེ། སངས་འཕགས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཀྱན་ནས་ཉོན་

མོངས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། བདེན་སྟོང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། བདེན་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་ཞེས་ཀྱི་སྟོ་
འདོགས་མི་ཆོད་པར་ཐལ་བ་དང་། བུམ་པ་བདེན་སྟོང་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་བཞི་འཇུག

པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་རྟོན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་ཡང་རིགས་པ་བཞིས་གཞོད་དེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་ཡང་སྟོ་སེར་སོགས་
ཆོད་མ་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སོ་སྟོ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། དོན་

དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་འབད་པ་བྱས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་རིགས་པ་བཞིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་ལ། བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞི་
དུས་སུ་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལམ་དུས་སུ་ཆོགས་གཉིས་བྱང་འབྲེལ་དུ་བསོག་པ་དེ་འབྱུང་།

དེ་ལ་བདེན་ནས་འབྲས་དྲུས་སུ་ཆོས་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བུ་འཇུག་ཏུ་འཐོབ་པ་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས་ལས། བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པས་ན། །བྱབ་པའི་བཀའ་ལས་མི་རྫོངས་
ཏེ། །དེ་དག་མ་ལུས་ཆོགས་བསགས་ཏེ། །པ་རོལ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དབྱུ་མ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག

ཀུན་རྫོབ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱས། །མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་ཆེན་གྱི། །སྟེང་དུ་འཛོག་པར་འགྱུར་བ་ནི། །མཁས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༥ སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་གཞུགས་ལ་
སོགས་པའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། བདེན་བཞི་ལ་མཐའ་དབྱུད་པ་ལ། བདེན་བཞིའི་དབྱེ་གཞི། སྒྲ་དོན། གྲངས་ངེས།

@068A ༄༄༅། །གོ་རིམ་ངེས་པ། །སོ་སོའི་ངོ་བོ། །རྣམ་པ། །སྒྲོམ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་བདུན། དང་པོ་ལ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེན་པ་བདེན་བཞིའི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཟེར་ན། །མི་འཐད་དེ།
ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ། སྤྱག་བདེན། །ལམ་བདེན་གང་རུང་ཡིན་ན་བདེན་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་

ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དེའི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དོར་བྱའི་ཕྱོགས་ལ་སྤྱག་ཀུན་གཉིས། རྒྱང་བྱའི་ཕྱོགས་ལ་འགོག་ལམ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དེ་དག་ལ་བདེན་པ་
དང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕགས་པས་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་གཞིགས་པ་

ལྟར་དུ་བདེན། གྲིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བརྩུང་བ་ལྟར་དུ་མི་བདེན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བསྟུ་བ་ལས། བདེན་པའི་དོན་གང་ཞིན། སྒྲིས་པ་བསྟན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་
པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་དེ་མཐོང་ན་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱར་འབྱར་བའི་དོན་ནི་བདེན་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཉན་

ས་ལས། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པ་དེ་དག་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་པར་བདེན་པའི་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་ཀྱིས་གྲིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་མི་ཤེས་མི་མཐོང་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཞེས་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མཛོད་

འབྲེལ་ལས། འཕགས་པས་བདེ་བར་གང་བརྩུང་བ། །དེ་ནི་གཞན་གྱིས་སྟུག་བསྐྱེལ་རིག། གཞན་གྱིས་བདེ་བར་གང་བརྩུང་བ། །དེ་ནི་འཕགས་པས་སྟུག་བསྐྱེལ་རིག། ཅིས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། བྲོལ་བ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིས་བུའི་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་ལ་དེ་བཞིར་གྲངས་ངེས་ཏེ། དོར་བུའི་

ཕྱོགས་ལ་སྟུག་ཀུན་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས། སྒྲུང་བུའི་ཕྱོགས་ལ་འགོག་ལམ་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲུང་བུ་འཁོར་བ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སྟུག་ཀུན་
གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས། སྒྲུང་བུ་ཐར་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་འགོག་ལམ་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར།

ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ནག་པོའི་ཕྱོགས་དང་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ལ་བཞེན་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་བདེན་པ་བཞི་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། དེ་ལ་བདེན་པ་སྟུག་བསྐལ་ནི་འབྲས་བུ་
ཡིན། བདེན་པ་ཀྱན་འབྲུང་ནི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་འགོག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། བདེན་པ་ལམ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་

@068B རིག་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་གོ་རིམ་དང་། དུལ་ཅན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་གོ་རིམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་དང་ལམ་
དང་སྟུག་བསྐལ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་བྱེད། འདིར་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟུག་བདེན་དང་པོ་དང་ཀྱན་

འབྲུང་གཉིས་པ་དང་། འགོག་བདེན་གསུམ་པ་དང་། ལམ་བདེན་བཞི་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གྲེལ་བ་དོན་གཉིར་གྱི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་མི་རྟག་སྟུག་བསྐལ་སོགས་སུ་བསམས་
བའི་སྒོ་ནས་སྟུག་བདེན་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ཤེས་བྱར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་དེ་འབྲུང་། དེ་ནས་དེའི་རྒྱ་ཡོད་དམ་མེད་རྒྱ་དེ་སྟོང་

རྒྱས་སམ་མི་རྒྱས་བརྟག་པ་ན་ལས་ཉོན་གཉིས་དེའི་རྒྱར་ཤེས་ཏེ། དེ་གཉིས་རྒྱ་ཀྱན་འབྲུང་རབ་སྐྱེ་རྒྱེན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྒོ་ནས་ཀྱན་འབྲུང་ལ་སྟོང་འདོད་ཀྱི་སྟོ་དེ་བསྐྱེད། དེ་རྗེས་
ཀྱན་དེ་གཉིས་འགོགས་པའི་འགོག་པ་ལ་འགོག་པ་ཞི་བ་སོགས་བཞིར་བསྟུས་ནས་དེ་ལ་འཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྟོ་བསྐྱེད། དེ་རྗེས་

འགོག་པ་དེ་འཐོབ་པ་དེ་ལམ་བདེན་སྒྲིམ་དགོས་པ་མཐོང་ནས་ལམ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལམ་རིག་པ་སོགས་སུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ལམ་བསྟན་བྱར་ཁོང་དུ་རྒྱུང་པ་དེ་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྤྲན་པ་མཁས་པས་དང་པོར་ནད་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པར་བྱེད། དེ་རྗེས་ནད་དེའི་རྩ་རྒྱུང་མཁྲིས་

སོགས་གང་ཡིན་རྟོགས་པར་བྱེད། དེ་རྗེས་ནད་དེ་ལས་གྲོལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་སྦྱེད་པར་བྱེད། དེ་རྗེས་དེ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་སྤྲན་བསྟན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩུག་སྒྲ་མ་
ལས། ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྩ་རྒྱུ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། །བདེར་གནས་ཐོབ་བྱ་སྤྲན་ནི་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྤྱག་བསྐྱལ་རྩུ་དང་

དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་སྤྱག་བདེན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ་སོགས་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ། དབྱེ་
བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ། རྣམ་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་

དོར་བར་བྱ་བ། སྤྱག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་དང་། མི་རྟག་སྤྱག་བསྐྱལ་སོགས་ཚོགས་པའི་ཚོགས་དོན། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། ངས་པའི་རྩུན་ལྷགས་སྤིང་པ་ལན་བདུན་པ་
བ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་སྤྲ་མ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་

@069A ཨྲ། ལྷོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། རོར་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་ཉིང་ལེན་གྱི་གཟུགས་ཕུང་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཕྱི་
མ། དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་ཕྱི་མ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་དེ་ལྟར་གཏོང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞིག །ཟག་བཅས་རྒྱ་བསྐྱས་གྱི་ཆར་གྱུར་པ།
གྲུན་འབྱུང་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ ཟག་བཅས་འབྲས་བསྐྱས་གྱི་ཆར་གྱུར་པ་སྤྲུག་བདེན་གྱི་

མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བ་དང་དེ་གཉིས་འགལ་ཞེ་ན། ཟག་བཅས་ཉིང་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། སྤྲུག་བདེན་དུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཕྱི་མ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་སྡུ་མ་དེའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། ཟུར་དང་པོ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཟག་བཅས་གང་ཞིག་རྒྱས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞིག ཟག་བཅས་
འབྲས་བསྐྱས་གྱི་ཆར་གྱུར་པ། སྤྲུག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། ཉེན་བཟེན་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་

དང་། ངོ་བོའི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མ་དག་པའི་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། མ་དག་པའི་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གཉིས། དང་པོ་ལ། འོག་གཞི་རྒྱ་བོ་འཇིག་རྟེན་ནས་གཟུགས་
ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འོག་མིན་གྱི་བར་རྣམས་མ་དག་པའི་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་

དང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་འགོ་བ་རིགས་ལྔ་ལས། སྤྱག་པོ་རྣམས་ནི་མ་དག་པའི་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་བརྟམ་ལས། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་
བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གང་ཡིན་པ་དང་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གང་ཡིན་པ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པ་དང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་འདི་མཐའ་དག་ནི་སྤྱག་
བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོངས་སྐྱེ་གང་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་འོག་མིན་དང་། དག་པའི་ཞིང་

@069B བདེ་བ་ཅན་ནི་སྤྱག་བདེན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དེར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་དང་འོངས་སྐྱེ་དེ་
གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་སྟོབ་པ་ལས་གྱི་གནས་སྐྱབས་སུ་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་སྟོམས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་ལས་བརྟམ་ལས་

ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་སྣང་སྟེ། དེ་དག་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་
བ་མ་ཡིན་གྱི་སྟོན་ལས་དང་དགོ་བའི་རྩ་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་དག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་པའི་རྒྱན་ལྷགས་

སྟིང་པ་ལན་བདུན་པ་བ་སྟུག་བདེན་ཡིན་ཀྱང་དེའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་སྟུག་བདེན་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་སྟུག་བདེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཟག་མེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔུང་དོ། །ཁ་ཅིག་ ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ། བྱུང་

པ་འདྲ་བྱེད་གྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཟས་བཟང་པོའི་རོ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་དེ། འགྱུར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་དང་། ཁལ་མའི་བྱག་གཟེར་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཆོར་བ་
སྟུག་བསྐྱེད་དེ། སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ཡིན་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་

ཡིན་ན་བྱུང་པ་འདྲ་བྱེད་གྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁལ་མའི་བྱག་གཟེར་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཆོར་བ་སྟུག་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཆོར་ཕུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་

པར་ཐལ། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཕྱ་རགས་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྤྱག་བསྐལ་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཆགས་བྲལ་
བྱས་པའི་སོ་སྦྱེ་ཡོད། བྱབ་པ་འདྲ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་སོ་སྦྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་དེས་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས། བསམ་གཏན་གསུམ་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་མ་
ཉམས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་དེས་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཆོས་མངོན་པའི་

@070A ༄༄༅། །མདོ་ལས། བྱིས་པ་ལག་མཐིལ་ལྟ་བུ་ཡིས། །འདྲ་བྱེད་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱི་མི་རིག་ །འཕགས་པ་མིག་དང་འབྲ་བ་ཡི། །དེ་ཡི་ཡིད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདྲ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་མ་ལྟས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་རྩེ་མཐོང་མེད་ཀྱང་། དེའི་

ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་རྩེ་མཐོང་ཡོད། གཞུགས་མེད་ནམ་མཁའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་དེས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་
ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། གཞུགས་མེད་སྤྱིད་ཅིའི་དངོས་

གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱི་རོལ་པས་གཟུགས་མེད་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་དངོས་གཞིའི་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་རྟུ་རྟུར་པའི་གཟུང་བྱ་རགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྒྲུམ་པས་འདྲ་ཤེས་ལ་ཆགས་པ་དང་
བྲལ་བ་གང་ཞིག །དེ་རྣམས་ཁྲབ་པ་འདྲ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ལུས་པ་ལ་ཆག་པ་དང་

བྲལ་བའི་རྩྱུར་མཐོང་མེད་དེ། མ་ལུས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་སྤྱ་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྩྱུར་མཐོང་མེད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་དེར་ཐལ། འདྲ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རང་གྲུབ་

དུས་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པའི་འགྱུར་བ་སྤྱ་མོ་དེ་རྟོགས་དགོས་པས། འགྱུར་བ་སྤྱ་མོ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སྤྱ་བའི་མི་རྟག་པ་དེ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ལ། ཉེར་
ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རང་གྲུབ་དུས་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པའི་འགྱུར་བ་སྤྱ་མོ་དེ་ཁྲབ་པ་འདྲ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་

བསྐལ་དང་། ཟས་བཟང་པོའི་རོ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། ཁལ་མའི་རྩྱག་གཟེར་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་སྤྱག་བསྐལ་དེ་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་
ལོ། །དང་པོ་དེ་ལ། ཁྲབ་པ་འདྲ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལས་ཉོན་གྱི་འདྲ་བྱེད་ཅིང་ཁམས་

གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་མངོན་པ་ལས། སྤྱི་གན་འཆི་བཞི་དང་།
དབང་སྤངས་བ་དང་ཕྱད་གྱི་དོགས་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། གཉིན་བུམས་པ་དང་བྲལ་གྱི་དོགས་པ་འདོད་པ་

@070B བཙལ་གྱི་མ་རྟོག་པ་འབྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཏུ་བཤད་ནས། མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་བའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་བའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་སྦྱོན་མེད་དེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་
ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་སྤྱི་དུ་བྱུང་པ་འདྲ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཟས་བཟང་པོའི་རོ་ཉམས་

སྤྱ་སྤྱོད་བའི་ཟག་བཙས་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་དེ་སྤྱག་བསྐྱེད་མ་ཡིན་ཞེས། དེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཟག་བཙས་གྱི་ཆོར་བ་
ཡིད་མི་བདེ་སོགས་བཞི་པོ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་

བཞི་པོ་དེ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རགས་པ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བྱེད་ཏུ་གསུངས་པ་གང་ཞིག བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དེ་ཟག་བཙས་གྱི་ཆོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་
བྱེད་དང་། གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཟག་བཙས་གྱི་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་དང་། གསུམ་པའི་ཉེར་

བསྒྲུགས་དེ་ཚོར་བ་ཡིད་བདེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་དང་། བཞི་པའི་ཉེར་བསྒྲུགས་དེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
ཟས་བཟང་པོའི་རོ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་དེ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྤྱག་བསྐྱལ་དུ་འཕགས་

པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་ཤིང་གཟིགས་པ་ལྟར་དུ་བདེན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཚོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་གང་ཞིག་ སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་། ཁོ་ན་རེ། ཟག་བཅས་

ཀྱི་དགེ་བ་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་མི་འགལ་བ་ཐལ། ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པས་
བྱུང་བེར་ན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་ཕུང་པོ་རྟིང་པའི་ཆ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

གས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཤེས་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཚོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱིད་ཅིའི་སོ་སྤྱིའི་
རྒྱུད་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡོད་ཀྱང་ཚོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ།

@71A ༄། །དེར་གྱུར་པའི་མི་ཏྲག་སྤྱག་བསྐལ་སྟོང་བདག་མེད་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་སྤྱ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་སྤྱག་བསྐལ་ཏྲག་པར་ཁས་
ལེན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་བདེ་བར་འཛིན་པ་དང་། བདག་གཙང་ཞིང་ཕུང་པོ་མི་གཙང་བར་འཛིན་པ་དང་། ཕུང་

པོ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་བདག་གིས་དབང་བསྐྱར་བྱར་འཛིན་པ་དང་། ཕུང་པོ་དོན་གཞན་གྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་ཞུགས་བཞིའི་གཉིན་པོར་མི་ཏྲག་སྟེགས་སྤྱ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཏན་
ལ་པབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱ་སྟེགས་བྱེད་གྱིས་རི་ལྟར་བབྱང་བ་ལྟར་ཏུ་བབྱང་ན་སྤྱག་བདེན་ཉེས་དམིགས་གྱི་སྒོ་

ནས་ཤེས་པ་དེ་མི་འབྱུང་བས་མི་ཏྲག་སྟེགས་སྤྱ་བསྟན་པས་དེ་ཤེས་བྱར་ཁོང་ཏུ་རྩད་པ་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཟག་བཅས་ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། མི་ཏྲག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་གྱིས་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱག་བསྐལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་

ཅན། དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མི་ཏྲག་ཅིང་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ནི་རེས་འགའ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །མི་ཏྲག་ཉེས་པའི་རྟེན་ཕྱིར་དང་། །རྒྱ་དབང་ཕྱིར་ཡང་སྤྱག་བསྐལ་

ཡིན། བདག་མིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་འང་མིན། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རྩལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐར་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱི་རྩལ་པ་ཁ་
ཅིག་གིས་སྟག་བསྐལ་གྱིས་ཡིད་གདུངས་ནས་དེ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བཟློགས་སྒྲོམ་པ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། སྟག་བསྐལ་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྲས་པའི་ཕྱི་རྩལ་པ་ཡོད་ཀྱང་། བྲལ་པ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྲས་པའི་ཕྱི་རྩལ་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཕྱི་མ་དར་ཐལ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བཟློགས་ཙམ་གྱི་བྲལ་པ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་ལ་ཆགས་

བྲལ་བྱེད་མི་རྣམ། བདག་མེད་སྒྲོམ་པའི་ཕྱི་རྩལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྲས་པའི་ཕྱི་རྩལ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་ལ་དེ་སྟག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་
དགོས། དེ་ལ་ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་དགོས་པ་གང་ཞིག དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱི་རྩལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉེར་ལེན་

@71B གྱི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱིས་སྟག་བསྐལ་བར་རྟོགས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་པོ་རང་རྒྱ་བྱལ་པའི་བདག་གིས་སྟོང་བར་རྟོགས།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དོན་གཞན་གྱིས་བདག་དུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་མི་རྟག་ལས་སྟག་

བསྐྱེལ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་ནི་བདག་མེད་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག །ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྤྱག་བསྐྱེལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་
པ་སྤྱང་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་འདི་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ལ་མེད་དེ། འདི་བཞི་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་གཞན་ལ་མེད་པས་ལྟ་བ་བཀའ་

བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཞེས་ལའད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་ཁམས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེལ་གསུམ་
གྱིས་གདུངས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། འབྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་གདུངས།

བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་བྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་གདུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་དྲན་པ་ཉིར་གཞག་ལས། སེམས་ཅན་དམུལ་བ་དམུལ་མེས་ཉམས། །ཡི་དྲགས་བཀྱིས་ཤིང་
བསྐྱོམས་པས་ཉམས། །དུད་འགྲོ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟས་ཉམས། །མི་དག་འཆོ་བས་གདུངས་པས་ཉམས། །ལྟ་དག

བག་མེད་པ་ཡིས་ཉམས། །འཁོར་བ་ཁབ་ཀྱི་ཕྱི་ཅམ་ན། །བདེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྤྱག་ཀུན་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་
ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱབ། སྤྱག་བདེན་དེ་གཉིས་ཀྱི་བདག

འབྲས་དང་ནམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་གང་རུང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། མའི་མངལ་དུ་ཉིང་འཚམས་སྐྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མིང་གཟུགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་
གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་

ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེད་ཅིང་། རང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་གཟུགས་ལྟངས་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཀུན་
འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཡིན་ཁྲབ་

@72A ༄༄༅། །མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱུག་བདེན་གྱི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ནམ་བཤད་
ལས། གཞན་དུ་ན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཚེ་ཀུན་འབྱུང་གི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པར་ཁས་མི་

ལེན་པ་ལ་ནི་མཉན་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་མཐོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་
ཡིན་ན་ཟག་བཅས་ཉིར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ། དེ་ཡིན་ན་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། བྱང་

འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་ཀྱང་། ཟག་བཅས་ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡང་མ་ཡིན། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་དེར་
ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟུག་ཀྱན་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལས་ཉོན་

གྱི་སྐྱེ་འཆི་བྱེད་པའི་བྱང་འཕགས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། འཕགས་པས་ན་དང་རྟ་བ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟུག་ཀྱན་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། ཉོན་

མོངས་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ལས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྲལ། ཁོ་ན་རེ།
བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྟུག་བདེན་ཡོད་པར་ཐལ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་བྱང་ཆེན་སྒྲོར་

ལམ་ཆོས་མཆོག་པ་དང་ལུས་ཉིན་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆེན་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྟུག་བདེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟུག་བདེན་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་དེ་འབྲའི་བྱང་ཆེན་སྒྲོར་
ལམ་ཆོས་མཆོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྲལ། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་མ་ཐོབ་པའི་

བྱང་སེམས་སྒྲོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་འདྲི་བྱང་སེམས་སྒྲོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་པའི་རྒྱུ་ལ་ཟག་བཅས་ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དང་ལུས་རྟེན་གཅིག་པའི་
བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུ་ལ་ཟག་བཅས་ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མེད་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བདེན་

@72B ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་བདེན་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟག་བཅས་ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་འདྲོར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ནང་དུ་
འཕགས་ལམ་སྐྱེས་པ་ན་ཆོ་མ་འཕོས་པར་ཕྱིའི་བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་རྟེན་དོར་བ་ཡོད་པ་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན། རྣམ་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞིག་ཟག་བཅས་རྒྱ་བསྐྱས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་
པ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། ལས་ཀྱི་

ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་གང་ཞིག་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བདེན་པར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་

མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན། དེར་གྱུར་པའི་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སྲིད་པ་གཅིག་ཕུ་འཆད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྲིད་པ་དེ་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་

པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་དེ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དག་མི་དགའི་ལས་ལ་
སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཀྱན་སྲོང་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཐམས་

ཅད་དུ་འགོ་བའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་དང་། ཁམས་ཐམས་ཅད་དང་། འཛོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བའི་
སྒོ་ནས་ཀྱང་སྲིད་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་བརྟམ་ལས། ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བའི་དོན་གང་ཞེན། འདི་

ལྟར་སྲིད་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བ་དང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བ་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བ་དང་། ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བ་དང་། འཛོ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བ་
དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སྲིད་པ་དེ་ལ་འདོད་སྲིད།

@73A ༄། །འཇིགས་སྲིད། སྲིད་སྲིད་གསུམ་ཡོད་པས། དང་པོས་ཡུལ་ཡིད་འོང་ལ་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སྲིད་པ་སྦྱིད། གཉིས་པས་ཡུལ་ཡིད་མི་འོང་ལ་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་
སྲིད་པ། ཕྱི་མས་འཆི་བའི་ཆོ་ཕུང་པོ་ལ་སྲིད་པའི་སྲིད་པ་སྦྱོས་ཏེ་སྲིད་པ་དེའི་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་དུ་སྦྱོ་བ་ལེན་

པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྲེལ་ལས། མི་ཤེས་སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། །མི་བརྗོད་སྲིད་པ་ཉིད་བཤད་པ། །རྒྱ་ནི་འཕེན་པར་བྱེད་ཕྱིར་དང་། །དེ་མ་ཐག་ཕྱིར་ལས་ཀྱང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་ཤེས་རྒྱུད་སྒོ་དུ་མ་ནས་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཉོན་

མོངས་པ། ཅ་ཉོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན་དུག་ཡོད་དེ། ཀུན་ལས་བདུས་ལས། ཉོན་མོངས་པ་དུག་གང་ཞེན། འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ཐེ་
ཆོམ་དང་། ལྟ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལ་དབྱེན་ལྟ་མིན་ལྔ་དང་། ལྟ་བ་ལྔ་སྟེ་བཅུ་ཡོད་ལ།

ལྟ་མིན་ལྔའི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཡིད་འོང་དུ་སྒྲུང་ནས་རང་སྟོབས་གྱིས་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དེ་འདོད་ཆགས་དང་། གཞི་གསུམ་པོ་གང་
ཡང་རུང་བ་ལ་རང་སྟོབས་གྱི་མི་བཟོད་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དེ་ཁོང་ཁྲོ་དང་། གཞི་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་འཇིག་ལྟའི་

དབང་གིས་སེམས་རང་སྟོབས་ཀྱི་ཁེངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱང་སེམས་པ་དེ་ར་རྒྱལ། ལས་འབྲས་དང་བདེན་པ་སོགས་གང་རུང་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱི་མྱོངས་པའི་སེམས་བྱང་སེམས་པ་དེ་མ་རིག་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་སོགས་ལ་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་སེམས་བྱང་སེམས་པ་དེ་ཐེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་

ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ལྟའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་འཛིག་ལྟ་དང་། འཛིག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་ཆད་གང་རུང་དུ་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་

ཅན་མཐར་ལྟ་དང་། ལས་འབྲས་དང་སྐྱེ་བ་སྲུ་ཕྱི་སོགས་མེད་པར་འཛིན་པའི་སེམས་བྱང་སེམས་པ་དེ་ལོག་ལྟ་དང་། རང་ཉིད་མ་གཏོགས་པའི་ལྟ་ངན་གཞན་རྣམས་ལ་མཆོག་དུ་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་དང་། ཐ་མལ་གྱི་སྟོན་པ་སྤངས་ཏེ་གཅེར་བུའི་ཡིད་དམ་འཆའ་བ་

@73B དང་། སྟོན་པ་ངན་པ་ལ་མཆོག་དུ་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་རྩེ་ལ་བྲིམས་དང་བརྟལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲེ་བྲག་དུ་སྐྱ་བ་ནི་ལྟ་བའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་བྱུང་པར་འདོད་ཀྱང་འདིར་ནི་མ་བྱུང་སྟེ། འདིར་ནི་འཛིག་ལྟ་ལ་ཀྱན་ལྷན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་ཤེས་རྒྱུད་སྒོ་རི་རི་ནས་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཉོན་མོངས་དེ། ཉེ་ཉོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། ཁྲོ་བ་དང་ཁོན་འཛིན། འཆབ་
པ་དང་འཛིག་པ། སྤག་དོག་དང་སེར་སྒྲ། གཡོ་དང་སྒྲ། རྒྱགས་པ་དང་རྣམ་འཛོ། རོ་ཆ་མེད་པ་བྲེལ་མེད་པ། རྒྱག་པ།

ཤོད་པ། མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ། བག་མེད་པ་དང་། བརྗེད་ངས། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
དེ་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་ཤེས་རྒྱུད་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་ཀྱང་མ་ཞི་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཉོན་མོངས་ཡིན་

ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉིས་པ་
མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་

དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རང་ཉིད་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉོན་མོངས་དང་དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་སེམས་བྱང་སེམས་
པ་དེ། ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ་དབྱེན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་གཉིས། གསུམ་པ་ནི། རང་ཉིད་

ཀུན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཙམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་རྩོལ་བ་ལྷ་མོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་རྟོག་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་དང་
དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་འདོད་ཀྱི་ངག་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་རྩོལ་བ་ལྷ་མོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་

རྣམ་རྟོག་ལྟ་བུ་ཡིན། རང་ཉིད་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་སེམས་བྱང་སེམས་པ། ཟག་བཙས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད། ལས་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོན་ས་དབྱེན། སེམས་པའི་ལས་དང་། བསམ་པའི་ལས་གཉིས། སེམས་པའི་ལས་དང་ཡིད་ལས་

@74A ༄། །གཉིས་དོན་གཅིག་ བསམ་པའི་ལས་དང་ལྷས་ངག་གང་རུང་གི་ལས་དོན་གཅིག་ཅིང་ལྷས་ངག་གང་རུང་གི་སྒྲོར་མ་འཐོན་པའི་སྒྲོག་གཅོད་ཀྱི་སེམས་བྱང་སེམས་པ་དེ་
སེམས་པའི་ལས་དང་། ལྷས་ངག་གང་རུང་གི་སྒྲོར་མ་འཐོན་པའི་བྱ་བ་དང་རྟུ་མ་ཉམ་རྟུ་འཇུག་པའི་སྒྲོག་

གཅོད་འདོད་ཀྱི་སེམས་བྱང་སེམས་པ་དེ་བསམ་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། ཅུ་ཤེས་ལས། དེ་ལ་ལས་གང་སེམས་པ་ཞེས། །གསུངས་པ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱིར་འདོད། །བསམས་པ་ཞེས་ནི་གང་གསུངས་
པ། །དེ་ནི་ལྷས་དང་ངག་གིར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་སྒྲོད་པ་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོད་པའི་དབྱ་མ་

པའི་ལྷགས་ལ་ལས་ལ་སེམས་བྱང་གིས་བྱང་། བྱེ་བྲག་རྩ་སྒྲ་བ་དང་དབྱ་མ་ཐལ་འབྱར་བའི་ལྷགས་ལ་ལྷས་ལས་དབྱིབས་གཟུགས་སུ་འདོད། ངག་ལས་དེ་དག་སྒྲ་རང་མཚན་པར་
འདོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ལྷས་རྣམ་རིག་བྱེད་དབྱིབས་སུ་འདོད། །ལག་རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་ལག་སྒྲ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། མི་དགོ་བ་བཅུ་ལ་ལས་དང་ལས་ལམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྩ་ལ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་པོ་དེ་སྟོག་གཅིད་འདོད་སྟོགས་སེམས་བྱང་སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ལས་
ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཀྱང་ལས་མ་ཡིན། ལྷས་ལག་གང་རུང་གི་སྒྲོ་ནས་མ་འཐོན་པའི་སེམས་བྱང་སེམས་པ་དེ་ལས་

ཡིན་ཀྱང་སེམས་བྱང་སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་མ་ཡིན་པས་ལས་ཀྱི་ལམ་མ་ཡིན། ལྷས་ལག་གི་བདུན་པོ་དེ་ངོ་བོ་ལས་ཡིན་པ་དང་། སེམས་བྱང་སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ལས་
ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱབ་སེམས་སྟོགས་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་པོ་དེ་ལས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སེམས་

བྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། གསུམ་ལམ་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འཇུག་སྒྲོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། ལྷས་ལག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ། ཀྱན་སྒྲོང་
གི་སྒྲོ་ནས་དགོ་མི་དགོ་ལྷང་མ་བརྟན་གྱི་ལས་གསུམ། འབྲས་བུ་འབྱིན་རྩལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། དེས་པའི་

ལས་དང་མ་ངེས་པའི་ལས་གཉིས། དང་པོ་དང་བྱས་ལ་བསགས་པའི་ལས་གཉིས་དོན་གཅིག བྱི་མ་དང་བྱས་ལ་མ་བསགས་པའི་ལས་གཉིས་དོན་གཅིག ངེས་པའི་ལས་ལ་ཡང་མཐོང་
ཆོས་ལ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་། གླུ་ནས་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་

@74B གསུམ། ཆོ་སྟོད་ལ་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆོ་སྟོད་ལ་སྒྲིན་པའི་ལས་ནི་དང་པོ་དང་། གླུ་བ་གཉིས་པ་ཚུན་ཆད་དུ་སྟོང་བའི་ལས་ལྟ་བུ་ནི་གཉིས་པ་དང་། གླུ་བ་གསུམ་པ་པན་
ཆད་ལ་སྟོང་བའི་ལས་ནི་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས། རྫོགས་

བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་གསུམ། རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་ཡང་འཕེན་བྱེད་དགོ་བས་འཕངས་ཤིང་། རྫོགས་བྱེད་དགོ་བས་རྫོགས་པ། འཕེན་བྱེད་མི་དགོ་བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་མི་དགོ་བས་
རྫོགས་པ། འཕེན་བྱེད་དགོ་བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་མི་དགོ་བས་རྫོགས་པ། འཕེན་བྱེད་མི་དགོ་བས་འཕངས་

ཤིང་རྫོགས་བྱེད་དགོ་བས་རྫོགས་པ་དང་། འཕེན་བྱེད་དགོ་བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་འདྲེས་མས་རྫོགས་པ། འཕེན་བྱེད་མི་དགོ་བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་འདྲེས་མས་རྫོགས་པ་དང་
དུག་ཡོད་དེ། བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་བདེ་བ་ཤས་ཆེར་སྟོན་པ་དང་པོ་དང་། ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྦྱུག་བསྔལ་ཤས་ཆེར་

སྟོད་པ་གཉིས་པ་དང་། བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཤས་ཆེར་སྟོད་པ་གསུམ་པ་དང་། ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་བདེ་བ་ཤས་ཆེར་སྟོད་པ་བཞི་པ་དང་། བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་བདེ་སྤྱག་འདྲེས་མར་
སྟོད་པ་ལྔ་པ་དང་། ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་བདེ་སྤྱག་འདྲེས་མར་སྟོད་པ་དྲུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁམས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན།

བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་གསུམ། འདོད་པའི་བདེ་འགྲོའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་པོ་དང་། ངན་འགྲོའི་ཕུང་པོ་
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམས་གཉིས་པ་དང་། ཁམས་གོང་མའི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམས་གསུམ་པ་ཡིན། ཡང་

ལས་ལ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན། །བརྒྱག་ལ་རྣམ་སྤྲིན་བརྒྱག་པའི་ལས། དཀར་ལ་རྣམ་སྤྲིན་དཀར་བའི་ལས། དཀར་བརྒྱག་ཏུ་འགྱུར་ལ་རྣམ་སྤྲིན་དཀར་བརྒྱག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལས། མི་
བརྒྱག་ཅིང་དཀར་ལ་རྣམ་སྤྲིན་མི་འགྱུར་ཞིང་ལས་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ལས་དང་བཞི། མངོན་པ་གོང་མ་བ་རྣམས་ནི།

དང་པོ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་དོན་གཅིག གཉིས་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བའི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། སྦྱོར་བ་དཀར་ལ་བསམ་པ་བརྒྱག་པའི་ལས་དང་། བསམ་པ་དཀར་ལ་སྦྱོར་བ་བརྒྱག་པའི་
ལས་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན། བཞི་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་ལས་བརྟུས་ལས། བརྒྱག་ལ་

@75A ༄། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་བརྟག་པའི་ལས་གང་ཞིན། གང་མི་དགོ་བའོ། །དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་དཀར་བའི་ལས་གང་ཞིན། ཁམས་གསུམ་པའི་དགོ་བའོ། །དཀར་བརྟག་ཏུ་
གྱུར་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་དཀར་བརྟག་ཏུ་འགྱུར་པ་གང་ཞིན། གང་འདོད་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་འདྲེས་མ་སྟེ།

བསམ་པས་བརྟག་ལ་སྒྱུར་བས་དཀར་བའམ་སྒྱུར་བས་བརྟག་ལ་བསམ་པས་དཀར་བའོ། །མི་བརྟག་ཅིང་དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མི་འགྱུར་ཞིང་ལས་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ལས་གང་ཞིན།
སྒྱུར་བ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་རྣམས་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་འོག་མ་པ་

རྣམས་ན་དང་པོ་དང་བཞི་པ་གཉིས་གོང་མ་དང་མཐུན། གཉིས་པ་གཟུགས་ཁམས་པའི་དགོ་བའི་ལས་ལ་བྱེད། གསུམ་པ་འདོད་པའི་དགོ་མི་དགོ་འདྲེས་མར་སྒྱུད་པའི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དེ།
མཛོད་ལས། དཀར་བརྟག་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གི། ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །མི་དགོ་གཟུགས་དང་འདོད་གཏོགས་

པའི། །དགོ་བ་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན་དུ། །བརྟག་དང་དཀར་དང་གཉིས་ཀའི་ལས། །དེ་ཟད་བྱེད་པ་ཟག་མེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལས་ལ་རྣམ་གངས་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེན།
སྒྲོམ་པའི་ལས། སྒྲོམ་མིན་གྱི་ལས། བར་མའི་ལས་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཡང་། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ། བསམ་གཏན་གྱི་

སྒྲོམ་པ། ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དང་གསུམ། དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སློང་སེམས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་པོ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉིར་བསྒྲུགས་གཉིས་པ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སློག་གཙོད་འདོད་ཀྱི་ལས་དེ་སྒྲོམ་མིན་གྱི་ལས་དང་། བར་མའི་ལས་

ལ་ཡང་དགེ་བའི་བར་མ་དང་། མི་དགེ་བའི་བར་མ་གཉིས། གཤམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སློག་གཙོད་སློང་འདོད་ཀྱི་སེམས་པ་དང་པོ་དང་། དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སློག་གཙོད་འདོད་ཀྱི་སེམས་པ་དེ་
གཉིས་པ་ཡིན། སོ་སྒྲེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སེམས་བྱང་སེམས་པ་ཡིན་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཡིན་

པས་བྱབ་ཟེར་ན། ཉོན་ཐོས་སྒྱུར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྒྲོམ་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་
ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་འཁོར་བའི་རྒྱ་བྱེད་པར་

@75B ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེས་
འཁོར་བའི་རྒྱ་མ་བྱེད་པར་ཐལ། སོ་སྒྲེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དང་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྟ་བུ་རྣམས་པར་དག་པ་གསུམ་མ་

གཏོགས་སོ་སྐྱིའི་དགོ་བ་པལ་ཆེ་བས་འཁོར་བའི་རྒྱ་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་རྣམ་བཅད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་ཏོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མི་བྱེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་ཏོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་ཇི་ལྟར་སྒོར་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་

སྐྱེ་བའི་རྣམ་པ་བཅོམ་པའི་སྒོ་ནས་སྒོར་། སྤྱག་བསུལ་རྣམས་དངོས་སུ་སྒོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སངས་འཕགས་ཀྱིས་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་སྤངས་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ཟག་མེད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཀྱིས། །གཡུང་རྒྱུད་ཕྱིར་ན་གྲ་བ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་

དེ། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ་རྒྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པོ་དེ་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཅེར་བྱ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་སྤྱག་བསུལ་རྒྱ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྤྱག་བསུལ་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། དབང་སྤྱག་རྟག་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒོའི་གཡོ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་

པར་འཛིན་པ་དང་། རང་བཞིན་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་འགྱུར་བར་འཛིན་པའི་ལོག་ཞུགས་བཞི་ཡོད་པས་དེའི་གཉིན་པོར་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་སོགས་བཞི་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞི་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ལྟར་དུ་བཟུང་ན་ཀུན་འབྱུང་ལ་སྒོར་འདོད་ཀྱི་སྒོ་མི་སྐྱེ་བས་

ནམ་པ་དེ་བཞི་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་བཞེན་ནས་དེ་ལ་སྒོང་འདོད་ཀྱི་སྒོ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། སོ་སྒྲིབ་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་སྤྱོད་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་ནམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་
ཅུ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནད་བཞིན། ཀྱན་འབྱུང་བའི་ནམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒྲིབ་བྱེད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དཔེར་ན། འབྲས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་བཞིན། རབ་དུ་སྒྲིབ་པའི་ནམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ལྷགས་བྱག་བསྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མཁལ་མའི་བྱག་གཟེར་བཞིན། སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོས་ཅན། རྒྱུན་ཀྱི་
ནམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་སྤྱོད་དུ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྤྱིག་པ་མི་དགོ་བ་བཞིན། གསུམ་^{@76A} ལྟེན། །པ་འགོག་བདེན་བཤད་པ་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། བྱེ་
བ་སོ་སོའི་དོན། རྒྱམ་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། རང་ཉིད་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ལམ་བདེན་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བྲལ་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ནམ་བུང་བདེན་པ།
འགོག་བདེན་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་

སྤྱིས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་ཀྱི་འགོག་པ་གཉིས། དང་པོ་དང་འགོག་བདེན་དོན་གཅིག་ སྤྱོད་ལམ་ཅེ་མོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁོང་ཁྲོས་
དགོ་ཅུ་གཅོད་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་གང་། །བྲལ་བའོ། །

ཞེས་དང་། སྒྱེ་ལ་གཏན་དུ་གོགས་བྱེད་པ། །འགོག་གཞན་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་པས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་འགོག་བདེན་ལ། དབྱེ་ན། ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་འགོག་བདེན་དང་།

ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་འགོག་བཤེད་དང་། རྒྱུ་མེད་ཀྱི་འགོག་བཤེད་དང་། རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་འགོག་བཤེད་དང་། ལྷག་

བཅས་ཀྱི་འགོག་བཤེད་དང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་འགོག་བཤེད་རྣམས་ཡོད་དེ། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བཤེད་དང་པོ། །དགྲ་བཅོམ་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བཤེད་གཉིས་པ།
བར་པ་གཉིས་མངོན་ཤེས་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛོགས་ སྤྲ་མའི་ལས་ཉོན་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྤྲ་བསྐལ་གྱི་

ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བཤེད་དང་། དེ་དང་མ་བཅས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བཤེད་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཐ་མ་གཉིས་སུ་འཛོགས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགག་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་དགག་བྱ་

བཤེད་འཛིན་ཀུན་བཏགས་བཀག་པའི་ཆ་དང་དེའི་སྤྲེང་གི་དགག་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་ཀ་འགོག་བཤེད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་དང་དེའི་སྤྲེང་དུ་
བུམ་པ་བཀག་ཅོམ་གཉིས་ཀ་བུམ་མེད་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་ལས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བུ་

ཞིན་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཉོན་མོངས་པ་མི་འབྱུང་བ་སྟེ་གང་དུ་འགོག་པ་དང་གང་གིས་འགོག་པ་དང་གང་འགག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་གྲངས་འདིས་ནི་དེ་

བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་གང་དུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་འགོག་པ་དེ། འགོག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་།

@76B ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲིང་ལས། དཔེར་ན་བྱམ་པ་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་དང་དེའི་སྟངས་གྱི་བྱམ་པ་བཀག་ཆ་གཉིས་བྱམ་མེད་ཡིན་པ་ལྟར་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེའི་སྟངས་
དུ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་བཀག་ཆ་གཉིས་ཀའང་འགོག་བདེན་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འདས་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་སྤངས་པས་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་

སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འགོག་བདེན་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་འབྲེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས།
འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་གཞིར་བབྱང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འབྲེད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གློ་བུར་གྱི་

དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་སོགས་སུ་བསྐྱབ་པ་གང་བྱས་ཀྱང་དོན་འདྲ་བར་མངོན་ནོ། །ཞེས་དང་། འབྲེལ་རྒྱུད་གྱི་རྒྱུ་ལ་མི་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐད་དུ་རྣམ་བཤད་
ལས་རྒྱུ་ལ་མི་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྤང་བྱའི་ས་བོན་དང་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུའི་ཆ་ཡིན་ཏེ། ལམ་བདེན་གྱི་བྲལ་

འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་བཞི་འགོག་བདེན་ལ་འདོམས་པའི་སྐྱབས་སུ། སྟོང་པ་ཉིད་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།

འགོག་བདེན་དང་དོན་དམ་བདེན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། འགོག་བདེན་

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་སྒྲིབ་ནི་མཐའ་མ་ཆོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་འགོག་བདེན་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པས་བྱབ་པར་འདོད་པ་འགོག་
པ་ཡང་མ་ཡིན། བོད་དུ་ཐལ་འབྱུང་པའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར། བོད་དུ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་

འགོག་བདེན་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པས་བྱབ་པར་འདོད་པ་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲ་བའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འགོག་བདེན་དང་བདག་
མེད་སྤྱོད་མེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་

དགག་གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་ལྟར་དུ་དགག་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་བཀག་པའི་བཀག་བྱ་དང་དགག་གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་མེ་གཉིས་ཀ་འགོག་
བདེན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་རགས་སོགས་ལ་སྒྲུབ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས། ལྷ་རིའི་བྱ་སྟོང་

@77A ༄། །པ་ཉིད་མི་སྐྱེ་མི་འགག་ཅིང་། ཞེས་དང་། འབྲེལ་པར། འགོག་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་པའི་ཐད་དུ་

སློབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་མཐའ་ཞི་བ་ཉིད་ཅེས་བཤད་པ་གང་ཞིག དེ་ལྟར་

བཤད་པ་ལ་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དེས་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་སྟོར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་གཞལ་བྱར་བྱུར་པའི་འགོག་བདེན་ཡོད་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་གཞལ་བྱར་བྱུར་པའི་ཆོས་སྐྱའི་མིང་ཅན་གྱི་འགོག་བདེན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྐབས་འདིར་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་ས་བཙུའི་མཉམ་གཞག་ལ་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ཆོས་སྐྱ་མཐོང་བ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་
དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། འགོག་བདེན་དོན་དམ་པར་འདོད་ན་དེ་ལྟར་རིགས་མོད་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་མངོན་

སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་སུ་འཇལ་བ་ནི་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་ལམ་ན་མཉམ་རྗེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འབྱུར་བ་ཡོད་པར་
ཐལ་བ་དང་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་བྱི་མ་ཟད་པར་སྤངས་པར་ཐལ་བ་དང་། རྫོགས་སྒྲིན་སྤངས་གསུམ་མ་བྱས་

པར་བྱང་རྩབ་སེམས་དཔས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་ནི་སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་

གིས། ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་རྣམས་ལ། ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། ཆོས་སྐྱའི་མིང་

ཅན་གྱི་འགོག་བདེན་མཐོང་བ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ཁས་སྦངས་པ་དང་འགོག་བདེན་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པས་བྱབ་པར་འདོད་པ་ལ་རིགས་པ་གསུམ་གྱིས་གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
ཇི་ལྟར་གཞོད་ན། དེས་གཞོད་དེ། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱར་བྱུར་པའི་འགོག་

བདེན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགོག་བདེན་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁེས། དེ་ལྟར་ན། རང་ལུགས་ལ་རྣམ་པའགྲུབ་ཀྱི་ལུང་དེས་མི་གཞོད་དེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་
རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་སྐྱའི་ཐ་སྙད་བྱས་པའི་འགོག་བདེན་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཡང་ཁས་མ་

@77B སྦངས། ཆོས་སྐྱའི་མིང་ཅན་གྱི་འགོག་བདེན་རྟོགས་པར་ཁས་མ་སྦངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་འགོག་བདེན་གྱིས་མ་བྱབ་པར་ཐལ། སྐྱག་བདེན་ལ་དེའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱབ། མ་བྱུབ་ན། དེར་ཐལ། སྐྱག་བདེན་གྱི་སྟོང་གི་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་པོ་དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱག་བདེན་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱག་བདེན་གྱི་སྟོང་གི་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་སྐྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྟོང་གི་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ་སྐྱག་བདེན་གྱི་

རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་ལམ་གྱི་ཤེས་རྣམ་དང་། དེའི་སྒྲོང་གི་སྒྲོང་བདག་མེད་གཉིས་པོ་དེ་སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་

དམིགས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་ལམ་དེའི་དོན་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲི་མེད་བཙུ་བྱ་གཞན་ན་མེད། ཅེས་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ལ་མི་རྟག་སོགས་བཙུ་བྱ་ལས་གཞན་མེད་པར་རྩོད་པའི་ལན་
དུ། དེ་ལས་གཞན་པའི་བདག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་དམིགས་ཚུལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགོག་བདེན་གྱི་སྒྲོང་གི་ངེས་འབྱུང་གི་

རྣམ་པ་དེའི་སྒྲོང་གི་ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་གྲང་། ངེས་འབྱུང་མ་ཡིན་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། ངེས་འབྱུང་ཡིན་ན་ངེས་འབྱུང་གི་སྒྲོ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་མེད་མུང་འདས་དེ་ངེས་
པར་འབྱུང་བ་དང་། སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་གྲིམས་དེ་ངེས་པར་འབྱུང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཚུལ་གྲིམས་

ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཞེས་གསུང་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རྣམ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། འགོག་པ་ཞི་བ། གྲུ་མོ་པ། ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་
པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞི་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་པ་འགའ་ཞིག། ཐར་པ་ཡི་མེད་དུ་

འཛིན་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་། གྲུ་མོ་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་གྲུ་མོ་པའི་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་ལན་ཅིག་

བཏུས་ལས། ལམ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞིན། ལམ་གང་གིས་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་སྤང་

བ་དང་། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ལམ་སྒྲོམ་པ་སྟེ་འདི་ནི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྟུས་པའོ། །ཡང་ལམ་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ཚོགས་གྱི་ལམ་དང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་
ལམ་དང་། སྒྲོམ་པའི་ལམ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཙོ་འཁོར་གྱི་བྱུང་པར་འཐད་དེ་

དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འདི་ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་སྐབས་གྱི་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་
བཞི་ཡོད་དེ། ལམ། སྐྱབ་པ། རིག་པ། རེས་འབྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞི་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྒྱ་མཚན་

ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་པ་ཁ་གཅིག་གིས། ཐར་ལམ་ཡེ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་ཉོན་མོངས་གྱི་གཉིན་པོར་མི་རིགས་པར་འཛིན་པ་དང་། ཟག་བཅས་གྱི་བསམ་གཏན་
འགའ་ཞིག་ཐར་ལམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་གཏན་ཟད་བྱེད་པའི་ཐར་ལམ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ཞུགས་བཞི་ཡོད་

པས་དེའི་གཉིན་པོར་ལམ་རིག་པ་སོགས་བཞི་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་དུ་བཟུང་ན་ཐར་ལམ་ལ་བསྒྲོམ་

འདོད་ཀྱི་སྒོ་མི་སྐྱེ་བས་ལམ་རིག་པ་སོགས་སུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་བསྟེན་བྱར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་

@78B པ་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་འཕགས་
རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉིན་པོ་རིགས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་གནས་རྩིས་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་སྐྱབ་པའི་འཕགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རེས་འབྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱག་བསྐྱེད་གཏན་ཟད་པར་བྱེད་པའི་འཕགས་
ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་རྣམ་པ་སྒྲོམ་རྩིས་ལ། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པའི་རྩིས་ཡོད་དེ། ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་

འདི་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། འཁོར་བ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉིས་དམིགས་བསམས་པའི་སྒྲོན་ས་སྐྱག་བསྐྱེད་བ་དང་། དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་
པ་དང་། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་བདག་དུ་མ་གྲུབ་པའི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་བསམས་པའི་སྒྲོན་ས་སྐྱག་བདེན་ཤེས་བྱར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་

བྱེད། དེ་ནས་སྐྱག་བསྐྱེད་དེའི་རྒྱ་ཡོད་མེད་བརྟགས་པ་ན་ལས་ཉོན་གཉིས་དེའི་རྒྱར་ཤེས་ཏེ། དེ་གཉིས་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ་རྒྱེན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲོན་ས་ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་

རིམ་ཤེས་པར་བྱེད། དེ་ནས་སྤྱག་ཀུན་དེ་གཉིས་འགོག་པའི་འགོག་པ་དེ་ཉིད། འགོག་པ་ནི་བ་གྲའོམ་པ་ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞིར་

བསམས་ཏེ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་རྒྱས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད། དེ་ནས་འགོག་བདེན་དེ་ཉིད་འཐོབ་བྱེད་གྱི་ལམ་གང་ཡིན་བརྟགས་པ་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལམ་རིག་པ་སྦྱབ་པ་
ངེས་འབྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞིར་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་བྱར་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སེམས་གཞན་དུ་མ་གཡངས་པ་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་

བསྒོམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། སྦྱོང་འཇུག་ལས། བརྒྱས་བརྗོད་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་སོགས། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྦྱད་བྱས་ཀྱང་། །སེམས་གཞན་གཡངས་པས་བྱས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་རིགས་པས་དོན་
མེད་གསུངས། །ཞེས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་སྒོམ་པའི་མདོ་ལས། རིགས་གྱི་བྱ་རྣམ་གྲངས་འདིས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་

དཔའ་རྣམས་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་འབྱུང་བ་གང་ཅི་ཡང་རུང་། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་མ་གཡངས་པའི་སེམས་གྱི་དོན་དང་ཆོས་ཡང་དག་པར་བསམས་པ་ལས་
བྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྒོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་འཁོར་

@79A ༄། །བའི་ཉེས་དམིགས་སྒོ་དུ་མ་ནས་ཡུན་རིང་དུ་བསམས་པ་ལས་འཁོར་བ་མཐའ་དག་མེ་འབར་བའི་རྒྱབས་ལྟར་མཐོང་སྟེ་སྤྱག་ཀུན་ཉི་བར་ནི་བའི་ཐར་པ་འཐོབ་འདོད་གྱི་སྒོ་

ལྷགས་བླ་སྒྱེས་ཏེ། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བསྐྱབ་གསུམ་ཉམས་སུ་བྱངས་པ་ལས་འཁོར་བ་ལས་གོལ་བའི་

གོལ་བ་མུང་འདས་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་གོལ་བའི་གོལ་བ་མུང་འདས་ལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་བསྐྱེད་པ་ལ་
འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་དགོས་པ་གང་ཞིག ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་

ལས་སྒྲོབ་པར་འདོད་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གང་ལ་འདིར་སྒྲོ་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཞི་གུས་ག་ལ་
ཡོད། །རང་བྱིམ་ལ་གཞན་སྤྱིད་པ་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༥ སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དགོན་མཆོག་གསུམ། །ཞེས་པའི་

སྐབས་སུ། གྱེ་བླ་ཏུ་སྒྲོ་བའི་ལྷགས་ལའང། ཐེག་ཆེན་པའི་ལྷགས་ལའང་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གྱེ་བླ་སྒྲོ་བ་ནི་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་མི་སྒྲེ་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་འཁོར་དང་
བཅས་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་གཟུགས་སྒྲོ་གཉིས་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང་།

སྒྲོབ་པ་འཕགས་པ་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་མི་སྒྲེ་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་འཁོར་དང་བཅས་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ། དེ་དག་འདུན་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་ཡིན་པས། དག་འདུན་དགོན་

མཆོག་དང་། སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་འཕགས་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་གསུམ་

ལ་སྐྱབས་འགོ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་དག་འདུན་བྱེད་པའི་ཆོས། །མི་སློབ་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་། །ཕྱ་ངན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་སངས་རྒྱས་
དགོན་མཆོག་མ་ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ནི་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་དེ་གཉིས་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་

པའི་བྱེད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལོངས་སྐྱའི་ཐ་སྟད་མི་བྱེད་ཀྱང་གཟུགས་སྐྱའི་ཐ་སྟད་བྱེད་དེ། ལུང་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་ཡང་ནས་ཡང་དུ་མཐོང་མོད་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་བཟླ་བའི་ཕྱིར་འདོད་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་^{SH'AKYA} ཐུབ་པའི་ལུས་ནི་སྐྱ་ག་བདེན་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་རྒྱལ་པོ་དོན་གྲུབ་གཉིས་ལུས་རྟེན་

@79B གཅིག་པ་གང་ཞིག །རྒྱལ་པོ་དོན་འགྲུབ་དེ་སོ་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ལུས་རྟེན་དེ་མ་དོར་བར་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་
བོ་ཡིན་ཀྱང་ང་མི་འཆི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་^{SH'AKYA} ཐུབ་པའི་ལུས་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པས་སྟོན་

པ་^{SH'AKYA} ཐུབ་པ་ལ་གཞོད་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན། རྟེན་མིག་ལ་གཞོད་པས་བརྟེན་པ་མིག་ཤེས་ལ་གཞོད་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་ལའདད་པ་ལ། སྐྱབས་

གསུམ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ལའད། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་གསུམ་ངོས་བཟུང་། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་

ཀྱི་བྱད་པར་ལའད། སྐྱབས་འགྲོའི་རྣམ་གཞག་བྱེ་བྲག་དུ་ལའད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། རྒྱུའི་སྐྱབས་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ག་ལ་སྐྱབས་
སྟེ་འགྲོ་ཡང་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་

དགོན་མཆོག་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དོན་དུ་གཉེར། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་མཆོད་པ་སོགས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་མོས་པས་དབང་དུ་བྱས་ནས་སངས་
རྒྱས་དགོན་མཆོག་སྐྱབས་སྟེ་བཞག་ རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཐོབ་བྱའི་

གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དོན་དུ་གཉེར། ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་མཆོད་པ་སོགས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་དགོན་མཆོག་དེའི་སྐྱབས་སྟེ་བཞག་ ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་
ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དོན་དུ་གཉེར། ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་

ཀྱིས་དེ་ལ་མཆོད་པ་སོགས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབས་སྟེ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བྱང་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དུ་རང་

གནས་གསུམ་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། འབད་ཚེ་ལ་དང་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ལྷན་གྱིས་བྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་

དང་། སྒྲ་རྟོག་སོགས་གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་མི་རྣམས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་རྣམས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན། སྤྱི་མ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་

གླ་མ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་བྱབ། །གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །མཁྱེན་དང་བརྩེ་དང་རྣམས་པར་ལྡན། །དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ཡིན་ན་འདུས་མ་བྱས་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་ཡིན་པས་མ་བྱབ་སྟེ། དེ་བཞིན་གྱི་སྒྲ་མཁྱེན་

བརྩེའི་ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྡན། རྣམ་མཁྱེན་སྒྲི་འཇིག་གནས་གསུམ་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འགོག་ལམ་གང་རུང་གིས་བསྐྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་བྱང་བདེན་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དགོན་མཆོག་གི་མཆོན་ཉིད། དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ། རྟོག་གའི་སྒྲོས་སུ་བཞིར་

བསམ་དུ་མིད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་ཉོན་གཉིས་ཅི་རིགས་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྩལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཅི་རིགས་མིད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅི་རིགས་གྱིས་དག་

པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་གཉིན་པོ་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དང་པོ་

@80B གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་གང་ཞིག་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་འགོག་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་གང་གིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ལམ་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་།
ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། །དག་གསལ་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་གྱིས། །གང་

ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་པོ་གང་རུང་དང་ལྷན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་དང་ལྷན་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན། ཇི་སྟེད་

པ་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན། ནང་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཡོན་ཏན། ཆགས་སྒྲིབ་ཅི་རིགས་སྤངས་པ། ཐོགས་སྒྲིབ་ཅི་རིགས་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།
དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རིགས་པའི་ཡོན་ཏན། ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར།

རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། །སྒོ་ལྷན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས། །སྒྲ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་

ལ། ལམ་གྱི་བགོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐབས་གནས་མཐར་ཐུག། འོན་དམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བགོད་པ་མཐར་མ་ཕྱིན་

པའི་སྐབས། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག། འོན་དམ་པའི་སྐབས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཆོས་སྐྱེ་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་
ནམས་དོན་དམ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ། བགོད་པ་མཐར་མ་ཕྱིན་བར་དུ་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པ་ན་དེ་ལ་

བསྟོས་མི་དགོས་པའི་རྫིངས་ལྟར་སྤང་བར་བྱ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཁུན་པ་ནམས་དོན་དམ་པའི་
སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ། གཟིགས་ངོར་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བུལ་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་དྲི་མ་མཐའ་དག་མ་སྤངས་པས་དེར་སྤང་དང་དེ་སྟོང་ཆོགས་

པའི་བརྒྱན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ནས་དོན་དམ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ། སྤུག་ཀུན་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་དགྲ་
བཅོམ་པ་ནམས་དོན་དམ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་གཤེད་མས་རལ་གྱི་གདེངས་^{@81A} ༡༡། །པ་ལྟར་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། སྤངས་ཕྱིར་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། །མེད་ཕྱིར་འཇིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་ནམས་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཆོགས། །གཏན་གྱི་སྐབས་མཆོག་མ་ཡིན་
ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་གི་ཆོས་

ཡིན་ན་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། སངས་འཕགས་ཀྱི་བྱགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་གི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག་ཉན་རང་གི་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། བཅ་རིག་རྒྱན་ཆད་པའི་མུང་འདས་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འབྱུང་གི་རྟགས་བསལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་སོང་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ མཐར་ཐུག་གི་ཆོ་ན་མེད་པས་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ མེད་དགག་
གཏན་ཆོགས་སུ་བྱས་ནས་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། རང་ལུགས་ལ་ཡང་ངེས་པར་ཁས་ལེན་

དགོས་པའི་ཉན་རང་གི་ལྷག་མེད་མུང་འདས་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པ་སྐྱབས་སུ་བབས་ཀྱི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དང་བཀལ་ལན་བྱེད་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་གྱང་། འགྲེལ་པ་ལས། ལམ་དེས་རྟོགས་པའི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་མར་

མེ་རྒྱན་ཆད་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་རང་ལུགས་ལ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཉན་རང་གི་ཐེག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ལྷག་མེད་མུང་འདས་དང་། མར་
མེ་ཤི་བའི་དཔེ་ཡང་བྱུང་པ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉར་ཞིའི་དབྱིངས་ལ་རང་གི་བསམ་ངོ་ལ་བསྟེན་ཏེ་སྤྲོད་

མི་ལྔ་བའི་ཚུལ་གྱི་མཉམ་པར་གཞག་པ་ན་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པའི་སྤང་བ་རྒྱབ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་སྤྱི་པའི་འདོད་པས་བཏགས་པའི་བེམ་རིག་རྒྱན་ཆད་པའི་ལྷག་མེད་
སྤང་འདས་ལ་བྱེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། དེར་

ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱོད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་ན། མཐར་
ཐུག་གི་སྐྱབས་ལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་མ་ཆང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་

@81B བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་ལམ་གཉིས་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིན་པ་དང་། སྐྱོབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་སྐྱེ་དེའི་མཐར་ཐུག་
པར་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་འགོ་བ་ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། །ཐུབ་པ་

ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅན་ཕྱིར། །ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱེ་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ། གཞུགས་སྐྱེ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་
སྐྱེ་ཡིན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང་། དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང་། ཆོས་དགོན་མཆོག་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་
དགོན་མཆོག་དང་། དོན་དམ་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་གཉིས་ཡོད་པ་ནས། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བར་ལ་སྒྲུབ་བ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་

ཀུན་རྫོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ ལམ་བཤེན་དོན་དམ་པའི་
ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་པའི་དགོན་འདུན་དགོན་མཆོག་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་

བཤེན་རྣམས་དོན་དམ་པའི་དགོན་འདུན་དགོན་མཆོག་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཉོགས་པ་སྐྱེ་བྱུང་གི་རྣམས་པ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཁམས་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་
རིགས་དོན་དམ་པའི་ཁམས་དང་། གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་། ལྟོབས་

སོགས་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སོགས་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡོན་ཏན། འཕྲིན་ལས་དོན་དམ་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། གསུང་
རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་ཁམས་དང་བྱང་

རྒྱལ་དང་། ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་འཕྱིན་ལས་ཐ་མ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ནི་མདོར་བསྟན་ན། རྟོ་རྩེ་ཡི་ནི་གནས་བདུན་འདི་དག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རྒྱབས་
འགྲོའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བ། ཡུལ་གང་ལ་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བ། ཇི་ཙམ་གྱིས་

@82A ལྟོ། རྒྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚད། རྒྱབས་འགྲོའི་ངོ་བོ། འདྲེ་བ་བསྟན་བྱ་དང་བཅས་པ། རྒྱབས་སུ་སོང་བའི་པན་ཡོན། དཀོན་མཆོག་གི་སྤྱོད་ན་བཤད་པ་དང་དུག་ དང་པོ་ནི།
འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྤྱག་བསྟེན་གྱིས་མནར་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་སྦྱོབ་པའི་རྣམས་པ་དཀོན་མཆོག་ལ་

ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་དེ་མེད་ན། རྒྱབས་སུ་འགྲོ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་མི་འབྱུང་། ཕྱི་མ་དེ་མེད་ན་རྒྱབས་ཡུལ་ལོག་པར་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་རྒྱབས་འགྲོའི་ཡུལ་ལ་སྟོན་སྟེ་གསུང་མ་ཡོད་ཀྱང་། ཐར་འདོད་ཀྱི་སྦྱོས་བྱ་རྣམས་ཀྱི་

རྒྱབས་འགྲོའི་ཡུལ་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱབས། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཐད་དེ། སྤེལ་མར་བསྟོད་པ་ལས། གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནི། རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་རྣམ་པར་གནས། །

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་མི་ཟད་པའི། རྒྱ་སྤོན་གྱི་ནི་ལུས་ཟོས་པ། ཇི་རིང་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། གང་ལ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱན། གཏན་ནས་ཡོང་ཡེ་མི་མངའ་ཞིང་། གང་ཞིག་
ལ་ནི་ཡོན་ཏན་ཀྱན། རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་གནས་བྱུང་པ། གལ་ཏེ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། ཇི་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་འགོ་ཞིང་། ཇི་བསྟོད་དེ་ནི་

བཀུར་བ་དང་། ཇི་ཡི་བསྟན་ལ་གནས་པ་རིགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཇི་ཙམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚད་ཀྱང་ཡོད་དེ། ལེགས་ཉེས་གང་བྱུང་ཡང་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་སྟོ་
སྟོས་འཆར་རྩས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཡུལ་གཞན་ལ་དཔུང་གཉིན་དུ་རེ་སྟོས་འཆར་རྩས་པའི་སེམས་པ། སྐྱབས་

འགོའི་ངོ་བོ་ཡིན། ལྷ་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྐྱབས་འགོ་པལ་པ་དང་། བྱད་པར་ཅན་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལྷ་སོགས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་སྐྱབས་འགོ་ལྷ་བྱ་ཡིན། དགོན་མཆོག་ག་
གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དཔུང་གཉིན་དུ་རེ་སྟོས་འཆར་བའི་སེམས་པ། སྐྱབས་འགོ་བྱད་པར་ཅན་

གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྐྱེས་བུ་གསུམ་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྐྱབས་འགོ་གསུམ་ཡོད། རང་ཉིད་ངན་སོང་གི་སྐྱབས་འགོ་བའི་སྐྱབས་འགོ་ལྷ་བྱ་ཡིན། འཇིགས་ནས་དེ་ལས་སྟོབ་པའི་རྩས་པ་དགོན་མཆོག་ལ་
ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དཔུང་གཉིན་དུ་རེ་སྟོས་འཆར་བའི་སེམས་

@82B པ། སྐྱེས་བུ་རྩུང་ཏུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྐྱབས་འགོ་དང་། རང་ཉིད་འཁོར་བ་མཐའ་དག་གི་སྐྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་འཇིགས་ནས་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་རྒྱས་པ་དགོན་མཆོག་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་
ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་རང་སྟོབས་གྱིས་དཔུང་གཉིན་དུ་རེ་སྟོས་འཆའ་བའི་སེམས་པ། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་

སྐྱབས་འགོ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་མནར་བར་མཐོང་ནས་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་རྒྱས་པ་དགོན་མཆོག་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་
གང་རུང་ལ་རང་སྟོབས་གྱིས་དཔུང་གཉིན་དུ་རེ་སྟོས་འཆའ་བའི་སེམས་པ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྐྱབས་འགོ་ཡིན།

དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་འགོ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་སྐྱབས་འགོ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བྱུང་ལ་འགོད་
པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་སྐྱབས་འགོ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་བྱུང་པར་དང་

ཐུན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཀུན་ཏུ་འགོ་དང་ཁས་ལེན་རྫོགས་དང་ཟིལ་གཞོན་དང་། དབྱེ་བའི་རང་བཞིན་དོན་རྣམས་བཞི་ཡི་བྱུང་པར་གྱིས། ཐེག་པ་མཆོག་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་སྐྱབས་རབ་
སོང་བ་གང་། །དེ་ཉིད་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་རྣམས་གྱི་མཆོག་ཅེས་བྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱ་ལ་སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་

དང་། ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱལ་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་དབང་ཕྱུག་སོགས་ལྟ་གཞན་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགོ་བ་དང་། ཆོས་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་
སོང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་འཛོལ་སྤྲོད་བ་དང་། དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་གྲོགས་སྤྱིགས་སོགས་དང་མི་འགོགས་

པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་དག་བསྐྱེན་ཏེ། །ནམ་དུ་འང་ལྷ་ནི་གཞན་དག་ལ། །སྐྱབས་སུ་སོང་བ་མ་ཡིན་
ནོ། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་འགོ་བ། །འཆོ་ཞིང་གཞོན་པའི་སེམས་དང་བྲལ། །དག་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱབས་འགོ་བ། །ལྷ་སྤྱིགས་ཅན་དང་

འགོགས་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱབ་གཞུགས་རི་མོར་བྱིས་པ་སོགས་ལ་ལེགས་ཉིས་གྱིས་དབྱད་མི་བརྟགས་
ཤིང་། འོ་རྒྱལ་སར་མི་བཞག་པར་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། བཤེས་སྤྲིང་ལས། ཇི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྐྱབ་གཞུགས་ཤིང་

@83A ༄། །ལས་ཀྱང་། བཀྲིས་པ་ཅི་འདྲར་རུང་ཡང་མཁས་པས་མཆོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཡོད་དེ། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱབས་
སུ་འགོ་བ་དང་། དུས་རྟག་ཏུ་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉིང་ངེ་འཇོན་གྱི་

ཀྱལ་པོ་ལས། ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། །འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་ཟས་རྟེན་གྱང་། །དེ་ལ་བྱིས་པས་བྱས་པ་ག་ཟོ་མི་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན་ཡོད་དེ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་རྒྱུད་པ་དང་། རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

ཉིན་བྱེད་པ་དང་། ངན་འགྲོའི་སྐྱེ་སྐོ་གཅོད་པ་དང་། བསྐྱེད་བའི་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་དང་། གནས་སྐབས་ལྷ་མིའི་ཕྱག་བྱེད་པའི་འོས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། བསོད་ནམས་སྤར་མེད་གསར་དུ་བསག་
པ་དང་། བསགས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མཐར་ཐུག་དགོན་མཆོག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

དང་། རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནམས་ནི་རྩོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྐྱབས་
འགྲོ་བ་དུན་ཅུ་པ་ལས། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །དེ་ནི་རྩོམ་བརྒྱུད་རྩ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ངན་འགྲོའི་སྐྱེ་སྐོ་གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་དག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སོང་བ། །དེ་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ་མི་འགྱུར། །མི་ཡི་ལུས་ནི་སྒྲངས་ནས་སུ། །དེ་དག་ལྷ་ཡི་ལུས་འཐོབ་
པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་དགོན་མཆོག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་སྟེ། སང་གས་ཉུས་པ་ལས། དད་པས་མི་ཁོམ་སྟོང་

བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ལ། དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིག་རྟེན་དུ་
འབྱུང་བ་དགོན་པ་དང་། གཡལ་ལ་སོགས་པའི་ངྷི་མས་དག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་དབུལ་བ་སེལ་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་

དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ནོར་མཆོག་ཡིན་པ་དང་། སྟོད་སྨྲད་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་དུ་
འབྱུང་བ་དགོན་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་དག་པ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་

@83B དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་པ་དང་། སྐབས་གནས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པ་དང་། སྟོད་སྨྲད་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། འབྱུང་བ་དགོན་
ཕྱིར་ངྷི་མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྡན་ཕྱིར་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི། །རྒྱན་གྱུར་ཕྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་ཕྱིར། །འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འགྲོའི་རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་འཐད་དེ། སྟོད་འཇུག་ལས། དེ་བས་རྒྱལ་བ་འགྲོ་བའི་མགོན། །འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་དོན་བརྩོན་པ། །སྟོབས་ཆེན་འཇིགས་པ་ཀུན་
སེལ་ལ། །དེ་རིང་ཉིད་ནས་སྐབས་སུ་མཆི། །དེ་ཡི་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཆོས། །འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་སེལ་བ་དང་། །བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་ཚོགས་ལ་ཡང་། །དེ་བཞིན་ཡང་དག་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བདག་ནི་འཇིགས་པས་རྣམ་སྐྱབས་ནས། །ཀུན་རྟུ་བཟང་ལ་བདག་ཉིད་འབྱུལ། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་བདག་ཉིད་
གྱི། །བདག་གི་ལུས་ནི་དབྱུལ་བར་བགྱི། །ཐུགས་རྗེས་སྤོད་པ་མ་འབྱུལ་བ། །སྤྱན་རས་གཟིགས་མགོན་དེ་ལ་ཡང་། །ཉམ་ཐག་ང་

རོས་འོ་དོད་འབོད། །སྤྲིག་ལྡན་བདག་ལ་སྐྱབ་རྟུ་གསོལ། །འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྤྲིང་པོ་དང་། །ས་ཡི་སྤྲིང་པོ་དག་དང་ནི། །ཐུགས་རྗེ་ཆེ་མགོན་ཐམས་ཅད་ལ། །སྐྱབས་འཛོལ་སྤྲིང་
ནས་འོ་དོད་འབོད། །གང་ཞིག་མཐོང་ནས་གཤིན་རྗེ་ཡི། །པོ་ཉ་ལ་སོགས་སྤང་བ་རྣམས། །སྐྱབས་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་འབྱར་བྱེད་པའི། །

དོ་རྗེ་ཅན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །སྤོན་ཆད་ཁྱོད་གྱི་བཀའ་ལས་འདས། །ད་ནི་འཇིགས་པ་ཆེ་མཐོང་ནས། །ཁྱེད་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ལགས་གྱི། །འཇིགས་པ་སྐྱར་རྟུ་བསལ་རྟུ་གསོལ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། །༥ ཤའི་དང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟའི། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐྱབས་སུ། །རྟེན་དང་། །རོ་བོ་དང་།

བྱེད་ལས། །ས་མཚམས། །དགོས་པ་བཤད་པ་དང་ལྔ། །དང་པོ་ལ་ལུས་རྟེན། །སེམས་རྟེན་གཉིས། །དང་པོ་ཡོད་དེ། །སྤྱན་དང་པོ་གཉིས་སོ་སྐྱའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད། །ཕྱི་མ་གསུམ་
འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་ཡོད་དེ། །དང་པོར་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ན་རང་གི་སེམས་རྟེན་

བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་ཅིང་། ཕྱིས་ནི་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག ཤེད་སྤྱན་ཡིན་ན། སྟོང་གསུམ་ཚུན་
ཆད་ཀྱི་གཞུགས་ཕྱ་རགས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་བྱུང་པ་དང་། ལྷའི་སྤྱན་ཡིན་ན་ནམ་མཁས་གང་བྱུང་གྱི་

@84A ལྟོ། །སེམས་ཅན་གྱི་འཆི་འཕོ་བྱེད་པའི་གཞུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱུང་པ་དང་། སྤྱན་ལྔ་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་
ལ་ཤྲི་ལས་ནི། སྤྱན་ལྔ་པོ་དེ་བསྟན་ན། གཞུགས་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་། དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་

དང་། ཀྱན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་བཞིར་འདུ་ཞིང་། དང་པོ་ལ་ཡང་། དཔག་ཚད་བརྒྱ་ནས་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གཞུགས་ཕྱ་རགས་
ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བྱེད་པའི་གཞུགས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་

པའི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཤེད་སྤྱན་དང་། ཕྱི་མ་ལྷའི་སྤྱན་དུ་འཛོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་བཞི་ཡང་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། གཞོད་འཛོམ་མཁན་པོས་ནི། གཞུགས་ཐམས་
ཅད་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ཤེད་སྤྱན། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་འཇུག་ཐམས་ཅད་ལྷའི་སྤྱན་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་

པའི་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲིན་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མ་བྱོན་པ་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་དགུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་དོན་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྒྲིན་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞོད་འཛོམས་ལས། གཟུགས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་པ་གོ། ཏིང་

ངེ་འཛིན་དང་སྟོམ་པར་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ནི་སྒྲིན་མིག་གོ། ཐམས་ཅད་མ་བྱོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གོ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་དགུ་པོ་
འདི་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་མིག་གོ། དོན་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཤེས་སྒྲིན་ཡིན་ན་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ནས་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱ་རགས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་བྱུང་། དེ་ཕན་ཆད་མི་མཐོང་བས་བྱུང་བཟེན། སངས་
འཕགས་ཀྱི་བྱུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་

རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིན་ལྷ་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་ཕྱིན་སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཤེས་སྒྲིན་མངའ་སྒྲུལ་མམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཙམ་ལྷན་འདས་མངའ་ལགས་སོ། །བདེ་
བར་གཤེགས་པ་མངའ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་ཉུས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་

@84B མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སེ་སྤྱིའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱིས་ཀྱི་ཤེས་སྤྲིན་ཆོས་ཅན། དཔག་ཚད་
བརྒྱ་ནས་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གཞུགས་སྤྲ་རགས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ། ཤེས་སྤྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་

མི་རྣམས་ཏེ། དེས་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྒྱུར་མཐོང་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཉི་སྤང་ལས། ཤེས་སྤྲིན་དེ་དཔག་ཚད་
བརྒྱ་ནས་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གཞུགས་སྤྲ་རགས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། ས་མཆམས་ངེས་པ་ཅན་དུ་

གསུངས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་སྤྲིན་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཚུན་ཆད་མཐོང་། དེ་ཕན་ཆད་མི་མཐོང་བའི་བྱང་ཆེན་ཀྱི་ཤེས་སྤྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་ཀྱི་ཤེས་སྤྲིན་ཀྱི་དཔག་ཚད་བརྒྱ་མཐོང་བ་ཡོད་དོ། །ཉིས་བརྒྱ་མཐོང་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོགས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱིས་ཀྱི་ཤེས་སྤྲིན་གྱིས། དཔག་ཚད་བརྒྱ་ནས་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གཞུགས་སྤྲ་རགས་རྣམས་མཐོང་ཞིང་། དེ་ཕན་
ཆད་ཀྱི་གཞུགས་སྤྲ་རགས་རྣམས་མི་མཐོང་སྟེ། དེ་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱིས་ཀྱི་དབང་ཤེས་གང་ཞིག དེས་རང་གི་བདག་འབྲས་ལས་གཞན་

པའི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྟོང་མི་རྒྱལ། སྟོང་གསུམ་པོ་དེ་དར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་བདག་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་གསུམ་པོ་དེ་ཆགས་འཇིག་
དུས་མཉམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྟོང་གསུམ་པོ་དེ་དབང་ཤེས་དེའི་བདག་འབྲས་ཡིན་ཏེ། ནང་དུ་དབང་ཤེས་ལྷ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

ཕྱིའི་གཞུགས་སྐྱེལ་སོགས་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉི་སྒྲུང་ལས། དེ་ནི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡུལ་སོ་སོར་ངས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ། ཤེས་མིག་ནི་བདག་པོའི་འབྲས་བུའི་
ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ སྤྱན་དང་པོ་གཉིས་མིག་དབང་གཞུགས་ཅན་པ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་མ་རྣམས་ཤེས་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། སྤྱན་དང་པོ་གཉིས་གཞུགས་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་
གསུངས་པ་གང་ཞིག་ ལུགས་འདིར་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པས་གཞུགས་རྟོགས་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་

@85A ༄༄༅། །དེར་ཐལ། གཞོད་འཇོམས་ལས། གཞུགས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་མིག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྤྱན་དང་པོ་གཉིས་པོ་དེ་དབང་པོ་
གཞུགས་ཅན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷའི་སྤྱན་དེ་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ལྷའི་

མིག་ནི་སྒྲུལ་བ་དང་མ་སྒྲུལ་བའི་གཟུགས་ཕྱ་རགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་བསྐྱེམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མཉམ་པར་གཞག་པའི་སས་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་ཕྱེང་ལས། དེས་ན་ཤེད་མིག་གྲང་མིག་དབང་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་ཟེར་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། ལུང་དང་པོ་དེའི་དོན་ནི། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་བྱུང་པའི་ལྷའི་མིག་དེ་གཟུགས་ཅན་དང་བ་ཡིན་པའི་དོན་དང་། ཕྱི་མའི་
དོན་ནི་མཛོད་ཀྱི་བཞེད་པ་བཟོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ལྷའི་སྒྲིན་ལ་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེས་ཀྱི་ལྷའི་

སྒྲིན་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷའི་སྒྲིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩས་ཏེ། སྒྱག་བདེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་གང་
གིས་དབང་པོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་དེའི་ཆོན་ས་མཚུངས་མི་མཚུངས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སོ་

སྐྱེས་འདོད་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སོ་སྐྱེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་དེའི་ཆོན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་པ་མཚུངས་པ་དང་།

འདོད་པའི་སོ་སྐྱེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་གཟུགས་ལ་བཟུང་བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སོ་སྐྱེས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཟུགས་ལ་བཟུང་བ་དེའི་ཆོ་ན། དབང་པོ་གཉིས་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་རང་སས་བསྐྱུས། དབང་

པོ་གཉིས་པོ་དེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སས་བསྐྱུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་སོ་སྐྱེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཟུགས་ལ་བཟུང་བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སོ་སྐྱེས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་མིག་དབང་ལ་

@85B བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་གཟུགས་ལ་བཟུང་བ་དེའི་ཆོ་ས་མཚུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཟུགས་ལ་བཟུང་བ་དེའི་ཆོ་ན། དབང་པོ་རྟེན་གྱི་ས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་

པོའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གྱི་དབང་ཤེས་རྣམས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབང་ཤེས་རྣམས་རྟོག་དཔྱོད་གྱི་ས་གང་ཞིག བསམ་གཏན་
གཉིས་པ་ཡན་ཆད་རྟོག་དཔྱོད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། གཉིས་པ་སོགས་ན་ལུས་མིག་དང་། རྣ་

བའི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་རིག་སྒོང་། གང་ཡིན་དེ་ནི་དང་པོར་གཏོགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བདུས་ལས། དེས་ན་ངི་དང་རོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཁམས་གྱི་ཟས་ལ་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་མ་གོང་མའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་འོག་མ་འོག་མའི་སས་བསྐྱས་

གྱི་མིག་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་། འོག་མའི་སས་བསྐྱས་པའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་གོང་མའི་མིག་ཤེས་མེད་དེ། དེ་རྣམས། རྟེན་བརྟེན་པ་མཆོག་དམན་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་
མིག་ཤེས་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཟུགས་སོགས་མཐོང་བ་མེད་དེ། མཛོད་ལས། མིག་གི་གོང་མའི་གཟུགས་མ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ལ། སྤྱན་ལྔའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་ རང་གི་གཞལ་བྱར་བྱུར་པའི་དཔག་ཚད་བརྒྱའི་གཟུགས་སྤྱ་རགས་མཐོང་བའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱན་དུ་བཞག་པའི་རབ་དུ་
ཕྱེ་བ། ཤེས་སྤྱན་གྱི་མཆོན་ཉིད། སྤྱན་ལྔའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་རང་གི་གཞལ་བྱར་བྱུར་པའི་འཆི་འཕོ་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་

གཟུགས་སྤྱ་རགས་མཐོང་བའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱན་དུ་བཞག་པའི་རབ་དུ་ཕྱེ་བ། ལྔའི་སྤྱན་གྱི་མཆོན་ཉིད། སྤྱན་ལྔའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་ རང་གི་གཞལ་བྱར་བྱུར་པའི་བདག་མེད་སྤྱ་རགས་གསུམ་པོ་
གང་ཡང་རུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱན་དུ་བཞག་པའི་རབ་དུ་ཕྱེ་བ། ཤེས་རབ་གྱི་སྤྱན་གྱི་མཆོན་ཉིད། སྤྱན་ལྔའི་

ནང་ཚན་གང་ཞིག་ རང་གི་གཞལ་བྱར་བྱར་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་ནོར་ལྷ་གྱི་རིམ་པ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱན་དུ་བཞག་པའི་རབ་དུ་ཕྱེ་བ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་མཚན་ཉིད།
སྤྱན་ལྷའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་ བདེན་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱན་དུ་བཞག་པའི་རབ་དུ་ཕྱེ་བ། @86A ཨྱ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་མཚན་ཉིད།
གསུམ་པ་བྱེད་ལས་བཤད་པ་ལ། སྤྱན་ལྷའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཤེའི་སྤྱན་གྱིས་ཡོངས་འཛིན་དང་རང་གི་གཞལ་བྱ་སོགས་གང་ན་གནས་པ་སོགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་།
ལྷའི་སྤྱན་གྱིས་གདུལ་བྱ་གང་ནས་འཆི་འཕོས་

ནས་འདིར་སྐྱེས་པ་དང་། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གང་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཤེས་པར་བྱེད། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་པར་བྱེད། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་གདུལ་བྱའི་དབང་པོའི་རིམ་པ་དེ་
ཤེས་པར་བྱེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་

དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ས་མཚམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཐོབ་སྐྱལ་ཅིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཤེའི་སྤྱན་ཚོགས་ལམ་དང་། ལྷའི་སྤྱན་སྒྲུབ་ལམ་དང་། ཤེས་
རབ་ཀྱི་སྤྱན་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡི་ཤེས་དང་། སངས་

རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་རྗེས་མཐུན་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་མཚན་ཉིད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོན་ལ་ཡོད། ལྷ་པ་ལ། སྤྱན་ལྷ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་བྱིང་

ལ་མི་འཛོག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་རང་དབང་དུ་འཇུག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ༥ རྩ་འཁྲུལ་དང་ལྷའི་རྩ་བ་དང་། ཞེས་

སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། རྟེན། རོ་བོ། །བྱད་པར། ས་མཚམས། དགོས་པ་བཤད་པ་དང་ལྔ། དང་པོ་ལ། ལུས་རྟེན། སེམས་རྟེན་གཉིས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་འཕགས་
གྱི་བར་གྱི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཡོན་ཏན་འདི་རྣམས་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་བསྐྱབ་

ཅེས་ན། ཕྱི་རོལ་པ་འཇམ། ཉན་ཐོས་སམ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འཇམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་རུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
གཞི་དག་པ་བ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྔ་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དག་པའི་བསམ་

གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མེད་པ་རྣམས་མངོན་པར་བསྐྱབ་པོ། །ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ལྔ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་ཟད་གྱི་
མངོན་ཤེས་དེ་ནི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡོན་

@86B ཏན་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་སམ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འཇམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་རུང་སྟེ། རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་བསྐྱབ་

པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རབ་མཐའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། ཚད་མེད་བཞི་དང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་

བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་རྣམས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་པ་བ་རྣམས་ནི། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྷོག་ཏུ་སྒྲིམ་པར་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ནས་འཕེལ་བའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་རྣམས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་ནི་ས་ཀྱན་གྱིས་མཐུན་བྱས། །འཕེལ་

བའི་རབ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མངོན་ཤེས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཀྱན་བཏུས་ལས། མངོན་ཤེས་དུག་ཀ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་
ནས་གསར་དུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་བརྟེན་པའི་དོན་ཡང་མཁར་གཞིང་ལ་རྒྱ་ཤུགས་བརྟེན་པ་དང་། ས་བོན་ལ་སྦྱ་གྲུ་

བརྟེན་པ་སྟེ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པར། ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དག་པ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་
སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན། མངོན་ཤེས་དུག་པོ་དེ་རྣམས་གནས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྐྱབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྩ་འཕུལ་གྱི་

མངོན་ཤེས་བསྐྱབ་པ་དེའི་ཆོ་ན་རང་གི་སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཡང་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་བསྐྱབ་པ་དེའི་ཆོ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་

ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྐྱ་ལྟ་བུ་རགས་ཀྱིས་བྱུང་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དེ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱོགས་

ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བས་བྱུང་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་བསྐྱབ་པའི་ཆོན་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་ལུས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སེམས་ཀྱི་འཕྲུག་པ་འདི་ལྟ་བུ་
འབྱུང་བས། གཞན་གྱི་ལུས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སེམས་ཀྱི་འཕྲུག་པ་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངོ་སྟུང་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མངོན་

ཤེས་བསྐྱབ་པ་དེའི་ཆོན་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཤེས་འགག་མ་ཐག་པ་ནས་ཉིང་འཆམས་སྦྱར་བའི་བར་ལུགས་ལྟོག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད། ཟག་པ་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས།
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མིད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོན་ནས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་ངག་ཟོན་ནས།

@87A ༄། །མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། །རྩི་ལྟར་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས། །མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་དམ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ། དོ་བོ་ལ། རང་གི་སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་

དག་པར་འགྱུར་བའི་རང་གི་གྲོགས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། མངོན་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན། རྩ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ནས་ཟག་པ་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་

བར་དུག་ཡོད། མངོན་ཤེས་དུག་གི་ནང་ཚན་གང་ཞིག སྤྱལ་སྤྱར་སྣ་ཚོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་མངོན་

ཤེས་སུ་བཞག་པའི་རབ་དུ་སྟེ་བ། རྩུ་འཕུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མངོན་ཤེས་དུག་གི་ནང་ཚན་གང་ཞིག རང་གི་བཞུལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཉོན་ཐྱིབ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་མངོན་ཤེས་སུ་བཞག་པའི་རབ་དུ་སྟེ་བ། ཟག་པ་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན། རྩུ་འཕུལ་

དང་། རྩུ་འཕུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། གཅིག་དུ་སྤྱར་ནས་མང་པོར་སྤྱལ་པ་དང་། མང་པོར་སྤྱར་ནས་གཅིག་དུ་སྤྱལ་པའི་རྩུ་འཕུལ་དང་། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་རྩུ་འཕུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་རྩུ་འཕུལ་དེ་ལ་སྤྱིས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ། ལས་སྟོབས་ཀྱིས་

ཐོབ་པ། སྤྱན་དང་སྒྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ། ཞིང་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་ནམ་པ་ལྔ་ཡོད་དེ། གཞོད་སྤྱིན་དང་ཤ་ཟ་ནམས་ཀྱི་རྩུ་འཕུལ་ནི་དང་པོ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་ལས་ལྷས་ཀྱི་རྩུ་འཕུལ་
དང་སྤྱིད་པ་བར་དོ་བའི་རྩུ་འཕུལ་གཉིས་པ་དང་། མ་བུའི་མདོངས་དང་རུས་སྤལ་གྱི་ཟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱན་འགའ་ཞིག་ལ་

བརྟེན་ནས་བསྐྱབས་པའི་རྩུ་འཕུལ་ནི་གསུམ་པ་དང་། གན་རྩ་མིའི་གཟུངས་ལ་སོགས་པའི་གཟུངས་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབས་པའི་རྩུ་འཕུལ་ནི་བཞི་པ་དང་། ཞིང་འགའ་ཞིག་དུ་

སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱི་རྩ་འཁུལ་ནི་ལྷ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། རྩ་འཁུལ་སྟུན་དང་སྒྲགས་དང་ནི། །ལས་ལས་སྐྱེས་དང་རྣམ་

པ་ལྟ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱད་པར་བཤད་པ། ཁ་ཅིག་ ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་དང་། མིག་གིས་མངོན་ཤེས་གཉིས་ལ་དབང་ཤེས་གྱིས་བྱབ་པ་དང་། ལྷག་མ་བཞི་ནི་ཡིད་
གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ཕྱི་མ་རྣམས་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་ལས།

@87B མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་ལྷག་རྣམས་དགེ་ ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབས་པའི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་
ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

སྟོམ་འཕྲུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སྟོམ་འཕྲུག་དགེ་བ་ཅེ་གཅིག་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་འཕགས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དང་། ལྷའི་རྣ་
བའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་དབང་ཤེས་སུ་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཡིད་ཤེས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། རྩ་ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་འཕགས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་མངོན་ཤེས་དུག་པོ་དེ་ཡི་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་བླ་མེད་ཡི་ཤེས་སྡེ་ཆན་

ཉེར་གཅིག་པོ་དེ་ཡི་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་མངོན་ཤེས་དྲུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་

གྲོལ་ལམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། མངོན་ཤེས་རྣམ་དྲུག་རྣམ་གྲོལ་གློ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ལ་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་
སྐྱེས་ཀྱི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དང་། ཆོ་འདིར་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོར་བུར་གི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱབས་པའི་

ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པས། དང་པོ་དེ་ལྷའི་སྒྲུན་ཡིན་པས། ལྷའི་སྒྲུན་དང་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་དོ། །ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། མངོན་ཤེས་ལ་ཡིད་
ཤེས་ཀྱིས་བྱལ། སྒྲུན་དང་པོ་གཉིས་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུན་དང་པོ་གཉིས་དབང་ཤེས་སུ་མཚུངས་ཀྱང་དེ་གཉིས་

ལ་བྱད་པར་ནི་ཡོད་དེ། ཤེས་སྒྲུན་དེ་དཔག་ཆད་བརྒྱའི་སྐལ་བ་དང་མ་སྐལ་བའི་གཟུགས་སྤྲ་རགས་སྒྱིར་མཐོང་། ལྷའི་སྒྲུན་གྱིས་བྱད་པར་འཆི་འཕོ་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་སྤྲ་
རགས་རྣམས་མཐོང་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ས་མཚམས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྷ་ཕྱི་རོལ་པ་

ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད། ཕྱི་མ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཁོ་ནའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ལ། མངོན་ཤེས་དྲུག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོས་མཉམ་

པ་ཉིད་ལ་འགོད་པ་དང་འཕགས་པའི་སྐྱོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་དང་ཕྱད་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་

@88A ༄། །གྲིས་ཕྱག་བྱ་བར་འོས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྲིས་ལུང་བསྟན་འཕྲོ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། འདབ་གཤོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པའི་བྱ་བཞིན་
དུ། །སེམས་ཅན་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་པ་ཉིད། །སངས་རྒྱས་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྡགས་པ་འཕྲོ་བའི་སྐྱོ་དགུ་

རྣམས་ལས་ཚིག་བཟུང་འོས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ན་ཤེས་དེ་འཇུག་ཤེས་དུག་གི་ནང་ནས་མིག་ རྣ་བ། ཡིད་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་ནས་བཞག་རྣམས་ལ་མི་
འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མིག་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་དང་། རྣ་བའི་ཤེས་པ་

དང་། ཡིད་ཤེས་གསུམ་གྲིས་རང་ཡུལ་དང་མ་ཕྱད་པར་འཛིན་རྣམས། གཞན་རྣམས་གྲིས་དེ་ལྟར་མི་རྣམས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྲིས་དེ་ལྟར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། མིག་དང་ཡིད་དང་རྣ་བ་
ནི། །ཡུལ་དང་མ་ཕྱད་གསུམ་གཞན་དུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ཤེས་སོགས་གསུམ་པོ་དེས་

རང་དང་མཉམ་པའི་ཡུལ་འཛིན་གྱི་ལྷག་མ་ནི་མི་འཛིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལྷ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྲིས་ནི། །ཡུལ་ནི་མཉམ་པར་འཛིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་

མཛོད་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་སོ། །མངོན་ཤེས་དྲུག་གི་བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གདུལ་

བྱ་མ་དད་པ་རྣམས་དད་པར་བྱེད་ཅིང་དད་པ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད། ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཤྲ་རགས་རྣམས་ཐོས་པར་བྱེད།
ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་དང་ཡོངས་འཛིན་གང་དུ་གནས་པ་དེ་ཤེས་པར་བྱེད། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་

ཤེས་ཀྱིས་རང་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་དགོ་མི་དགོའི་སྟོང་པ་ཤེས་པར་བྱེད། སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་རང་གཞན་གྱི་ཆོ་རབས་སྤྲ་བྱི་དུ་མ་ཤེས་པར་བྱེད། ཟག་ཟད་གྱི་མངོན་ཤེས་
ཀྱིས་གདུལ་བྱ་གྲོལ་བྱེད་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཨ་ གཉིས་པ་གདམས་ངག་གི་དོན་སྒྲོམ་པའི་

སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་སྐྱེས་པའི་ཐོག་མ་བཤད་པ་ལ། ཐོག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་སྐྱེད་པའི་ཐོག་མར་གྱུར་པའི་ལྷག་
མཐོང་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན།།

@88B ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་དེ་འཆད་ན་དེའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས། ཐོག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་དེ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱན་གྱི་གདུལ་བྱ་

བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་དེ་དག་གི་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་

པའི་སྒོམ་བྱང་གི་ལྷག་མཐོང་གི་ཐོག་མར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་འབྱུང་བས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་གཞུང་སྤྱིའི་བསྟུ་བ་བཤད་པ། གཞུང་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་དམན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ལས་

ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ། དེའི་རྒྱ་མཚན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ཚུལ། རྒྱ། རོ་བོ། འབྲས་བུ། ཆོས་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་བཞིར་དམིགས་པར་
བསྟུ་ཚུལ། བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བདེན་སྟོང་ལ་དམིགས་པ་ལས་གཞན་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་

བཅུ་དྲུག་ལ་དམིགས་ཚུལ་དེ་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་བ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དམིགས་པ་དང་ནི། ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་
གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་གང་དུ་ཡང་སུན་འབྱེན་པ་བརྟེན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་རྩ་འབྲེལ་རྣམས་གསུངས། གཉིས་

པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དམིགས་རྣམ་རྒྱ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། རྟོག་པའི་ཁྱད་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་

དེ་འཆད་པ་ལ། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་པ་ནས། རྒྱུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་རྩ་

འབྲེལ་རྣམས་གསུངས། གཉིས་པ་རྟོག་པའི་བྱང་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉིན་པོ་ཡིས། །ཞེས་པ་ནས། སྤང་སོགས་རྟོན་ལས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་རྩ་

འབྲེལ་རྣམས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། སེམས་མི་འགོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས། །ཞེས་པ་ནས། ཡོངས་འཛིན་ཡིན།

ཞེས་པའི་བར་གྱི་རྩ་འབྲེལ་རྣམས་གསུངས། གཉིས་པ་གཞུང་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཐའ་དཔུང་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་

ལམ་གྱི་རྟོན་བཤད་པ། བརྟན་པ་སྦྱོར་ལམ་བཤད་པ། སློང་རིག་ལ་དཔུང་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལུས་རྟོན་བཤད་པ་དང་། སེམས་

@89A ༄༅། །རྟོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་དེ་ངན་སོང་གསུམ་དང་། ཆོ་དེ་ལ་ཆོས་སྦྱོང་གི་ལས་དང་། མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་སྦྱོབས་ཆེན་བསགས་ལ་མ་སྦྱངས་

པ་དང་། ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་དང་། སྐྱ་མི་སྒྲན་པ་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱིང་གསུམ་གྱི་སྦྱོས་པ་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་རྟོན་ལ་སྦྱོ་

བ་དང་། ཆོས་མཚོག་དངོས་སུ་སྦྱོ་བའི་རྟོན་མིན་ཡང་བྱོད་ཅེ་གཉིས་ནི་གཟུགས་ཁམས་པ་འགའ་ཞིག་གི་རྟོན་ལ་སྦྱོ་བ་ཡང་ཡོད། འདོད་ལྷའི་རྟོན་ལ་ཡང་སྦྱོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ངན་

སོང་གསུམ་གྱི་རྟོན་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གསུང་སྟེ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་ཁམས་པའི་རྟོན་ལ་ཆོས་མཆོག་གསུང་སྟེ་མེད་

པ་དེ་མི་འཐད་དེ། ངན་སོང་གི་རྟོན་ལ་སྦྱོར་ལམ་དེ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྟེ་བ་མེད་ཀྱང་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་སྟེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཁམས་པའི་རྟོན་ལ་ཆོས་མཆོག་རང་སྟོབས་ཀྱིས་
སྟེ་བ་མེད་ཀྱང་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་སྟེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། འཕགས་པ་འཇིག་རྟོན་

དབང་ཕྱག་གིས་ཡི་དྲགས་དུ་མ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བཀོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངན་སོང་དེ་དག་གི་རྟོན་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྟེ་བ་མེད་དེ། ངན་སོང་གསུམ་པོ་དེ་རྣམ་སྟོན་གྱི་སྒྲིབ་པ་
ཤེས་ཆེན་པོས་བསྐྱིབས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། གཟུགས་ཁམས་པའི་རྟོན་ལ་མཐོང་ལམ་གསུང་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། ལྷའི་བྱ་སྒོ་གྲོས་རབ་གནས་ཀྱིས་ལྷས་པའི་མདོ་ལས། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྟོན་ལ་མཐོང་ལམ་གསུང་སྟེ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་རྟོན་ལ་ཆོས་མཆོག་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྟེ་
བ་མེད་དེ། གཟུགས་ཁམས་པའི་སོ་སྟེ་རྣམས་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་འཇུག་གི་རོ་མུང་གི་སྟེང་པ་ཤས་ཆེན་པོས་བསྐྱིབས་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། ངན་སོང་གི་རྟོན་ལ་སྦྱོར་ལམ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་ལས་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཤས་ཆེན་པོས་བསྐྱིབས་པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཆོས་མཆོག་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཁམས་པའི་སོ་སྐྱེ་ནམས་བསམ་

གཏན་གྱི་སྟོམ་འབྱུག་གི་རོ་སྤངས་པའི་སྤོང་པ་ཤས་ཆེན་པོས་བསྐྱིབས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྦྱར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ལས་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མཐོང་
ལམ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་ཁ་མའི་ངན་སོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། མཛོད་ལས།

@89B བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་ཡོངས་མི་ལྟར། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ངན་འགྲོ་མེད་པས་ཆོས་ཆེན་པོ་ལ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱུར་པ་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་
ལྡན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་ལའད་པ་ལ། སྦྱར་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་རྟེན་གྱི་བྱུང་

པར་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྡོགས་མི་ལྟོགས་མེད་དང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཅི་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ཆོགས་ལམ་
པ་དེས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱར་ལམ་སྐྱེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་དེ་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་

གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྤངས་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་དང་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པ་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྡོགས་མི་

སྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱར་ལམ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་

དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་ཚྲགས་ལམ་པ་དེས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱར་ལམ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེར་ཐལ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ཚྲགས་ལམ་པ་དེས་
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱར་ལམ་ཡན་ཆད་ཉན་ཐོགས་གཅིག་ལ་བཟོད་དེ། སྤིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆོ་སྟོབ་དཔོན་

གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་རྒྱུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚྲགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་
གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བརྟེན་པ་སྦྱར་ལམ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ།

སྦྱེ་རྒྱུ་ལ། ཕྱི་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་
ཏོགས་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འཛིག་ཉན་པའི་སྒྲིམ་བུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་གྱི་མཚན་

ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཚྲགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོས་

བྱང་གི་ཤེས་རབ་དེ་ཚོ་གསལ་ལམ་གང་ཞིག་ རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཀུན་བདུས་ལས། ཚོགས་གྱི་ལམ་

@90A ༄། །གང་ཞེན། སོ་སོ་སྒྲེ་བོའི་ཚུལ་བྱིས་ས་དང་དབང་པོའི་སྒོ་བསྐྱམས་པ་དང་ཟས་གྱི་ཚོད་ཤེས་པ་དང་། ཉམ་གྱི་ཆ་སྟོད་དང་ཆ་སྟོད་ལ་མི་ཉལ་བར་ནལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་
དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པས་མངོན་པར་དགའ་བའོ། །ཡང་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་གཞན་དང་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་

དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། སྒྱུར་བའི་ལམ་གང་ཞེན། ཚོགས་གྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་
སྒྱུར་བའི་ལམ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་

སོང་བའི་བྱང་སེམས་གྱི་སྒྱུར་ལམ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ལ། རང་གི་ཉིར་

ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྟོག་སོགས་བཞི། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་རེ་རེ་ལ་རྒྱང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་

སྟེ། བཅུ་གཉིས་ཡོད། སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལ་འཛིག་ཏེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་བྱུར་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། འགྲེལ་རྒྱུ་ལས། དེས་པར་འབྱེད་
པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་པོ་འཛིག་ཏེན་པའི་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་རྟོ་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དང་། ཞེས་

སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྦྱེ་རྩལ་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་པ་དང་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་
སྒོམ་བྱུང་གི་ལྷག་མཐོང་འཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་

ལམ་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་དམན་ལམ་དུ་ལྟུང་ངེས་ཀྱི་དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་དམན་ལམ་

@90B སྟོན་མ་སོང་གི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་མཁྱེན་པ་འཐོབ་པ་དང་སྦྱོར་ལམ་འཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དང་

པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་མཁའ་

པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ཁ་ཅིག་ དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་

འཐོབ་པ་དང་སྟོར་ལམ་འཐོབ་པ་དུས་མཉམ་མོ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་འབྲའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་མཚུངས་ལྷན་དུ་བྱུར་པའི་ཤེས་རབ་དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་

དམིགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲའི་གང་ཟག་དེས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ལ་ཅུ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སྟོང་ཉིད་
ཀྱི་དོན་ལ་རིགས་པས་ལེགས་པར་དཔྱད་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཤིན་སྐྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ནམ་འབྲེན་རྣམས་པའི་ཆོ། དེ་འབྲའི་གང་

ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ལྷག་མཐོང་དུ་བྱུར་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་བྱང་

སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཐེག་ཆེན་སྒྲུང་ལམ་དུ་འཕོས་པའི་དུས་མཚམས་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་

གནས་ལ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཤིན་སྒྲུངས་ཀྱི་བདེ་བ་ནམ་འབྲེན་རྒྱས་པ་དེའི་ཆོ། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞིང་དེའི་ཆོ་སྒྲུང་ལམ་དུ་འཕོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་ཚོགས་

ལམ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་རིགས་མ་ལུས་པར་རྫོགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པའི་རྒྱས་པ་ཡང་ཡོད། མི་རྟག་པ་དང་མི་སྟག་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཙམ་གྱི་རྒྱས་པ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་^{@91A} ༡༡། །པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ལྷག་མཐོང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་རྫོགས་སྒྲུང་བ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མའི་བྱུང་དང་པོ་དེར་ཐལ། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་དང་མི་སྟག་པར་སྒོམ་པའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་།

འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟུར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་གང་ཟག་དེས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་འཐོབ་པ་དང་སྒྲུང་ལམ་དུ་འཕོས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དེ་སྟོང་ཉིད་

ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ནྟལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་གང་ཞིག ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ནྟལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། བྱི་
མ་དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྟོབས་

བཅུ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པ་གང་ཞིག ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་
འབྲེལ་གྱི་ནྟལ་འབྱོར་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ནྟལ་འབྱོར་དུ་འགྱུར་

དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་འགྱུར་བ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ལ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་སྟོབས་གྱིས་ལུས་སེམས་ཤིན་སྤངས་
གྱི་བདེ་བ་ནམ་འདྲན་རྒྱས་པ་དེའི་ཆོ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་འཐོབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཆོ་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གི་

རྒྱུད་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ནྟལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་
གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཐོས་སྟོབས་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་

པའི་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་། སྟོང་ཉིད་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སོགས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་པའི་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སོགས་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལ་བསྟེན་དགོས་པའི་

@91B ཕྱིར། དེས་ན་དེ་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། གཙོ་བོར་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཐོས་སྟོབས་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་དུ་གོ་བའི་ཡིད་དཔྱད་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་དེ་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་། གོ་བའི་དོན་དེ་ཉིད་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་ཤེས་

རབ་དེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་། དེའི་རྒྱན་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ཡན་ཆད་སྒྲོམ་བྱུང་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་ལ་
དམིགས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་གྱིས་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་

པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་མཚུངས་ཀྱང་དང་པོ་གཉིས་གྱི་སྐབས་སུ་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ལེགས་པར་ཤར་ཡང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་གཉིས་སྒྲུང་ཤིན་དུ་རགས་པ་དང་བཅས་ཏི་
འབྲེལ་མེད་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་དང་། སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཆོ་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་ཀྱང་སྤྲོ་མ་གཉིས་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲུང་བ་

ལྷ་བྱའི་གཉིས་སྒྲུང་རགས་པ་ཡོད་པ་དེ་ལོག་ནས་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ལ་བྱུག་པ་ལྷ་བྱར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་
རྒྱུ་དུ་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་ཆ་དང་པོ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་འཕེལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་ཆ་

གཉིས་པ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་རྩེ་མོའི་མཚན་ཉིད་སོགས་སུ་འཛོག་གོ་བཅར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི་པོ་དེ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་རྣམས་མཉམ་
གཞག་ཏུ་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་ཡང་མཚུངས། སྟོང་ཉིད་ལ་རྟོགས་བྲལ་གྱི་གསལ་སྒྲུང་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་

ཡང་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུང་འཛིན་གྱིས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱུང་པར་ཐལ། བྱོད་གྱི་དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་

གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སོ་སྦྱེའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཞི་པོ་དེ་ཡོན་

@92A ༄། །ཏན་འཐོབ་ཚུལ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛུམས་པའི་རྣམས་པ་བྱད་པར་ཅན་འཐོབ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་འབྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་བཞི་པོ་སྟོང་ཉིད་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་མཚུངས་གྲང་
དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོར་ལམ་དྲོད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་དབང་པོ་ལྟ་དང་པོར་ཐོབ་ཅིང་། ཤེས་

སྒྲིབ་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ཀྱན་བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་འཛུམས་པའི་རྣམས་པ་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ། ཅེ་མེའི་ཡེ་ཤེས་དེས་དབང་པོ་ལྟ་འཕེལ་ཞིང་། ཤེས་སྒྲིབ་ནམ་གུང་གཟུང་རྟོག་ཀྱན་བཏགས་
མངོན་གྱུར་བ་འཛུམས་པའི་རྣམས་པ་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ། བཟོད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སྟོབས་ལྟ་དང་པོར་ཐོབ་ཅིང་། ཤེས་སྒྲིབ་རྩིས་

འཛིན་རྟོག་པ་ཀྱན་བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་འཛུམས་པའི་རྣམས་པ་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ། ཆོས་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་སྟོབས་ལྟ་འཕེལ་ཞིང་། ཤེས་སྒྲིབ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཀྱན་བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་
འཛུམས་པའི་རྣམས་པ་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དྲོད་གྱི་སྐབས་སུ་གཟུང་བ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་པར་སྒྲུང་བ་

ཐོབ། ཅེ་མེའི་སྐབས་སུ་དེ་ཉིད་འཕེལ་བ་དང་། བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་འཛིན་པ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་པར་སྒྲུང་བ་ཐོབ། ཆོས་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་དེ་འཕེལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པས་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ལ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གུང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་མཉམ་གཞག་པས། །ཡིད་

གྱི་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་པར། འདོན་ཀྱན་རབ་རྟུ་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འཕེལ་བུའི་ཕྱིར། །བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པོ་ཀྱན་རྟུ་རྩོམ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འཕེལ་ནས་ནི། །སེམས་ཅམ་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་དོན་དུ་

སྒྲུང་བ་ཀྱན། །སེམས་སྤྱ་རབ་རྟུ་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་ཆོ་དེ་ཡི་གཟུང་བ་ཡི། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་དེ་སྤོང་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འདི་ལྟར་དེ་ཡི་འཇུག་ཐོགས་སུ། །འཛིན་པའི་
རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དེར་ཐལ། དེ་ནས་དེ་ལ་འཛིན་པ་ཡི། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་འབའ་ཞིག

ལུས། །དེ་ཆོ་བར་ཆད་མེད་པ་ཡི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྤྱར་དུ་རེག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། །ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀྱན་བཏགས་
མངོན་གྱུར་བ་བཞི་པོ་དེ་ལ་འགོ་གཞོན་པ་དཀའ་སྤྲའི་བྲུད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲའི་བྲུད་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དམིགས་

@92B ཡུལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་ལ་ངས་དཀའ་སྤྲའི་བྲུད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟོད་སོགས་བཞི་པོ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་འཐོབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོའི་སྐབས་སུ་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཀྱན་ནས་
ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་ཇེས་ཐོབ་ཏུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ཀྱན་བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་མི་འབྱུང་

ཞིང་། ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་རྣམས་མི་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ཙམ་དུ་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་མི་འབྱུང་། ཕྱི་མོའི་ཡེ་ཤེས་དེས་མཉམ་
གཞག་དུ་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་ཐོབ་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཀྱན་བཏགས་མངོན་

གྱུར་བ་མི་འབྱུང་ཞིང་། རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་འབྱུང་། དེ་ཙམ་དུ་འཛིན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་འབྱུང་། བཟོད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་མཉམ་
གཞག་དུ་རྗེས་འཛིན་གྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་ཐོབ་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་རྗེས་འཛིན་རྟོག་པ་ཀྱན་བཏགས་མངོན་

གྱུར་བ་མི་འབྱུང་ཞིང་། རྗེས་འཛིན་གྱི་ཆོས་རྣམས་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་མཆོག་ལ་ཡང་སྒྱུར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྱུར་ལམ་
བཞི་པོ་དེ་ལ་མིང་གི་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། དང་པོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲུང་བ་ཐོབ་པ། གཉིས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲུང་བ་

མཆེད་པ། གསུམ་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་ཞུགས་པ། བཞི་པ་ལ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་བཏུས་ལས། རྩོམ་གྱུར་པ་གང་ཞེན། སོ་སོ་རང་གི་
བདེན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུང་བ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཕྱི་མོ་གང་ཞེན་སོ་སོ་རང་གི་

བདེན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུང་བ་ལ་སྒྲུང་བ་མཆེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པའོ། །བདེན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་བཟོད་པ་གང་ཞེན། སོ་སོ་རང་གི་བདེན་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ་དང་རྗེས་སུ་སོང་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་

ཀྱི་མཆོག་གང་ཞེན། སོ་སོ་རང་གི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་དེ་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། ཀུན་བདུས་ལས་བཤད་པ་གཉིས་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྟ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་འདིར་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་སྦྱར་ནས་ཤེས་

@93A ༄༄༅། །པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་དམན་ལམ་སྡོན་མ་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དོད་སོགས་བཞི་པོ་དེ་ལ་སྦྱོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་མཚུངས་ཀྱང་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། དང་པོ་
གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྦྱོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་པའི་དུས་ཉིད་ན་ཡང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྒྲུང་

ཡོད་པ་རང་གིས་སྦྱོང་བའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་ངེས་ལྷན་ཀྱང་། བཟོད་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་ཀྱང་དེ་སྦྱོང་སྦྱོབས་ཀྱིས་ངེས་མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ས་ལས། གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པ་
ལྟར་སྒྲུང་གི་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དམན་ལམ་སྡོན་མ་སོང་གི་སྦྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་

སྒྲོལ་ལམ་དོད་སྟོན་པ་བཞི་པོ་དེ་སྒྲོང་ཉིད་ལ་མ་འབྲུལ་ཏེ། སྒྲོང་ཉིད་ལ་མི་སྒྲུབ་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞི་སྒྲོང་ཉིད་གྱི་དོན་
སྒྲིལ་འབྲུལ་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲོང་ཉིད་གྱི་དོན་སྒྲིལ་སྒྲོང་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྒྲོང་ཉིད་དེ་སྒྲོང་ཉིད་གྱི་དོན་སྒྲིལ་འབྲེས་པར་སྒྲུང་ཡང་།

འབྲེས་པར་མི་འཛིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག དམན་ལམ་སྒྲོན་མ་སོང་གི་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོལ་ལམ་བཞི་པོ་དེ་སྒྲོང་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་
ཞེན། དེ་མི་འཐད་དེ། སྒྲོང་ཉིད་དེ་ལ་ལྟོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སོ་སྒྲིལ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་སྒྲོང་ཉིད་

ལ་འབྲུལ་ལམ་མ་འབྲུལ། དང་པོ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེན། འོན། དེ་སྒྲོང་ཉིད་ལ་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲོང་ཉིད་ལ་འབྲུལ་ཞིང་སྒྲོང་ཉིད་ལ་རྟོག་བྲལ་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དམན་ལམ་སྒྲོན་མ་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོལ་ལམ་ཆོས་མཆོག་དེས་ཤེས་སྒྲིབ་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ཀྱན་བཏགས་

མངོན་གྱུར་བ་ཡང་འགོ་གཞོན་མི་རྣམས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་སྒྲོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྟོག་བྲལ་
གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་མཐོང་སྤངས་རྟོག་པའི་ས་བོན་དངོས་སུ་སྤངས་རྣམས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་

ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དེ་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་གསལ་བར་སྤང་བེར་ན། འོ་
ན། དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྱུང་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་གསལ་བར་སྤང་

@93B བའི་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། གསལ་བར་སྤང་བ་ཅན་སྟོང་གང་། དེ་ནི་རྟོག་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་གསལ་བར་མི་སྤང་བར་
ཐལ། དེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱིས་བསྒྲིབས་པའི་སྟོན་ས་སྟོང་ཉིད་སྤང་བའི་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་

འདྲེས་པར་སྤང་བའི་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུ་དུ་འཛིན་པའི་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བློ་དེ་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་
རྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཅོཛེན། དེ་མི་འཐད་དེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་

གྱི་སྦྱོར་ལམ་བློ་དེ་གཅིག་གྱུར་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་སྟོམ་བྱུང་གི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྟོང་རིག་ལ་དཔུད་པ་ལ། སྟོང་རིག་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་སྟོང་རིག་གང་ཡིན་དཔུད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གསལ་ཞིང་རིག་པ། སྟོང་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན་ཚད་མ་

དང་། ཚད་མིན་གྱི་སྒོ་གཉིས། གསར་དུ་མི་སྟུ་བའི་རིག་པ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས། རང་གི་རྟེན་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་
རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་གསར་དུ་མི་སྟུ་བའི་རིག་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ།

ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་བཞི། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་སྐྱོན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐྱེས་པའི་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེན། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་

མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ནས། རིག་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་བར་ཕྱ་ཡོད། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་སྐྱོན་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་རྟོག་པ་དང་
བྲལ་བའི་གསར་དུ་མི་སྟུ་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་གི་

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་སྐྱོན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་སྟུ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད།
རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་རྟོག་པ་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་སྟུ་བའི་འཛིན་རྣམ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་

དབྱེན། བཅད་ཤེས། ཐེ་ཚོམ། ཡིད་དཔྱོད། ལོག་ཤེས། སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་དང་ལྔ། རང་གི་ཉིར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་སྒྲུ་མས་རྟོགས་ཟིན་པའི་དོན་ལ་མནན་ནས་འཛིན་པའི་རིག་པ། བཅད་
ཤེས་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན། རྟོག་པ་བཅད་ཤེས། མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་གཉིས། རྩར་མཐོང་གི་རྒྱུད་གྱི་སྡོན་འཛིན་

མིག་ཤེས་གྱིས་བྱངས་པའི་སྡོན་པོ་དོན་མཐུན་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་དང་པོ་དང་། སྡོན་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་གཉིས་པ་ཡིན། རང་གི་དམིགས་པ་ལ་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་
པའི་སེམས་པ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་ཡོད། སྒྲ་རྟག་གམ་

མི་རྟག་པལ་ཆེར་མི་རྟག་སྒྲུམ་དུ་འཛིན་པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་པོ་དང་། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་པལ་ཆེར་རྟག་སྒྲུམ་དུ་འཛིན་པའི་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་པ་ཡིན། ཟློང་བ་དང་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་མ་
བརྟེན་པར་རང་ཡུལ་བདེན་པ་མཐའ་གཅིག་གསར་དུ་ངེས་པའི་ཞེན་རིག་ རང་ཉིད་ཡིད་དཔྱོད་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་

@94B ཡིད་དཔྱོད། རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་གཉིས། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་བའི་རིག་པ། ལོག་ཤེས་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས་
ཡོད། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་གཉིས་པ་ཡིན། རང་ཡུལ་མངོན་

སུམ་དུ་སྒྲུང་ཡང་ངེས་པ་འདྲེན་མི་རྒྱས་པའི་རིག་པ། སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་སྒྲོའི་མཚན་ཉིད། ཡིད་གཟུགས་མངོས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་བཞིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ལྟ་བུ་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་དེ་སྒྲོ་རིག་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ལ། དམན་ལམ་སྔོན་མ་སོང་གི་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཐེག་

ཆེན་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་དོད་སོགས་བཞི་པོ་དེ། སྟོང་ཉིད་ལ་བཅད་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཚད་མ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་བསྟུབས་ཟིན། ཚད་མིན་ཀྱི་སྒྲོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐེ་ཆོམ། ལོག་ཤེས། ཡིད་དཔྱོད།
སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་སྒྲོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གསུམ་དེར་ཐལ། དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་མི་སྟུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱད་ཆོས་གསུམ་ལྟན་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་དེ། ཐེག་དམན་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་ལས་བྱད་ཆོས་དྲུག་གི་སྒྲོ་ནས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ།
དེ་དམིགས་པ་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཙོ་བོར་གཙོད་པའི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་པ་

དང་། རྣམ་པ་དེ་གཙོ་བོར་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། རྒྱུའི་བྱད་པར་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་ཉོགས་རིགས་ཚང་བར་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉེ་རྒྱུ་བྱེད་པ། ཐེག་ཆེན་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་གྱིས་ཐབས་ཤེས་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་ཡོངས་འཛིན་གྱི་བྱད་པར་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་

འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོང་བ་དང་ལྷན་པ། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱང་པར་དུ་
འཕགས་པའི་བྱང་ཆོས་དུག་གི་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། རྩང་འབྲིང་གི་བྱང་པར་དེ་རྒྱད་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་

གྱིས་རྒྱད་ཐ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྟུལ་འབྲིང་ནོ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་ལམ་རྩང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་འཛོག་ དེ་ལྟར་
གསུངས་པ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་

@95A ༄༄༅། །སྦྱོར་ལམ་རྩང་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ་དམན་པའི་སྦྱོར་ལམ་ལས་བྱང་ཆོས་དུག་གི་སྒོ་ནས་བྱང་པར་འཕགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དམན་པའི་སྦྱོར་
ལམ་དེ་བྱང་ཆོས་དེ་དག་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར། རླབས་འདིར་མི་རྟག་སོགས་བདེན་མེད་ལ་དམིགས་

པར་གསུངས་ཀྱང་། དེར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དུག་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་ལམ་དང་བདེན་བཞིན་སྟེང་དུ་ཆོས་བདག་རགས་པས་སྟོང་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྦྱོར་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ༙ླབྱང་པར་གཞན་སྤང་བ་དང་མི་སྟོང་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རླབས་སུ། ཚུད་པ་དང་། ལན་

གཉིས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག དམིགས་ནམ་ལྷག་མ་ནམས་སྟོན་པའི་གཞུང་ཆོག་གིས་དམིགས་ནམ་ལྷག་མ་ནམས་ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་སྐྱས་ཟིན་ལ་མི་སྟོན་པ་མི་རིགས་པར་བལ།
རྒྱུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་དམིགས་ནམ་ལྷག་མ་ནམས་ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་

པ་གང་ཞིག དེས་སྐྱས་ཟིན་ལ་མ་བསྟན་ན་རྒྱུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་དམིགས་ནམ་ལྷག་མ་ནམས་ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་རྟོགས་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་བལ། མི་
རྟག་སོགས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཆང་

བར་ཐོབ་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལན་ལ། སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་ནམ་གཞག་སྦྱིར་བཤད་པ་དང་། ལན་དངོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་
དམིགས་ནམ་ལྷག་མ་ནམས་སྟོན་པའི་གཞུང་ཆོག་གིས་དམིགས་ནམ་ལྷག་མ་ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་

པ་སྐྱས་ཟིན་ལ་མ་བརྟེན་གྱི་དུང་། དེ་ལྟར་བརྟེན་པ་མི་རྟོགས་པའི་སྦྱོན་མེད་དེ། དེ་བདེན་བཞི་ལ་བསྟོས་ཏེ་ཆོས་བརྟེན་གྱི་སྐྱ་གང་ཞིག ཆོས་བརྟེན་གྱི་སྐྱ་དང་ཆོས་ཅན་བརྟེན་པའི་སྐྱ་གཉིས་བྱེད་
པར་གཞན་སྦྱོང་མི་སྦྱོང་མ་གཏོགས་གཞི་གཅིག་པོ་དེ་བརྟེན་པ་ལ་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དོན་དམ་པར་དགག་

སྐྱབ་དང་བྲལ་བའི་བདེན་པ་བཞི་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དེ་བདེན་བཞི་ལ་བལྟས་ཏེ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་བཞི་བདེན་པར་མིད་ཅས་
པའི་སྐྱ་དེ་དེ་ལ་བལྟས་ཏེ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་མི་རྟག་ཅས་པའི་སྐྱ་

@95B དེ་སྐྱ་ལ་བལྟས་ཏེ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བལྟས་ཏེ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དམིགས་རྣམ་
ལྷག་མ་རྣམས་སྟན་པའི་གཞུང་ཆོག་གིས་དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་རྣམས་ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་སྐྱས་ཟིན་ལ་བརྗོད་པར་ཐལ། བྱོད་

ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་སྐྱས་ཟིན་ལ་མི་སྟོན་པ་མི་རེགས་པའི་རྩད་པར་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ དོན་དེ་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ནས་བྱད་ཆོས་ལྟ་བུར་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྟན་བྱ་དེ། དོན་དེ་ལ་བལྟས་པའི་ཆོས་བརྗོད་པའི་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རི་བོང་

གི་རྩ་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱད་ཆོས་ཡིན་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་རྩ་ལ་བལྟས་ཏེ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རི་བོང་རྩ་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
བྱད་ཆོས་སུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྟན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱད་ཆོས་

བཟོད་པའི་སྐྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག རོན་དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག རོན་དེ་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱད་ཆོས་ལྟ་བུར་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲན་བྱ། ཆོས་བཟོད་ཀྱི་
སྐྱའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱད་གཞི་ལྟ་བུར་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲན་བྱ་དེ། རོན་དེ་ལ་

བཟློས་ཏེ་ཆོས་ཅན་བཟོད་པའི་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བུམ་པ་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱད་ཆོས་ཡིན་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་དེ། བུམ་པ་ལ་བཟློས་ཏེ་བྱད་པར་གཞན་སྟོང་གི་སྐྱའི་དོན་མ་ཚང་

བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག བྱད་པར་གཞན་སྟོང་གི་སྐྱ། ཆོས་བཟོད་ཀྱི་སྐྱའི་མཚན་ཉིད། བྱད་པར་གཞན་མི་སྟོང་བའི་སྐྱ། ཆོས་ཅན་བཟོད་པའི་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་དང་། ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐྱ་
གཉིས་འགལ་ལོ། ཟེར་ན། འོ་ན་སྐྱའི་མི་ཏྲག་ཅེས་པའི་ངག་དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་བཟོད་པའི་སྐྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཆོས་བཟོད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱ་ལ་བཟློས་ཏེ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སྐྱའི་མི་ཏྲག་པ་ལ་བཟློས་ཏེ་
ཆོས་ཅན་བཟོད་པའི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། @96A ༡༡། རོན་དེ་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱད་
ཆོས་ལྟ་བུར་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲན་བྱ་དོན་མཐུན། རོན་དེ་ལ་བཟློས་པའི་ཆོས་བཟོད་པའི་སྐྱའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་དོན་དེ་ལ་བཟློས་པའི་བྱད་པར་གཞན་སྟོང་གི་སྐྱ་གཉིས་དོན་གཅིག རོན་དེ་

བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་

བྱད་གཞི་ལྟ་བུར་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲན་བྱ་དོན་མཐུན། དོན་དེ་ལ་བསྟོས་ཏེ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་དོན་དེ་ལ་བསྟོས་པའི་བྱད་པར་གཞན་མི་སྟོང་བའི་སྒྲ་གཉིས་དོན་
གཅིག་ སྒྲའི་མི་ཏྲག་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་དང་པོའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་སྒྲ་ལ་བསྟོས་པའི་བྱད་པར་གཞན་སྟོང་གི་སྒྲ་

ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲའི་མི་ཏྲག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཆོ་མི་ཏྲག་པ་དེ་སྒྲ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་གཞན་གྱི་བྱད་ཆོས་ཡིན་པ་སྟོང་མ་སྤངས་ཏེ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་ཏྲག་ཅེས་
བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་གཉིས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་སྒྲ་ལ་བསྟོས་པའི་བྱད་པར་གཞན་མི་སྟོང་བའི་སྒྲ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲ་

མི་ཏྲག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཆོ་མི་ཏྲག་པ་དེ་སྒྲ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་གཞན་གྱི་བྱད་ཆོས་ཡིན་པ་སྟོང་མ་སྤངས་པར་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་སྤྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་
ཏེ། །བུམ་པ་ཡི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས། །ཞེས་དང་། ལ་ལ་སོར་མེའི་ལྡན་པ་ཞེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལན་

དངོས་ལ། དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་རྣམས་སྒྲན་པའི་གཞུང་ཆོག་གིས། དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་རྣམས་ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་སྒྲས་ཟིན་ལ་མ་བསྟན་ཀྱང་མི་ཏྲགས་པའི་སྒྲོན་མིང་པར་

བསྟན་པ་དང་། སྤྲུལ་ཟེན་ལ་མ་བསྟན་ཀྱང་དོན་གྱི་གོ་བར་བསྟན་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་རྣམས་

སྟན་པའི་གཞུང་ཚིག་གིས་དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་རྣམས་ཚོས་ཅན་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་སྤྲུལ་ཟེན་ལ་མ་བསྟན་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་པ་མི་རྟོགས་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། དེས་བདེན་བཞིའི་བྱང་ཚོས་
བརྟེན་པའི་སྒྲིན་མ་བདེན་བཞི་བརྟེན་པ་གང་ཞིག གཞི་གཅིག་ལ་བསྟེན་པའི་ཚོས་ཚོས་ཅན་བརྟེན་པའི་སྤྲུལ་གཉིས་པོ་དེ་

གཞི་གཅིག་པོ་དེ་ལ་བསྟེན་པའི་བྱང་པར་གཞན་སྟོང་མ་སྟོང་མ་གཏོགས་གཞི་གཅིག་པོ་དེ་བརྟེན་པ་ལ་བྱང་པར་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དེ་ཡི་ན། རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་ལ་
སོགས་འགོག ཅེས་པའི་གཞུང་གིས་བདེན་བཞི་དོན་དམ་པར་དགག་སྒྲུབ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་བྱོད་རྒྱུ་དུའི་ཡེ་

@96B ཤེས་དེ་བྱོད་རྒྱུ་དུའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱོད་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་སོགས་ལ་ཡང་དོན་གྱི་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ལཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པ་བཞི་པོ་དོན་དམ་
པར་དགག་སྒྲུབ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་བྱོད་འབྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་བྱོད་འབྲིང་གི་རྣམ་པར་དོན་གྱི་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་། གཟུགས་

སོགས་འདྲ་འགོད་གནས་བྲལ་དང་། །ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་དོན་དམ་པར་དགག་སྒྲུབ་དང་བྲལ་བས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་བྱོད་འབྲིང་གི་དམིགས་པར་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་

ནས་བྱོད་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་སོགས་ལ་ཡང་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པར་དགག་སྐྱབ་དང་

བྲལ་བའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་བྱོད་ཆེན་པོའི་དམིགས་པར་དོན་གྱི་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡི་ནི། རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག་ །ཅེས་སོགས་ཀྱི་བདེན་བཞི་དོན་དམ་པར་མེད་པར་
ཉོགས་པའི་བྱོད་ཆུང་དུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐོག་མའི་གསལ་

བྱེད་དེ་སྐྱར་བས་བྱོད་འབྲིང་གི་དམིགས་རྣམ་སོགས་ལ་ཡང་ཤུགས་ཀྱི་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གོ་དགོས་ཀྱང་དེ་སྐྱས་ཟིན་ལ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱ་གྱི་ཆོག་སྐྱར་སྒྲ་
བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་རྣམས་སྟོན་པའི་གཞུང་ཆོག་གིས་དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་

རྣམས་ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་སྐྱས་ཟིན་ལ་བསྟན་པ་ལ་ཚུད་པ་ཡིན་གྱི་མ་བསྟན་པ་ལ་ཚུད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས། དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་མི་
གནས། །དེ་རྣམས་དེ་ཡིས་ངོ་བོས་སྟོང་། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག ཅེས་སོགས་ཅི་མོ་ཆུང་དུའི་དམིགས་རྣམ་

ལ་བདེན་པའི་ཆོག་རྣམ་པར་མ་གཞག་པ་དང་གཞག་པ་གསུངས་པས་བྱོད་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་མ་བསྟན་པའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལན་མང་ད་

དགོས་པའི་ཕྱིར། ཨ་ གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉིན་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྟོག་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། འདིར་

བསྟན་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱིར་རྟོག་པའི་སྐབས་བསྟན་པ་ལ་རྩ་མ་ཡོད་དེ། དབུས་མཐའ་ལས། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པོ། །ཞེས་ཁམས་
གསུམ་གང་རུང་གིས་སེམས་བསྟན་པའི་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་ཆར་གྱུར་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ལ་རྟོག་པ་དང་།

@97A ༄། །མཛོད་ལས། རྟོག་དང་དཔྱོད་པ་ཕྱིར་ཞིབ་ཉིད། ཅེས་ཡུལ་ལ་ཕྱིར་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་རིག་པ་ལ་རྟོག་པར་བཤད་པ་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་རྟོག་ལ་རྟོག་
པར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཤེས་གང་གང་ལ་སྐྱ་དོན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན། །

ཞེས་སྐྱ་དོན་འབྲེལ་རུང་རྩ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་ལ་རྟོག་པར་བཤད་པ་བཞི་ལས་ཕྱི་མ་དེ་རྟོག་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་། དང་པོ་གསུམ་པོ་དེ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱི་རྟོག་རྒྱ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་
གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་དབང་ཤེས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་གང་

རུང་གི་སེམས་བསྟན་པའི་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་ཆར་གྱུར་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གང་རུང་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་ལ་ཕྱིར་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཁྱི་རྟོག་རྒྱ་

པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་དེ་ཡུལ་ལ་ཕྱིར་བའི་རྣམ་པས་འབྱུག་པའི་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེ་རྟོག་པ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་ན་སྒྲ་དོན་འབྲས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེ་ཡིན་ན་ཡང་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྒྲ་དོན་འབྲས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་ རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་

རྟོག་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡང་། མིང་སྒྲོར་རྟོག་པ་དང་། དོན་སྒྲོར་རྟོག་པ་གཉིས། རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་འབྲས་རུང་ཞེས་སྒྲོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ།
བདེ་ལ་མ་སྒྲུང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་རྣམས་བསྟུ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བདེ་ལ་མ་སྒྲུང་

བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་ལ་བྱམ་པའི་དོན་སྒྲི་སྒྲུང་ཡང་བྱམ་པའི་སྒྲ་སྒྲི་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ལྟོ་ལྟེན་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
བྱམ་པ་ཞེས་པའི་བདེ་མི་སྒྲོར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་རྟོག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། རྟོག་པའི་

ངོ་བོ། དབྱེ་བ། གྲངས་ངེས། གོ་རིམ། དགག་སྒྲུབ་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་སོགས་དཔྱད་པ། ཕྱི་བ་སོ་སོའི་དོན། རྟོག་པ་བྱེད་ཆོས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་བཤད་པ་དང་བདུན། དང་པོ་ལ། རང་གི་

དམིགས་ཡུལ་ཆོས་ཅན་ཚད་བྱུང་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན། འདིར་བསྟན་བྱའི་

@97B གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤངས་བྱའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་ཉོག་དང་འཛིན་ཉོག་གཉིས། གསུམ་པ་གངས་ངེས་ལ། དེ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་
གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་ཉོག་པ་བཞིར་གངས་ངེས་ཏེ། དམིགས་ཡུལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་ལ་བཞིར་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ།

གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་ཉོག་པ་བཞི་པོ་གོ་ངེས་དེ་ལྟར་དུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་ཉོག་པ་མངོན་གྱུར་བ་བཞི་པོ་དེ་ལ་འགོ་གཞིན་དཀའ་སྤྲི་དབང་
གིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ངེས་

དཀའ་སྤྲི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་དགག་སྒྲུབ་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ འདིར་བསྟན་སྤངས་བྱའི་ཉོག་པ་ལ་དགག་ཉོག་གིས་བྱུང་བ་ཅན། མི་འཐད་དེ།
སྐབས་འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་བྱུར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དང་། སྐབས་ལྷ་པར་ཐེག་ཆེན་

གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་བལྟོས་པའི་འཇུག་བྱུར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་གང་ཞིག་ དེ་རྣམས་སྒྲུབ་ཉོག་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཡང་འདིར་བསྟན་སྤང་བྱའོག་པ་ལ་སྒྲུབ་ཏོག་གིས་བྱ་བ་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། གཟུང་འཛིན་བདེན་མེད་ལ་དམིགས་

ནས་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་འདིར་བསྟན་སྤང་བྱའོག་པ་གང་ཞིག། དགག་ཏོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་འདིར་བསྟན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་བྱང་སེམས་སྟོར་ལམ་པས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཤེས་

སྒྲིབ་སྤྱིའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། དེ་དགག་ཏོག་ཡིན་ཀྱང་འདིར་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། གླུ་པས་འདི་དང་འོག་ཏུ་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་བསྟུས་པའི་གཟུང་
འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་ཏོག་པ་རྣམས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་

གྱི་སྟོར་ལམ་བྱོད་སོགས་བཞི་པོ་དེ་སྤང་བྱ་མཛོན་གྱུར་བ་གང་གི་གཉིན་པོ་ཡིན་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ཅུ་སྟོར་གཉིས་པོ་སྤང་བྱའི་ས་བོན་གང་གི་གཉིན་པོ་ཡིན་
པ་ཁོང་དུ་མི་ཆུད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། འདིར་བསྟན་ཏོག་པ་ལ་དགག་ཏོག་ཡོད་ན་རྣམ་པའི་བྱད་ཆོས་བསྟན་པ་དང་སྒྲོས་པར་

@98A ༄། །འགྱུར་རོ་ཞེན། འོ་ན། དགག་ཏོག་ལ་སྟོང་ཉིད་ཏོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་སྤང་

གཉིས་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་རྫོངས་པའི་སྒྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་བདེན་མེད་ལ་དམིགས་

ནས་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡང་འདིར་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་འདིར་བསྟན་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ལ་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་གཟུང་བ་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་བྱར་
བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཉན་རང་གི་ལམ་འབྲས་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་སེམས་

ལམ་ལ་བསྟོན་པའི་ལྟོག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་འདིར་བསྟན་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང་། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་གཟུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་
བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འདིར་བསྟན་གཟུང་རྟོག་དང་། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་

རྟོག་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། དེས་ན་འདིར་གཟུགས་སོགས་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དང་། གཟུང་འཛིན་བདེན་མེད་
ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གཉིས་ཀ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བསྟན་

བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་དགོས་ཏེ། དེ་དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་

བསྒྲམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྒྲམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ནི་བཀག་མེད་གསལ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་དེ་གང་། (RDZS) འཛིན་དང་རྟོག་འཛིན་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན། ཁ་ཅིག་གཟུང་བ་ལ་གཟུང་རྟོག་འཛིན་པ་ལ་འཛིན་རྟོག་ཏུ་བྱས་
ནས་དེ་གཉིས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་དང་། འཛིན་རྟོག་ཏུ་འཛོག་གོ་ཞིན། དེ་མི་འཐད་

དེ། དེ་གཉིས་ནི་དམིགས་ཡུལ་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མི་འཛོག་པར་དམིགས་པར་འཛོག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ དེ་གཉིས་འཛིན་སྐྱངས་མི་མཐུན་པའི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། འོ་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་འཛིན་སྐྱངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དང་རང་གི་

@98B དམིགས་ཡུལ་བཟུང་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དང་། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་
བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་སྒྲོ་གང་ཞིག་

དེ་གཉིས་འཛིན་སྐྱངས་མི་མཐུན་པའི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་སོ། །ཁ་ཅིག་ གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་ལ་རྒྱས་འཛིན་དང་། གང་ཟག་ཕུང་པོའི་ཆོས་ལ་བཏགས་

པའི་བཏགས་ཡོད་ལ་བཏགས་འཛིན་དུ་བྱས་ནས། དང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། ཕྱི་

མ་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེན། དང་པོ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མི་འཐད་དེ། དེ་འཛིན་སྒྲུངས་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་

ཟག་སྤང་པོའི་ཆོས་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག གང་ཟག་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་རྣམས་འཛིན་དང་། དེ་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་བཏགས་འཛིན་དུ་བྱས་ནས་དང་པོར་འཛིན་པའི་
རྟོག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། ཕྱི་མར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་མི་རིགས་

པར་ཐལ། དང་པོ་དེ་འཛིན་སྒྲུངས་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཞེན་ཡུལ་འགོག་པ་ལ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཆད་
མས་ཁིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་ན་གང་ཟག་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

གང་ཟག་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག གང་ཟག་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྣམས་ཡོད་དང་། དེ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་བྱས་ནས་དང་པོར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམས་

འཛིན་རྟོག་པ་དང་། སྤྱི་མར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་

པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་འཛིན་པས་བྱུང་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ལྟར་སྤྱི་མ་འཛིན་སྤངས་དོན་མཐུན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་། སྤྱི་མ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་
ཤེས་སྒྲིབ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་མ་བྱུང་པའི་སྤྱིར། འདིར་བསྟན་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་ལ་ལྟན་

@99A ༄། སྦྱོས་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག གང་ཟག་ལ་རྩལ་ཡོད་ཀྱིས་བྱུང་པ་དང་། སྦྱོས་བྱུ་ལ་བཏགས་ཡོད་ཀྱིས་བྱུང་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་མིང་གི་ནམ་གངས་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྦྱོས་བྱུ་གང་ཟག་འདི་

ནི་ཁམས་དུག་པ་ཅན་ཅོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། འགྲེལ་པ་ལས། གང་ཟག་རྩལ་སུ་ཡོད་པ་དང་སྦྱོས་བྱུ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟོན་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
བའི་སྦྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་གང་ཟག་དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་རྩལ་འཛིན་རྟོག་པའི་དམིགས་ཡུལ་

དུ་གྱུར་པའི་རྩལ་འཛིན་དང་། སྦྱོས་བྱུ་ཕུང་པོའི་ཆོས་ལ་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བཏགས་འཛིན་དུ་བསྟན་པའི་སྤྱིར།

གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་སོ་སྐྱེས་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤོང་སྟོབས་ཀྱི་ཁེགས་པ་

མེད་ཀྱང་། འཕགས་པ་ལ་ཡོད་པས་རྩལ་འཛིན་སོ་སྐྱེའི་རྟོན་ཅན། བཏགས་འཛིན་འཕགས་པའི་རྟོན་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱིས། དེར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་རྟོན་ལ་རྩལ་འཛིན་
ཡང་ཡོད། སོ་སྐྱེའི་རྟོན་ལ་བཏགས་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འཕགས་པའི་རྟོན་ལ་རྟོན་མོངས་དང་བདེན་

འཛིན་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན་རྩལ་འཛིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། གང་ཟག་ཕྱང་པོའི་ཆོས་ལ་བཏགས་ཡོད་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་ཀྱིས་སྤོང་པར་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་

རྟོགས་པའི་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། ཤེས་སྒྲིབ་རྩལ་འཛིན་རྟོག་པའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྩལ་འཛིན་དེ་ལ་ཤེས་པ་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཡོད།
ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡང་དོན་མཐུན་དང་དོན་མི་མཐུན་གཉིས་ཡོད་དེ། གང་ཟག་དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་དང་པོ་དང་།

གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བཏགས་འཛིན་ལ་ཡང་ཤེས་པ་དང་གང་

ཟག་གཉིས་ཡོད། ཤེས་པ་དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་ཕུང་པོའི་ཆོས་ལ་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་།

@99B གང་ཟག་བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་འཛིན་པའི་སྒོ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཏགས་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཡོད་དེ། གང་ཟག་ཕུང་པོའི་ཆོས་ལ་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་
འཕགས་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་རྟོག་པ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་

ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོན་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལ་ཀུན་ལྡན་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་ཀུན་ལྡན་གྱི་བྱུང་པར་དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་
བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྡན་སྒྲིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྣམས་བཏགས་གྱི་བྱུང་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྒྲིབ་

རྣམས་ཡོད་གྱི་སྒྲིས་བསྟན་པ་ལ། རིགས་པས་བྱུང་པའི་རྣམས་ཡོད། བརྟེན་པའི་རྣམས་ཡོད། རོན་བྱེད་རྣམས་པའི་རྣམས་ཡོད། རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམས་ཡོད་དང་བཞི་ཡོད་ཅིང་། དེ་རྣམས་གྱི་བྱུང་པར་
ཡོད་དེ། གཞི་བྱུང་ན་དང་པོ་ཡིན་པས་བྲལ། རེ་འགའ་བ་མ་ཡིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན་གཉིས་པ་དེ་ཡིན་པས་བྲལ། དངོས་

པོ་ཡིན་ན་གསུམ་པ་དེ་ཡིན་པས་བྲལ། རྣམས་ཡོད་ཡིན་ན་བཞི་པ་ཡིན་པས་བྲལ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་ན་རྣམས་ཡོད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དང་པོ་གསུམ་རྣམས་ཡོད་བཏགས་པ་

བ་དང་། ཕྱི་མ་དེ་རྒྱུ་ཡོད་མཚན་ཉིད་པར་ཀྱན་བཏུས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་ཉིད་ངེས་པ་ལ་རང་

གི་ཆ་ཤས་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཆོས། རང་ཉིད་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་གང་ཟག་དང་ཤིང་རྟ་ལྟ་བུ་ཡིན། རང་ཉིད་ངེས་པ་ལ་རང་གི་ཆ་ཤས་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་མི་
དགོས་པའི་ཆོས། རང་ཉིད་རྒྱུ་ཡོད་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། སྒོན་པོ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་དེའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། བསྟུ་

བ་ལས། གང་ཅི་ཡང་རྩལ་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་ལྟོས་ཤིང་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་བརྟེན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །གང་ཅི་ཡང་རྩལ་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་ལྟོས་ཤིང་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོགས་

པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིགས་པར་བྱའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཟུང་རྟོག་བཤད།
འཛིན་རྟོག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ འདིར་བསྟན་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་བྱུང་བེད་ན། གང་ཟག་གི་

@100A ༄། །བདག་འཛིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་ལམ་དེ། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་

གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྐབས་དེར་བདེན་

བཞི་བདེན་མིད་ལས་གཞན་དུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་དམིགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གཅིག་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་དེ། ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ འདིར་བསྟན་སྤང་བྱ་གཞུང་རྟོག་ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བྱབ་ཟེར་ན། གཞུགས་

སྤྱོད་ལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་གྱིས་སྦྱོང་པར་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་
གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་བཞིའི་སྦྱོང་དུ་ཆོས་བདག་རགས་པས་སྦྱོང་པ་ལ་

དམིགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་གཞུང་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་འོངས་
སྦྱོང་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན། སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་གཞུང་རྟོག་གི་མཆན་ཉིད།

དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཉོན་མོངས་གཞུང་རྟོག་ རྣམ་བུར་གཞུང་རྟོག་གཉིས། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་འོངས་སྦྱོང་བྱར་བདེན་

པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན། འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན།

དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཕྱེ་བ་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་རྣམ་བུང་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་བྱུང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན། འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་བུང་གཟུང་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དགུ་ཡོད། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ ཐེག་ཆེན་

གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་བྱ་དང་སྟོང་པ་པོ་གཉིས་ཀར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་གཟུང་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་བྱུང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་

@100B ལོངས་སྟོང་བྱ་དང་སྟོང་པ་པོ་གཉིས་ཀར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་འཛིན་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱུང་། ཏྲགས་དེར་ཐལ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་

བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་བྱ་དང་སྟོང་པ་པོ་གཉིས་ཀར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རྟག་མི་

རྟག་གཉིས་ཀར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་

ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱོད་གྱི་ཞེན་ཡུལ་གྱིས་སྟོང་
པ་དེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་བདེན་པར་མེད་པ་སྟོང་

ཉིད་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་པར་བདེན་པར་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཉེར་
ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། འཛིན་སྟངས་དོན་མཐུན་གྱི་ཤེས་པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། མི་རིགས་པར་ཐལ། ལོག་ཤེས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དེ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ འདིར་བསྟན་ཤེས་སྒྲིབ་རྟག་པ་ལ་ལོངས་སྟོན་བྱ་དང་སྟོན་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གང་རུང་ཡིན་པས་

ཁྱབ་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། བུམ་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་དང་སྤྱོད་པ་པོ་གང་དུ་ཡང་བདེན་པར་མི་འཛིན་པར་བུམ་པ་

བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་འདིར་བསྟན་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་འགལ་མི་འགལ་དཔྱད་པ་ལ། འཕགས་སངས་གཉིས་ཀྱི། གཞི་དང་
ཞེས་པའི་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་དང་། དེ་ཡི་གཉིན་པོ་ཡི། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་^{@101A} ༡༡། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་འགལ་བར་བཞེད་པ་
མཚུངས། འཕགས་པས་གཞི་དང་ཞེས་པའི་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དེ་ཀྱན་བྱང་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་སྒྱུར་དམིགས། དེ་ཡི་གཉིན་པོ་ཡི། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་
བྱང་གཟུང་རྟོག་དེ་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་གྱི་

ཆོས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད། སྟོབ་དཔོན་ནི། གཞི་དང་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་ལ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པས་ཁྱབ། དེ་ཡི་གཉིན་
པོ་ཡི། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་ལ་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། གཞི་དང་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དང་པོའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་མེད་པར་བཞེད། དེ་ཡི་གཉིན་པོ་ཡི། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་
གཟུང་རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་དེ། གཞི་དང་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་

དང་པོའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གཉིན་པོའི་རིགས་སུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡི་གཉིན་པོ་ཡི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཙུ་བའི་རྟགས་དང་པོ་མ་
གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། འཕགས་པའི་ལུགས་ལ། གཞི་དང་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དང་པོའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་

གྱུར་པའི་རྣམ་བུང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དམིགས་ཡུལ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། མདོ་ལས། གཟུགས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
བར་དུ་མི་ཤེས་མི་མཐོང་། ཞེས་དང་། གཟུགས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་ཤེས་མི་མཐོང་། རྣམ་པར་བུང་བར་མི་ཤེས་

མི་མཐོང་། ཞེས་དང་། གཟུགས་གནས་པ་མ་ཡིན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ཡི་གཉིན་པོ་
ཡི། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྣམ་བུང་གཟུང་རྟོག་ལ་རྣམ་བུང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པས་བྱུང་བར་བསྟན་

པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་འགལ་བར་བཞེད་ཀྱང་། སྤྱིར་ཤེས་སྤྱིབ་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དང་རྣམ་བུང་གཟུང་རྟོག་འགལ་བར་མ་བཞེད་དེ། གཞི་དང་
ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དེ་རྣམ་བུང་གཟུང་རྟོག་དང་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ཀ་ཡིན། ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་

@101B གྱི་ཚེས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱུང་བའི་ནུབ་པ་ཞེས་པའི་བདེན་འཛིན། ཉོན་མོངས་གཟུང་ཏྱིག་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་རྣམ་བུ་གཟུང་ཏྱིག་མ་ཡིན། དེ་ཡི་གཉིན་པོ་ཡི། ཞེས་པའི་
དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་ཏྱིག་དེ་རྣམ་བུ་གཟུང་ཏྱིག་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་གཟུང་ཏྱིག་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཉི་སྒྲུང་ལས།

དེ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་ཏྱིག་པ་དང་པོ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་ཏྱིག་པ་འདི་དག་གི་བྱུང་
པར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ནས་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་ཏྱིག་པ་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིག་སྒྲུ་མ་

དང་ལྡན་པའོ། །རེ་ཞིག་དང་པོ་དེ་ནི་གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་པ་ནི་དཔེར་ན་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་ཏྱིག་པ་དང་པོར་གྱུར་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་དང་པོ་མ་
ཡིན་པ་ནི། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་ཏྱིག་པ་གཉིས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཙམ་ལ་བཞེན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཙམ་གྱི་

ཉིན་ཅན་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། གཞི་དང་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་ཏྱིག་དང་པོ་དེས་ཀྱན་བྱང་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་དམིགས་པ་བཅད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉི་སྒྲུང་ལས། ཙམ་
སྟོས་པ་ནི་བྱུང་པར་གསལ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས་གཞི་དང་ཞེས་

པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་ཉོག་དང་པོ་ལ། དེ་ཡི་གཉིན་པོ་ཡི། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་ཉོག་གཉིས་པ་ཡིན་པས་བྱུང། དེ་ཡི་གཉིན་པོ་ཡི། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་ཉོག་གཉིས་པ་ལ་རྣམ་བུར་གཟུང་ཉོག་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བྱུང། གཞི་དང་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་ཉོག་ལ་ཉོན་མོངས་གཟུང་

ཉོག་གིས་བྱུང་པར་བཞེད་པས་འཁོར་གསུམ་སོང་ངོ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། འབྲེལ་པ་དེ་དག་གི་དོན་སྒྲུབ་བཤད་པ་དེ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་གཉིས་ཀྱི་བཏགས་སྤངས་པའི་འཕགས་པ། དེ་ལྟ་བུའི་རགས་པའི་གནས་ལ་མྱོངས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་ཉོག་པ་དང་པོ་

གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། དང་པོ་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི་ཞེས་སོགས་དང་མི་འགལ་ཏེ། དང་པོའི་དོན་ནི་གཞི་དང་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་ཉོག་དང་པོ་ལ་གཟུང་ཉོག་གཉིས་པ་རྣམ་བུར་གཟུང་ཉོག་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་དོན་དང་། ཕྱི་མའི་དོན། ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ནས་

@102A ༄༄༅། །འོངས་སྟོད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ། ཉོན་མོངས་གཟུང་ཉོག་ཡིན་གྱི་རྣམ་བུར་གཟུང་ཉོག་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ནི། གཞི་དང་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་ཉོག་དང་རྣམ་བུར་གཟུང་ཉོག་འགལ་བར་བཞེད་དེ། གཞི་དང་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་

གྲི་གཟུང་རྟོག་དང་པོའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་བུ་སྤྲོགས་ཀྱི་ཆོས་མེད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བུ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ན་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་བུ་སྤྲོགས་ཀྱི་
ཆོས་ཡོད་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། གཞན་དག་ན་རེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་

དང་པོ་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་པས། འདི་གཉིས་པ་མཚན་རྣམ་པར་ཆད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་ནི་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་སྤྲོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ན་ཉོན་

མོངས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། ཟག་བཅས་ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཉོན་མོངས་སྤྲོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བུ་གཟུང་རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་
གྱུར་པའི་རྣམ་བུ་སྤྲོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ན་རྣམ་བུ་གི་ཆོས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་རྣམ་བུ་

སྤྲོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་བུ་གི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་རྣམ་བུ་སྤྲོགས་ཀྱི་འབྲེལ་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་
གིས་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་འགལ་བར་བཞེད་ཀྱང་། ཀུན་བྱང་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོན་བྱར་

བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་བཞིད་དེ། སྤྱི་ཞི་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡོད། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡང་ཡོད། ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལོངས་སྟོང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྤྱི་ཞི་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་

དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་སྟོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། བྱོད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
འཛིན་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལོངས་

@102B སྟོད་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་གྲང་གཟུང་རྟོག་དང་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་མི་འགལ་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་སྟོམ་འཕྱག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
གཞི་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཉོན་མོངས་

གཟུང་རྟོག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཞིག དེ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་

དེར་ཐལ། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་འཇུག་དེ་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཞིག དེ་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་
བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་བཞི་ཚད་མེད་བཞི་རྣམས་སྟོན་པའི་མདོ་

རྣམས་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉི་མུང་ལས། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མུ་བཞི་སྟེ། མུ་དང་པོ་ནི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དྲུག་གོ། གཉིས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་འོ། །གསུམ་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་

གཞན་གྱི་དེ་ཉིད་དོ། །བཞི་པ་ནི་རྣམ་པ་དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་རྩི་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན།
འོ་ན། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དྲུག་པོ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ལ་འཛིན་རྟོག་མ་ཡིན་པའི་མུ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དྲུག་པོ་ཆོས་ཅན། གཟུང་རྟོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་མིག་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། འཛིན་རྟོག་དུ་ཐལ།
དེ་འབྲའི་མུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་

པ་ནི་རྒྱན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་དང་སངས་འཕགས་གྱི་རྒྱད་གྱི་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག གཞུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གི་
དམིགས་ཡུལ་ལ་སྤྱི་བཞི་རྩེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཏུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དེ་འཛིན་རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་མ་ཡིན་

@103A ལྟོ། །པའི་སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་གྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ལ། དེའི་དོན་ཡོད་དེ། སོ་སྐྱའི་
མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་ལ་སྤྱི་བཞི་རྩེ་བ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུགས་སོགས་ཡུལ་དུ་ག་པོ་དེ་དེའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞུང་རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་། འཛིན་རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཏུས་གྱི་ཐུང་
མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དེ་དེའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འཛིན་རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་།

དེའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞུང་རྟོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱན་ལྡན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་དེའི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་གཞུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཀའི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་
དང་། འབྲས་བུ་ཤར་ཕྱིན་དེའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞུང་རྟོག་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཀའི་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འོ།།

རྒྱལ་འཛིན་དང་བཏགས་འཛིན་མི་འགལ་ཏེ། རྣམ་མཁུན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་དེ་གང་ཟག་དོན་བྱེད་རྣམ་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན། གང་ཟག་སྤང་པའི་
ཆོས་ལ་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་རྟོག་པ་བྱུང་ཆོས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་བཤད་པ་ལ།

མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཚུད་པ་སྟོང་བའི་སྟོན་ས་དོན་བསྟུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་བྱོད་སོགས་བཞི་པོ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་གཞུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
བཞི་པོ་བྱུང་ཆོས་སུ་ལྡན་པའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་བཞི་སྤང་བྱར་ལྡན་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཉོན་མོངས་བྱ་མོངས་བྱེད་

དུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཕྱི་མའི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་བསྟུས་པ་མཐོང་བ་དང་སྟོམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་
གངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འགྱུང་བའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འདི་དག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་པར་བརྟེན་པར་

བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དོགས་པ་བཀོད་པ་དང་། ལན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་བྱོད་སོགས་བཞི་པོ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་གཞུང་
འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་ལྡན་པའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། ས་བོན་དང་རིམ་པ་བཞིན་ལྡན་པ་ཡིན་ནམ་

@103B མངོན་གྱུར་བ་དང་རིམ་པ་བཞིན་ལྡན་པ་ལམ། འོན་ཏེ། རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྟོང་བ་དག་ལས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། རྟོད་སོགས་བཞི་ཀའི་སྐབས་སུ་དེ་བཞི་ཀའི་ས་བོན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དག་དང་དུས་མཉམ་མམ་མི་མཉམ། མཉམ་ན་དུས་མཉམ་ངོ་བོ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་

ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་རྣམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུས་མཉམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན་མི་འཐད་དེ།
དམིགས་པ་རིགས་མཐུན་རྒྱས་ཐ་དད་པའི་ཤེས་པ་དུ་མ་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གང་ཟག་གཅིག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དུས་མཉམ་མ་ཡིན་ན། དེས་རིམ་ཅན་དུ་སྟོང་བའི་དོན་མ་ཚང་བར་ཐལ། དེ་དང་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མ་ཁྲལ།
དེ་རྣམས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྟོང་ཉིད་

རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་རྟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་དེ་
རྟོགས་དགོས་པ་གཞིར་བྱས་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོར་ལམ་རྟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་བདེན་མེད་དུ་

རྟོགས་ལྷན་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པ་སོགས་རིམ་ཅན་དུ་ལྡན་པའི་དོན་ཡིན། ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་སྒྲིན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག དེ་གཞིར་བྱས་ནས་འོན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་རྟོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་བྱུང་པའི་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་ལྷན་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་བདེན་མེད་དུ་མ་

རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱུང་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་ཉི་མོའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་དགག་བྱ་བདེན་བྱུང་གྱི་སྟོས་པ་ཕྱ་རགས་རྫོགས་པར་ཆོད་མ་ཆོད་གྱི་སྒྲིན་ས་
འཛོག་གི། ཆོས་ཅན་གྱ་ཆེ་ཆུང་གི་སྒྲིན་ས་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་

བྱུང་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་
པ་ཁས། གསུམ་པ་རིམ་པ་དེ་ལྟར་སྟོང་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་རྟོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་གཟུང་འཛིན་

@104A ༄། །ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་མཚུངས་པ་ལ་དེས་ཤེས་སྒྲིབ་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་སྟོང་། ལྷན་བྱང་གཟུང་རྟོག་མི་སྟོང་བའི་བྱུང་པར་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལན་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག སྟོར་ལམ་རྟོན་སོགས་བཞི་པོ་དེ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ལྷན་

པར་རྟོག་པ་བཞི་རིམ་ཅན་དུ་ལྡན་པའི་དོན་ཡོད་དེ། རྟོད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་དེ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ཀྱན་བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་གཉིས་པོ་དེ་དངོས་སྒྱུ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིས་པ་ནས། སྦྱོར་
ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་ཡི་ཤེས་དང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཀྱན་བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་གཉིས་དངོས་སྒྱུ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་གཅིག

ཏུ་སྒྲིས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་དེ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་དང་། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སུ་
གནོད་བྱེད་གང་ཞིག ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེའི་རིགས་མཐུན་གྱི་སྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆོས་ཅན། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་འབད་པས་སྟོང་
དགོས་པར་ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་

ཆོགས་མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱན་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱལ་པ་དུ་མར་འབད་པས་སྦྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྦྱོན་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྟོད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་དེས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་བདེན་མེད་དུ་བསྒྲོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་གི་

ཆ་རྣམས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩ་དང་འོ་མ་འབྲེས་པ་ངང་པས་སོ་སོར་འབྲེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ངོ་བོ་གཅིག་དུ་སྐྱེས་པའི་དངོས་སྤྱུ་རྩལ་
པ་ཇི་ལྟར་ཆེ་ཡང་སྤྱོ་མི་ཉག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་སྤྱོ་ཉག་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོགས་མངོན་གྱུར་བ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་

དུ་བསྐྱེད་མི་རྩལ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྒྲུངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཨ་ རང་ལུགས་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུར་ལམ་
དོད་སོགས་བཞི་པོ་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་རིམ་ཅན་དུ་ལྡན་པའི་དོན་ཡང་དེ་བཞིའི་ས་བོན་

@104B དང་ལྡན་པ་ལ་བྱེད་ན་སྒྲུར་ལམ་བཞི་གའི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་བཞིའི་ས་བོན་ཡོད་པས་རིམ་ཅན་དུ་ལྡན་པའི་དོན་མ་ཆང་བས་མི་འཐད་དེ། དེས་ན་ཉོན་མོངས་བྱ་མོངས་བྱེད་དུ་ལྡན་པ་
ལ་བྱེད་ཅིང་ཉོན་མོངས་བྱ་མོངས་བྱེད་གྱི་དོན་ཡང་། ཉན་རང་སྤྱུག་ཀྱན་ཉི་བར་ཞི་བའི་ཉིར་ཞི་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་

བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་འབད་པ་བྲག་པོས་སྒོང་བ་བྱེད་གྱི། དེ་ལྟར་སྤངས་པས་རང་གི་འདོད་བྱའི་འབྲས་བུ་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ། སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྒོང་ན། རང་གི་འདོད་བྱའི་འབྲས་
བུ་བྱང་རྒྱུ་མི་ཐོབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་གྲང་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་སྤང་

བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤོང་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྤོང་བས་རྣམ་མཁུན་ཐོབ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་འབྲས་བྱ་རྣམ་མཁུན་མི་ཐོབ་པས་དེའི་དོན་དུ་འབད་པ་བྱེད་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བྱ་མོངས་བྱེད་དུ་
ལྡན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་

གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་དེ་ཉོན་མོངས་སུ་ཡང་མེད། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཉོན་མོངས་བྱ་མོངས་བྱེད་དུ་ལྡན་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བའི་སྒོ་ནས་དོན་བསྟུ་བ་ལ།
ཁ་ཅིག་ དམན་ལམ་སྒྲོན་མ་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་དོད་སོགས་བཞི་པོ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་སྤང་

བྱར་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་དམན་པའི་སྒྲོར་ལམ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་ཐལ། དེ་སྤང་བྱར་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྲལ། དཔྱལ་བ་པ་དེ་སྟུག་བསྟུལ་ཆེ་
བས་འགྲོ་བ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་ཐལ། དེ་སྟུག་བསྟུལ་ཆེ་བས་འགྲོ་བ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།

བྲལ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་འགྲོ་བ་གཞན་ལས་སྟུག་བསྟུལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཤེས་སྒྲིབ་དེ་ལ་མཐོང་སྤངས་སྒོམ་སྤངས་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངས་པར་ཐལ། སྒྲོར་ལམ་དོད་
སོགས་བཞི་པོ་དེས་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་བཞི་པོ་དེ་རིམ་ཅན་དུ་སྤང་བའི་

ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྲལ། འོ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་རྟོད་སོགས་བཞི་པོ་དེས་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏྲོག་བཞི་པོ་དེ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲོང་ངམ་མི་སྒྲོང་། མི་སྒྲོང་ན། སྒྲ་མི་ཏྲག་ཏྲགས་གྱི་
རྗེས་དཔག་དེས་སྒྲ་ཏྲག་འཛིན་ཏྲོག་པ་ལ་མི་གཞོད་པར་ཐལ། བྱོད་གྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩས་ཏེ། རྣམ་

@105A ༄༄༅། །འགྲེལ་ལས། དེས་པ་དང་ནི་སྒྲོ་འདོགས་གྱིས། །གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །འདི་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དབེན་པ་ལ། །འཇུག་ཅེས་བྱ་བ་ཤེས་པ་ཡི། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། སྒྲོང་ན་ཤེས་སྒྲིབ་དེ་ལ་མཐོང་སྤངས་སྒྲོམ་སྤངས་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། དེས་

རིམ་ཅན་དུ་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར། བྲལ་པ་ཁས། །ཁོ་ན་རེ། སྒྲོན་མེད་དེ། སྤང་བྱའི་ས་བོན་སྒྲོང་བྱེད་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ལ་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན། ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། སྒྱུར་ལམ་རྟོད་སོགས་བཞི་པོ་དེས་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏྲོག་

བཞིའི་ས་བོན་སྒྲོང་བར་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་རྟོད་སོགས་བཞི་པོ་དེས་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏྲོག་ཀྱན་བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་བཞི་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲོང་
བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྱུར་ལམ་བཞི་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཏྲོགས་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་། གོམ་

པ་ཡུན་རིང་བྱང་དང་། ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བྱང་པར་གྱི་དེ་ལྟར་དུ་སྤོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་དོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཤེས་སྒྲིབ་ཉོན་མོངས་གཟུང་ཉོག་ཀུན་
བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་ཉམས་དམས་པ་དེ་ཙམ་དུ་རྣམ་བུར་གཟུང་ཉོག་ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་ཉམས་མ་

དམས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱོར་ལམ་བཞི་པོ་དེས་ཤེས་སྒྲིབ་བཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཉོག་བཞིའི་ས་བོན་སྦོང་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རང་དུས་སུ་འབྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ༄ སེམས་མི་འགོང་པ་
ཉིད་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ། དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག བྱང་སེམས་

སྦྱོར་ལམ་པ་ལ་ཐབས་ཤེས་བྱང་པར་ཅན་གཉིས་ཚོགས་པར་སྟོན་པའི་བདག་རྒྱུན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་གྱི་མཆན་ཉིད། བྱང་སེམས་སྦྱོར་
ལམ་པ་སྤྱིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་མཐར་མི་ལྟུང་བར་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱང་པར་ཅན། དེའི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་

གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་དང་། ཐབས་ཤེས་བྱང་པར་ཅན་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙམ་པ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དང་པོ་དེར་
ཐལ། མཆོན་བྱ་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་

@105B དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཐོས་ནས་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གཞན་ལ་སྟོག་པས་དེ་དག་ལ་ཐོས་སྟོག་པ་ཞེས་བཤད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་རྫོགས་པ་སྟོན་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་མི་རྒྱས། སངས་

རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱས་པས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དེ་དག་ལ་གྲུས་པར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན།
མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེའི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་པ་ཁས། ཁ་ཅིག་ མཚོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་དེ། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་
བདག་རྒྱུན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་མོ་ཞེ་ན། དེའི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ལ། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ལ་ཐབས་ཤེས་གང་ཡང་རུང་བ་སྟོན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན། དེའི་ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད།
བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་སྟོན་ཞི་གང་རུང་གི་མཐར་མི་ལྟར་བར་འཛིན་པའི་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ། དེའི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་

གྲི་མཚན་ཉིད། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་དེའི་མཚན་གཞི་ཡིན། གཞུང་གི་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་ལྟར་ན། སེམས་མི་འགོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་བོར་
བ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། །ཞེས་པས་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་བསྟན། རོ་བོ་ཉིད་མེད་སོགས་སྟོན་བྱེད། །དེ་ཡི་

མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་བོར་བ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། །ཞེས་པས་ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་བསྟན། སྟོབ་དཔོན་ལྟར་ན་གཞུང་དེས་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཕྱིའི་ཡོངས་
འཛིན་ལུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྟོག་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དྲུག་དང་། ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་དེ་འཆད་

ན་དེའི་ཚུལ་རིམ་ལྟ་བུ་ཞེན། སྐྱབ་པའི་རྟོན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཚོད་སྟོང་དང་བཅས་པ་འཆད་པ་ལ། རྟོག་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དྲུག་དང་། །ཞེས་པ་ནས། དེའི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་
བརྗོད། །ཅེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་གསུངས། དེའི་དམིགས་པ་ལ་བརྟུ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་འཆད་པར་བྱེད་པས། དམིགས་པ་ཆོས་^{@106A} །༡༡། །རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། ཞེས་པ་ནས།
གང་དག་ཐུབ་པའི་ཐུན་མོང་མིན། །ཞེས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་སྦྱར་དག་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྟོན་ཅན་ཞེས་པའི་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་གསུངས། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་ཆེན་
པོ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་འཆད་པ་ལ་

སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། །ཞེས་སོགས་སྟོ་ག་གཅིག་གསུངས། །རྟོག་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དྲུག་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལུགས་བཤད་པ་དང་། ཐེག་

ཆེན་པའི་ལུགས་པ་འད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བྱེ་བྲག་རྩ་སྒྲ་བ་རྣམས་གྱི་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་མ་ཆགས་པའི་

སེམས་བྱུང་ཞིག་རིགས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་བསོད་སྦྱོམས་ངན་ངོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པའི་འཕགས་པའི་རིགས་སོགས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས། ཆོས་གོས་ངན་ངོན་
ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་འཕགས་པའི་རིགས། བསོད་སྦྱོམས་ངན་ངོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་འཕགས་པའི་རིགས་

གནས་མལ་ངན་ངོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་འཕགས་པའི་རིགས། སྒྲོང་བ་དང་སྒྲོམ་པ་ལ་དགའ་བ་འཕགས་པའི་རིགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞི་པོ་དེ་ཡང་བསྐྱུ་ན་ལམ་སྐྱབ་པའི་
རྩལ་དང་། སྐྱབ་པའི་ལས་དངོས་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་ལམ་སྐྱབ་རྩལ་དུ་འདུ། ཐ་མ་དེ་ལས་

དངོས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུང་ལས། དག་སྒྲོང་དག་བྱེད་རྩལ་འདི་ལས་འདི་བྱས་ན་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཛོད་ལས། མ་
ཆགས་འཕགས་རིགས་དེ་དག་ལས། གསུམ་གྱི་རྩལ་བསྐྱུ་ན་ཐ་མ་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་བདག་

དང་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པའི་གཉིན་པོར་འགྱུར་རྩལ་ཡོད་དེ། དང་པོ་གསུམ་པོ་དེས་ཆོས་གོས་སོགས་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པའི་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་བ་ལྟོག་པར་བྱེད། ཐ་མ་དེས་བདག་

དང་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་གཏན་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། བདག་དང་བདག་

གིར་མངོན་འདོད་པ། །དེ་ཡི་དུས་དང་གཏན་ཞིའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་པ་རྣམས་སྐྱེ་
ཞིང་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་འགྲེལ་ལས། འདི་དག་ལས་འཕགས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བས་ན་

@106B འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བཤད་པ་དང་། དབྱ་མ་པའི་ལུགས་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ་རིགས་གྱི་ངོ་བོ། དབྱེ་བ། རིགས་གྱི་ཁྱད་པར། རིགས་འདུས་བྱས་སུ་སྒྲུབ་ཚུལ། རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་ལྔ། དང་པོ་ནི། ཟག་

མེད་གྱི་རྟོག་པ་སྐྱེ་རུང་གི་རྒྱས་པ་ཞིག་རིགས་སུ་འཛོག་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་བཞེད་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ཟག་མེད་གྱི་རྟོག་པ་སྐྱེད་པའི་ས་བོན་དེ་འཛོག་ །མི་བཞེད་པ་རྣམས་ནི་ནང་
སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་སེམས་གྱི་ས་བོན་ལ་བཞེད་དེ། མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་རིགས་དེ་ནི་ཐོག་

མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ་ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པ་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་ན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རྒྱས་

འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཐོས་སོགས་རྒྱན་གྱིས་གསོས་མ་བཟུང་པའི་ཟག་མེད་གྱི་སེམས་གྱིས་བོན་དེ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་།

དེས་གསོས་བཟུང་པའི་ཟག་མེད་སེམས་གྱིས་བོན་དེ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་རིགས་གང་ཞེན། མདོར་བསྟན། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་གནས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་པའི་རིགས་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་སྒྲིམ་ཆེད་དུ་ག

གི་བྱང་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་ནི་སྟོན་དག་བའི་རྩ་བ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རིགས་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་བཤད་པ་ལ།

རིགས་གཉིས་པོ་དེ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་རྟེན་མི་བརྟན་(AN) དང་རྒྱ་དུས་སུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱས་པ་དང་། །དེ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་། །ཡོད་མེད་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་ནི། །སྟོལ་བའི་དོན་དུ་རིགས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མཚོ་སྟོན་ལས། སེམས་

བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་ཡིན་པར་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་པར་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་མིང་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ནི་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་འདུས་བྱས་སུ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ། རིགས་གཉིས་པོ་དེ་འདུས་བྱས་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁམས་མི་འདྲ་བ་

@107A ༄། །བདེན་གྲུབ་གསུམ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མོས་པ་མི་འདྲ་བ་བདེན་གྲུབ་གསུམ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་སྐབས་སྒྲུབ་པ་མི་འདྲ་བ་བདེན་གྲུབ་གསུམ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་
བྱ་བྱང་རྒྱབ་མི་འདྲ་བ་བདེན་གྲུབ་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱན་ལས། ཁམས་རྣམས་དང་ནི་ཐོས་

པ་དང་། །སྒྲུབ་པ་ཐ་དད་དབྱེ་བ་དང་། །འབྲས་བྱ་ཐ་དད་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །རིགས་ཡོད་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བརྟེན། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་རྒྱ་དུས་སུ་མེད།
འབྲས་དུས་སུ་ཡོད། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་མ་གསོས་པའི་རྒྱ་དུས་སུ་ཡོད། འབྲས་བྱའི་དུས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་ཟད་

པ་ཡི་རྒྱ་མཚན་ཕྱིར། །རིགས་མཚོག་ཉིད་ཅེས་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་དེ་རང་གི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་ཆོ་ཟད། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དེ་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་ཆོ་མི་
ཟད་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དེ་རིགས་མཚོག་ཏུ་གསུངས་པ་གང་ཞིག འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ན་དེ་ལྷར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ལུང་གི་རྗེས་

འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པས་གཏན་རིགས་ཆད་གསུམ། གནས་སྐབས་རིགས་ཆད་གཅིག་དང་རིགས་ཆད་ཀྱི་གང་ཟག་བཞི་འདོད་དེ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཉེས་སྒྲོད་ལ་འཇུག་པ་དང་། དག་ཅ་

གཏན་ནས་བཅོམ་པའི་རིགས་ཆད་གཅིག་དང་། ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་ཅུ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་ཅུ་མེད་

པའི་རིགས་དང་། ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་ཅུ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ལ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཉེས་པར་སྒྲོད་ངེས་
ཡོད། །ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་བཅོམ། །ལ་ལ་ཐར་པའི་ཆ་མཐུན་དགོ་བ་མེད། །དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱ་དང་བྲལ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་ནི་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིན་པོས་སྒྲོང་ཅུང་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་
རྒྱུད་གྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིན་པོས་སྒྲོང་མི་ཅུང་བ། ཏྲག་ཡིན་ཕྱིར་རམ། ཞེས་སོགས་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

ཁིགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་ནི་རིགས་ཆད་གྱི་གང་ཟག་ལ་རིགས་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། རིགས་དམན་པ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་རིགས་ཆད་
གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱ་དང་བྲལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་

@107B གི་ལུགས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཁམས་བདེན་གྲུབ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིབ་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་དག་སྒོ་བྱར་བར་ནི་འདོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་གྱི་

སྒྲིབ་པ་དེའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་བདག་འཛིན་དེ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི་ལོག་ཤེས་སུ་མཐོང་བའི་སྒྲོན་ས་དེ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་འཐོབ་པར་

བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་རྩོད་པ་སྦྱང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ རིགས་ལ་འདུས་བྱས་གྱིས་མ་བྱབ་པར་ཐལ། རིགས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་
བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་དག་གྱུར་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཉིད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འགོ་ཀུན་དེ་ཡི་སྒྲིང་པོ་ཅན།།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཤུའི་པས་རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དྲུག་དང་། །ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་རིགས་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བདུས་སུ་ཡང་།
ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་ཞེན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། དང་པོ་གཉིས་པོའི་དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བྱེད་པར་མེད་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པས་རིགས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་
པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མའི་དོན་ནི་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་རྒྱ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ རིགས་གཉིས་པོ་དེ་མི་འགལ་

བར་ཐལ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གྱིས་མ་བྱབ་ཀྱང་། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་གྱིས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཉན་ས་ལས། ས་བོན་དེས་འབྲས་བུ་

དེ་མ་བསྐྱེད་ཅིང་འབྲས་བུ་མ་གྲུབ་པ་ན་ཕྱ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གང་གི་ཆོ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཅིང་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་དེའི་ཆོ་ན་ནི། ས་

བོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་དེའི་ཕྱིར་རིགས་དེ་རགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེས་
རིགས་གཉིས་འགལ་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་ཕྱ་བ་དང་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་དེ་རགས་པར་

བསྟན་པ་གང་ཞིག་ རིགས་ཕྱ་རགས་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་དེ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལས་གཞན་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མཚོ་སྤྲིན་ལས། སེམས་
བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་ཡིན་པ་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཙམ་པས་ཟག་མེད་གྱི་ཉོག་པ་བསྐྱེད་

@108A ༄། །རུང་གི་རྒྱས་པ་དེ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་ཁས་སྦྱངས་པ་ལ་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས་འོ་ན་རྟེན་གྱི་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་པ་ཡང་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་ཐལ་བའི་
མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་བཤད་པ་ལ། རིགས་གྱི་མཚན་ཉིད།

དབྱེ་བ། རིགས་མ་སད་པའི་ཉེས་དམིགས། སད་པའི་ཕན་ཡོན། སྒྲ་བཤད་པ་དང་། རིགས་ཆད་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་བཤད་པ། རིགས་ནས་ཇི་ལྟར་འབྲིད་ཚུལ་དང་དུག་ །དང་པོ་ལ།

སངས་རྒྱལ་སྤྱུ་འགྲུར་རུང་གི་ཚེས། རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། རང་བཞིན་གནས་རིགས། རྒྱལ་

འགྲུར་གྱི་རིགས། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རིགས་དང་གསུམ། ཁ་ཅིག་ངོ་བོ་ཅས་སེམས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། རྒྱལ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
ཚེས་ཉིད་ཚེས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱལ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ངོ་

མ་དང་བཅས་པའི་མཁྱེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚེས་དབྱིངས་གང་ཞིག་ གནས་གྱུར་མཐར་ཐུག་པའི་ཚེ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་འགྲུར་རུང་། རང་བཞིན་གནས་
རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རྒྱལ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཚེས་ཉིད་ཚེས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།

མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ་གནས་གྱུར་མཐར་ཐུག་པའི་ཚེ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་གྱུར་ཟེན་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚེས་དབྱིངས་གང་ཞིག་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་འགྲུར་
རུང་། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བྱི་རྒན་རྒྱ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བདེན་སྟོང་དེའི་མཚན་གཞི་ཡིན། སངས་

རྒྱལ་གྱི་སའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱར་འགྲུར་རུང་གི་ཚེས། རྒྱལ་འགྲུར་གྱི་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྒྱལ་གྱུར་གྱི་རིགས་ལ་རྒྱལ་འགྲུར་གྱི་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་། རྒྱལ་འགྲུར་གྱི་རིགས་ལ་རྒྱལ་

གྱུར་གྱི་རིགས་ཀྱིས་མ་བྱལ་སྟེ། བྱི་ཤན་རྒྱ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཡིན་ཀྱང་

རྒྱས་གྱུར་གྱི་རིགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐོས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་གསོས་མ་བཟུང་པའི་ཕྱིར། དབྱེན། དེར་གྱུར་པའི་གང་ཟག ཤེས་པ། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་གསུམ་ཡོད། དེར་
གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་དེ་ཡང་ཡིན། འཇུག་སྒྲོམ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེ་ཡང་

@108B ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འཇུག་པ་ལས། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་འང་སྐྱེས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་རིང་སངས་རྒྱས་
རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་སྤྲས་སུ་ད་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་

རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་རྣམ་པ་ཤད་ལས། དམ་པའི་ཆོས་ཐོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བཞག་པའི་ཟག་པ་
མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་ཡང་དག་པར་སྦངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཡིན་ན་གཟུགས་སྐྱུར་འགྱུར་བྱང་

ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེ་སོགས་གཟུགས་སྐྱར་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྣམ་

བཤད་ལས། ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་གནས་བྱུང་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱར་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ།
བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་འབྱུང་གི་རིགས་དེ་རྣམས་གནས་བྱུང་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱར་བྱུང་པའི་ཡེ་

ཤེས་དེ་ཉིད་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རིགས་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བྱུང་པའི་
འགོག་བདེན་དེ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒོ་བྱར་རྣམ་དག་གི་ཆར་བྱུང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་འབྱུང་རུང་

གི་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ངེས་པའི་རིགས་ཡོད་དེ། སྐྱིར་རྒྱང་འདས་ཐོབ་འབྱུང་གི་རིགས་ཡིན་པ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་རིགས་སུ་མ་ངེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་གཞན་ནས་གཞན་དུ་
འབྱུང་རུ་རུང་བའི་རིགས་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་གཏིར་དང་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ཤིང་གི་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་

ཏི། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། གཏིར་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་དུ། །རིགས་དེ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཐོག་མེད་རང་བཞིན་གནས་པ་དང་། །ཡང་དག་བླངས་པ་མཆོག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་གཏིར་དང་ཆོས་མཐུན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་དབུལ་པོའི་བྱིས་ཀྱི་ས་འོག་ཏུ་མི་ཟད་པའི་གཏིར་ཡོད་ཀྱང་།

@109A ༄། །མི་དེས་དེ་མ་ཤེས་ཤིང་། གཏིར་དེས་ཀྱང་ང་འདི་ན་ཡོད་ཅེས་མི་སྒྲིབ་བས་མི་དེ་གཏིར་དང་མ་ཕྱད་ཀྱི་བར་དུ་དབུལ་བའི་སྒྲིབ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལས་མི་ཐར་ཞིང་ཕྱད་པ་ན་དེ་ལས་
ཐར་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡོད། དེ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ན་མི་གོལ་

ཞིང་རྟོགས་ན་གོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ཇི་ལྟར་མི་དབུལ་བྱིས་ནང་ས་འོག་ན། །མི་ཟད་པ་ཡི་གཏིར་ནི་ཡོད་གྱུར་ལ། །མི་དེས་དེ་མ་ཤེས་ཤིང་གཏིར་དེ་
ཡང་། །དེ་ལ་ང་འདིར་ཡོད་ཅེས་མི་སྒྲིབ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱི་ནང་རྒྱུད་རིན་ཆེན་གཏིར། །དྲི་མེད་བཞག་དང་བསལ་མེད་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་།

མ་རྟོགས་པས་ན་དབུལ་བའི་སྒྲིབ་བསྐྱེད་ནི། །རྣམ་མང་རྒྱན་དུ་སྦྱིད་གྱུ་འདིས་ཕྱོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་མི་མཐོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གློ་
བྱར་གྱི་དྲི་མས་བསྐྱིབས་པའི་དབང་གིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། གོས་རུལ་ནང་ན་རྒྱལ་བའི་སྒྱུ་དང་ནི། །བྱུང་མེད་ངན་

པའི་ལྟོ་ན་མི་བདག་དང་། །ས་ལ་རིན་ཆེན་གཟུགས་ཡོད་ཅི་ལྟ་བར། །གློ་བྱར་ཉོན་མོངས་དྲི་མས་བསྐྱིབས་པ་ཡིས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ཁམས་འདི་གནས། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། རིགས་གཉིས་སྤངས་པ་ལ་བཞེན་ནས་སྤྱི་གསུམ་འཐོབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་སྤངས་པ་ལ་བཞེན་ནས་

ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་ཐོབ། ཕྱི་མ་སྤངས་པ་ལ་ཞེན་ནས་གཟུགས་སྤྱི་གཉིས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུད་སྦྲ་མ་ལས། རིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྤྱི་གསུམ་འཐོབ་པར་འདོད་པ་
ཡིན། །དང་པོའི་སྤྱི་ནི་དང་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་ཡིས་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་

ཡིན་གྱི་སེམས་ཅམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅམ་པས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འདོད་པའི་རིགས་དེ་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་དོན་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཀྱི་
ཉོག་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཡང་དག་པར་ཁས་སྦངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་ཐལ།

དེ་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཉོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉི་སྒྲུང་ལས། གཞན་དག་གི་རིགས་ནི་སྤྱི་མཆེད་དུ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་རྒྱུན་གྱིས་ཡང་
དག་པ་སྦངས་པ་དང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའོ། །ཇི་སྐད་དུ་དེ་དག་གི་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ལ་རང་བཞིན་དུ་བཟོད་པའི་

@109B དོན་བཟོད་དགོས་སོ། །རྒྱུའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱུན་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྦངས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པ་དེས་ན་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པ་ལ་ནི་ཉིས་པ་

འདི་མེད་དོ། །ཡང་ན་དེ་དག་གི་རིགས་ནི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ལ་འདི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་དང་འདི་འགྲིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རིགས་མ་སད་པའི་ཉེས་དམིགས། སད་པའི་ཕན་ཡོན། སྒྲོན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་རིགས་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན་རིགས་ལྡན་གྱི་འགྲོ་བ་
ཁ་ཅིག་ད་དུང་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་སྒྲོན་མེད་དེ། རིགས་སད་པའི་བགོགས་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་པས་དེའི་དབང་གིས་

འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཕྱིར། བགོགས་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེ་བ་དང་། གྲོགས་ངན་གྱིས་ཟིན་པ་དང་། འཆི་བའི་ཡོ་བྱད་གྱིས་ཐོངས་པ་དང་། རྗེ་བོ་སོགས་སེམས་ཅན་གཞན་
གྱིས་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཉོན་མོངས་གོམས་དང་གྲོགས་ངན་དང་། །འཕོངས་དང་

གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དེ། །མདོར་ན་རིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ནི། །རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སད་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། རིགས་སད་པའི་གང་
ཟག་དེ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་དཀའ་ཞིང་སོང་ཡང་སྦྱར་དུ་ཐར་བ་དང་། དེར་ཡང་སྦྱག་བསྡུལ་རྩུང་དུ་སྦྱོང་བ་དང་། འཁོར་བ་སྒྲོལ་ཤས་དང་

བཅས་པའི་སྒྲོན་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིང་མོ་ཞི་གནས་ངན་སོང་དུ། །འགྲོ་ཞིང་སྦྱར་དུ་ཐར་བ་དང་། །དེར་ཡང་སྦྱག་བསྡུལ་རྩུང་དུ་སྦྱོང་། །སྒྲོ་བཅས་སེམས་

ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །བྱད་པར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པ་ན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྤྲོ་རྩལ་དུ་སྦྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་

བསྒྲོམ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། བཟོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲོམ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། སྒྲིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཏོང་བ་ལ་དགའ་བ་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། སྦྱོར་བའི་སྤྲོ་དུ་སྦྱིང་
རྩེ་དང་། །མོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། །དགེ་བ་ཡང་དག་སྤྱད་པ་ནི། །རིགས་གྱི་རྟགས་སུ་ངེས་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། ཆོས་བརྒྱ་པའི་མདོ་ལས། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། །རྒྱ་སྐྱར་ལས་ནི་རྒྱར་ཤེས་ལྟར། །བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སྒོ་ལྟན་གྱི། །རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པས་རང་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམ་པས་དེ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཐེག་ཆེན་

@110A ༄། །སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་གྱི་མཚན་ཉིད། བཞི་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བྱོད་སོགས་བཞི་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། །བྱོད་ལ་དེ་
རྣམས་གྱི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཞེས་འཆད་པས་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་བྱོད་

སོགས་བཞིས་རང་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམས་པས་དེ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་དེ་རྣམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་བྱོད་སོགས་བཞི་ལ་གནས་པའི་

གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཉོག་ས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིག་ས་ཞེས་འཆད་

པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་ཉིད་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱུར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་རིག་ས་ཆད་
གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་བཤད་པ་ལ། དེས་པའི་རིག་ས་གསུམ། མ་དེས་པའི་རིག་ས་གཅིག་སྟེ་རིག་ས་བཞི་ཡོད་ན།

རིག་ས་ཆད་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་དགོངས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གསུམ་གྱི་སྟོན་ས་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྤང་བའི་ལོག་སྲིད་ཅན་དུས་ཡུན་རིང་པོར་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་པའི་

ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་སྤང་བ་ལྟོག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིན་པོས་འབྲལ་རུང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་རིག་ས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་མཐོ་ལན་གཅིག་ཙམ་ཡང་ཐོབ་མ་སྟོང་བའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལན་ཅིག་ཙམ་ཐོབ་པ་

དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་རྒྱ་མའི་འབྲེལ་པ་ལས། འདི་རྒྱུད་དུ་ལོག་སྟེང་

ཅན་གཏན་ཡོངས་སུ་ཕྱང་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྒྲུང་བ་ལོག་སྟེང་ཅན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྒྲུང་ལ་ལྡོག་པའི་དོན་དུ་དུས་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་

@110B ཡོད་པའི་ཕྱིར་འགའ་ཡང་རྟེན་རྣམ་པར་དག་པ་མི་འགྱུར་བར་ནི་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་རུང་བ་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས། ཐོག་མེད་གྱུར་ཀྱང་ཐ་མ་དང་ལྡན་པ། །རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཏུ་ག་པའི་ཆོས་ཅན་ནི། །ཐོག་མེད་

སྐབས་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱིབ་མི་མཐོང་སྟེ། །ཅི་ལྟར་གསེར་གྱི་གཟུགས་ནི་སྐྱིབ་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་མ་གཉིན་པོར་འབྲེལ་རུང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་སྐྱིབ་པ་ཏུ་ག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ། མི་ཏུ་གྱང་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རམ།

སྟོན་ཀྱང་ཐབས་དེ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་དོན་གཉིས་སྟེ་མི་སྟོན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རམ། དེ་མེད་ཀྱང་སྐྱབས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་འབྱུང་སྟེ་མི་སྟོན་པའི་

གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རམ། དེ་མེད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་དག་ལས་དེ་ཐམས་

ཅད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཏྲག་ཡིན་ཕྱིར་རམ་ཐབས་མེད་ཕྱིར། །ཡང་ན་ཐབས་ནི་མི་ཤེས་ཕྱིར། །བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་གངས་ན། །རྒྱ་ཡོད་ཕྱིར་ན་རྒྱ་ཡིས་ནི། །གཉིན་
པོ་བསྒྲེམས་པས་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་བཞེད་ཅེས་སྒྲ་བ་ནི་མི་

རིགས་པར་ཐལ། དེས་ས་སྡེ་སོགས་སུ་ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགོ་ཀུན་གྱིས། །ཟུང་ན་
འདས་པའང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་འདི་དངས་པ་དེ་ཉིད། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་འགྲེལ་པར་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་

ཀྱི་སེམས་བདེན་པས་སྟོང་བ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་སྟོན་པའི་ཁྱད་སྲུངས་སུ་དངས་པ་གང་ཞིག ཀུན་གཞི་བཞེད་ན་དེའི་ཁྱད་སྲུངས་སུ་འདྲེན་པ་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་རིགས་ནས་འབྲིད་
ཚུལ་བཤད་པ་ལ། ཐོག་མར་གདུལ་བྱའི་མོས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཉན་ས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་དུ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་སྡེ་

སྟོན་ཐོས་པར་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་དོན་ལ་འབྲིད་པ་ན་དབང་པོའི་རིམ་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར། དེ་རྗེས་རིགས་བསགས་སྐྱུངས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་

རིམ་པའི་སྒོ་ནས་འབྲིང་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསོག་སྒྲིབ་པ་སྒོ་དུ་མ་ནས་སྤྱངས། སེམས་བསྐྱེད་^{@111A} ༡༡། །པའི་སྤྱོད་ལ་ནས་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་
པོ་བསྒོམ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། སྤྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཏོང་བ་དང་། ལྷལ་ཁྲིམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྱང་བ་དང་། བཟོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒོམ་པ་སོགས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་བརྟན་པོ་ཐོག་མར་རྟེན་
པའི་ཆོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནས་

སྤྱིས་བྱ་རྒྱུ་དང་འབྲིང་གི་བསམ་པ་གཏོང་རྒྱགས་པ་སྤྱིས་པ་ཡིན་ན་གཞན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་དང་བྱང་རྒྱུ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་ལེགས་པར་སྤྱངས་ཏེ་བརྟན་པ་ན་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་དུ་
སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད། དེའི་རྗེས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སྒོ་བརྟན་མི་རྟོགས་བརྟགས་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོམ་

པ་དང་འགལ་བའི་རྩ་ལྟུང་གིས་མི་གོས་པར་སྤྱང་རྟོགས་པར་མཐོང་བ་ན་འཇུག་སྤྱོམ་ལེན་པར་བྱེད། སྤྱོན་ཆོ་རབས་དུ་མར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ཤིང་། ཐོག་
མར་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་ཆར་མི་བཟོད་པའི་ཡིད་འབྱུང་སྤྱིས་ནས་ཐོག་མར་དེ་ཞི་བ་ལ་དོན་གཉེར་སྤྱིས་ནས་རྒྱ་ཆེན་

པོའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་རེ་ཞིག་བགྱིར་མི་རུང་ཞིང་། མི་མོས་ན་ཉན་རང་གང་རུང་གི་ལམ་ལ་འབྲིང་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ༥ ཀྱན་པོ་ལྷུང་བ་དང་སྒོ་འཕར་བཅད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ། སྤྱང་གཉེན་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ གཉེན་

པོ་དང་ནི་སྤྲོང་བ་དང་ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་ཁོ་ན་བསྟན་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། གཞུང་དེས་མཐོང་སྒོམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
སྤྲོང་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་གྱི་ས་

བོན་མེད་ཀྱང་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་ཕྱ་མོ་ཡོད། དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་བྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་སྤོང་བ་ཡིན་ཅོ། །ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་
འདོད་པ་དེ་ནི་གཉིན་པོ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱིས་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་དང་འགག་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་གྱི་སྤོང་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་ཁས་

བླངས་པས་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དྲི་མ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སྤོང་བ་ན་གཉིན་པོ་སྐྱེ་འགྱུར་དང་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་

@111B འགག་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་གྱི་སྤོང་། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རང་དང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་གཉིས་མཉམ་དུ་འགག་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་གྱི་སྤོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
རྒྱན་མཐའ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་ཕྱ་མོ་དང་མ་བུལ་ཟེར་ན། དེ་དང་བུལ་བར་ཐལ། འགྲེལ་པ་ལས། གང་གི་རྒྱ་

བྱང་རྒྱལ་སྐུ་མཆོད་པ་ལ་གཉེན་པོ་བསྐྱོམས་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྱལ་བས་ན་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ངི་མ་ཐམས་ཅད་
དང་བྱལ་བས་སྒྲིན་ཀའི་རྒྱ་བའི་འོད་བཞིན་དུ་དཀར་པོའི་ངོ་བོར་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཆོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ལ།

གཉེན་པོས་སྤང་བུ་སྤོང་རྩལ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆོ་འདོད་སྤྱད་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པའི་དོན་སྒྲིམ་འཇུག་དེ་ལས་མ་ཉམས་རྩན་ཆད་དུ་འདོད་
སྤྱད་མངོན་འགྱུར་བ་མི་འཇུག་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ངན་འགྲོར་སྤྱེ་བ་ལེན་པ་སྤངས་པའི་དོན་ནི་དེར་ལས་ཉོན་

གྱི་དབང་གིས་སྤྱེ་བ་མི་ལེན་པ་ལ་བྱེད། བྱང་འཕགས་གྱིས་སྤྱེ་གྲན་འཆི་སྤངས་པ་དང་སྤྱུག་ཀྱན་སྤངས་པའི་དོན་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་དེ་དང་དེ་མི་བྱེད་པ་དང་དེ་མི་འབྱུང་བའི་དོན་
དང་། ལོངས་སྤྱས་མ་དག་པའི་ཞིང་སྤངས་པའི་དོན་ནི་ཞིང་དེར་མི་གནས་པའི་དོན་དང་། མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་བུ་

སྤོང་བའི་དོན་ནི་གཉེན་པོས་ལག་རྒྱུས་བཞག་པའི་སྒྲོན་ས་སྤོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གཉེན་པོ་དང་ནི་སྤོང་བ་དང་། ཞེས་པའི་གཞུང་དེས་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་སྤང་བུ་སྤོང་
རྩལ་བསྟན་པར་ཐལ། ཀྱན་པོ་ཕྱུང་བ་དང་སྒྲོ་འཕར་བཅད་པ་ལྟར་དུས་མཉམ་དུ་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་ ཀྱན་པོ་ཕྱིར་ཕྱུང་

བ་དང་སྒོ་འཕར་བཅད་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྫོགས་པར་སྐྱེས་པ་དང་རྒྱན་པོ་ཕྱིར་བྱུང་བ་དུས་མཉམ་པའི་དཔེ་བཤད་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་བདེན་འཛིན་རྒྱན་བཏགས་གྱིས་བོན་གཉིས་དངོས་སུ་

གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་གྱི། བདེན་འཛིན་རྒྱན་བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་དང་དངོས་སུ་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་འཛིན་རྒྱན་བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་འདས་པ་རྣམས་དེའི་དུས་སུ་འདས་ཟིན་
པས་དེ་དང་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན། དེ་མ་འོངས་པ་རྣམས་དེའི་དུས་སུ་མ་སྐྱེས་པས་དེ་དང་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་མ་

@112A ༄། །ཡིན། ད་ལྟ་བ་རྣམས་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མི་འཇུག་པས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱན་བཏུས་ལས། གང་གི་གང་ལས་སྤོང་ཞེ་ན། འདས་པ་ནི་འགགས་པའི་ཕྱིར་མ་
ཡིན་ནོ། །མ་འོངས་པ་ནི་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་ལམ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མི་འཇུག་

པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ངན་ལེན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་སྤོང་ངོ། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་གི་གཉིན་པོ་གང་བྱུང་བ་གཉིན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་འབྱུང་བ་དང་།
གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་འགག་པ་ནི་མཉམ་པས་མཉམ་སྟེ་སྤྲང་བ་དང་སྒྲིན་པ་འབྱུང་བ་དང་འགག་པ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གང་གི་ཞེས་པ་ནས་མི་འབྱུག་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་སྤང་བྱ་བ་དེན་
འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ས་བོན་རང་དུས་སུ་འདས་པ་བྱམ་པ་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་ལྟར་སྤོང་པ་ཡང་མ་ཡིན། རང་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་

མདུན་ནས་འཕུལ་བ་ལྟར་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བ་ནམས་མཛོ་སྒྲིལ་གཡང་ལ་སྐྱར་བ་ལྟར་དུས་མཉམ་དུ་འགག་པའི་ཚུལ་གྱི་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། ཞེས་པ་མན་
ཆད་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་

དུས་མཉམ་པ་དང་། དེ་འགག་པ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྫོགས་པར་སྐྱེས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱི་སྤོང་བ་སྤང་བ་དང་ཐུན་པའི་དཔེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་
ཀྱི་ས་བོན་རྫོགས་པར་འགགས་ཟིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྫོགས་པར་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་སྟེ། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་རྫོགས་པར་འགགས་པ་དང་དེ་སྐྱེས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཀྱན་པོ་ཕྱུང་བ་དང་སྒོ་འཕར་བཅད་པ་དུས་མཉམ་དུ་ཞེས་པའི་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་འགགས་པ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་བ་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་

མེད་དེ། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་དུས་མཉམ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་སྟོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྟར་དུས་མཉམ་པའམ།
ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྟར་དུས་མཉམ་པ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གང་ཟག་དེའི་

@112B རྒྱུད་ལ་དུས་མཉམ་སྟོར་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར། སྟོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་མཉམ་མེ་ཟེར་ན། སྟོར་ལམ་པ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ། སྐྱེས་སམ་མ་སྐྱེས།
དང་པོ་ལྟར་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་འགགས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

བྱབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཚོགས་པར་འགགས་ཟིན་པ་དང་ཅིག་ཤོས་སྐྱེས་ཟིན་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་སོ་སྟེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་དེའི་རྒྱུད་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་འགགས་པའི་ཕྱིར།

མ་བྱབ་ན་སྒར་ལྟར་རོ། །ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་དུས་མཉམ་ཞེ་ན། འོ་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་
ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འགགས་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འགགས་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་བྱས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། མདོ་ལས། ཡེ་ཤེས་
ལ་བརྟེན་མི་ཤེས་ངྲི་མ་འཇོམས། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་ཉོན་མོངས་རྟག་པར་ཡང་། །དེ་དག་རེས་འགའ་ཙམ་ཡང་ཕྲད་པ་མེད། །

ཅེས་དང་། ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་མངོན་པར་ཤར་བའི་ཆོ་ལུན་པའི་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་གནས་
ངན་ལེན་གྱི་ངྲི་མ་དེ་གཉིན་པོས་ལག་རྗེས་བཞག་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེས་གནས་ངན་

ལེན་གྱི་ངྲི་མ་སྤངས་པར་ཐལ། བྱོད་གྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག དེས་གཉིན་པོའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་མ་བྱས་ཟེར་ན། བྱས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གཉིན་པོ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་སྐྱེས་སྟོབས་གྱིས་སྐྱེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ངྲི་མ་

དང་བྲལ་བའི་ལམ་བདེན་ཡིན་ཀྱང་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་དེ་ངྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་བདེན་མ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ངྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ངྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་

@113A ཨྲ། ཁོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་དེ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་བུལ་བའི་འགོག་བདེན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། དྲི་མ་ཟད་བ་དྲི་མ་དང་བུལ་པ་དྲི་མ་སྤངས་པ་ནམས་མིང་གི་ནམ་གངས་སུ་གསུང་རབ་དུ་མ་

ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱལ་བོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་དངོས་ལ། མཐོང་སྟོམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། རིམ་པ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉིན་རང་བཞིན་གནས་
རིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམས་པས་དེ་གཉིས་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་

དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༥ དེའི་འོག་ཏུ་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཐའ་དབྱུད་པ་ལ། དྲང་ངེས་སྤྱིའི་ནམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་

མདོ། ངས་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ། དྲང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དགོངས་གཞི་ཆོས་ཉིད་ལ་
དགོངས་ནས་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་ཕྱི་མ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་

ཏེ། དེའི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་གཞི་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན། དགོངས་གཞི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
དེར་ཐལ། ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེས་ཆོས་ཉིད་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མ་བསྟན་

པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེར་ཕྱིན་འབྱམ་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་
ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པར་ཡིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། མཆོན་

བྱ་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་ཕྱི་མ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་
ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཡུམ་བར་མའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆེན་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱང་ཆེན་ཡང་དག

@113B པར་རྒྱུས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཡུམ་ལ་སྟོན་པའི་ཆོས་བཞི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་
བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཤེས་རབ་སྣང་པོས་དོན་དམ་བདེན་པ་

དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་ཟེར་ན། འོ་ན། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟ་འོ། །ཞེས་
པའི་མདོ་ངེས་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་

རྒྱས་ཏེ། དེ་ལ་དོན་དམ་པའམ་སྟོ་གཙོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་རང་གི་བསྟོད་ལུགས་གྱི་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ངེས་དོན་
གྱི་མདོ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཚེས་ཅན། སྤྲ་ཇི་བཞིན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དབུ་མ་སྤང་བ་

ལས། ངེས་པའི་དོན་ཡང་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་དུ་གཞན་གྱིས་གང་དུ་ཡང་བྱང་
བར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་

སྟོན་པའི་མདོ། ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་རྒྱས་འབྱིང་བསྟུས་གསུམ་སྟུད་པ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་
སྟོན་པའི་མདོ། བྱང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་བྱང་དོན་སྤྲ་ཇི་བཞིན་པའི་མདོ། སྤྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་མདོ་གཉིས་

ལས། དང་པོ་ནི། གྱི་མ་འདུས་བྱས་ནམས་མི་ཏྲག་ སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། །ཞེས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་ཡིན། དང་པོ་དེ་ལ་ངས་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དངོས་
བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དེ་ལས་གནས་ལུགས་གྱི་དོན་གཞན་དུ་བྱང་མི་དགོས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་

བཤད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེ་ལ་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དེ་ལས་གནས་ལུགས་གྱི་དོན་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལྟར། །ངས་དོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་

@114A ལྷོ། །བྲག་ཤེས། །གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྐྱེས་བུ་བསྟན། །ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་པ་ལས། མདོ་གང་དེ་
ཉིད་མ་ཡིན་བཤད་དོན་ཅན། །བྱང་དོན་གསུངས་པའང་རྟོགས་ནས་བྱང་བྱ་ཞིང་། །སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངས་

དོན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པས་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བྱའི་
གཙོ་བོར་བསྟན་པས་ངས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། སྟོན་རྒྱལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཆོག་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཆོགས་པའི་སྟོན་ས་དོན་

མི་འདྲ་བ་སྐྱ་ཚོགས་པ་སྟོན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོན་ཚུལ་ཟབ་མོ་ལྟ་དཀའ་ཞིང་ཉོགས་དཀའ་བ་དགག་བྱ་བདེན་གྱུ་གྱི་སྟོས་པ་ནམ་པར་བཅད་པའི་བདེན་སྟོང་རོག་ཅིག་པར་སྟོན་པ་
དང་། གང་གིས་བསྟན་པའི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་བདག་དང་སེམས་ཅན་སོགས་ཡོད་པ་ནི་ཀྱན་

རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཚེས་དང་གང་ཟག་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་ཞེ་ན།
མདོ་སྡེ་གང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་གྱུ་བ་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་དོན་དམ་ཏུ་གྱུ་བ་པ་

བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཚིག་དང་ཡི་གེ་སྐྱ་ཚོགས་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཟབ་མོ་ལྟ་དཀའ་བ་ཉོགས་པར་
དཀའ་བ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྟོག་དང་གསོ་བ་དང་སྐྱེས་བྱ་དང་

གང་ཟག་དང་ཤེད་ལས་སྐྱེས་དང་ཤེད་བྱ་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་སྐྱད་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱིས་ལཤད་པར་བྱ་བ་བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་
བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་

པ་དང་སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་། སྟོག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་མེད་པ་དང་བདག་པོ་མེད་པ་རྣམས་པར་ཐར་པའི་སྟོན་སྟོན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་
རྟོན་གྱི་ངང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་མི་རྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ངང་དོན་གྱི་མདོ་ལ་དགོངས་པ་

@114B ཅན་གྱི་མདོ་དང་། ལྷུ་མ་པོར་དགོངས་པའི་མདོ་གཉིས། ཁ་ཅིག་མདོ་ཡིན་ན། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་དང་ལྷུ་མ་པོར་དགོངས་པའི་མདོ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། ཐེག་བསྟུས་ལས།
དགོངས་པ་བཞི་དང་ལྷུ་མ་པོར་དགོངས་པ་རྣམས་པ་བཞིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་དོན་ནི། དེ་གཉིས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོངས་གཞི་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ནས་དགོངས་གཞི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དགོས་

པ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ། ལྷུ་མ་པོར་དགོངས་པའི་མདོའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། འོ་ན། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་དང་ལྷུ་མ་པོར་དགོངས་པའི་མདོ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། བྱེད་གྱི་
མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཡིན་བྱུང་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགོངས་གཞི་གཞན་

ཞིག་ལ་དགོངས་ནས་དགོས་པའི་དབང་གིས་སྐྱས་ཟིན་ལ་གཞན་ཞིག་སྟོན་པས་དགོངས་པ་ཅན་དང་། དགོངས་པ་གཞན་ཞིག་ལ་དགོངས་ནས་དགོས་པའི་དབང་གིས་སྤྱུ་སྟེ་འཕྲོག་པའི་
ངག་གིས་སྐྱས་ཟིན་ལ་གཞན་ཞིག་སྟོན་པས་ལྷུ་མ་པོར་དགོངས་པའི་མདོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། དགོངས་

གཞི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་མདོ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། དགོས་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་
པའི་མདོ། ལྷུ་མ་པོར་དགོངས་པའི་མདོའི་མཚན་ཉིད། དང་པོ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་

གསུངས་པའི་མདོ། རོན་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་མདོ། ཏུས་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་མདོ། གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་མདོ་དང་བཞི་
ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་དང་རོན་གཞན་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཏུས་གཞན་དང་། །གང་ཟག་གི་ནི་བསམ་

པ་ལ། དགོངས་པ་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ངེ་དེའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏེ། ཞེས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། ས་དང་མ་ནི་
བསད་བྱ་ཞིང་། །རྒྱལ་པོ་གཙང་སྤྱ་ཅན་གཉིས་དང་། །ཡུལ་འཁོར་འཁོར་དང་བཅས་བཅོམ་ན། །མི་དེ་དག་པ་ཉིད་དུ་

@115A ཨྲ། །འགྱུར། །ཞེས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི་དུས་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ།
བཞི་པ་ནི། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་དོ་

བོར། དགེ་སློང་དག་ཁྱུང་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ལྟ་བུ་ཡིན། དང་པོ་ལ། མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་པ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཚོགས་
གཉིས་བསགས་པ་མཉམ་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱབས་པ་མཉམ་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་

པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་དང་སྐྱབས་པའི་ཆད་མི་མཉམ་པའི་རྩ་བ་ལྟར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཚོགས་དང་ནི། །ཚོས་སྐྱབས་འགོ་བའི་དོན་
མཛོད་པ། །མཉམ་པ་ཉིད་དེ་སྐྱབས་ཆེ་དང་། །རིགས་དང་སྐྱབས་པའི་ཆད་ཀྱིས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེས་

དོན་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། པ་མ་ལྟ་བུའི་སྲིད་ལེན་གཉིས། རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་འཛིག་ལྟ། གཙང་སྤྱ་ཅན་ལྟ་བུའི་བརྟལ་ཁྱུགས་མཚོག་འཛིན། ཡུལ་འཁོར་ལྟ་བུའི་རྩ་ཉོན་
དང་ཉེ་ཉོན་རྣམས་བཅོམ་ན་དག་པ་སྤང་འདས་ཐོབ་པར་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་མ་པོར་དགོངས་པའི་མདོ་

དེ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བཞུགས་པ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་གཞན། གཉིན་པོ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། བསྐྱར་བ་ལྡེམ་པོར་
དགོངས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་ལ་ཁ་བྱང་པའི་ཆེད་དུ་

གསུངས་པའི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དབྱ་མ་པ་ལྟར་ན་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་བདེན་གྲུབ་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་ལྟར་ན་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པར་སྟོན་
པའི་མདོ་ལྟ་བུ་ཡིན། གསུམ་པ་གཉིན་པོ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་

ལ་བརྟམ་པ་དང་། །ལེ་ལོ་ཅུང་ཟད་མཆོག་འཛིན་དང་། །ང་རྒྱལ་འདོད་ཆགས་སྟོད་པ་དང་། །འགྱོད་དང་མ་ངེས་ལྟོག་པ་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། །དེ་ཡི་གཉིན་པོར་ཐེག་
མཆོག་གསུངས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེ་པའི་གཉིན་པོར་ནི། ང་དེའི་ཆོ་སངས་

@115B རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཆོས་ལ་བརྟམ་པའི་གཉིན་པོར་གང་གའི་གྲུང་གི་བྱེམ་སྟེད་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་བཀྱར་བས་ན་ཐེག་ཆེན་
གྱི་ཏོགས་པ་སྟེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། ལེ་ལོ་ཅན་གྱི་གཉིན་པོར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱ་འོད་དྲི་མེད་ཀྱི་མཚན་

སྒྲོམ་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་རྩལ་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་ཡིན། མཆོག་འཛིན་གྱི་གཉིན་པོར་ནི་སྒྲིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གི་ངོ་བོར་སྒྲིན་པ་ལ་
ཅུང་ཟད་དམད་ནས་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་བསྐྲགས་པ་བརྗོད་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་ཡིན། ང་རྒྱལ་གྱི་གཉིན་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལ་

ལའི་ཡོན་ཏན་ལས་འགའ་ཞིག་གི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་ཡིན། འདོད་ཆགས་ལ་སྟོད་པའི་གཉིན་པོར་ནི། དེའི་གཉིན་པོར་ཡོན་ཏན་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་འབྱོར་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྐྲགས་པ་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་ཡིན། འབྱོད་པའི་གཉིན་པོར་གང་དག་སངས་

རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དེ་དག་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོའོ། །ཞེས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་ཡིན། མ་ངེས་པ་ལྟོག་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉིན་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་
གྱུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དང་། དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྱུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་ཡིན། བཞི་པ་ནི།

སྒྲིང་པོ་མེད་ལ་སྒྲིང་པོར་ཤེས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ལེགས་པར་གནས། །ཉོན་མོངས་པས་ནི་རབ་ཉན་མོངས། །བྱང་རྩལ་དམ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིང་པོ་ནི་
རྣམ་གཡེང་དང་། དེ་མེད་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྲགས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ལོག་

པ་ནི་མི་རྟག་སྟུག་བསྐལ་སོགས་སྤྱོད་གས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟོན་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་རབ་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཡུན་རིང་པོར་རྒྱལ་སྤྱི་
དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་ངལ་བ་བྱས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྦྱར་བ་ལ་ལྷེས་པོར་དགོངས་པ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།

རབ་ཏུ་བྲགས་པའི་ཚིག་ངན་པས་རབ་ཏུ་མ་བྲགས་པའི་དོན་བཟང་པོ་བསྦྱར་ཏེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྦྱིར་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དེ་ལ་གསུང་པ་པོ་སྟོན་
པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་གསུང་རབ་དེའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གསུང་རབ་དེའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། གསུང་བ་པོ་^{@116A} ༡༡། །སྟོན་པའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་
གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མུ་བཞི་ཡོད། དངོས་པོ་བདེན་མེད་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་། སེམས་ཙམ་པའི་མདོའི་
དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་བདེན་

གྲུབ་དེ་དེའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དེ་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་དང་སྟོན་པ་གཉིས་ཀའི་
དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་མ་བསད་བྱ་ཡིན་པ་དེ་སྟོན་པ་དང་། ས་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་

ཀའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟོན་ཏུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་ངོ་བོར་ང་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཏུ་

གྲུབ་པ་དེ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། དེའི་ངོ་བོར་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་དུ་གྲུབ་

པ་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དུ་འདོད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
བྱང་ཆེན་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱང་ཆེན་ཡང་དག་པར་རྩེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་དེ་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་

ཐལ། དེ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོའི་དོན་དེ་ལས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། ཁོ་ན་རེ། ཁྲབ་སྟེ། བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྩུལ་ལ།
བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དེ་ལས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་གཞན་དུ་བྱང་བའི་སྒྲོ་ནས་འགྲེལ་བ་དང་། དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་

ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྩུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དང་པོའི་དོན་ནི། དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལས་གནས་
ལུགས་ཀྱི་དོན་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ དག་སྟོང་དག་ཁྲུང་ཡོད་དེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་དེས་ལས་

འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ཡོད་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་ངོ་བོར་དེ་བསྟན་པས་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་

བསྟན་དགོས་ཏེ། མདོ་དེ་དང་། ས་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་དང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་མཚུངས་གྱང་། དེ་གཉིས་

@116B དང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་མི་མཐུན་པར་དང་ངེས་ན་མ་འབྲེད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེན། གློན་མེད་དེ། མདོ་དང་པོར་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་བསྟན། མདོ་ཕྱི་མས་པ་མ་
བསད་བྱ་ཡིན་པར་མ་བསྟན་པས་འགྲེལ་ཚུལ་མི་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་ཡོད་དོ། །བྱུང་བྱུང་པ་པོ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་མདོ་འདིས།

བྱུང་དང་བྱུང་བ་པོའི་དཔེས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་བསྟན་གྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་མ་བསྟན་པར་མ་ཟད་དེས་སྒྲས་ཟིན་ལ་ཡང་མ་བསྟན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་
པའི་ནང་སྡེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་དངོས་ལའད་པ་ལ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དང་ངེས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གཞན་དོན་གོ་རིམས་སུ་བྱེད་པའི་ས་བཅུ་པ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། དེའི་རྟེན་རང་
བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ཏེ། དེས་སྟོང་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམས་པས་དེ་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་དེའི་ཆོས་ཉིད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཨ། རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟོག་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དུག་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབས་པ་

བཙུག་གསུམ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་ཉིན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་བསྟན་པ་ལ། ཁ་ཅིག་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་པར་ཐལ། སྐབ་པ་བཙུག་གསུམ་བདེན་པས་སྟོང་པ་དེ་རིགས་གང་ཞིག་སེམས་བདེན་པས་སྟོང་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྒྱུད་ལ་སྦྱིར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ། སེམས་བདེན་པས་སྟོང་པ་རྒྱུད་ལ་གནས་པ་ཙམ་གྱི་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གནས་

སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པས་རང་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམས་པས་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་ཏེ། རིགས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གནས་
པ་ན་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཡང་གནས་སྐབས་རིགས་གསུམ་དང་རིགས་ཅན་

གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་བདེན་པས་སྟོང་པ་རིགས་གང་ཞིག་དེ་ལ་ངོ་བོ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གཉིས་པ་ལན་བཤད་པ་ལ། དགལ་
བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་འདིར་བསྟན་གྱི་ཚུད་ལན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་བཙུག་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་

@117A ༄། ཚུད་ལན་གྱུད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། འདིར་བསྟན་པའི་ཚུད་ལན་ནི། མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་ཚོས་གྱིད་བྱིངས་གཅིག་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་དང་ཡང་དག་

པའི་མཐའ་གཅིག་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྒོད་དང་སྒོད་མ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟར་གདགས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་ཁོ་ན་

མཛད་པ་གང་ཞིག། ཁྱོད་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་པ་བཅུ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོད་དང་སྒོད་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅེས་པའི་ལན་མཛད་རིགས་པ་
ལས་དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་གྲོལ་བ་རྟོགས་ལྟན་ལ་མི་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། ཡང་འདིའི་རྩོད་ལན་ནི་ཉན་ཐོས་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པས་རང་

རྒྱུད་གྱི་སེམས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲེམས་པས་རྟོགས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རང་རྒྱལ་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པས་རང་རྒྱུད་གྱི་སེམས་གཟུང་འཛིན་རྗེས་
གཞན་གྱིས་སྒོང་པ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲེམས་པས་རྟོགས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་

གྱིས་རང་རྒྱུད་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲེམས་པས་རྟོགས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་རིགས་གསུམ་དང་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ལན་མཛད་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདིར་རྟོག་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དུག་དང་། ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲུབ་པ་བཅུ་གསུམ་བདེན་

པས་སྒོང་པ་ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་བསྟན་པ་ལ། གནས་སྐབས་རིགས་གསུམ་དང་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་ལན་མཛད་པ་གང་ཞིག།

སྟོན་གྱི་དེ་ལ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། བདག་མེད་སྤྱ་རགས་གསུམ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག འཕགས་

པ་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱུང་པས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་ངོ་བོ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། གནས་སྐྱབས་རིགས་གསུམ་
དང་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ལན་མཇད་པ་ཡིན་ཞེས། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་

པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཐལ་འབྱུར་བའི་འདོད་པ་ལྟར་ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་མི་བཞེད་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཉན་ཐོས་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་རྣམ་པའགྱུར་སྟོང་པོ་རྒྱན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་

@117B དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྟོན་ས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་གི་ལྷགས་ལ། ལན་དངོས་དང་། རྒྱན་ཅུ་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཐལ་འབྱུར་དུ་
གནས་མི་གནས་སོགས་ལ་དཔུད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སེམས་བདེན་སྟོང་ལ་ངོ་བོ་ལ་རིགས་མི་

འདྲ་བའི་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། གནས་སྐྱབས་རིགས་གསུམ་དང་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་སྟོན་མེད་དེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྟོབ་པ་འཕགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཆོགས་རྒྱ་ཆེ་

ཅུང་དང་དབང་པོ་ཚེ་རྟུལ་གྱི་བྱད་པར་གྱི་དེ་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་དེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དེ་བདེན་སྟོང་གསུམ་ལ་

དམིགས་ནས་བསྒྲུལ་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་གནས་སྐབས་རིགས་གསུམ་དང་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་འཐད་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གནས་སྐབས་རིགས་གསུམ་དང་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་མི་འཐད་པའི་སྟོན་མེད་དེ།

རྟོན་པ་སྐྱབ་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་གནས་སྐབས་རིགས་གསུམ་དང་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཉེར་ལེན་འཇིམ་པ་གཅིག་ལས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུ་མེ་ལྷ་
གཅིག་གིས་སོ་བཏང་བའི་བུམ་པའི་ནང་དུ་ལི་ཁ་ར་དང་། སྤྲང་ཕྱི་ལ་སོགས་སྒྲུགས་པ་ན་བཅུད་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བས་ལི་ཁ་རའི་

བུམ་པ་སོགས་གྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པས་རིམ་གྱིས་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་གྱི་དབྱིངས་སྒྱུ་འི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་སྟོན་ནས་རིགས་ཉིད་དུ་ཐ་སྙད་འདོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དཔེར་ན། འཇིམ་པ་ལས་མངོན་པར་གྲུབ་ཅིང་མེ་ལྷ་གཅིག་གིས་སོ་བཏང་བའི་རྟོན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་པ་སྤྲང་ཕྱི་དང་ལི་ཁ་ར་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ཉིད་

གྱི་ཐ་དད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་མི་གནས་སོགས་དབྱུད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་དེའི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་སོ། ཞེན། འོན། རྒྱན་གྱི་
དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་སྐབས་འདིར། བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་དང་དེ་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ནས་སྤངས་པ་དང་། འཕགས་པ་ལ་སྟོང་

@118A ༄༅། ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སྟོང་གིས་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། བྱོད་གྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་དེ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་
གྱིས། ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་དུ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །

ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་རྒྱུ་རྩུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུར་བྱས་ནས། ས་དང་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
བར་གྱིས་སྟོང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་དུ་དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བཞེད་པ་ལྟར་ཉོན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་འཐོབ་

པ་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་མི་བཞེད་ཀྱང་། སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱད་པ་ཤིན་དུ་མང་

བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག རྒྱ་ཙུ་བའི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་དུ་གནས་ཀྱང་། རིགས་ཙུ་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་

ཐུག་ཐལ་འབྱུར་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཞེན། དེ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་ནམ་ལག་དུ་དབུ་མ་ཐལ་འབྱུར་བའི་བཞེད་པ་ལྟར་ཞེས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སྟོང་གིས་བྱབ་པར་མི་བཞེད་
ཀྱང་ཞེས་ཐལ་འབྱུར་བ་ལོགས་སུ་བཀར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ནམ་མཁུན་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བཅུ་མེད་

པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་རྟོན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དུག་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་སྐབ་པ་བཅུ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་པས་
སྟོང་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་རྟོན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག དེ་ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་པའི་ཕྱིར།

རྟོགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། རིགས་ཙུ་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཐལ་འབྱུར་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། རྒྱ་ཙུ་བའི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་དུ་གནས་ཀྱང་རྒྱ་ཙུ་འདིར་ལྟ་བ་
མཆོག་དམན་འབྲིང་གསུམ་ལ་བསྟོས་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྟོ་རྟུལ་འབྲིང་གསུམ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བ་རབ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་

བསྟོས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ནམས་དབང་པོ་རྟོན་པོ་དང་། ལྟ་བ་འབྲིང་གཟུང་འཛོན་གཉིས་སྟོང་གི་ལྟ་བ་ལ་བསྟོས་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་ནམས་དབང་པོ་འབྲིང་དང་། ལྟ་བ་ཐ་

མ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་བྱུང་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་དབང་

@118B རྟུལ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དབང་པོ་ནི་རྟུལ་འབྱིང་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོགས་རྒྱས་
མི་རྒྱས་དང་། དེ་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྟོན་སྟོན་རྟོགས་མ་རྟོགས་སོགས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཉན་རང་ལ་སྟོང་

ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་དེ། འདིར་རྟེན་བརྟེན་པའི་དོན་ཀྱང་རྟོག་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ལ་བྱེད་ཅིང་། རྟེན་རིགས་དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱང་པར་ལ་བདེན་པར་སྟོན་བཀྲགས་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་
ཡུལ་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉི་སྒྲུང་ལས། དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དེའི་མཚན་མ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་

པ་སྟེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཡོད་པར་མ་གྱུར་བ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེས་ན་འདིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འཕགས་པའི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་

བརྟེན་པའི་དོན་ཡང་རྟོག་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ལ་བྱེད་ཅིང་ཆོས་ཉིད་དམིགས་པ་ལ་དེ་སྟོང་འབྲུག་དགོས་ལ། བདེན་གྲུབ་སྟོང་མ་བཅད་པར་བདེན་མེད་སྟོང་མི་འབྲུག། དེ་ཡང་དང་པོར་གཞི་

ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་སྒྲིང་དུ་ངེས་དགོས་པས་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་ཆོས་ཉིད་བདེན་མིད་རྟོགས་པ་ཡིད།

རང་རྒྱལ་ལ་རང་ལམ་དུ་ཤེས་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་སྤྱོད་མི་རྒྱས་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། རང་རྒྱལ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཡིད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཉན་ནི་འདིར་དམིགས་པ་དང་བརྟེན་པ་ནི་དམིགས་བྱེད་ཡིན་ལ་དམིགས་བྱེད་ལ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་ཆོས་ཉིད་ལ་

དམིགས་པ་ལ་དེ་སྒྲོ་ངོར་འགྲུབ་དགོས། བདེན་གྲུབ་སྒྲོ་ངོར་མ་བཅད་པར་བདེན་སྒྲོ་ངོར་མི་འགྲུབ་ཅིང་དེ་མ་གྲུབ་ན་ཆོས་ཉིད་སྒྲོ་ངོར་མི་འགྲུབ་པོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་གཞི་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་སྒྲིང་དུ་ངེས་དགོས་པས་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་མིད་པར་དམིགས་པར་ཡོད་པར་

བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་རྒྱལ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པས་རང་རྒྱལ་ལ་ཤེས་པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤྱོད་མི་རྒྱས་པས་མ་ཁྲབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ཉན་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ལ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་དང་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་ལ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོར་གསུངས་

@119A ༄། །ཀྱང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་ལ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། སྒྲོ་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ན་རང་གི་རྟོན་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་དང་།

ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེས་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དང་ཆོས་ཉིད་

བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་གཉིས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་འདིར་ཐེག་དམན་འཕགས་
པ་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་སྐབས་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ནི་མཚན་མར་

དམིགས་སྒོ་ནས། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་མེད་པར་གསུངས། སྐབས་འདིར་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་པའི་^tIKa ཆེན་ལས། རྒྱུ་གྱི་འགྲེལ་མཛད་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་
ཡང་རྒྱལ་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འདིར་སྟོང་བ་མཆོག་དམན་འབྲིང་གསུམ་ལ་

སྟོས་ནས་དབང་པོ་རྟོ་རྟུལ་འབྲིང་གསུམ་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུ་འདིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་ཅན་གསུམ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་
བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། རྗེས་སུ་འཛིན་རྒྱུའི་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་རུང་མི་རུང་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་

ཡང་ཕྱི་མ་ཆེས་མང་བས་ཆར་དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ རྣམ་ལའད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་གསུང་དེའི་དོན་ནི། སྐབས་འདིར་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལ།

སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སྟོང་གིས་བྱུང་པ་དང་། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྟོན་སྟེ། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་སྟོང་བས་བྱུང་པ་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་རྣམ་པའགྲུབ་དུ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པས་

སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མང་བར་གསུངས་ཀྱི། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལ་དེ་རྟོགས་སྟོང་གིས་བྱུང་པར་བཞེད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་མང་བར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ རྣམ་པའགྲུབ་ཆེན་མོའི་ལུང་དེའི་དོན་ནི། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྟོན་སྟེ། །ཞེས་སོགས་

@119B ཀྱི་སྐབས་སུ་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་དམན་རིགས་ངེས་ཀྱི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་བྱུང་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འོ་ན། སྐབས་འདིར་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་དམན་རིགས་ངེས་ཀྱི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སྟོང་གིས་བྱུང་པ་བསྟན་པར་ཐལ། རྣམ་པའགྲུབ་ལས། རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་མཛད་དེ་

དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་རྩལ་གཉིས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་ བྱོད་ཀྱི་ལུང་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་ཡོད་

པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་བྱན་མོང་

མ་ཡིན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཚུད་པ་དེ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་ཅུ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཐལ་འགྱུར་དུ་
གནས་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་སློམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞལ་བྱར་བྱུར་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་གྱིས་སྟོང་

པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཡང་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བྱན་མོང་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ལཤད་ལས། ཡང་འགོ་མཇུག་
པལ་ཆེར་གྱི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་ལ། དེ་ལྟར་

མཛད་པ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་བབྱུང་རྒྱའི་ཐེག་དམན་ལ་ཟབ་མེའི་སྡོད་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལའང་ཕྱི་མ་ཆེས་མང་བ་དང་བྱན་མོང་བའི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་གོམས་པར་བྱས་ན་
རྒྱད་མུར་པོར་སླིན་པས་ཟབ་མེའི་ལམ་གྱི་སྡོད་དུ་འགྱུར་བས་པལ་ཆེར་དེའི་ལམ་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་གཞན་དུ་ཡང་གཉིས་ཀའི་རྣམ་

གཞག་མཛད་པའང་མང་ངོ། །དཔེར་ན། དབུ་མའི་ལྟ་བའི་རྒྱད་སླིན་བྱེད་དུ་སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དེའི་དོན་ནི་གང་

ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་ལོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ནང་སྡེ་པལ་ཆེ་བས་ཁས་ལེན་པས་བདག་མིད་ཐུན་མོང་བ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། གང་ཟག་

རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པ་བསྟན་པའི་སྟོན་ས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་ལོད་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་དབྱ་
མའི་ལྷ་བའི་རྒྱད་སྟོན་གྱི་དུ་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྷ་བ་གསུངས་པ་ལྷ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྟོང་ཉིད་

@120A ༄། རྟོགས་མ་སྟོང་བའི་ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་གསུམ་ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་དང་དེ་དག་གི་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་བདེན་སྟོང་གསུམ་པོ་དེ་ལ་
རིགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིར་རྟན་བརྟན་པའི་དོན་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་

རྟོགས་མ་སྟོང་བའི་ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་བདེན་སྟོང་རྟོགས་མ་སྟོང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། རྟན་བརྟན་པ་ལ་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྟོན་
བརྟན་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སྟོང་གིས་ཁྲབ་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་འདི་དང་རྣམ་བཤད་

དགོངས་པ་རབ་གསལ་གཉིས་ལས་འདིར་རྟན་བརྟན་པའི་དོན་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ལ་བྱེད་ཅིང་ཞེས་གསུང་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་གང་ཞིག་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དུ་གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྟོང་

ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྩོད་པ་བཀོད་ནས་དེའི་ལན་འཆད་པ་ན་རྟེན་ནི་འདིར་དམིགས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་ཁ་ཅིག་ འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སྟོང་གིས་བྱུང་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ ཟེར་ན། འདིར་མ་བྱུང་། རྟགས་དེར་ཐལ།
འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རབ་རྟུ་ཕྱེ་བའི་སྤྲད་དུ་འོ། །ཞེས་པའི་མདོས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་

ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་སོ་སྐྱེ་ལས་རབ་རྟུ་ཕྱེ་བ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ དེར་ཐལ། འབྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀར་མདོ་དེ་སངས་རྒྱས་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་པའི་མདོའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་ མ་བྱུང་མཚམས་ལ། འཕགས་པ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་

གཞི་ཐོབ་པས་བྱུང་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ དེར་ཐལ། འབྲེལ་པ་ལས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
འབྱུང་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ ༥ དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་

སྐབས་སུ། དམིགས་པ་ལཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་རྟུ་ལཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་

དམིགས་པ་ཡིན་ན། དེས་དམིགས་པས་བྱལ་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་

@120B གློ་འདོགས་དཔུང་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་གློ་འདོགས་དཔུང་གཞི།
དེའི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གློ་འདོགས་དཔུང་པར་བྱ་བའི་གཞི། དེའི་དམིགས་པའི་མཚན་

ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་པ་བརྟུ་གཅིག་ཡོད། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ལ། དེའི་དམིགས་པ་བརྟུ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས། འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་
ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བརྟུ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་

ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྣམས་གྱི་དང་པོར་གླང་བྱ་དག་བ་དེ་གང་། རོར་བྱ་མི་དག་བ་དེ་གང་ཡིན། གླང་དོར་བཏང་སྒྲོམས་སུ་བཞག་བྱ་དེ་གང་ཡིན་སྒྲམ་
དུ་རྟོགས་པར་བྱེད། དེའི་རྗེས་སུ་འཇིག་རྟེན་དེ་གང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དེ་གང་སྒྲམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད། དེའི་རྗེས་སུ་སྤང་བྱ་

ཟག་བཅས་དེ་གང་། གཉིན་པོ་ཟག་མེད་གང་ཡིན་སྒྲམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད། དེ་ནས་འདུས་བྱས་ལམ་བདེན་དེ་གང་། འདུས་མ་བྱས་འགོག་བདེན་དེ་གང་སྒྲམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད། དེ་རྗེས་ཐོབ་

བྱའི་འབྲས་བྱ་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་གང་ཡིན་སྟུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལཡན་

པ་ལ། ཁ་ཅིག་ དག་མི་དག་གང་རུང་ཡིན་ན་སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དག་བ་དང་གཞོན་སེམས་མི་དག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་
ཐལ། སྟོན་འཇུག་ལས། འདི་དང་དག་མཚུངས་ག་ལ་ཡོད། །བསོད་ནམས་འདི་འདྲ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མི་དག་བཅུ་ག་མི་དག་བ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དེ་སེམས་བྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་བྱུང་སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ལས་གྱི་ལམ་ཡིན་ཞིང་། ཡིད་ལས་སེམས་པ་དང་ལུས་དག་ངག་རྒྱུད་གི་ལས་མ་ཡིན་པས་ལས་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ དག་མི་དག་གང་རུང་ཡིན་ན་རང་འབྲས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིད་འོང་འབྱིན་བྱེད་དང་། ཡིད་མི་འོང་འབྱིན་བྱེད་གང་

རུང་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། གཉིན་པོ་སྟོབས་བཞིས་འདག་ཁ་མའི་མི་དག་བ་དེ་རང་འབྲས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིད་མི་འོང་འབྱིན་བྱེད་ཀྱང་མ་ཡིན། ཁོང་སྟོ་ལོག་ལྟ་སོགས་
གྱིས་འཛོམས་ངེས་གྱི་དག་བ་དེ་རང་འབྲས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིད་འོང་འབྱིན་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། རང་གི་རྣམ་
རུང་དུ་ལུང་དུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག་ སྟེས་བྱ་དམ་པའི་སྒྲུང་བྱར་འོས་པ། དག་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་གྱི་སྟོན་སྟེན་དབྱེས། དོན་དམ་པའི་དག་བ། རོ་བོ་ཉིད་གྱི་དག་བ།
མཚུངས་ལྡན་གྱི་དག་བ། ཀུན་སྟོང་གི་དག་བ་དང་བཞི། ཐར་པ་

ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། རོ་ཚ་ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱི་བསམ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱང་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་དང་། དེ་ཀྱན་ནས་སྒོང་བྱེད་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱང་ལྟ་བུ་
བཞི་པ་ཡིན། རང་གི་ནམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་མི་འོང་འབྲིན་རུང་དུ་ལུང་དུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག། སྒྲིས་བྱ་དམ་པའི་དོར་བྱར་འོས་

པ། མི་དགོ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ཡང་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན། དོན་དམ་པའི་མི་དགོ་བ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མི་དགོ་བ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་མི་དགོ་བ། ཀྱན་སྒོང་གི་མི་དགོ་བ་དང་བཞི།
འཁོར་བ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། རོ་ཚ་ཁྲིལ་མེད་ཀྱི་བསམ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་དེ་གསུམ་

པ་དང་། དེ་ཀྱན་ནས་སྒོང་བྱེད་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱང་ལྟ་བུ་བཞི་པ་ཡིན། རང་གི་ནམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་དང་། ཡིད་མི་འོང་གང་རུང་འབྲིན་རུང་དུ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཚོས། ལུང་
མ་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་དམ་པའི་ལུང་མ་བསྟན་སོགས་བཞི་ཡོད། ནམ་མཁའ་དང་པོ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་

པའི་བཟོ་བའི་ལས་དང་སྒྲོད་ལམ་གྱི་ལས་གཉིས་པ་དང་། དེ་ཀྱན་ནས་སྒོང་བྱེད་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱང་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱང་ལྟ་བུ་བཞི་པ་ཡིན།
གཞན་ཡང་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས། སྒྲིབ་པར་གྱུར་པའི་ལུང་མ་བསྟན་དང་

པོ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་གཉིས་པ་ཡིན། བཞི་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་བཀོད། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི།
འགྲེལ་ཆེན་ལས། གང་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ནི་དམིགས་པ་

ཡིན་ན་སྟུང་སྒྲིམས་པ་དེ་དག་གིས་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ། རྒྱ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་
མཁའ་རྣམས། །དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་འདོད། །ཅིས་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས། དེ་ལྟར་ན་ནི་དག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ་

@121B ཞེས་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མི་མཐུན་པ་དང་གཉིན་པོའི་
ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པ་མེད་པས་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་དག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལྟར་ན་ཡང་རབ་འབྱོར་

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བས་དམིགས་པ་དག་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེན་ཉིས་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་
འགྲོ་བའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པར་བརྗོད་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་བསྐྱིབས་

པ་དེ་ཅིམས་གྱིས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་བཞག་པ་
གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཏོད་པ། ས་རོལ་པོའི་འདོད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། རང་ལུགས་གཞག་པ་མི་འཐད་

པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ འགྲེལ་པ་དེའི་དོན་ལ་སེམས་ཙམ་པས་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཟུང་འཛིན་རྫས་
གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་འབའ་ཞིག་རྟོགས་པར་ཁས་སྐྱངས་པས་དེ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་འགྲེལ་པ་འདི་བཏོད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས།

དེའི་དོན་རྩུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་མ་དག་གཞན་དབང་རྣམས་ཁྱད་གཞི་དང་དེ་གཟུགས་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཁྱད་ཆོས་སུ་བྱས་
ནས། མ་དག་གཞན་དབང་གཟུགས་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར། གཟུགས་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་

པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་དམ། དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སུ་ཡང་མེད་ཅིང་། ཟླེ་
བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་ནས་དངོས་སུ་གཞོད་བྱ་གཟུགས་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། དངོས་སུ་གཞོད་བྱེད་གཟུགས་

འཛིན་རྒྱུ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྒྲུངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པར་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཡང་ནས་ཡང་
དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཟུགས་འཛིན་རྒྱུ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་

@122A ༄། །པའམ། སེ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་རྒྱུ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རིགས་ཤེས་རྟོགས་པའི་ངོ་བོར་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་དེ་ལྟར་སྒྲུང་མོད་ཀྱང་། གནས་ལུགས་

མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་གཞན་དབང་མི་སྒྲུང་བར་འདོད་པས་དེ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །ཞེན། འོ་ན། དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ལ་
ཡང་སྒྱུ་གུ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་ཆོས་ཅན་སྒྱུ་གུ་

ཡོད་པའམ། དེས་སྒྱུ་གུ་བདེན་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་བདེན་སྟོང་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེའི་གཟིགས་ངོར་སྒྱུ་
གུ་སྒྲུང་ངོ་ཞེན། འོ་ན། བདེན་འཛིན་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་བདེན་འཛིན་སྒྲུང་བར་ཐལ།

སྟོང་གྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་གཟིགས་ངོར་གཉིས་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་གཟིགས་ངོར་ངྲི་མ་མཐའ་དག་
དང་བྲལ་བ་ལྟར་སྒྲིབ་ཡང་ངྲི་མ་མཐའ་དག་དང་མ་བྲལ་བས་དེ་སྒྲིབ་དང་། དེ་སྟོང་ཚོགས་པ་བརྟུན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲིབ་ཕྱིར་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་བཞག་པ་མི་འཐད་པར་བརྟུན་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱི་གཟིགས་ངོར་ཚོས་ཅན་གཞན་དབང་ཡོད་པས་སེམས་ཅོམ་པ་བཀག་པའི་

རིགས་པས་མི་གཞོད་དོ། །ཞེ་ན། འོ་ན། སྐྱག་བདེན་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་གྱི་གཟིགས་ངོར་སྐྱག་བདེན་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་གཟིགས་ངོར་སྐྱག་བདེན་གཉིས་སྒྲིབ་རྒྱུ་པའི་རྩལ་གྱིས་སྒྲིབ་ངམ། གཉིས་སྒྲིབ་དང་བཅས་

པའི་རྩལ་གྱིས་སྒྲིབ་། དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྱག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་གྱི་གཉིས་སྒྲིབ་རྒྱུ་པའི་རྩལ་
གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྐྱག་བདེན་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་

@122B དེའི་གཟིགས་ངོར་དེ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་ཉིད་དང་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྟུག་བདེན་བདེན་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ། སྟུག་

བསུལ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒྲུང་ཞིང་། སྟུག་བསུལ་བདེན་སྟོང་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒྲུང་བ་འམ། འོན་ཏེ། སྟུག་བསུལ་བདེན་སྟོང་ཤྲགས་ལ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན།
དང་པོ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་

ཤེས་གཅིག་ཉིད་ལ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་གྱི་ཆོས་གཟིགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སྒྲུང་ནི་རིགས་ལམ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ནི་སྟོབ་ལམ་ན་མཉམ་རྗེས་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་ཐལ་བ་ཁས་སྒྲངས་
དགོས་པ་སོགས་གྱི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྟུག་བསུལ་བདེན་སྟོང་ཤྲགས་ལ་རྟོགས་པའི་དངོས་

རྟོགས་དེ་གང་ཡིན། སྟུག་བསུལ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤྲགས་ལ་དེ་བདེན་སྟོང་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྟུག་བསུལ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟུག་བསུལ་བདེན་
སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱི་དངོས་གཞལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གནས་

ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་སློབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ངོར། ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་ཡོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་དབྱ་མ་ཐལ་རང་སུ་
ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི་སློབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་ཀྱན་

རྫོབ་པའི་ཆོས་སྒྲུང་ན་དེ་ལ་བདེན་སྒྲུང་ཡོད་དགོས་པ་ལས་དེ་ལ་བདེན་སྒྲུང་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་དེས་གཟིགས་ན་གཉིས་སྒྲུང་རྣམས་པའི་ཚུལ་གྱི་གཟིགས་དགོས་
པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་འོག་དུ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བའི་སློ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེའི་དོན་

ནི། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་བདེན་པར་སྒྲུང་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཉོགས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་གི་
ལུགས་ལ། སོ་སྟེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་གཞན་དབང་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་གཟུགས་

@123A ༄། །འཛིན་རྒྱུ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་ཞིང་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་
བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གང་ཡང་

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འདི་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། འགོག་ཚུལ་ནི་མཉམ་གཞག་ཏུ་གཟུགས་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་
རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ས་བོན་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དེ་རྣམས་ཐ་དད་

ཏུ་སྒྲུང་བའི་འབྲུལ་སྒྲུང་ཇི་དག་ཏུ་སོང་སྟེ་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་དག་པ་གོང་ནས་གོང་ཏུ་འཕེལ་བའི་བྱུང་པར་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་དང་འབྲུལ་སྒྲུང་དེ་མ་དག་གཞན་དབང་
གི་རང་བཞིན་ལ་བཞུགས་ཤིང་། བཞུགས་པའི་མ་དག་གཞན་དབང་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྟོན་མེད་དེ།

རྟུ་དང་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཀྱང་སྟོ་བུར་གྱི་རྟོག་པ་དང་གཡའ་དང་སྤྲིན་ལ་སོགས་པས་བསྐྱིབས་པ་སོགས་དེ་དང་བལྟལ་རུང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན། འོན་གཟུགས་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་

སྟོང་ཉིད་དང་དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་སྒྲུང་བ་དེ་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱོད་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། བྱོད་འཛིན་སྒྲུངས་དོན་མཐུན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ལ་སྒྲུང་བ་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཏུ་གྲུབ་པའི་

ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱོད་གཉིན་པོས་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། བྱོད་འཛིན་སྤངས་དོན་མཐུན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སློབ་རྩལ་དག་མེད་
ཅིང་། རང་བཞིན་རྣམ་དག་འབའ་ཞིག་ཡོད་པའི་དག་པ་སྟོགས་གཅིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་

པ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ན་རེ། ཆོས་ཉིད་བདེན་པས་སྟོང་པ་དེ་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་དུ་གྱུབ་པར་ཐལ། རབ་
འབྱེར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་མདོ་བྱོད་ཀྱི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་

@123B ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བདེན་པར་གྱུབ་པར་ཐལ། སྟོ་དོན་དམ་པ་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བདེན་པར་འཛིན་
པའི་བདེན་འཛིན་དེ་བདེན་པར་གྱུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲའི་བདེན་འཛིན་དེ་འཛིན་སྤངས་དོན་མཐུན་ཅན་

གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིན་པོས་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་མ་གཏོགས་སློབ་རྩལ་
དག་གི་ཆ་མེད་པའི་དག་པ་སྟོགས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྟོ་དོན་དམ་པ་གནས་ལུགས་མངོན་

སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་དུ་བྱལ་ན་བདེན་པར་བྱལ་མི་དགོས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་བྱལ་བཀག་པ་ན། དེ་བདེན་སྟོང་བདེན་བྱལ་གྱང་
ཁེགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་དུ་ན་བཀག་མེད་གསལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་རྣམས་སློབ་དོན་དམ་པ་ཡིན་གྱང་བདེན་པར་མི་འདོད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་
གཉིན་པོ་བརྒྱན་པས་སྤང་བྱ་བརྒྱན་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྤྱུ་མའི་

སྤང་པོས་སྤྱུ་མའི་སྤང་པོ་གཞན་པམ་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པའི་སྐྱབས་སུ་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྣམ་འགྱུར་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་པ་
དང་། རིགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་བཞིན་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀའི་སྐྱབས་སུ་གཉིས་ཀ་

སྟོན་རིགས་ཏེ། ནང་སྐྱེ་མཆེད་དུག་བདེན་པས་སྟོང་པའི་རིགས་ཆོས་ཉིད་གྱང་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དུག་བདེན་པས་སྟོང་པ་རིགས་སུ་འགྱུར་བ་ཆོས་
ཅན་སྐྱེ་མཆེད་དུག་མ་སྤངས་པའི་སློན་ས་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་སྐབ་

པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་སྒོ་འདོགས་དངུང་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་སྐྱེ་མཆེད་དུག་མ་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་རྟེན་
རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་ཅན་སྐྱེ་མཆེད་དུག་སྤངས་ན་དེ་བདེན་པས་སྟོང་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་

@124A ཨཱ། །གནས་རིགས་སུ་མི་འགྱུར་བས་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་བཞིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་རིགས་
ཡིན་ལ། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ལ་ནི་དགག་པ་

མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
གང་གི་ཆེད་དུ་བྱང་ཆེན་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་མཐར་ཐུག་

གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སེམས་ཆེན་པོ། སྟོང་བ་ཆེན་པོ། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་བསྐྱེད་ལས་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་
སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་དང་པོ་དང་། སྐྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གཉིས་པ་དང་།

ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་མཐར་ཐུག་དེ་གསུམ་པ་ཡིན། ཕྱམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལ། ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། ཐེག་ཆེན་སྐབ་
པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ།

སྐབ་པ་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་ངོ་བོར་བཞག་པའི་དོན་བཤད་པ། ས་མཚམས་བཤད་པ་བཞི། དང་པོ་ལ། རྟོན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྐབ་པ་
བརྩོན་འགྲུས་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་མཚན་ཉིད་

ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གནས་རྩོམ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཆེ་བདག་ཉིད། །རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་གྱིས་སྐབ་པ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པ་དེ་རྟོན་སེམས་
བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་པས་ལེན་པ་ཆེ་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པས་བཟོད་པ་ཆེ་བ། འབྲས་བུ་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་འབྱིན་

པར་བྱེད་པས་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཏྲག་རྩུ་ལེན་པ་ཆེ་དང་བཟོད་པ་ཆེ། །དོན་ཆེན་ཡང་དག་འབྱུང་བའི་བྱ་བ་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་བཤད་
པ་ལ། རྟོན་རྩུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། མཚན་གཞིའི་སྒོ་ནས་བཞིར་དབྱེ་བ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཁུན་པ་ཡུལ་

@124B གྲི་སྐྱབ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱབ་པ་གཉིས། དེ་གཉིས་གྲི་བྱད་པར་ལ། ཁ་ཅིག ཐོས་བསམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐྱབ་པ་དེ་མཁུན་པ་ཡུལ་གྲི་སྐྱབ་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་པར་སྦྱིན་
དྲུག་ལ་གཙོ་བོར་སྦྱོད་པའི་སྐྱབ་པ་སྦྱོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། ཐོས་བསམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དོན་དེ་སྦྱིན་

སོགས་པར་སྦྱིན་དྲུག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པར་མཁུན་གསུམ་ཐོས་པས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྐྱབས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་བྱེད་དམ། ཐོས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་བསམ་བྱུང་གི་
ཡང་ནས་ཡང་དུ་འདྲིས་པར་བྱེད་པའི་གནས་སྐྱབས་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ལམ་མ་ཞུགས་གྲི་གནས་སྐྱབས་ན་ཡང་མཁུན་

པ་ཡུལ་གྲི་སྐྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཏྲགས་དང་པོ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པ་ལ་དུ་ཡོད་དྲིས་པ་ན་མཁུན་པ་ཡུལ་གྲི་སྐྱབ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་མི་རིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ།

ཐོས་པའི་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་བསམ་བྱུང་གི་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོན། སྦྱིན་སོགས་པར་སྦྱིན་དྲུག་གི་སྦྱོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཉམས་ལེན་མེད་པའི་ཤེས་བྱེད་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག མཁུན་པ་གསུམ་གྲི་གནས་སྐྱབས་སུ་ལྟ་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། སྦྱོར་བ་

བཞིའི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོད་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་དང་སྟོར་བཞི་གཉིས་ལ་ལྟ་བ་དང་། སྟོད་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་མ་གྱུར་གྱི་ཤེས་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། སྟོར་བཞི་གང་

རུང་གི་ཉམས་ལེན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱི་དེ་ལས་ལྗོགས་སྟེ་ཁས་སྦངས་པ་ན་ཉིས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་ཏུ། མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྟོར་བ་དང་། །དེ་རབ་དེ་ཡི་གོ་
རིམ་དང་། །དེ་མཐའ་དེ་ཡི་རྣམ་སྒྲིན་ནི། །དོན་བསྟུས་གཞན་དེ་རྣམ་པ་དུག ཅེས་བསྟུས་དོན་དུག་ཏུ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་

ཡང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྟོར་བཞིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག སྟིན་སོགས་པར་སྟིན་དུག་གི་འགོ་མིག་གཏོད་མ་གཏོད་དང་། པར་
སྟིན་དུག་སོ་སོར་ངས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་བསམ་པས་ཟིན་མ་ཟིན་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། འོ་ན། སྟིན་སོགས་

@125A ༄༄༅། །པར་སྟིན་དུག་གི་འགོ་མིག་གཏོད་མ་གཏོད་དང་། སྟིན་དུག་སོ་སོར་ངས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་བསམ་པས་ཟིན་མ་ཟིན་ལ་བྱེད་པའི་དོན་དེ། སྟིན་དུག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
ཉམས་ལེན་གྱི་བསམ་པ་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་དམ། སྟིན་དུག་རྫོགས་པར་ཐོབ་མ་ཐོབ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན།

མཁུན་པ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་པ་དེ་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ནས་ཡོད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་པ་ནས་གོ་སྐྱབ་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་གང་ཞིག དེ་ཐོབ་པ་ནས་ཕྱིན་དུག་ཉམས་སུ་
ལེན་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་

གང་ཡིན་ངེས་པ་ན་མཁུན་པ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིས་ལན་འདེབས་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཚོགས་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། མཁུན་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པའི་

ཉམས་ལེན་གྱིས་ཟིན་པའི་ནམ་ཇོགས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་པར་ཕྱིན་དུག་ཇོགས་པར་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་པོ་དེ་
སྦྱོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱབ་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། དེ་གཉིས་སྐྱས་བརྗོད་ཚུལ་

འགལ་ཡང་སྤྱིར་དེ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། སྦྱོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་མཁུན་པ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་སྟོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། སྐབས་དང་པོ་
གསུམ་དུ་གོ་སྐྱབ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཕྱིན་དུག་ཉམས་ལེན་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་པ་མ་གཏོགས་

ཕལ་ཆེར་མཁྱེན་གསུམ་ཉམས་ལེན་གྱི་ངོས་ནས་བཤད། སྟོར་བཞིའི་སྐབས་སུ་ཕལ་ཆེར་ཕྱིན་དུག་ཉམས་ལེན་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་ཕྱིན་དུག་ཉམས་ལེན་གྱི་
ངོས་ནས་བཤད་པར་ཐལ། གོ་སྐབ་ཀྱི་སྐབས་སུ། དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱིན་ལ་སོགས། །ཞེས་དང་། ཆོགས་སྐབ་

ཀྱི་སྐབས་སུ། ཅི་དང་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་དུག ཅེས་དང་། འཇུག་སྐབ་ཀྱི་སྐབས་སུ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྦྱིན་སོགས་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ལྷག་མ་བཞིར་ཡང་
བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སྟོད་པས། །ཞེས་སོགས་དང་། ཅི་སྟོར་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྦྱིན་པ་ལ་

@125B སོགས་རེ་རེས་ནི། །ཞེས་དང་། མཐར་གྱིས་སྟོར་བའི་སྐབས་སུ། སྦྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། །ཞེས་དང་། སྐད་ཅིག་སྟོར་གྱི་སྐབས་སུ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོར་བ་བཞིའི་གནས་སྐབས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་ཉམས་ལེན་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་

ནི་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་སྟོན་ནས་དབྱེན་བཞི་ཡོད་དེ། གོ་འཇུག་ཆོགས་
ངོས་ཀྱི་སྐབ་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྐབ་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཞག་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྐབ་པ་

བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱ་ལས། ཐོག་མར་གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་དེ་ནས་ནི། རྩེ་ལ་བཞིན་རབ་བཞུགས་སྒྲོར་བའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། །མ་
ཞུས་མི་འབྲུག་ཆོག་མི་ཤེས་བཙོན་འགྲུས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཙོན་འགྲུས་ལ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གོ་ཆའི་བཙོན་

འགྲུས། སྒྲོར་བ་ལག་ལེན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲོར་བའི་བཙོན་འགྲུས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མཐའ་དག་ལ་མ་ཞུས་པའི་བཙོན་འགྲུས། མི་མཐུན་སྤྱོད་མཐའ་དག་གི་མི་འབྲུག་པའི་བཙོན་འགྲུས། ཐེག་
ཆེན་གྱི་ཆོས་མཐའ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ངོམས་མི་ཤེས་པའི་ཆོག་མི་ཤེས་གྱི་བཙོན་འགྲུས་བཞིས་བྱད་པར་

དུ་བྱས་ནས་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་པ་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ལའད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱང་རྒྱལ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་སྐྱབ་པ་ནན་ཏན་
གྱི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འབད་པས་བཙོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་མེད་ན་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཐོབ་མི་རྣམས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་

བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པ་དེ་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཡིན་ན། བཙོན་འགྲུས་ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་
བསྐྱེད་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཀྱང་བཙོན་འགྲུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་པ་བཞི་པོ་དེ་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡང་དཔའ་

བོ་གཡུལ་དུ་འཇུག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔའ་བོ་གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ་དང་པོར་སྤྱོད་པའི་གོ་གྲོན། དེ་རྗེས་གཡུལ་དུ་ཉུགས་ཏེ། དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་ལགས་པའི་སྒོ་
ནས་ཕ་རོལ་གྱི་དབང་སྤེལ་སྐྱེལ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་དང་པོར་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ། @126A ༄། །དེ་རྗེས་སྦྱོར་བ་ལག་ལེན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་
འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན། དེ་རྗེས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དཔུང་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་ཚོགས་སྒྲུབ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད། དེ་རྗེས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དཔུང་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་
བདུད་བཞིའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་

རྣམ་མཁྲིན་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ངེས་འབྱུང་གི་སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ས་མཆོམས་ལག་པ་ལ། དེ་ལྟར་རྩི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདིས་ས་དེ་
དང་དེ་ན་སྒྲུབ་པ་དེ་དང་དེ་ཡོད་ཅེས་མཆོན་གཞི་བསྟན་པ་ཡིན་གྱིས་ས་མཆོམས་ངེས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། གོ་

སྒྲུབ་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་འཇོག་པ་དང་། འཇུག་སྒྲུབ་དེ་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་ནས་རྒྱན་མཐའ་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགྲེལ་པ་དེས་སྒྲུབ་པ་བཞིའི་
དབྱེ་བ་མཆོན་གཞི་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་

ལ་རྒྱུད་ནས་སྦྱོར་བས་གོ་སྒྲུབ་དང་། དེ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་དེ་འཇུག་སྒྲུབ་དང་། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ཚོགས་སྒྲུབ་དང་། དག་

པ་ས་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་པ་རྣམས་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་

བཤད་པ་ལ། གོ་སྐྱབ་བཤད་པ་སོགས་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱིན་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐྱབས་སུ་གོ་སྐྱབ་དངོས་བཤད་པ་དང་། སར་ཕྱིན་དུག་གིས་རྣམ་གཞག་བཤད་
པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། བསྐྱས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །

སར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་དུག་དུག་ཆང་བར་བསྐྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས། གོ་སྐྱབ་གྱི་མཆན་ཉིད། ཟེར་བ་དང་། སེམས་དཔའི་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་ན་གོ་སྐྱབ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཅམ་པར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་

ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་མཁྱེན་པ་དེ་དེ་འདྲ་བའི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རང་
ལུགས། སར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་དུག་དུག་ཆང་བར་བསྐྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་

@126B ཡེ་ཤེས། གོ་སྐྱབ་གྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། སུམ་ཅུ་ཅུ་དུག་ཡོད། ཁ་ཅིག སྦྱིན་པའི་གོ་ཆ་ཡིན་ན་སྦྱིན་པ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། སྦྱིན་པའི་གོ་

ཆར་གྱུར་པའི་སྤྱིན་པའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བསྐྱུས་ཚུལ་ལ། ཁ་ཅིག

སྤྱིན་པ་དུག་སྤྱིན་པར་ཆོས་མཐུན་པ་ནས་ཤེས་རབ་དུག་ཤེས་རབ་དུ་ཆོས་མཐུན་པ་དེ་གོ་སྐྱབ་སོ་དུག་དུག་དུ་འདུ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་སྤྱིན་པ་དུག་སྤྱིན་པར་
བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་དུ་འགྱུར་གྱི། སྤྱིན་པའི་གོ་ཆ་དུག་སྤྱིན་པའི་གོ་ཆར་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིན་པའི་གོ་ཆ་ལ་

སྤྱིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རང་ལུགས་ལ། གོ་སྐྱབ་སུམ་ཅུ་སོ་དུག་དུག་དུ་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤྱིན་པའི་གོ་ཆར་གྱུར་པའི་སྤྱིན་སོགས་དུག་པོ་དེ་སྤྱིན་པའི་གོ་ཆར་ཆོས་མཐུན་
པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་ཆར་གྱུར་པའི་སྤྱིན་སོགས་དུག་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་ཆར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་པར་

སྤྱིན་དུག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེས་ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་དང་མི་འཇིགས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་དེའི་ཆོ། སྤྱིན་པར་བྱེད་པའི་གཏོང་བའི་སེམས་དེ་སྤྱིན་པ་དང་། དེའི་ཆོ་
རང་ཉིད་གཅིག་ཕུ་ཞི་བདེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཉན་རང་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམས་པས་དབེན་པའི་སྤྲོང་བའི་སེམས་དེ་ཚུལ་བྲིམས་དང་།

སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྤྱིན་པར་སྐྱབ་ལ་བཟོད་པ་བཟོད་པ་དང་། དེའི་ཆོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་མཐའ་དག་ལ་འདུན་པའི་འདུན་པ་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཐེག་པ་གཞན་དང་མ་འདྲིས་པའི་རྩེ་

གཅིག་པའི་སེམས་དེ་བསམ་གཏན་དང་། དེའི་ཆོ་སྒྲིན་པའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྒོ་

ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྩལ་གྱིས་སོགས་ལ་སྒྲུབ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཕར་ཕྱིན་དུག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། ཕར་ཕྱིན་དུག་པོ་དེ་དོན་ཚན་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་
གི་སྒོ་ནས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གྲངས་དང་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་གོ་རིམས་དང་། །ངེས་པའི་ཆོག་

དང་གོམས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། །དེ་དག་རབ་དབྱེ་བསྟུ་དང་མི་མཐུན་སྟོགས། །ཡོན་ཏན་ཕན་རྩལ་རྣམ་ངེས་ཡིན་ཞེས་བྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྒྲས་ཀྱི་སྒྲིད་པ་རྣམས་བསྟུ་ན།
ཕར་ཕྱིན་དུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དེར་གྲངས་ངེས། མདོན་མཐོངས་ལེགས་སྟུབ་

@127A ༄། །པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དེར་གྲངས་ངེས། རང་དོན་དང་གཞན་དོན་སྟུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དེར་གྲངས་ངེས། རྩལ་སྒྲས་ཀྱི་སྒྲིད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱིན་དུག་གི་
ཉམས་ལེན་ལས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དེར་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕར་

ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་པོ་དེ་རྩལ་གྱིས་སྟུབ་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་འདུ། ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་འདུ།

བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་དེ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་ཉམས་ལེན་དུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བསྐྱབ་

གསུམ་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག །ཡང་དག་ལའད་དེ་དང་པོ་གསུམ། །ཐ་མ་གཉིས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོན་མཐོངས་ལེགས་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་དེར་ངས་ཏེ། པར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་མདོན་མཐོངས་སྐྱབ་

པའི་དབང་དུ་བྱས། ཕྱི་མ་གཉིས་ངས་ལེགས་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས། བཙོན་འགྲུས་གཉིས་ཀའི་ཉམས་ལེན་དུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། རང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དེར་ངས་ཏེ།
དང་པོ་གསུམ་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས། ཤེས་རབ་རང་དོན་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས། བཙོན་འགྲུས་གཉིས་

ཀའི་ཉམས་ལེན་དུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྒྲ་ཉམས་བྱེད། བྲོགས་སྟོང་ཉིད་ཏྱོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་
གྱི་འདོད་པ་རྫོགས་པར་བྱེད། དེ་ལ་བཏེན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་རྩལ་ཁྲིམས་སོགས་ལ་ཡང་སྒྱུར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྩལ་འཆལ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་འཆལ་གྱི་བར་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྒྲིན་

པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་ལྡན། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །

སེམས་ཅན་རྣམ་སྤྲིན་བྱེད་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོ་རིམ་དེ་ལྟར་དུ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་བས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་། སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་དམན་མཆོག་གི་གོ་རིམ་དང་། སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལ་འཇུག་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལ་འཇུག་དཀའ་

@127B བས་སྤྱ་རགས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྤྲུལ་ལ་རྟེན་སྤྱི་མ་སྤྱི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ངས་ཆོག་གི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། སྤྲིན་པས་དབུལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པས་ན་སྤྲིན་པ་དང་། རྩལ་འཆལ་གྱི་ཆ་གཏུང་སེལ་བར་བྱེད་པས་ན་རྩལ་བྲིམས་དང་། གཞན་གྱིས་མི་

སྟན་པར་སྤྱ་བ་ལ་མི་ཁྲོ་བར་བཟོད་པས་ན་བཟོད་པ་དང་། མཆོག་དག་གི་བ་ལ་སྦྱར་བས་ན་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཅེ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་ལ་འཇིན་པས་ན་བསམ་གཏན་དང་། རོན་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པས་ན་ཤེས་རབ་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དབུལ་བར་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། །བསེལ་བ་ཐོབ་

དང་ཁྲོ་བཟོད་དང་། །མཆོག་སྦྱར་བ་དང་ཡིད་འཇིན་དང་། །རོན་དམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། རྒྱ་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་

སྒྲོམ་པ་དེ་དངོས་པོའི་སྒྲོན་ས་སྒྲོམ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་སྒྲོན་ས་སྒྲོམ་པ་དེ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒྲོན་ས་སྒྲོམ་པ་དང་། རོམ་ས་མི་ཤེས་

པའི་སྒྲོམ་པ་དེ་བསམ་པའི་སྒྲོན་ས་སྒྲོམ་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒྲོན་ས་སྒྲོམ་པ་དེ་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་སྒྲོམ་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོ་ཐོབ་ནས་སྒྲོམ་པ་དེ་དབང་འབྱོར་པའི་རྩལ་
གྱིས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་པ་དངོས་པོ་དང་། །དེ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། །བསམ་པ་དང་ནི་ཐབས་

དག་དང་། །དབང་འབྱོར་ཉིད་ལ་བརྟན་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རབ་དབྱེ་ལ། སྤྱིན་སོགས་དྲུག་པོ་དེ་ལ་སོ་སོར་དབྱེ་ན། གསུམ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྤྱིན་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ།
ཟང་ཟིང་གི་སྤྱིན་པ། མི་འཇིགས་པ་སྤྱོད་པའི་སྤྱིན་པ་དང་གསུམ། རྩལ་གྱིས་སྤྱིན་པ་ཉེས་སྤྱོད་སྤྱོམ་པའི་རྩལ་གྱིས་སྤྱིན་པ། དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་

ཀྱི་རྩལ་གྱིས་སྤྱིན་པ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་སྤྱིན་པ་གསུམ། བཟོད་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ལ་ངེས་རྟོགས་ཀྱི་བཟོད་པ། གཞོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྦྱོར་པའི་བཟོད་པ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བཟོད་པ་དང་
གསུམ། བརྩོན་འགྲུས་ལ་ཡང་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས། སྤྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་དང་གསུམ།

བསམ་གཏན་ལ་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྤྱོད་པའི་བསམ་གཏན། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་གསུམ། ཤེས་རབ་ལ་ཡང་ཇི་ལྟ་

བརྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། ཇི་སྟེན་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་

@128A ༄། །རྒྱན་ལས། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་མི་འཇིགས་གཏོང་། །སྤྱིན་པ་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། །མཁས་པ་ཡང་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །ཅིས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་
བསྟུན་ནམ་པར་གཡེང་པའི་དགོ་རྩ་དང་། མཉམ་པར་གཞག་པའི་དགོ་རྩ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་དགོ་རྩ་

གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། སར་སྤྱིན་དང་པོ་གཉིས་ནམ་པར་གཡེང་བའི་དགོ་རྩ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་མཉམ་པར་གཞག་པའི་དགོ་རྩ་དང་། བར་པ་གཉིས་དེ་གཉིས་ཀའི་དགོ་རྩར་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་
ལས། དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱན་ནམ་གཡེངས་དང་། །མཉམ་གཞག་གཉིས་ཀར་ཤེས་པར་བྱ། །ཕ་རོལ་སྤྱིན་པ་

གཉིས་དང་ནི། །གཉིས་དང་གཉིས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བསྟུས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདུན་བདུན་འཛུམས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན་སེར་སྒྲུབ་སྟོ་
ནས་མ་ཆགས། ཡོངས་སྟོན་ཀྱི་སྟོ་ནས་མི་ཆགས། ཕྱི་བཤོལ་ཀྱི་སྟོ་ནས་ཆགས་པ་མེད། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་

འཛིན་པའི་ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན། ལན་ལ་རེ་བའི་སྟོ་ནས་མི་ཆགས། ནམ་སྤྱིན་ལ་རེ་བའི་སྟོ་ནས་མི་ཆགས། ནམ་གཡེང་གི་སྟོ་ནས་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་སྒྲིན་པ་ནི། །མ་ཆགས་མི་ཆགས་ཆགས་པ་མེད། །ཆགས་པ་ཉིད་གྲང་མ་ཡིན་ཏེ། །མ་ཆགས་མི་ཆགས་

ཆགས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཡོན་ཏན་བཞི་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྲངས་མེད་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཀྱན་སྒྲོང་ཟང་ཟེང་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་བྱང་རྩབ་ཆེན་
པོ་འབྲིན་པས་དོན་ཆེ་བ་དང་། ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཐོབ་པའི་ཆོན་ཡང་། དག་ཅུ་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་ཡོན་ཏན་བཞི་བཞི་

དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟང་ཟེང་མེད། །དོན་ཆེ་བ་དང་མི་ཟད་པ། །སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་བཞིར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
པར་ཕྱིན་དུག་པོ་དེའི་པན་རྩན་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། པར་ཕྱིན་དུག་པོ་དེའི་རྒྱ་ངོ་བོ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་

འབྲས་བུ་དབྱེ་བ་དུག་པོ་དེ་དང་། དེ་སྟོན་པའི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྡོད་བཞེད་བྱེད་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་དང་། རེ་རེའི་ཉམས་ལེན་ལས་དུག་དུག་གི་ཉམས་ལེན་འབྱེད་ཅིང་། རེ་རེའི་ནང་དུ་དུག་
དུག་གི་ཉམས་ལེན་འདྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། པན་རྩན་བསྐྱས་རྩལ་རབ་དབྱེ་ཕྱིར། །ཆོས་ཉིད་ཕྱིར་དང་རྒྱ་མཚན་ཕྱིར། །

@128B ས་རོལ་ཕྱིན་དུག་རྣམ་ཀྱན་ཏུ། །རྣམ་པར་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་གཏོང་བ་མིན་པ་དང་། བྱང་

སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་གཙོ་ཆེ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་ཁྲོས་པ་ལ་བཟོད་པ་དང་།

དཀར་པོ་དགེ་བའི་ཆོས་མཐའ་དག་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་བརྩོན་འགྲུས། །བསམ་གཏན་གྱི་ཅེ་གཅིག་དུ་རྣམ་མཁྲིན་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། །ཤེས་རབ་གྱིས་བདེན་པའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་རྣམས་སླིང་རྗེས་ཟིན་པའི་སློན་ས་ཉམས་སུ་སྦྱངས་ན། །འཇིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་ཐམས་

ཅད་མཁྲིན་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཡིན་ཏེ། སླིན་པ་རང་དོན་ཡོངས་བཏང་བ། །ཚུལ་ཁྲིམས་གཞན་ཕན་བྱ་བའོ། །བཟོད་པ་ཁྲོ་བ་སྦྱངས་པ་སྟེ། །དཀར་པོའི་ཆོས་འཕེལ་བརྩོན་
འགྲུས་སོ། །བསམ་གཏན་ཅེ་གཅིག་ཉོན་མོངས་མེད། །ཤེས་རབ་བདེན་དོན་གཏན་ལ་འབེབས། །སླིང་བརྩེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ།

སླིང་རྗེ་རོ་གཅིག་སྟོ་གྲོས་སོ། །སླིན་པས་ཡོངས་སྟོན་ཁྲིམས་ཀྱི་བདེ། །བཟོད་པས་མདངས་ལྡན་བརྩོན་པས་བརྩིད། །བསམ་གཏན་གྱིས་ཞི་སྟོ་ཡི་གྲོལ། །སླིང་བརྩེ་བས་ནི་དོན་ཀྱན་
འགྲུབ། །བདུན་པོ་འདི་དག་མ་ལུས་པར། །ཅིག་ཅར་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡིས། །ཡེ་ཤེས་བསམ་མི་བྱུང་བའི་ཡུལ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཉིད་

འཐོབ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༥ བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སླིན་སོགས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། །འཇུག་སྐབས་སླིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། །རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་

བྲག་རྩ་བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོམ་བྱང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་

རྒྱ་འབྲས་གྱི་ཆོས་ཅི་རིགས་པ་སྦྱར་བ་ལག་ལེན་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ཉམས་སྦྱ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས། འཇུག་སྦྱབ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་སྒོམ་འཇུག་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཉམས་སྦྱ་ལེན་པའི་བྱང་སེམས་

ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་གྱི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་གྱི་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོམ་བྱང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་གྱི་

@129A ༄། ། ཆོས་ཅི་རིགས་པ་སྦྱར་བ་ལག་ལེན་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ཉམས་སྦྱ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས། འཇུག་སྦྱབ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དགྲ་ཡོད་དེ། རྒྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་བརྒྱད། འབྲས་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་གཅིག་དང་དགྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

༥ བཙེ་དང་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་དུག །ཅིས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། ཆོགས་སྦྱབ་གྱི་དབྱེ་བ་ལཤད་པ། ཆོགས་གསུམ་གྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་ཆོས་

མཆོག་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དཔུང་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་འབྲས་གནས་སྐབས་

དང་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་གང་རུང་དངོས་སུ་འབྱིན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས། ཚོགས་སྐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན་བཅུ་བདུན་ཡོད་དེ། ཉེན་ཅི་བ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ། སྤྱིན་
སོགས་པར་ཕྱིན་དུག་གི་ཚོགས་སྐབས། མཉམ་གཞག་གིས་བསྐྱས་པ་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་དེ་གཉིས་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་

སྐབས་པ། རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྐབས་པ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་པ། འབྲས་བུ་སྐབས་ཅིང་དམིགས་ནམ་འཛིན་པའི་ལམ་
དང་གཞུངས་ཀྱི་སྐབས་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཉིན་བྱེད་ཅིང་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་དང་། གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐབས་དང་བཅས་པ་ནམས་སུ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཅུ་བདུན་པོ་འདིས་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་དངོས་སུ་འབྱིན་ལྟས་པས་ན་ཚོགས་ཀྱི་སྐབས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་དངོས་སུ་འབྱིན་ལྟས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཟབ་
པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བྱད་པར་ཅན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་མཐའ་ཅུང་ཟད་

དཔུང་ན། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ། ཕན་ཡོན་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་གང་ལ་དམིགས་གྱང་མ་བྱ་གཅིག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོད་ཙམ་གྱི་

སྒྱུག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་འདོད་རང་གི་རང་གིས་སྒྲིབ་འཛིན་གྱི་སྒྲིང་རྩེ། སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ།

གྲོགས་གྱི་སྒྲོན་ས་དགའ་བ། སྒྲོན་ལམ། ལྷག་བསམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒྲིང་རྩེ་གསུམ། དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་དང་དམིགས་མེད་གྱི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད།
གསུམ་པ་ཕྱེ་བ་སེ་སེའི་དོན་ལ། ཉན་རང་ལ་ཡང་ལྷག་བསམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མེད་ཀྱང་། དགའ་

@129B བ་དང་། སྒྲོན་ལམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོད། ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་པས་ཆགས་སྒྲུང་སྒྲུངས་ཤིང་། སྒྲོམ་རིམས་ལས་ཀྱང་། གང་གི་ཆེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱ་མི་བདེ་བ་

བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གཏན་ནས་བྱང་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པའི་སྦྱིང་ཇེ་བཙེས་མ་མ་ཡིན་པ་རང་གི་ངང་གིས་

འཇུག་པ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་དེའི་ཆོ་དེ་ཇོགས་པ་ཡིན་པས་སྦྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོའོ། །ཞེས་དེ་ཙམ་གྱི་སྦྱིང་ཇེ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཇོགས་
པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ལ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱིང་ཇེ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་

དམིགས་པའི་སྦྱིང་ཇེ་ཡིན་པས་བྱབ་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱིང་ཇེ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱིང་ཇེ་ཡིན་པས་མ་བྱབ་སྟེ། སྦྱིང་ཇེ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་པའི་སྦྱིང་ཇེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྦྱིང་ཇེ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་ལས། འགྲོ་བ་

གཡོ་བ་རྒྱ་ཡི་ནང་གི་ཁླ་བ་ལྟར། །གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཡི། །འགྲོ་ལ་སྦྱིང་ཇེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཆོས་
དང་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱིང་ཇེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་སོགས་ཆོས་དང་སེམས་ཅན་བདེན་མེད་རྟོགས་མི་དགོས་ཀྱང་། དེ་

དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་

རང་གི་དམིགས་ལྟུང་དུ་གྱུར་པའི་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་བདག་མེད་པའི་རྣམ་

པ་མ་ཤར་བར་སེམས་ཅམ་ཅམ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་

སྒྲིང་རྒྱུ་ཆེན་པོ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་དམིགས་ལྟུང་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་མི་

རྟག་སོགས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་

གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་དམིགས་ལྟུང་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་བདེན་མེད་

གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་འདོད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྲིང་ཇེ་ཆེན་པོ་

གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་དེ་གསུམ་ག་ཡོད་ཀྱང་

ས་བརྒྱད་ཡན་ཆད་དུ་དང་པོ་མེད་དེ། དག་སའི་སྤྲིང་ཇེ་ཡིན་ན་དམིགས་ཡུལ་སེམས་

ཅན་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བའི་སྟོེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་གཞན་ལས་

ཤེས་པར་བྱའོ། བཞི་པ་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་ལ། སྤྲིང་ཇེ་ཆེན་པོ་དེ་ཕན་ཡོན་བྱད་པར་

ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་གཅིག་ལག་མཐིལ་དུ་མཆིས་ན་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་མཆིས་སོ། གཅིག་པོ་གང་ཞེན་སྤྲིང་

རྗེ་འོ། ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། ས་བོན་དང་ནི་སྤེལ་ལ་ཆུ་འདྲ་ཡུན་རིང་དུ། ཞེས་

སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གིས་དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་མི་རྟག་སོགས་དང་བདེན་པར་མེད་པར་མཐོང་བ་ནི་དགོས་ཏེ། དྲངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་གིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་
ཆོས་དང་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྗེའི་དོན་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་

མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་སེམས་ཅན་ཙམ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྤྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད།

རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་སོགས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྤྱག་བསྐུལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་རྩི་ཆེན་པོ། གཉིས་པའི་

མཚན་ཉིད། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་བདེན་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྤྱག་བསྐུལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་སྒྲིང་རྩི་ཆེན་པོ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་ས་
བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་དེ་གསུམ་གཡོད་ཀྱང་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་དང་པོ་མེད་དེ། དག་སའི་སྒྲིང་རྩི་ཡིན་ན་དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་འདེན་

@130A ༄། རྟོང་སྒྲིམ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་པན་ཡོན་ལའད་པ་ལ། སྒྲིང་རྩི་ཆེན་པོ་དེ་པན་ཡོན་བྱུང་པར་ཅན་དང་
ལྷན་ཏེ། སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་གཅིག་ལག་མཐེལ་དུ་མཆིས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་

ལག་མཐེལ་དུ་མཆིས་སོ། །གཅིག་པོ་གང་ཞེན་སྒྲིང་རྩི་འོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། ས་བོན་དང་ནི་སྤེལ་ལ་རྩ་འདྲ་ཡུན་རིང་དུ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུངས་ཀྱི་མཐའ་
དཔུང་པ་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན། ས་མཚམས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུངས་ཀྱི་རོ་བོ་ནི་རང་གི་གོ་གས་ཞི་

གནས་དང་མཚུངས་ལྷན་ཀྱི་བྱན་པ་དང་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། གཟུངས་ཀྱི་རོ་བོ་ནི་བྱན་པ་དང་ཤེས་རབ་སྟེ་བྱན་པ་དང་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་

གཟུངས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། གཟུངས་ཙམ་དང་། དེ་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས། དང་།

པོ། གཟུངས་ཙམ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ། སྐྱེ་བ་སྤྱི་མར་དམིགས་ནམ་བསྐོམས་སྟོབས་གྱི་ཆོ་འདིར་ནམ་སྒྲིན་སྐྱེས་གྱི་གཟུངས་རྒྱུད་དུ་གཅིག་དང་། ཆོ་འདིར་ཐོས་བསམ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་
འབྲིང་པོ་གཅིག་དང་། མཉམ་གཞག་གི་སས་བསྐྱུས་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཆེན་པོ་གཅིག་དང་གསུམ། སྤྱི་མ་ལ་ཡང་། ས་ལ་མ་

ཞུགས་པའི་མོས་པས་སྦྱོད་པས་རྒྱུད་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཅིག་དང་། མ་དག་སར་གནས་པའི་རྒྱུད་གྱི་འབྲིང་པོ་གཅིག་དང་། དག་ས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཆེན་པོ་གཅིག་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་
རྒྱན་ལས། རྣམ་སྒྲིན་ཐོས་ལ་གོམས་པ་དང་། ཁྱིའ་རེ་འཛིན་གྱི་གཟུངས་དག་ནི། རྒྱུད་དུ་དག་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་དེ་ཡང་།

རྣམ་པ་གསུམ། ཁྲོ་ལྷན་(MZHU)གས་ཞུགས་པ་དང་། ཁ་དག་ས་པ་རྣམས་གྱིས་ནི། རྒྱུད་དུ་དང་ནི་འབྲང་པོ་སྟེ། དག་པའི་ས་བའི་གཟུངས་ཆེན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ལ། ཙམ་པོ་གསུམ་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་སྟེ། གཉིས་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ། རྣམ་དུ་བཟོང་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པ་ལ་

བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་གྱི་ཆོག་བསྐྱུལ་པའི་བར་དུ་མི་བཞེད་པར་འཛིན་ལུས་པའི་གཟུངས། ཆོག་གི་གཟུངས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། རྣམ་དུ་བཟོད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པའི་

མཐུས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་ཀྱས་པའི་གཟུངས། དོན་གྱི་གཟུངས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་

@130B མཚན་ཉིད། རང་གི་གྲོགས་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ཨ་ར་པ་ཅ་སོགས་ཡི་གའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱད་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སྐྱབ་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་གཟུངས། བཟོད་པའི་གཟུངས་
ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་དུ་བཟོད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པའི་སྤྲིག་པ་ཞི་བ་སོགས་གཞན་སྐྱོབ་པའི་སྤྲགས་ཚུལ་པ་སོགས་ཀྱི་

ཀྱས་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུངས། གསང་སྤྲགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། འདི་རྒྱལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །གཟུངས་བཞི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་བའི་
གསུང་རབ་གི་ཆོག་དོན་མི་བརྗེད་པ་སོགས་རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་མ་འབྱུང་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ས་མཚམས་

ལ། གཟུངས་ཅམ་པོ་གསུམ་ནི་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་ནས་ཀྱང་ཡོད། །གཟུངས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་རྒྱུད་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་དང་།

འབྲིང་མ་དག་ས་ནས་དང་། ཆེན་པོ་དག་ས་ནས་ཐོབ། གཉིས་པ་ཆོགས་གསུམ་གྱི་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སྐྱབ་གྱི་བྲག་

དུ་བཤད་པ། སའི་ཆོགས་སྐྱབ་གྱི་བྲག་དུ་བཤད་པ། གཉིན་པོའི་ཆོགས་སྐྱབ་གྱི་བྲག་དུ་བཤད་པ་དང་གསུམ། །དང་པོ་ལ་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་བཤད། ཡུལ་ཅན་དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་

བཤད་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་དཔུང་པ་དང་གསུམ། སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་ལ་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟོན་མ་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་

མིག་སོགས་ནང་། གཟུགས་སོགས་སྟེ། གཉིས་ཀའི་རྟེན་དབང་རྟེན་ཁོག་པ་བདེན་པས་སྟོང་བ་ཉིད་སོགས་གསུམ། སྟོང་ཉིད་བདེན་པས་སྟོང་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད། ཕྱོགས་བཅུ་དང་།

མུང་དཔ་དང་། རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུས་བྱས་དང་། མ་སྐྱེས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་འདུས་

མ་བྱས་དང་། ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐས་སྟོང་པའི་དབྱས་དང་། འཁོར་བ་དང་། སྐྱིན་སོགས་དོར་བྱར་མེད་པ་རྣམས་བདེན་པས་སྟོང་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དོར་བ་མེད་པ་

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་འཛོགས། གནས་ལུགས་དང་། རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་སྐྱེ་བ་སོགས་དང་། དུས་

གསུམ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་ལྡན་ཞིང་ཆོགས་པ་དང་། ཡུང་པོ་ལྔའི་ངོ་བོ་བདེན་སྟོང་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་འཛོགས། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་

མཁའ་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་པོ་དོན་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་རྣམས་བདེན་པས་སྟོང་རྣམས་རིམ་པ། @131A ༡༣༡ །བཞིན་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།

རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་སུ་འཛོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉི་ཤུ་བཤད་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་སྟོན་པའི་མདོ་

རྣམས་ཀྱིས་ཉི་ཤུ་པོ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་

ཉི་ཤུ་འཕངས་ནས་སྟོན་ཅིང་། ཇི་ལྟར་སྟོན་ན་སྟོང་ཉིད་དང་པོ་བཞི་སྟོན་པའི་མདོ་ལས་དེ་བཞི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་

འཕངས་རྩལ་ཡོད་དེ། དང་པོ་གསུམ་སྟོན་པའི་མདོས་གསུམ་པོ་དེ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་རྩུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་འཕངས་ནས་སྟོན། བཞི་པ་སྟོན་པའི་མདོས། དེ་རྟོགས་

པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་འཕངས་ནས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་དེ་རྣམས་རྟོགས་པའི་ཡུལ་

ཅན་རྣམས་འཕངས་ནས་བསྟན་རྩལ་ཡོད་དེ། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོས་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱན་དུ་འགོ་བའི་དོན་རྟོགས་

པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ནས་བསྟན། གཉིས་པ་སྟོན་པའི་མདོས་ཆོས་དབྱིངས་མཆོག་གི་དོན་རྟོགས་པའི་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ནས་བསྟན། གསུམ་པ་སྟོན་པའི་མདོས་

ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ས་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ནས་བསྟན། བཞི་པ་སྟོན་པའི་མདོས་ཆོས་

དབྱིངས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ས་བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ནས་བསྟན། ལྔ་པ་སྟོན་པའི་མདོས་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ས་ལྔ་པའི་ཡེ་ཤེས་

འཕངས་ནས་བསྟན། སྟག་པ་སྟོན་པའི་མདོས་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱན་བྱང་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ས་སྟག་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ནས་

བསྟན། བདུན་པ་སྟོན་པའི་མདོས་ཆོས་དབྱིངས་མཚན་མེད་རྟོགས་པའི་ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ནས་བསྟན། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་
གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་། དག་ས་ལ་དབང་བའི་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན། རང་གི་མཚན་

ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོས་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་ས་དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ནས་བསྟན། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་
པའི་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་དབྱིངས་ལས་ལ་དབང་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་ས་བརྒྱུ་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ནས་བསྟན།

@131B སྟོང་ཉིད་ཐ་མ་གསུམ་སྟོན་པའི་མདོས་ཆོས་དབྱིངས་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་རྟེན་དང་རང་བྱུང་ལ་དབང་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ནས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་ཉིད་དང་པོ་བཞི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོར་ལམ་བཞི་ལ་རིམས་བཞིན་འཇོག་ འོག

མ་བདུན་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ་འཇོག་ །དེའི་འོག་མ་དྲུག་དག་པ་ས་གསུམ་ལ་རེ་རེས་གཉིས་གཉིས་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་འཇོག་ །ཐ་མ་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འཇོག་ །དེ་ཡང་ས་མཚམས་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་ཞིང་། དང་པོ་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་

ཤེས་ཚོགས་ལམ་ནས་མི་འཛོལ་སྟེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། སྟོང་ཉིད་གསུམ་ནི་མོས་སྟོད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འདི་སྟོར་བའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འབྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་མོས་སྟོད་ཀྱི་ས་ལས་ལོགས་སུ་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་གསུམ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ན་ཡང་ཡོད། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཐེག་ཆེན་
རིགས་ངེས་ལ་སྟོར་ལམ་ན་ཡང་མེད། ཆོས་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགོ་དང་མཆོག་འགོའི་ཚུལ་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་

པ་ས་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་མོས་སྟོད་ཀྱི་ས་ལས་ལོགས་སུ་མོས་སྟོད་ཀྱི་སར་མི་འདོད་པ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ས་སོགས་དུག་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་ལོགས་སུ་གསུངས་གྲང་། དུག་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སར་གཏོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ་

ས་མཆོམས་ངེས་པ་ཅན་མ་ཡིན་གྲང་སྐྱས་དོན་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བཅུ་ཀའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཉིད་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་མཚུངས་གྲང་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣམས་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་བའི་དབང་གིས་གཙོ་བོར་ངེས་ཤེས་མི་འདྲ་བར་

འདྲེན་པ་ས་བཅུ་པའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོབ་མི་སྟོབ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སྐབ་ལས་འཕྲོས་ནས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་

@132A ལྟོ། །པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སྐབ་མེད་དེ། དེ་སྟོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཡན་དང་རྒྱན་མཐའ་མན་ཆད་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ལ། ལུགས་གཉིས་བཀོད་པ། ལུགས་

ཕྱི་མ་འཐད་པར་སྐྱབ་པ། དེ་ལ་གླུན་ཀ་སྤང་པ། ལུགས་སྤྲ་མ་དགག་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཞན་མ་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་དང་ལྟ། དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ཞེན། སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ་གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་གྱིས་སྟོང་

པའི་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དབུ་མ་པ་རྣམས་ན་རེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དེ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་མ་
འཐད་པར་སྐྱབ་པ་ལ། གང་དང་གང་ཤེས་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན། བདེན་མེད་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ།

དཔེར་ན། མི་ལ་མ་དུ་རྟ་སྒྲང་སྒྲང་བའི་ཤེས་པ་འི་དམིགས་པ་བཞིན། མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་འདི་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་མོ་ཞེས་འགོད་ཅིང་། མདོར་བསྟུན་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་ཆོས་ཅན།
སྟོང་གི་གཞལ་བྱ་བདེན་པར་མེད་དེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་ཆོས་

མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་རང་སྟོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས། དམིགས་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན། །དོན་མཐོང་རབ་ཏུ་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགལ་བའི་གཏུན་ཆོགས་ཀྱང་མ་ཡིན། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་

གཞི་མེད་འགོ་མེད་སྐྱེ་མེད་དང་། ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་འགག་པར་འགྱུར་བས་མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དོན་འདྲ་ཡང་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན།
བདེན་པར་མེད་དེ། མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ནས་འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པ་

གསུམ་གྱི་སྐྱོན་སྟོང་ལུགས་བྱས་ན་འང་རུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡི་ཤེས་འདིའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། །ཁ་ཅིག་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ཡིན་
མོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །གཞན་དག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་འདོད་དོ། །འདི་ཉིད་

@132B རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་དང་གང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། མི་ལམ་དུ་རྟ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །བདག་མེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོ། །དམིགས་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན། །དོན་མཐོང་རབ་ཏུ་འབྱུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བས་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ། མི་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཕྱིས་འགོག་

པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། མ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་གསུམ་དུ་
ཕྱེ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྟགས་ཆོས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་

པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ལ་སྐྱབ་རྟགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ལ་ཀླན་ཀ་སྤང་པ་ལ། སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། འོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་
པར་ཐལ། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་གཉིས་སུ་སྤྲང་བའི་དབང་

ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་བཞིན། འདོད་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་བྱལ་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དབྱེ་མ་པས་ཡོངས་བྱལ་དུ་
ཁས་བླངས་པས་དེ་དོན་དམ་པར་མེད་ན་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་དུ་བསམས་སོ། །གལ་ཏེ་འདོད་ན། དངོས་སུ་

འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། གང་དམིགས་པ་དེ་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དཔེར་ན། རྒྱ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་དམིགས་པ་
ཡིན་པས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལན་ལ་

ཉིས་པ་དེ་མི་འཇུག་སྟེ། སྒྲར་བཤད་པའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་བཀག་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་གང་ཞིག། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་
བདེན་གྲུབ་རིགས་པས་བཀག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲར་ཡང་བདེན་པར་བྱལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏེ། ཆོས་

@133A ༄༄༅། །ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་བདེན་གྲུབ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་གི་བྱུང་བྱེད་དང་། དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཆ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གསོད་བྱེད་
མཆོད་སྦྱིན་དེ་བསད་བྱ་ལྟས་སྦྱིན་གྱི་བྱུང་བྱེད་དང་། དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་

པས་དེ་ཉིད་སྤྲོས་ཀྱིས་བསད་པའི་ལྷ་སྤྱིན་གྱི་སྒོ་ག་དབང་སྤྲར་འབྱུང་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལུགས་སྤྲ་མ་དགག་པ་ལ། འོ་ན། གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་
སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ཐ་དད་

གཏན་མེད་གྱི་གཅིག་ཏུ་ཐལ། དེ་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་ཡིན་ན་སྤྲང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་དགོས། དེ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྤྲང་བའི་
ཚུར་མཐོང་གི་སྒོ་ལ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྤྲང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། གཞན་

དབང་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། བྱོད་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོམ་པས་ཤེས་སྤྱིབ་དག་པར་མི་འབྱུར་
བར་ཐལ། བྱོད་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འགལ། ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དོན་

གཞན་དུ་ཐལ། དེ་གཉིས་བདེན་གྲུབ་གྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་གྱིས་སྟོང་པ་སྒྲོམ་པར་བྱས་པས། གཞན་དབང་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་
འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཞོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་སྒྲོ་

དོན་དམ་པ་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན་བརྟན་པ་སྐྱེ་མ་
ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན་བརྟན་པ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་

ལ་བརྟེན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཞན་མ་སྒྲོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ལ། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་
དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐྱབས་འདིར་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ་འདིར་ཆོགས་སྐྱབ་

@133B བཅུ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་བཞིན་ཅིང་དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་ན་སྐྱབས་དོན་ངེས་པའི་
བགེགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སའི་ཆོགས་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ། བྱད་གཞི་སའི་ངོ་བོ་བཤད་པ། བྱད་ཆོས་སའི་

ཡོན་ཏན་བཤད་པ། སའི་ངེས་ཆོགས་བཤད་པ། འཕྲོས་མཚམས་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་སྤྱིར་གྱི་ལམ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་སོགས་
ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་ཀྱང་འདིར་ནི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སར་མཇོང་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་

ཡིན་པས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་རབ་དགའ་ལ་སོགས་ས་བཅུ་ཡོད།
གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ། སར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་བྱང་པར། ཡོངས་སྤྱོད་གི་བྱང་པར། སྤང་

བྱ་སྤོང་བའི་རྣམ་པའི་བྱང་པར། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན། ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར། རྗེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ངས་ཤེས་འདྲིན་རྩལ་གྱི་བྱང་པར། ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་ཀྱི་
བྱང་པར། རྣམ་སྤྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་འཛིན་རྩལ་གྱི་བྱང་པར། མི་ལམ་གྱི་རྟགས་ཀྱི་བྱང་པར་རྣམས་ལས། དང་པོའི་བྱང་པར་

ཡོད་དེ། ས་དང་པོར་སྤྱིན་པའི་སར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ནས། ས་བཅུ་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་བར་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སར་ཕྱིན་སོ་སོ་ལྷག་པའི་དོན་ཡོད་དེ། ས་དང་པོར་ལྷས་ལོངས་
སྤྱོད་སོགས་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་ཆོ་སེར་སྤྱི་ཀྱན་འཛིན་མེད་པར་གཏང་བའི་ཚོད་དུ་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་

ཡང་འཆུལ་བྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མ་ཐོབ་པ་སོགས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ས་དང་པོ་ལ་མཚོན་ན་ས་དང་པོའི་སྤྱོད་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ས་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན། ས་དང་པོའི་ཡོང་སྤྱོད་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད། སྤྱོད་རྩལ་ཡོད་

དེ། ཁང་བཟང་སྒྲོང་བ་བཞིན། ས་དེ་དང་དེའི་སྒྲོན་སྒྲོང་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་འོག་མ་རྣམས་ཡང་མཆོན། གསུམ་པ་ལ། ཉོན་སྒྲིབ་སྒྲོང་པའི་རྣམས་པ་དང་། ཤེས་
སྒྲིབ་སྒྲོང་པའི་རྣམས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་ས་བརྩུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྩུ་པོ་རིམས་གྱི་རང་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་

@134A ཨྲ། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱན་ལྷན་རྣམས་སྒྲོང་རྩལ་ཡོད་དེ། དམན་ལམ་སྒྲོན་མ་སོང་གི་ས་དང་པོའི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱན་བཏགས་བརྒྱ་དང་བརྩུ་གཉིས་
གྱི་ས་བོན་སྒྲོང་བ་ནས། དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་

ལམ་གྱི་བར་རང་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་ཉོན་མོངས་ལྷན་སྐྱེས་བརྩུ་བྱ་གི་ས་བོན་སྒྲོང་པའི་བར་རྣམས་ཡོན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་སྒྲངས་ཉོན་མོངས་ལ་བརྒྱ་དང་བརྩུ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་
སས་བརྩུས་གྱི་ལྷ་བ་ལ། ལྷ་མིན་ལ། བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པས་སྤྱོད་བཞི་བརྩུ། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་གཟུགས་

མེད་གཉིས་སུ། ཁོང་ཁྱོ་ཕྱི་བའི་སོ་དུག་སོ་དུག་དང་བཅས་པའི་བརྒྱ་དང་བརྩུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་ལྷའི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། འཇིགས་ལྷ་ཀྱན་བཏགས་ནས། ལོག་ལྷ། མཐར་ལྷ། ལྷ་བ་
མཆོག་འཛིན། རྩལ་བྲིམས་བརྩུ་ལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྷ་བ་ཀྱན་བཏགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། ལྟ་མིན་ལྟའི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་ཀྱན་བཏགས་ནས་ཁོང་ཁྱོད་རྒྱལ་མ་རིག་པ་ཀྱན་བཏགས་ནས། ཐེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་བཅས་པའི་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
ཀྱན་བཏུས་གྱི་ལུགས་ལྟར་ཡིན་གྱི་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས་ནི། འདོད་ཁམས་སུ་སྟུག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་

ལྟ་བ་ལྟ་ལྟ་མིན་ལྟ་བཤད་པ་ལྟར་དང་། བདེན་པ་སྤྱི་མ་ལ་དམིགས་པ་ལ་འཛིག་ལྟ་དང་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་གཉིས་གཉིས་སྤྱི་བ་དང་། གོང་མ་གཉིས་སུ་དེའི་སྤྱི་བ་ཁོང་ཁྱོད་སྤྱི་བ་དང་བཅས་
པའི་འཛིག་རྒྱལ་གསུངས་ཀྱང་། རང་ལུགས་ཀྱན་བཏུས་ལྟར་རོ། །མཛོད་པའི་ལུགས་ལ། འདོད་པ་ན་སྟུག་བསྟུལ་

མཐོང་སྤངས་བཅུ། ཀྱན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་གཉིས་ལ་འཛིག་ལྟ། མཐར་ལྟ་རྒྱལ་བྱིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་གསུམ་གསུམ་སྤྱི་བས་བདུན་བདུན། ལམ་ལ་རྒྱལ་བྱིམས་
བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་རྒྱུན་པའི་བརྒྱུད། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་དེ་རྣམས་དང་མཐུན་

པའི་སྤྱི་བ་ནས་ཁོང་ཁྱོད་སྤྱི་བས་བརྒྱད་ཅུ་ཙུ་བརྒྱད་དུ་བཞེད་དེ། མཛོད་ལས། དེ་དག་བཅུ་དང་བདུན་བདུན་བརྒྱུད། །ལྟ་བ་གསུམ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ། །འདོད་ན་སྟུག་བསྟུལ་ལ་སོགས་
པ། །མཐོང་བས་རིམ་བཞིན་སྤྱོད་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་བཏུས་ལས་གསུངས་པ་བདེན་བཞི་ལ་ལོག་

@134B ཉུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛོག་ན་དེའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞན། ལྟ་བ་ལ། ལྟ་མིན་ལྟ་སྟེ་བཅུ་པོ་ལོག་མར་ཉུགས་མཁན་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པའི་གང་ཟག་བདེན་པ་བཞིའི་
གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་གི་བར་དུ་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱག་བསྐལ་དང་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་

ནས་སྒོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་ལོག་པར་ཉུགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་དེ་དག་གི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཉུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཇི་ལྟར་
བབྱང་ན། དངོས་དང་། དབང་གི་དང་། བརྒྱད་ནས་ལོག་པར་བབྱང་ཚུལ་གསུམ། མ་རིག་པ་ཐེ་ཚོམ་ང་རྒྱལ། འདོད་

ཆགས་འཇིག་ལྟ། ལོག་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་ལོག་པར་ཉུགས། ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་གཞན་གསུམ་གྱིས་བརྒྱད་ནས་ལོག་པར་ཉུགས། ཁོང་ཁྲོ་དབང་གིས་ལོག་པར་ཉུགས་པ་ཡིན་ཏེ།
དུག་གིས་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་དངོས་སུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བབྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། བར་པ་གསུམ་བདེན་བཞི་ལ་

དམིགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བབྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁོང་ཁྲོས་ལོག་ལྟ་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལ་མནར་སེམས་པའི་སྒོ་ནས་ལོག་
པར་ཉུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ལྟན་སྐྱེས་ལ་བཅུ་དུག་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ།

འཇིག་ལྷ། མཐར་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་དང་བཅས་པའི་དེ་བའི་སྒོ་ནས་དྲུག །ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདོད་ཁམས་ན་དྲུག་པོ་དེ་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་ཁོང་སྒོ་བོར་བས་ལྷ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་བཅུ་
དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སའི་སྒོ་ནས་ཞིབ་པར་བྱེན་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་ཙུ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་ས་དགུས་བསྐྱུས་

པའི་སྒོ་མ་སྤངས་ཉོན་མོངས་རེ་རེ་ལ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་དེ་ལྷར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་དེ་རྣམས་སྤོང་རྩལ་ལ་བྱིས་ལམ་གྱིས་སྤོང་རྩལ་དང་། འདས་ལམ་གྱིས་སྤོང་
རྩལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ས་གོང་འོག་ལ་ཞི་རགས་སུ་ལྷ་བའི་ཉར་བསྡོགས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འོག་ས་ལ་འདུན་པའི་འདུན་

སྤོང་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྲས་པའི་སྒོ་ནས་སྤོང་གི། འོག་ས་དང་རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་དང་། རང་ས་དང་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་དང་། རང་ས་དང་འོག་སའི་ཉོན་
མོངས་མངོན་གྱུར་བ་ཅི་རིགས་ཀྱང་སྤོང་མི་རྒྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྡོགས་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་བྱེ་རོལ་པའི་རྒྱུད་ལ་

@135A ལྷ། ༄༄༅། །འཇིག་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདས་ལམ་གྱིས་
སྤོང་རྩལ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱང་གི་འདས་ལམ་གྱིས་སྤོང་རྩལ་གཉིས་ལས། ཐེག་དམན་གྱི་འདས་

ལམ་གྱིས་སྤྱོད་ཚུལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་འཁོར་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་འདས་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་ཚུལ་གཉིས་པོའི་ཚོགས་སྐབ་དང་། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་ལས་
ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་

སྤྱོད་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཀུན་མེད་ས་སྤྱོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདེན་འཛིན་ཀུན་ལྡན་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་རེ་ཡོད་ཅིང་། མཐོང་སྤངས་ཅུ་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། སྒྲོམ་སྤངས་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་

མེད་ལམ་དགུ་སྤྱོད་བར་བྱེད། བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་པོ་དེར་འབྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགུ་བཞི་སོ་
དུག དེ་བཞིན་དུ་གོང་མ་གཉིས་ན་ཡང་སོ་དུག་སོ་དུག་རེ་བྱས་པའི་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་

ནས་སྒྲོམ་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་འབྱེད་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དམན་ལམ་སྤོན་མ་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རང་རང་
གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་གཉིས་ལྡན་སྒྲིབ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཅིག་ཅར་ཉོན་མོངས་

པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་ཅིག་ཅར་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཀུན་རྫོངས་སྟོང་ཚུལ་ལ། ས་དང་པོ་གསུམ་དུ་ཀུན་
རྫོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་གཉིས་གཉིས་སྟོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་དང་པོར་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གིས་

འཇིགས་པའི་ཀུན་རྫོངས་དེ་དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཀུན་རྫོངས་གཉིས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་། ས་གཉིས་པ་ལ་ལྷུང་བ་ཕྱ་མོ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཀུན་རྫོངས་
དང་། ལས་དང་སྟོད་པ་སྣ་ཆོགས་སྟོན་པ་ལ་ཀུན་དུ་རྫོངས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་གཉིས་སྟོང་། གསུམ་

@135B པ་ལ། གཞུངས་ཀྱི་མཆོག་དམ་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཀུན་རྫོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་མཚན་མས་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཀུན་རྫོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་གཉིས་སྟོང་
བའི་ཕྱིར། བར་པ་གསུམ་ལ་སྟོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་བཞི་པར་ནམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ལ་སྟེད་པ། སྟོམ་འཇུག་གི་

རོ་ལ་སྟེད་པའི་ཀུན་རྫོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྟོང་། ལྷ་པར་འཁོར་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་ཤིང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཀུན་རྫོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷ་ངན་འདས་ལ་གཅིག་ཏུ་
ཕྱོགས་ཤིང་མངོན་དུ་མི་ཕྱོགས་པའི་ཀུན་རྫོངས་གཉིས་སྤང་། རྒྱག་པ་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་མངོན་དུ་བྱེད་

པ་དང་། མཚན་མ་སྒྲོམ་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཀུན་རྫོངས་གཉིས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་བཞི་ལ་སྒྲོང་རྩལ་ཡོད་དེ། བདུན་པར་མཚན་མེད་ལ་བྱེད་དུ་རྩོལ་བ་དང་། མཚན་
མེད་ཕྱ་མོ་ལ་ཀུན་རྫོངས་གཉིས་སྒྲོང་། བརྒྱད་པ་ལ། མཚན་མེད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མཚན་མ་

རྣམས་ལ་མི་དབང་བའི་ཀུན་རྫོངས་གཉིས་སྒྲོང་། དགུ་པར་ཆོས་སྟུན་པ་དང་ཆོག་དང་ཡི་གེ་སྒྲ་ཆོགས་ལ་མཁས་པར་མ་གྱུར་པ་དང་། སྒྲོབས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཀུན་རྫོངས་གཉིས་ས་བོན་
དང་བཅས་པ་སྒྲོང་། བརྒྱ་པ་ལ་གསང་བ་ཕྱ་མོ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོའི་

ལས་ལ་བགོགས་བྱེད་པའི་ཀུན་རྫོངས་གཉིས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོངས་འདི་རྣམས་སེམས་ཅམ་གྱི་གཞུང་དུ་མ་ཟད། དབུ་མ་པའི་མདོ་རྣམས་ལས་བཤད་པས་ཐལ་
རང་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །ས་བརྩལ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་རྩལ་གྱི་བྱེད་

པར་ཡོད་དེ། ས་དང་པོར་རྩལ་བྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་རྟོན་སྒྲིན་པའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པར་ཅན་ཐོབ། ས་གཉིས་པར་རྩལ་བྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ། གསུམ་པར་ཏིང་ངེ་
འཛིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ། བཞི་པ་ལྔ་པ་དུག་པ་གསུམ་ལ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་ཉམས་ལེན་

ལྷག་པར་ཐོབ། ཕྱི་མ་བཞི་ལ་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པར་ཐོབ། དེ་ཡང་ས་བཞི་པ་ས་ལྔ་པ་ས་དྲུག་པ་གསུམ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ་སྟེ། ས་བཞི་
པར་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་པ་རགས་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ། @136A ༄༄༅། །ལྔ་པར་བདེན་བཞི་པ་རིགས་ལ་མཁས་པའི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་
ཐོབ། དྲུག་པར་རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་འབྱུང་ལྷགས་ལྷོག་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ས་ཕྱི་མ་བཞི་ལ་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པར་
ཐོབ་སྟེ། ས་བདུན་པར་མདོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ། བརྒྱད་པར་ཞིང་དག་པ་ལ་དབང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ། དགུ་བར་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ། བརྒྱ་པར་ལས་
ལ་དབང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ།

ས་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ། གསུམ་པར་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ། བཞི་པ་ལྔ་པ་དྲུག་པ་ནམས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་
པོའི་ཉམས་ལེན་ཐོབ། བརྒྱད་པ་དགུ་པ་བརྒྱ་པ་གསུམ་ལ་ནམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོའི་ཉམས་ལེན་

ལྷག་པར་ཐོབ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ནམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱ་ལ་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ངེས་ཤེས་མི་འདྲ་བ་འདྲིན་
ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ས་དང་པོའི་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་རྟོགས་པ་

ལ་ངེས་ཤེས་འདྲན་པ་ནས། ས་བཙུ་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཆོ་ཆོས་དབྱིངས་ལས་ལ་དབང་བའི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲན་པའི་ཕྱིར། ས་བཙུ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ས་དང་
པོ་བས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཙུ་གཉིས། གཉིས་པ་བས་སྟོང་ཕྱག་བཙུ་གཉིས། གསུམ་པ་བས་འབུམ་ཕྱག་བཙུ་

གཉིས། བཞི་བ་བས་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་བཙུ་གཉིས། ལྔ་པ་བས་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྱག་བཙུ་གཉིས། ལྷག་པ་བས་བྱེ་བ་འབུམ་ཕྱག་བཙུ་གཉིས། བདུན་པ་བས་བྱེ་བ་བྲི་བྲག་བཙུ་གཉིས། བརྒྱད་པ་བས་སྟོང་
གསུམ་འབུམ་ཕྱག་གཅིག་གི་རྩལ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་བཙུ་གཉིས་ཐོབ། དགྲུ་པ་བས་

སྟོང་གསུམ་གངས་མེད་འབུམ་ཕྱག་བཙུ་འི་རྩལ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ། བཙུ་པ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་ཀྱི་མི་ལང་བའི་ཡང་བརྗོད་ཀྱི་མི་ལང་བའི་རྩལ་གྱི་གངས་དང་
མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ཏུས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་

@136B སངས་རྒྱས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་། དེ་དག་གིས་རང་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ། ཏུས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་གནས་རྣམས་པ། འདི་ནི་ཐ་
མལ་བས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་བྱ་དགོས་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་འབྲུབ་པའི་ཏུས་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་རྣམས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པར་མངོན་

ཏེ། དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་བསྐྱལ་པ་བརྒྱའི་ཡུན་ཚད་དངོས་སུ་བྱས་ན་ངན་སོང་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྔོང་བའི་ཡུན་ཚད་ཀྱང་རིང་དུ་སོང་བས་ངན་སོང་བ་རྣམས་སྐད་ཅིག་ཡུད་གཅིག་ལ་
སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་ཐར་བར་འདོད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། བྱིན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཤྲགས་དགག་མི་རྣམས་པའི་བྱིར། ད་དུང་དཔྱོད་

མཛོད། དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་བསྐྱལ་པ་བརྒྱའི་སྔོན་དང་བྱི་མའི་མཐའ་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་དང་དུས་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྤྱར། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
སྒོ་མི་འདྲ་བ་བརྒྱལ་འཇུག་ལྷང་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་དུས་གཅིག་ཏུ་གཡོ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་བརྒྱ་འོད་གྱི་སྒྲུང་བར་བྱེད་པ་དང་། རྩ་འཕུལ་མི་འདྲ་བ་སྒྲ་ཆོགས་པས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཤྲག་དུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དུས་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་མི་འདྲ་བ་བརྒྱར་
འགྲོ་བ་དང་། དུས་གཅིག་ཏུ་ཆོས་གྱི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་འབྱེད་པ་དང་། རང་གི་ལུས་ལས་ལུས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་སྤྱལ་པ་དང་། ལུས་

རེ་རེའི་འཁོར་དུ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་ཤྲག་རེ་སྤྱལ་པ་དང་བཅས་པའི་བཅུ་གཉིས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ་འཇུག་པ་ལས། དེའི་ཆོ་དེན་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་། །དེ་དག་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ཀྱང་འདི་ཡི་རྟོགས། །དེ་ཉིད་ཆོན་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་གནས་ཤིང་། །སྔོན་དང་བྱི་མའི་མཐའ་ཡང་ཡང་དག་འཇུག་ །སྒོ་ལྷན་ཏིང་

འཛིན་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་སྟོང་བྱེད་དེ། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་ཞིང་སྤང་བར་རུས། །དེ་བཞིན་རྩ་འཁྱུལ་གྱི་སྤྱི་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། །བརྒྱ་
ཕྱག་གུངས་དང་རྩེས་འགྲེལ་ཞིང་དག་ཏུ་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར། །དེས་ནི་ཚོས་གྱི་སྟོ་རྣམས་ཡང་དག་འབྱེད་བྱེད་བྱབ་དབང་སྲས། །རང་གི་

ལུས་ལས་ལུས་རྣམས་ཀུན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་བྱང་སེམས་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་མོས་སྟོན་པ་པལ་ཚར་འདོད་ཁམས་ལྟ་
བྱར་ལས་དབང་གིས་སྐྱེ། བྱང་འཕགས་རྣམས་དམན་གནས་སུ་སྟོང་རྩེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ། གཟུགས་ཁམས་སུ་ཏིང་ངེ་

@137A ༄༄༅། །འཛིན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ། སྤྱུལ་བས་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་དབང་གིས་སྐྱེ་བའི་མཐའ་རྟེན་དེ། མདོ་སྤྱི་རྒྱན་ལས། ལྟོ་ལྡན་རྣམས་གྱི་
ལས་དང་ནི། །གཞན་ཡང་སྟོན་ལམ་དག་དང་ནི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་དབང་འབྱོར་བའི། །དབང་གིས་སྐྱེ་བར་

འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་འཕགས་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེར་མི་སྐྱེ་བ་རང་དབང་ཡོད་པ་གང་ཞིག །གཟུགས་མེད་དུ་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར། སྤྱད་པ་ལས། བྱང་རྒྱབ་ཡོན་ཏན་པ་རོལ་ཕྱིན་ཉམས་འགྱུར་འོང་ཞེས། །གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་དོན་དུ་

གཉིས་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་དེར་མི་སྐྱེ་བ་མི་བྱུང་བམ་སྐྱམ་སྟེ། དེ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སར་གནས་གྱི་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་ཕལ་ཆེར་འཛིན་བྱ་གྲིང་ལ་དབང་

བའི་བདག་པོར་སྐྱེ་བ་ལེན། གཉིས་པ་བས་སྐྱིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་བདག་པོར་སྐྱེ་བ་ལེན། གསུམ་པ་བ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ལ་དབང་བའི་བདག་པོར་སྐྱེ་བ་ལེན། བཞི་པ་བ་འཐབ་བྲལ་ལ། ལྷ་པ་བ་དགའ་ལྡན་ལ། རྩལ་པ་བ་འཕྲུལ་དགའ་ལ། བདུན་པ་བ་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ལ། བརྒྱད་པ་བ་སྟོང་དང་པོ་ལ།

དགུ་པ་བ་སྟོང་གཉིས་པ། ས་བརྩུ་པ་བ་གནས་གཙང་ལ་དབང་བའི་བདག་པོར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། དེ་དག་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་མཛད་ནས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་མཛད་པས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཞེས་བཞེད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྐྱེ་བ་དངོས་

གནས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲའི་བྱང་འཕགས་གྱི་ཕུང་པོ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། རྣམ་སྒྲིན་རྒྱ་ནི་མི་དགོད་དང་། །དགོ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཁོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མི་ལམ་གྱི་རྟགས་གྱི་བྱུང་བར་ལ། ས་བརྩུ་པོ་དེ་ཐོབ་པའི་མི་ལམ་གྱི་རྟགས་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་ཐོབ་

པའི་རྟགས་སུ་སྟོང་གསུམ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་གཏིར་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་གང་བ་མིས། གཉིས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་
ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་མིས། ས་གསུམ་པ་ལ་རང་ཉིད་དཔའ་ཞིང་གོ་མཚོན་ཐོགས་ནས་པ་རོལ་གྱི་ཤོལ་བ་འདུལ་བ་མིས།

@137B ས་བཞི་པ་ཐོབ་པ་ན་ཕྱོགས་བཞི་ནས་རྒྱུད་གི་དགྱིལ་འཁོར་བཞིས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ས་གཞི་འདེར་མེ་རྟོག་སྒྲ་ཚོགས་པ་འཐོར་བ་མིས། ལྷ་པ་ཐོབ་པ་ན་བྱང་མེད་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་
རང་གི་མགོ་ལ་མེ་རྟོག་ཙམ་པ་ཀའི་འཕྲེང་བ་འདོགས་པ་མིས་ས་དྲུག་པའི་རྟགས་སུ་ཐེམ་སྒྲས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་རྫིང་གསེར་གྱི་བྱེ་

མ་བརྒྱལ་བ་ལ་རྒྱ་དྲངས་ཤིང་བྱི་མ་མེད་པ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱིས་གང་བ་ལ། མེ་རྟོག་ལྷུན་ལ་དང་། ཀྱུ་སྒྲ་ཉ་དང་། བརྒྱ་དཀར་པས་ཁབས་པ་ལ་རང་ཉིད་ཅི་དགར་ལོངས་སྟོན་པ་མིས།
ས་བདུན་པ་ཐོབ་པའི་རྟགས་ལ་རང་གི་གཡས་གཡོན་དུ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་གཉིས་མཐོང་ནས་རང་

ཉིད་དེ་ལས་མ་སྒྲས་ལམ་ཉམས་པར་ལག་པ་མིས། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་རྟགས་སུ་རང་གི་ཕྱག་པ་གཡས་གཡོན་དུ་ས་དགེ་རལ་པ་ཅན་ཅོད་པན་ཐོགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་པ་རོལ་གྱི་ཤོལ་བ་
འདུལ་བ་མིས། ས་དགུ་པ་ཐོབ་པའི་རྟགས་སུ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་སྐྱེ་བོ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་བསྐྱོར་

བས་རང་གི་སྤྱིང་ཕྱོགས་སུ་གདུགས་དཀར་པོ་འཛིན་པ་མིས། ས་བཅུ་པ་ཐོབ་པའི་རྟགས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གསེར་གཙོ་མའི་མདོག་ལྷ་བྱ་འོད་འདོམ་གང་བ་འཁོར་ཚངས་པ་བྱེ་བ་
ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་བསྐྱོར་བས་མདུན་གྱི་བཟུམ་ཏེ་ཆོས་སྟོན་པ་མིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ལམ་གྱི་རྟགས་དེ་

ཐམས་ཅད་པར་ཕྱིན་ལྷག་པ་སོགས་གྱི་མཆོན་དོན་དང་ལྡན་ཡང་། དེ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་ས་དུག་པའི་མི་ལམ་གྱི་རྟགས་དེ་མཆོན་དོན་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། རྗེ་དེས་སངས་རྒྱས་གྱི་
བསྟན་པ་མཆོན། ཐམ་སྐྱས་བཞིས་དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་མཆོན། གསེར་གྱི་བྱེ་མས་རྒྱ་རིགས་མཆོན། ལྷ་

དྲངས་ཤིང་དྲི་མ་མེད་བས་རིམ་པ་བཞིན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་སྟོ་བྱར་རྣམ་དག་མཆོན། ཡན་ལག་བརྒྱད་གྱིས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་མཆོན། མེ་ཏོག་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་
རིགས་ཅན་གསུམ་མཆོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་ལྷ་ལས་ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་གྱིས་རིགས་ཅན་ཕྱི་མ་གཉིས་

མཆོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུ་མུ་ཏས་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་མཆོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུ་མུ་ཏ་དེ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཁ་མི་འབྱེད་སྐྱབ་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཁ་འབྱེད་པ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་འཇིག་
རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་ཆེ་འཇིག་རྟེན་དུ་མི་འབྱུང་ཞིང་དུས་གཞན་གྱི་ཆོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔྱེ་དཀར་པོས་ཐིག་ཆེན་གྱི་རིགས་

@138A ཨྲ། །ཅན་མཚོན་ཏེ། མེ་ཏོག་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་པར་དཀར་པོ་མཚོག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་མཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་
ཅིག་ །གཉིད་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྟགས་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་མི་རིགས་ཏེ། གཉིད་སྤྲིབ་པ་ལྡེའི་ཡ་གྱིལ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཐ་མལ་གྱི་གཉིད་ལ་དགོངས། འདིར་བསྟན་པའི་གཉིད་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་གཞན་དུ་ཡོད་པར་མ་ཟད་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ལམ་
དང་གཉིད་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་ཕྱིན་དུག་གི་དགོ་བའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་སྤིང་ནི་

མཉམ་ཉིད་སྒྱུར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་འཕགས་གྱི་རྒྱུད་ལ་འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་གླི་ལམ་འབྲུང་བ་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། གཉིད་གྱི་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོང་བཅུང་གྱི་ཞིང་དག་པའི་
སྒྲུང་བ་དོན་ལ་གནས་པ་དེའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་

ངོ་བོ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཚུལ་དང་སྤང་བུ་སྤོང་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡོང་སྒྲོང་གི་རྣམ་པ་གོང་འཕེལ་དུ་
སོང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ངེས་ཆོག་ལ། སྤྱི་དང་། སོ་སོའི་ངེས་ཆོག་གཉིས་ལས། རང་དཀའ་ལ་

སོགས་པའི་བཅུ་པོ་དེ་ལ་ས་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་འདིས་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཇིགས་པ་མེད་པར་གནས་པའི་རྟེན་གྱིད། འབྲས་བུ་ལོ་ཐོག་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད། སྐྱེས་པ་
གོང་འཕེལ་དུ་གྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། འབྱུང་པོ་དཔག་མེད་འཇིགས་པ་

མེད་པར་གནས་པར་གྱེད། ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་གྱེད། ཐོབ་པ་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་གྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། འབྱུང་པོ་དཔག་མེད་
འཇིགས་མེད་ཕྱིར། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་ལ། །ཕྱི་ཕྱིར་གོང་དུ་འགོ་ལྔན་ཕྱིར། །དེ་དག་ཉིད་ནི་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་

དང་། རང་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་རྩེ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པ་ཉིད་ཆར་རྣམ་པར་སྤྱེ་བས་ནས་ཞེས་བུ་བའི་མིད་ཐོབ་སྟེ།
ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོ་སོའི་ངས་ཆོག་ལ། ས་དང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་འཆད་

@138B པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བྱང་རྒྱལ་ལ་ནི་ཉི་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་སྐྱབ་མཐོང་བ་ལ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེས་འབྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་རབ་དགའ་ཞེས་བཅོད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་གཉིས་པ་ལ་དྲི་མ་མེད་བཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་འཆལ་བྱིས་ས་

གྱི་དྲི་མ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཆལ་རྩལ་ཚོལ་བའི་དྲི་བྲལ་ཕྱིར། དྲི་མ་མེད་པའི་ས་ཞེས་བྲ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་གསུམ་པ་ལ་འོད་བྱེད་པ་
ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་བྱད་ཤིང་སྟག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་མི་འབྱུང་བའི་སྤྲ་ལྟས་ཟངས་གྱི་འོད་

ལྷ་བྱའི་དམར་སེར་འབྱུང་ཞིང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་གྱི་སྒྲུང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གྱི་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོ་ནི། བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་བྱེད་
པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་བཞི་པ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་རྩབ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་བྱའི་གཉིན་

པོས་རང་གི་ངོས་སྐྱལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་བསྟེན་པའི་འོད་སྤྲུམ་ལས་ཀྱང་ཆེ་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱང་རྩབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆོས། རབ་ཏུ་སྟེན་བྱེད་
འོད་ལྷ་བྲ། དེ་དང་ལྡན་ཕྱིར་ས་དེ་ནི། གཉིས་པོ་སྟེན་བྱེད་འོད་འཕྲོ་ཅན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ལ་སྤྱངས་དཀའ་བ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་

མཚན་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་ཅིང་འཁོར་གྱི་ལོག་སྐྱབ་བཟོད་པས་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྒྲིན་བྱེད་
ཅིང་། རང་གི་སེམས་ཀྱང་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྲོ་ལྡན་རྣམས་གྱིས་སྤྱངས་དཀའ་བ། དེ་ཕྱིར་སྤྱངས་དཀའ་ཞེས་བྲའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཏུག

པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱི་ཞི་བདེན་སྟོང་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། འཁོར་བ་དང་ནི་སྤངས་འདས། །གཉིས་འདི་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར། །མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་བཤད། །ཅེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ལ་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་
ཉིད་ལས། བགྲོད་གཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །རིང་དུ་སོང་བའི་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ལ་མི་གཡོ་བ་

@139A ༄༅། །ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཚན་བཅས་རྩོལ་བཅས། མཚན་མེད་རྩོལ་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་གཡོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། འདུ་
ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །མི་གཡོ་བ་ཞེས་ངས་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགུ་པ་ལ་

ལེགས་པའི་སྟོ་གྲོས་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ་བཞིའི་སྟོན་ས་ལེགས་པའི་སྟོ་གྲོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས།
སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་སྟོ་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་སྟོ་གྲོས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་འཆད་

པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ས་བཅུ་པ་བའི་བྱ་གས་རྒྱད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྤྲིན་གཉིས་ལས་གདུལ་བྱ་ལ་ཚོས་ཆར་འབབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་
བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། སྤྲིན་བཞིན་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་མཁའི་ཚོས། །ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཚོས་ཀྱི་སྤྲིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། བཞི་པ་འཕོ་རྒྱལ་ལ། ས་དེ་དང་དེའི་ཡོངས་སྤྱོད་མ་རྩོགས་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་ས་དེར་གནས་རྩོགས་ནས་ས་གཞན་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། ས་དེ་དང་དེའི་ཡོངས་སྤྱོད་མ་རྩོགས་པ་
དེ་སྤྲིད་དུ་ས་དེ་ཡིན་ལ་རྩོགས་ནས་ནི་ས་གཞན་དུ་འཕོ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་བཅུ་པ་ཡོངས་སྤྱོད་གི་སྒྲོ་ནས་

མ་བཤད་པར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག འདི་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་མེད་ནས་མ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་མཐར་མཐུག་གི་བར་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་འཛོག་ །མཐར་
བུག་ནས་མི་འཛོག་པས་འདི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་མཐར་བུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྤྱངས་ཏྟགས་ཀྱི་རིགས་

ཡར་ལྡན་དུ་རྩོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ཉིད་སྒྲུང་ལས། སའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་བའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཅུར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་སྤྱང་བྱ་མཐར་
བུག་སྤོང་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་སྤྱང་བྱ་མཐར་བུག་སྤོང་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ས་འོག་མ་འོག་མ་གོང་མ་གོང་མའི་

ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་ཞིང་ས་བཅུ་པའི་གོང་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་མེད་པས་ཡོངས་སྤྱོད་མ་བཤད་པ་ཡིན། ཟེར་ན། འོ་ན། དགྲ་པ་བཅུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་ཡོད་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ས་བཅུ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་ཡོངས་སྤྱོད་གི་སྒྲོ་ནས་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བཅུ་པ་

@139B མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པས་ས་དགྲ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དགྲ་པ་མན་ཆད་ཡོངས་སྤྱོད་གི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པས་ས་བཅུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡང་
རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ས་བཅུ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་ཚུལ་ཡོད་དེ། འདེམ་བྱས་ས་དགྲ་འདས།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མ་བཤད་གོང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཞེས་བཤད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདེམ་བྱས་དགྲ་འེམ་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་མ་
དེའི་རིགས་ལམ་འབྲུལ་བའི་རྟོགས་པ། རིགས་ཀྱིས། དགྲ་བཅོམ་ནས་ཡས་གངས་པའི་བརྒྱུད་པ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་ས།

བརྒྱུད་པའི་ས། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ། མཐོང་བའི་ས། བལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་པ། ལྷན་པའི་ས། འདོད་པ་ལ་
འདུན་པའི་འདུན་སྟེད་དགྲ་པ་མངོན་གྱུར་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྟོགས་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། ཉོན་མོངས་

སྤངས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙམ་གྱི་རྟོགས་པ། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས། འབྲས་ཞུགས་ལྷག་མ་གཉིས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ཞེས་གཅིག་དུ་བྱས་པ་རང་རྒྱལ་
གྱི་རྟོགས་པ་ནམས། རང་རྒྱལ་གྱི་ས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དགྲ་པ་མན་ཆད་བྱང་སེམས་ཀྱི་སར་བྱས་ནས་འདེའ་བྱ་ས་དགྲར་

འདྲེན་པའི་ཕྱིར། འདྲེན་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་འདེའ་བྱ་ས་དགྲ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་གསུམ་འདྲེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བརྩ་པར་ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཡར་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་གྱི་རྫོགས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བརྩ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ས་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཤམ་ཐོང་དང་
སྒྲོམ་པའི་ལམ་དག་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་དངོས་སུ་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་

སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས། འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་གཉིན་པོའི་ཚོགས་སྐབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན། མཐོང་སྤངས་གཉིན་པོའི་ཚོགས་སྐབ་དང་། སྒྲོམ་སྤངས་གཉིན་པོའི་ཚོགས་སྐབ་གཉིས།
རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྐྱབ་གཉིས་མཐོང་སྤངས་དངོས་སུ་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ། དངོས་

@140A ཨྲ། །བསྟན་གྱི་མཐོང་སྤངས་གཉིན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྤང་བའི་གཙོ་བོ་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིའི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད།
རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལྷན་སྐྱེས་དངོས་སུ་འཛོམས་བྱེད་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་

འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲོམ་སྤངས་གཉིན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ཡང་སྒྲོམ་སྤངས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་སྒྲོན་ས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད། དངོས་བསྟན་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི།
སྒྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་མཐོང་སྤངས་གཉིན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་གྱིས་བྱུང་ཅིང་། སྒྲོམ་ལམ་ལ་

ཡང་སྒྲོམ་སྤངས་གཉིན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་ཡིན་པས་བྱུང་བོ།། །ཆེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐྱབས་སུ། རང་འབྲས་རྣམ་བྱིན་གདོན་མི་བླ་བར་ངོས་པར་འབྱིན་པར་བྱེད་
པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས། ངོས་འབྱུང་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ངོས་པར་འབྱུང་བ་བརྒྱད་གྱི་སྒྲོན་ས་

བརྒྱད་ཡོད། ངོས་པར་འབྱུང་བ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཆེན་པོ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། སེམས་ཆེན་པོའི་བྱད་པར་གསུམ། སྒྲོང་བ་ཆེན་པོའི་བྱད་པར་གཉིས། རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་བྱད་པར་
གཉིས་དང་བཅས་པའི་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ངོས་པར་འབྱུང་བ་བརྒྱད་དུ་ངོས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱད་པོ་དེ་ལས་བྱུང་

པར་དུ་འཕགས་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རབ་འབྱམས་ཞིང་གི་རྒྱལ་དང་དེ་སྤྲས་གྱིས། །ལེགས་པར་བསྐྱགས་པའི་རྒྱས་འབྱིང་བསྐྱས་གསུམ་གྱི། །སྤྲས་དོན་མངོན་རྟོགས་
རིམ་པ་ལུང་རིགས་གྱིས། །རྫོགས་པར་འབྲེལ་བ་རྗེ་བཙུན་གཞུང་ལུགས་མཆོག། རྩལ་བཞིན་འབྲེལ་མཛད་འཕགས་

སེང་རྣམ་གཉིས་གྱིས། །འབྲེལ་མཛད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། །སློབ་ཟུང་བྲགས་པའི་ལུགས་བཟང་ཆད་དུ་བྱུང་། །དེ་ཕྱིར་མགོན་དེའི་བཀའ་ངོན་བསམ་མི་བྱལ། །དེ་བསམ་ཕྱིར་
དུ་དོན་གཉེར་འགའ་ཞིག་ལ། །ཕན་པར་སྤྱིད་སྦྲུལ་སྤྱི་དོན་འདི་བྲས་སོ། །དེ་ཕྱིར་གཟུར་གནས་སློབ་གྲོས་ལྡན་རྣམས་གྱིས། །

ཉིད་བཀྱར་དོན་གཉེར་ངོ་མས་མ་གོས་པར། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །འཇུག་ངོགས་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་སློམ་གསུམ་གྱིས། །འཇུག་པར་རིགས་སོ་བཙོན་པས་
སློབས་བསྐྱེད་ཅིག །འོན་ཀྱང་བདག་ནི་སློད་མན་བཙོན་པ་རྒྱང་། །ཟབ་མོའི་ལམ་འདི་རྟོགས་པར་ཤིན་དུ་དཀའ། །དེའི་ཕྱིར་

@140B བདག་སློབ་ཀྱི་ཤེཾ་ཕྱི་མོ་ཡིས། །གཞལ་རྒྱས་མིན་ཡང་རྩུང་ཟད་འདིར་བཀོད་ལ། །ཁོངས་པར་མཆིས་རྣམས་མཁས་པའི་སྤྱན་རྒྱར་བཤའགས། །དགེ་འདིས་མཆོན་པའི་དུས་གསུམ་
དང་འབྲེལ་བའི། །བདག་གཞན་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཅི་མཆིས་པ། །གནས་སྐྱབས་ཟབ་མོའི་དོན་འདི་ལེགས་རྟོགས་ནས། །མཐར་

ཐུག་བྱང་ཕུབ་ཆེན་པོ་ཐུར་འཐོབ་ཤོག། དེ་མ་ཐོབ་གྱི་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། ཁྲོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཕྱོགས་ཀྱན་དུ། །བསྐྱེད་ལ་ས་སྤྱང་འགྲན་ལྷམ་མཆིས་པའི། །ཕྱོགས་ལས་
རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་འཐོབ་པར་ཤོག། །འདི་ཉིད་འཆད་དང་ཉན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་།རྒྱལ་བའི་སྤྲོན་སྤར་སྤྱང་བར་ཞལ་བཞེས་པ།།

ཞིང་སྦྱོང་གཟི་ལྡན་དབང་ཕྱུག་འཁོར་བཅས་གྱིས། །གཡེལ་བ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་གྲོགས་བྱེད་ཤོག། །ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་རྩ་
འབྲེལ་གྱི་སྤྱོད་རྣམ་པའདད་སྦྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་སྤྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ། མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེས་པའི་དགོ་སྦྱོང་དགོ་འདུན་བསྟན་པ་དར་

རྒྱས་གྱིས་མཛད་པའི་སྐབས་དང་པོའི་རྣམ་པའདད་བའདད་ཟིན་ཏོ། ༥ །།ཨོ་སྤྱི། འོག་མིན་གནས་སུ་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་དུ། །མངོན་པར་སང་རྒྱས་ལྔ་བདེའི་འགོ་འདྲན་ཕྱིར། །སྤྱོ་འཕྱལ་ལས་
བལྟམས་རྣམ་འདྲན་ཉི་མའི་གཉེན། །གང་གི་གསུང་རབ་ཤེར་ཕྱིན་

དགོངས་པའི་གནས། །སྤྲས་དོན་ཇི་བཞིན་གསལ་མཛད་མི་ཤམ་མགོན། །ཐོག་མེད་སྐྱ་མཆེད་ལ་སོགས་མཁས་རྣམས་གྱི། །ཟབ་རྒྱས་ལེགས་པའདད་རིན་ཆེན་འབྱུང་ཁུང་ལས། །རྣམ་
པའདད་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་རྟེན། །ལུང་རིགས་དཔུང་གསུམ་དག་པའི་རྣམ་དཔྱོད་གྱིས། །བྱབ་བསྟན་རྒྱལ་

མཚན་ཅིར་བཀོད་ནམ་དཀར་མཐུས། །སྐལ་བསྟན་སྤྱི་དང་ཆེ་བཅུན་བཙོང་ཁ་པའི། །འཕགས་སྐབ་བསྟན་པ་ནམ་ཡང་མི་རྩལ་ཤོག། །དེ་ཉིད་འཛིན་པའི་རྩ་ལག་ནམ་འདྲིན་ཆེ། །ཕྱག་ན་པདྨའི་
སྤྱི་ཆེ་རབ་བརྟན་ཅིང་། །བསྐྱབས་གསུམ་གཏེར་མཛོད་ཐོས་བསམ་ནོར་བུའི་གླིང་། །འཕགས་སྐབ་སྡེ་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་

པར་ཤོག། །འདིའི་ཆེད་སློབ་གསུམ་ངལ་བ་བསྟན་པ་དང་། །དག་པ་སྤེལ་སོགས་མཐུན་རྒྱུ་བསྐྱབས་པ་ཀུན། །གནས་སྐབས་ལྷ་མིའི་སྤྱིད་པ་རིམ་བརྒྱད་དེ། །རིང་མིན་སྐྱབས་གསུམ་ཐོབ་པའི་
རྒྱ་རུ་བསྡོ། །དགོ་ལེགས་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་སྒྲ་མ་དང་། །དངོས་གྲུབ་འཛད་མེད་གཏེར་གྲུར་ལྷག་པའི་ལྷ། །མཐུན་

@141A ༄༄༅། །རྒྱུན་སྤེལ་མཛད་ལི་བྱིན་ཏ་ར་ཆེས། །བསམ་དོན་ལྷན་གྲུབ་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་མཛོད། །ཅེས་བསྟན་བཙོས་ཆེན་པོ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་གྱི་སྤྱི་དོན་མཁས་གྲུབ་
བསྟན་པ་དར་རྒྱས་གྲིས་མཛད་པའི་ནམ་འཕགས་སྤྲང་པོ་རྒྱུན་

གྱི་སྤྲང་བ་ཞེས་བྲ་བ་འདི་སྤྲ་སོར་སེར་སྤྲད་རང་དུ་པར་ཞིག་ཡོད་པར་སྤྲང་ཡང་ལྷགས་སྤྱལ་ལ་ལྷགས་གྲིས་རྒྱུན་དབང་དུ་སོང་བ་བཅས། །སྤྱི་དོན་གྱི་བསྟན་བཙོས་འདི་བཞིན་སློབ་གསལ་ནམས་
ལ་པན་ཐོགས་ཆེ་ངས་ཡོད་སྟབས་བསྟན་རྒྱུན་ལ་བསམས་གཞུང་ས་ནས་པར་གསར་བསྐྱུན་བབྱིད་རྩིས་ཡོད་ཐོག།

རྒྱལ་ཁབ་པི་ཅིང་ནས་གཡུང་དགོན་བྲི་པ་རྒྱུད་སྟོད་ཤར་པ་ཆས་རྩེས་ཀྱང་བསྐྱལ་མའི་ཉེར་ལེན་ལ་བརྟེན་སྟོན་ཡོད་པར་མ་ལ་ཡིག་མོར་ཕྱན་བྱ་ཡོད་འདུག་པ་ནམས་རང་ལུགས་ཁས་ལེན་
དང་མཐུན་བྱུང་སེར་སྤྲད་ཐོས་བསམ་མོར་བྱའི་གྲིང་གི་སྟོབ་དཔོན་ལས་ཐོག་པ་གྲགས་པ་འཕྲིན་ལས་ནས་ཞིབ་འཇུག

བགྲིས་ཤིང་། དགོ་བཤེས་རབ་འབྱམས་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དང་། དཀའ་བཅུ་འཕྲིན་ལས་ཆོས་འཁོར་གཉིས་ནས་ཀྱང་ཆེད་དུ་ཡིག་ཆར་དག་ཐེར་སྟོན་སེལ་ལེགས་པར་བྱས། དོ་དམ་ཅི་
དུང་སྤྱང་གོང་བསྐྱལ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཡར་འཕེལ་དང་། ཨེ་སྟེའི་བྲིས་བརྐོས་མཁས་བསྟུས་

བཞི་བཅུ་སྟོར་ནས་མི་བྲི་ལོ་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་གཞལ་མེད་ཁང་པེ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལར་པར་གསར་བསྐྱུན་བགྲིས་དུས་པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ཤུགས་ཀྱི་དགོ་སྟོང་དེ་མོ་ནོ་མོན་
ཏན་ངག་དབང་འཇམ་དཔལ་བདེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོས་དགའ་ལྡན་གསང་སྤྲགས་དགའ་ཚལ་གྱི་

གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྤྱར་བ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་རྒྱུར་བྱུར་ཅིག། མཆོལ། །